

JAARVERSLAG

Tessenderlo Group
EVERY MOLECULE COUNTS

INHOUDSOPGAVE

ACTIVITEITENVERSLAG 2019	4
Hoogtepunten 2019	5
Mededeling van de CEO en de voorzitter aan de aandeelhouders	7
Tessenderlo Group: overzicht van de kerncijfers	9
Tessenderlo Group: vier bedrijfsonderdelen:	13
Agro, Bio-valorization, Industrial Solutions en T-Power	
Informatie voor aandeelhouders	32
MANAGEMENTVERSLAG 2019	34
Bedrijfsgroei	35
Human Resources	37
Innovatie en O&O	38
Veiligheid, Gezondheid, Milieu en Kwaliteit (SHEQ)	39
Risicoanalyse	41
Verklaring van deugdelijk bestuur	46
Transparant beheer	46
Kapitaal en aandelen	46
Aandeelhouders en aandeelhoudersstructuur	47
Governance Structuur	47
Raad van bestuur	48
Executive Committee (ExCom)	52
Remuneratieverslag: bestuurders	54
Remuneratieverslag: Executive Committee (ExCom)	56
Belangrijkste kenmerken van het kader voor interne controle en risicomanagement van de groep	60
Beleid inzake voorkennis en marktmanipulatie	62
Externe audit	63
Gebeurtenissen na balansdatum	64
Toepassing van art. 7:96 van het Belgisch Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen	65
Informatie vereist op grond van art. 34 van het Koninklijk Besluit van 14 november 2007	67
Dividendbeleid	70
Informatie vereist op grond van art. 3:6, § 2, 2° van het Belgisch Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen	70
FINANCIEEL JAARVERSLAG 2019	72
Geconsolideerde jaarrekening	73
Verklaring inzake het getrouwe beeld van de geconsolideerde jaarrekening en het getrouwe overzicht van het managementverslag	154
Verslag van de commissaris	155
Statutair financieel verslag	163
Financiële woordenlijst	166

De verklaring van niet-financiële informatie wordt in een afzonderlijk duurzaamheidsverslag opgenomen en gepubliceerd op de website van de vennootschap. Dit afzonderlijk verslag vormt de verklaring van niet-financiële informatie van de groep en beantwoordt aan de vereisten van art. 96, § 4, en artikel 119, § 2, van het Wetboek van vennootschappen. Dit afzonderlijk verslag wordt als bijlage bij het jaarverslag toegevoegd.

BEDRIJFSPROFIEL

Met een geschiedenis die teruggaat tot 1919 is Tessenderlo Group de afgelopen jaren van een chemisch bedrijf uitgegroeid tot een gediversifieerde industriële groep die zich voornamelijk toelegt op landbouw, het valoriseren van bio-reststoffen en industriële oplossingen gericht op water. Met meer dan 4.700 werknemers op ruim honderd locaties wereldwijd is Tessenderlo Group wereldleider in het merendeel van de markten waarin het actief is. Onze klanten zijn voornamelijk afkomstig uit de sectoren landbouw, voeding, industrie, constructie en gezondheid en uit eindmarkten voor consumptiegoederen.

In 2019 realiseerde Tessenderlo Group een geconsolideerde omzet van 1,7 miljard EUR. De vennootschap is genoteerd op Euronext Brussel en opgenomen in de Next 150 index en de BEL Mid index. Financiële berichtgeving: Bloomberg: TESB BB – Reuters: TesB.BR – Datastream: B:Tes.

EEN GEDIVERSIFIEERDE INDUSTRIËLE GROEP

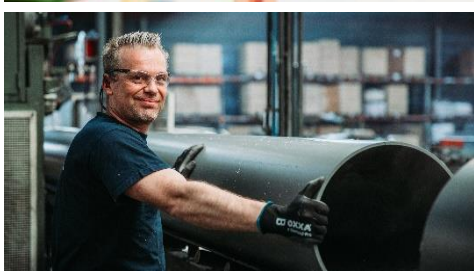
De activiteiten van Tessenderlo Group zijn onderverdeeld in vier bedrijfssegmenten:

Het **Agro**-segment combineert onze activiteiten in de productie, trading en marketing van gewasvoedingsstoffen (vloeibare meststoffen en kaliumsulfaatmeststoffen) en gewasbeschermingsmiddelen.

Onze activiteiten in de verwerking van dierlijke bijproducten zijn samengebracht in het segment **Bio-valorization**. Dit omvat PB Leiner (de productie, trading en verkoop van gelatine en collageenpeptiden) en Akiolis (de rendering, productie, trading en verkoop van eiwitten en vetten).

Het segment **Industrial Solutions** omvat producten, systemen en oplossingen voor de behandeling, verwerking en zuivering van water, waaronder flocculatie en neerslag.

Het **T-Power**-segment omvat de gecombineerde stoom- en gasturbinecentrale (CCGT) met een capaciteit van 425 MW te Tessenderlo (België).

ACTIVITEITENVERSLAG

2019

HOOGTEPUNTEN 2019

In 2019 was het 100 jaar geleden dat Tessenderlo Group werd opgericht. Om deze indrukwekkende mijlpaal te vieren, publiceerde de groep een boek en een website rond 100 markante feiten uit de geschiedenis van Tessenderlo Group (www.100jaartessenderlo.com). Daarnaast organiseerde de groep in september 2019 een familiedag met meer dan 2000 deelnemers.

In de eerste helft van 2019 lanceerde Tessenderlo Group ook Claro™, een reeks van revolutionaire tissue engineering producten voor 3D-toepassingen (bedrijfssegment Bio-valorization).

Binnen de businessunit DYKA Group, die hoogwaardige oplossingen biedt voor kunststof leidingsystemen voor nutsvoorzieningen en de landbouw-, constructie- en bouwsector, opende DYKA nieuwe filialen in Anderlecht (België) en Třeboň (Tsjechië) in de eerste helft van 2019.

Op 10 juli 2019 keurde een buitengewone algemene vergadering een aantal statutenwijzigingen en de invoering van het loyaliteitsstemrecht goed.

In juni 2019 nam Tessengerlo Group de vennootschap NAES Belgium bvba integraal over van de Amerikaanse groep NAES Corporation, een dochterbedrijf van Itochu Corporation. NAES Belgium zorgt sinds 2012 voor de operationele werking van de T-Power 425 MW CCGT-centrale, een 100% dochter van Tessengerlo Group.

In het vierde kwartaal van 2019 verhuisde Tessengerlo Kerley Inc. naar zijn nieuwe hoofdkantoor in Phoenix, Arizona, VS.

Eind december 2019 bereikte Tessengerlo Group met de Duitse REHAU-groep een akkoord over de overname van de productievestiging REHAU Tube in het Franse La-Chapelle-Saint-Ursin. De fabriek is gespecialiseerd in de productie van riolerings-, grond- en afval-, stormwater management en telecombuizen en fittingen.

BRIEF VAN DE CEO EN DE VOORZITTER AAN DE AANDEELHOUDERS

Geachte aandeelhouders,

We kunnen terugblikken op een druk jaar, dat gekenmerkt werd door het 100-jarig bestaan van onze groep

Tessengerlo Group realiseerde in 2019 een geconsolideerde omzet van EUR 1.742,9 miljoen in 2019 tegenover EUR 1.620,9 miljoen in 2018. De omzet in 2019 steeg, zonder de bijdrage van T-Power, met +4,3%. De omzet van Agro bleef stabiel, terwijl de omzet van Bio-valorization steeg met 7.5% (zonder wisselkoerseffect) dankzij PB Leiner. De omzet van Industrial Solutions steeg met 1.2% (zonder wisselkoerseffect), voornamelijk dankzij de contributie van DYKA Group. T-Power, pas volledig overgenomen in 4Q18, droeg 71,1 miljoen EUR aan de omzet van 2019, wat volledig in lijn was met de verwachtingen. Tessenderlo Group sloot 2019 af met een nettowinst van EUR 97,6 miljoen in vergelijking met EUR 92,1 miljoen in 2018.

Ondanks de uitdagende omstandigheden in verschillende markten, was 2019 opnieuw een jaar waarin we op vele fronten vooruitgang boekten bij de transformatie van onze groep naar het realiseren van groei.

In 2019 hebben we onze investeringen voortgezet met het oog op de versterking van onze competentie- en expertisedomeinen. In juni 2019 namen we NAES Belgium bvba integraal over van de Amerikaanse groep NAES Corporation, een dochterbedrijf van Itochu Corporation. NAES Belgium zorgt sinds 2012 voor de operationele werking van de T-Power 425 MW CCGT-centrale (Combined Cycle Gas Turbine), een 100% dochter van Tessenderlo Group. Met de overname van NAES Belgium en de lokale verankering beschikken we nu ook over de technologische kennis en het team om T-Power volledig in eigen handen te beheren. Daarnaast maakten we in december 2019 de overname van de productievestiging van REHAU Tube van het Duitse REHAU Group bekend. Deze strategisch belangrijke overname zal de positie van DYKA op de Franse markt voor kunststof leidingssystemen verder versterken, aangezien onze activiteiten in Frankrijk een belangrijke rol spelen in de verdere groeiplannen van de DYKA Group businessunit.

In 2019 ging Tessenderlo Group verder door met het versterken van zijn innovatiecapaciteiten door een aanhoudende organisatorische focus op bedrijfsontwikkeling en innovatie portfolio management in al onze activiteiten. In dit kader hebben we in 2019 de standaarden voor gezonde collageeningrediënten voor de mens verder ontwikkeld en verbeterd, evenals voor producten op basis van eiwitten en gelatine voor voedings- en dierenvoedingstoepassingen. Bovendien kondigde Tessenderlo Group in 2019 een doorbraak aan op het vlak van bioprinting met de lancering van onze eerste gelatine bio-inkt in de Claro™-reeks van producten voor tissue engineering. We lanceerden vorig jaar ook TEXTURA™, een nieuwe generatie textuurmiddel voor voedingstoepassingen met een ongezien gebruiksgemak en tijdsbesparing. Dit nieuwe product van PB Leiner weerspiegelt onze toewijding aan het vinden van de ideale oplossingen voor de behoeften van onze klanten.

In 2019 bleef Tessenderlo Group zich ook richten op het verhogen van de logistieke efficiëntie, het debottlenecken van fabrieken, het implementeren van gecoördineerde inkoop- en sourcingactiviteiten, het realiseren van operationele uitmuntendheid, winstgevende groei en klantgerichtheid om de markten waarin we actief zijn beter te kunnen bedienen. Al deze initiatieven, in combinatie met een constante focus op operationele uitmuntendheid, zullen ons in staat stellen een solide basis te leggen voor de toekomstige ontwikkeling van Tessenderlo Group.

Dividend

De raad van bestuur zal op 12 mei 2020 aan de algemene vergadering van aandeelhouders voorstellen om geen dividend uit te keren over het financiële jaar 2019. De groep is er op dit moment van overtuigd dat, in plaats van een dividenuitkering, meer aandeelhouderswaarde kan worden gecreëerd door de beschikbare middelen verder te investeren in de groei van de onderneming.

Vooruitzichten

De volgende stellingen zijn toekomstgerichte verklaringen. De werkelijke resultaten kunnen aanzienlijk verschillen.

De groep verwacht dat de 2020 Adjusted EBITDA hoger zal zijn dan die van 2019. Deze vooruitzichten voor 2020 houden geen rekening met een potentiële impact van COVID-19 (Coronavirus). Deze ziekte is een nieuwe factor van onzekerheid, die naar verwachting wereldwijd een aanzienlijke negatieve economische impact zal hebben, en het effect ervan op de Adjusted EBITDA voor 2020 is momenteel moeilijk te schatten. In dit stadium en gezien de voortdurende veranderingen is het te vroeg om het volledige effect van COVID-19 op de financiële resultaten van 2020 te bepalen. De groep wenst te benadrukken dat ze momenteel opereert in een volatiele omgeving op het vlak van politieke, economische en financiële omstandigheden, en gezondheid.

2019 werd gekenmerkt door de 100ste verjaardag van Tessenderlo Group. De voorbije 100 jaar is onze groep uitgegroeid van een chemisch bedrijf tot een gediversifieerde industriële groep, dankzij het engagement van al onze stakeholders. In naam van de raad van bestuur willen we onze klanten bedanken voor het vertrouwen dat ze in ons hebben gesteld in de loop van onze geschiedenis en natuurlijk ook u, onze aandeelhouders, voor uw loyaliteit. We willen ook onze medewerkers bedanken voor hun inzet. Alleen door de gedrevenheid en de motivatie van onze medewerkers is Tessenderlo Group erin geslaagd om uit te groeien tot de wereldspeler die het vandaag is.

Ons verhaal eindigt echter niet na een eeuw: Tessenderlo Group zal blijven groeien, dankzij onze bijna 5.000 medewerkers die dagelijks het beste van zichzelf geven. Every Molecule Counts is en blijft onze fundamentele bijdrage tot een duurzame en betere samenleving. Dat is waar we elke dag naar blijven streven, ook als honderdjarige.

We kijken ernaar uit om in 2020 met behulp van ons zeer gemotiveerde team ons bedrijf succesvol te laten groeien.

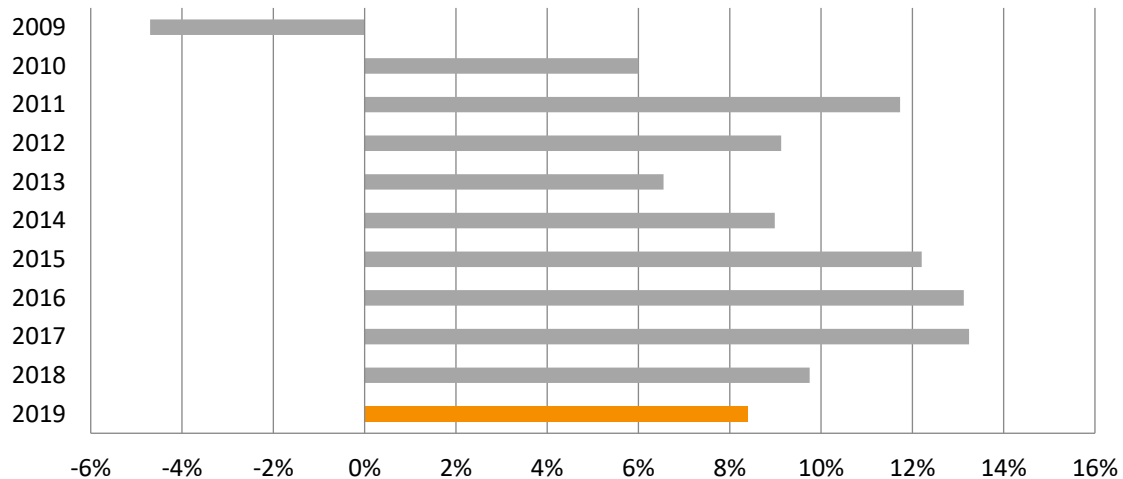
Met vriendelijke groeten,

Luc Tack
CEO

Stefaan Haspeslagh
Voorzitter van de raad van bestuur

OVERZICHT VAN DE KERNCIJFERS

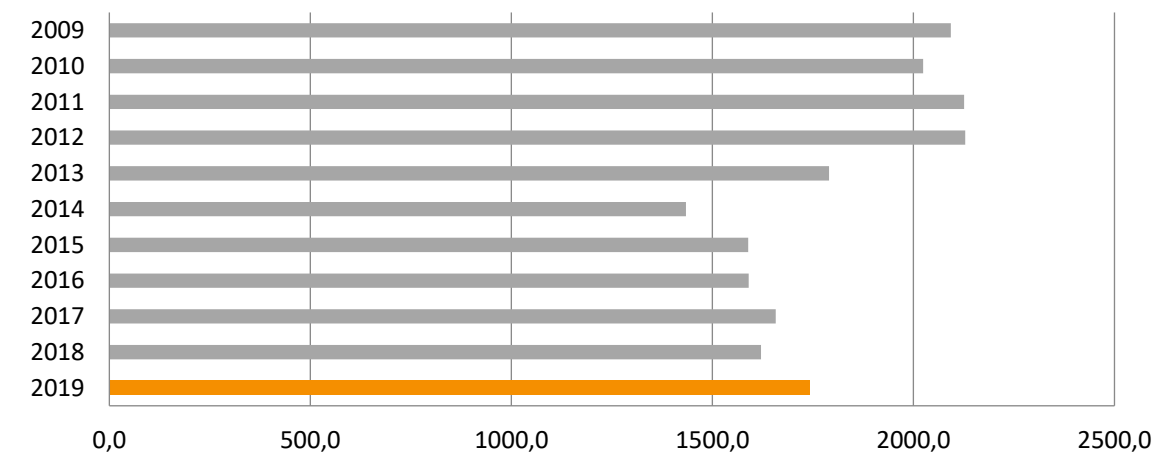
ROCE (%)

	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
■ Roce	8%	10%	13%	13%	12%	9%	7%	9%	12%	6%	-5%

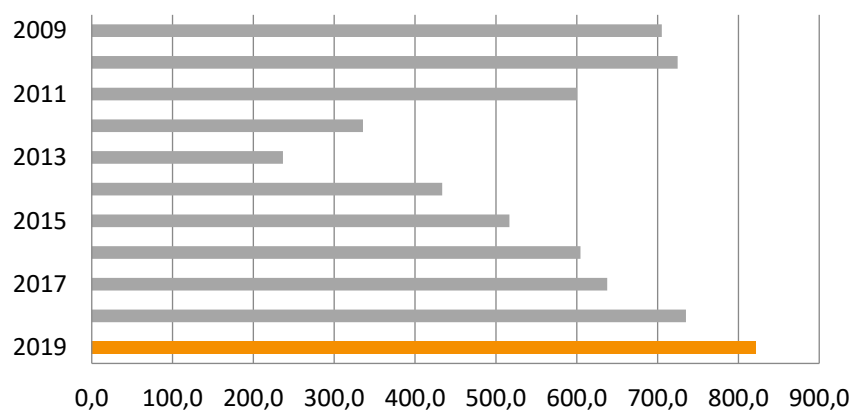
Voor meer details over de berekening van de ROCE verwijzen we naar het hoofdstuk Alternatieve Prestatiemaatstaven van het financieel verslag 2019.

Omzet groep (in miljoen EUR)

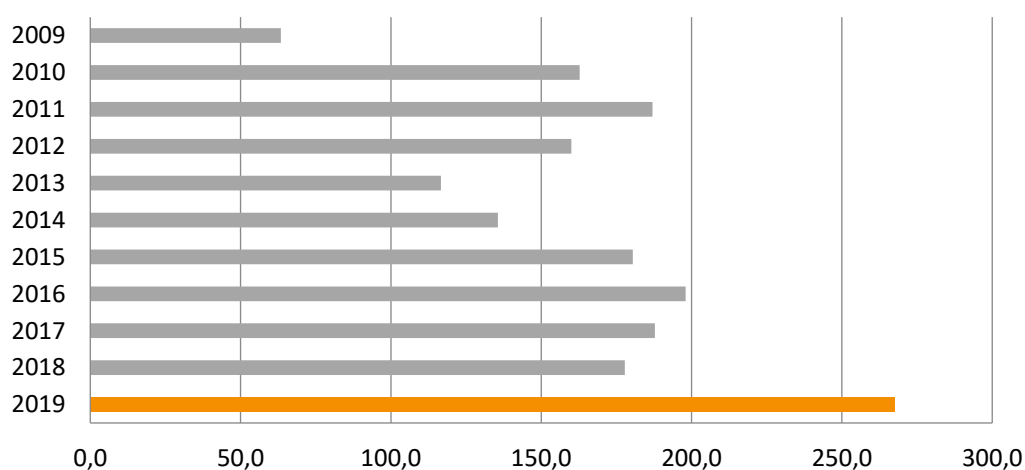
	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
■ Omzet	1742,9	1620,9	1657,3	1590,1	1589,0	1434,2	1790,1	2129,0	2126,0	2024,0	2093,0

Eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders van de groep (in miljoen EUR)

	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
■ Eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders van de groep	821,7	735,0	637,7	604,7	516,8	433,5	236,6	335,5	600,3	724,8	705,2

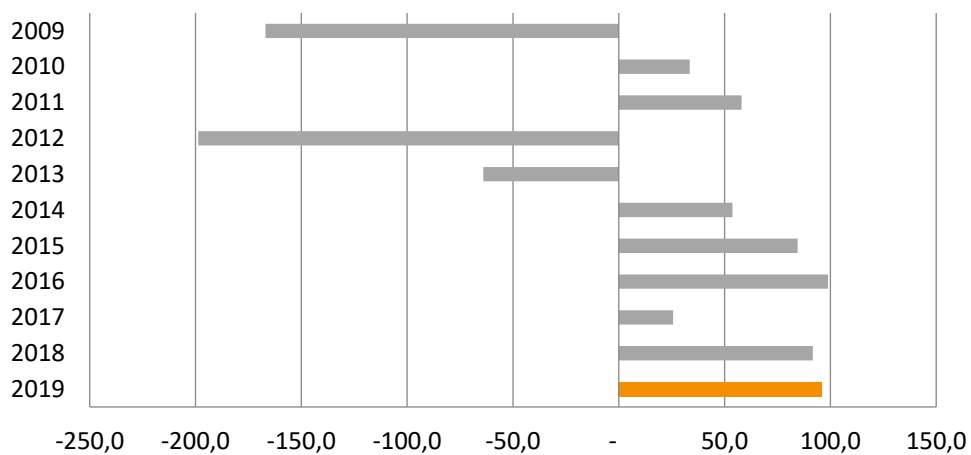
Adjusted EBITDA (in miljoen EUR)

	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
■ Adjusted EBITDA	267,7	177,8	187,8	198,0	180,4	135,6	116,6	160,0	187,0	162,8	63,4

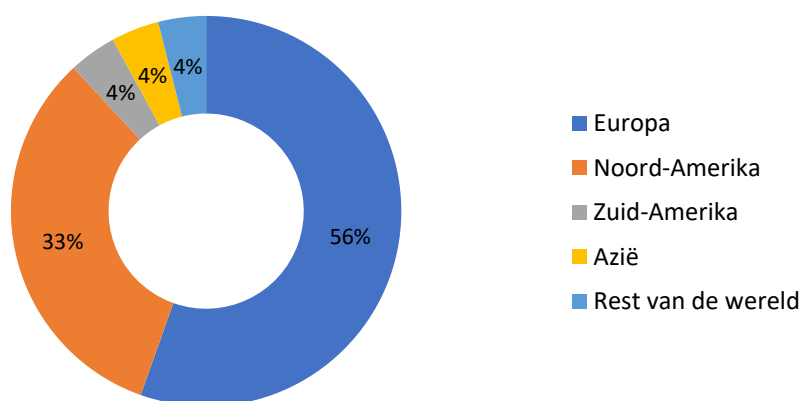
Voor meer details over de berekening van de Adjusted EBITDA verwijzen we naar het hoofdstuk Alternatieve Prestatiemaatstaven van het financieel verslag 2019.

Winst (+) / verlies (-) (in miljoen EUR)

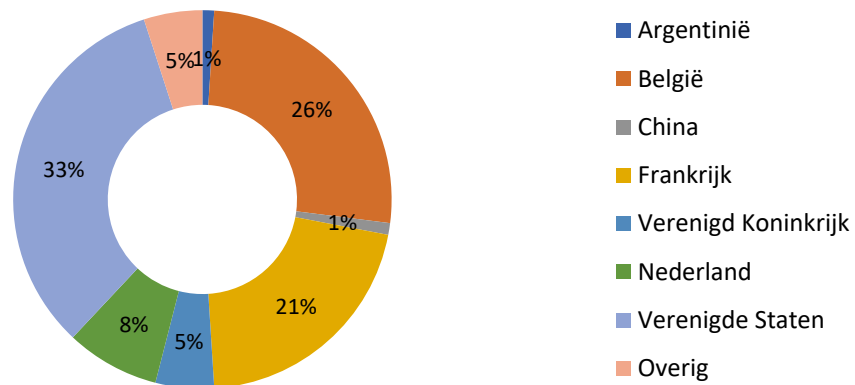

	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
■ Winst (+) / Verlies (-)	96,1	91,7	25,6	98,8	84,5	53,7	-64,0	-198,7	58,0	33,5	-167,0

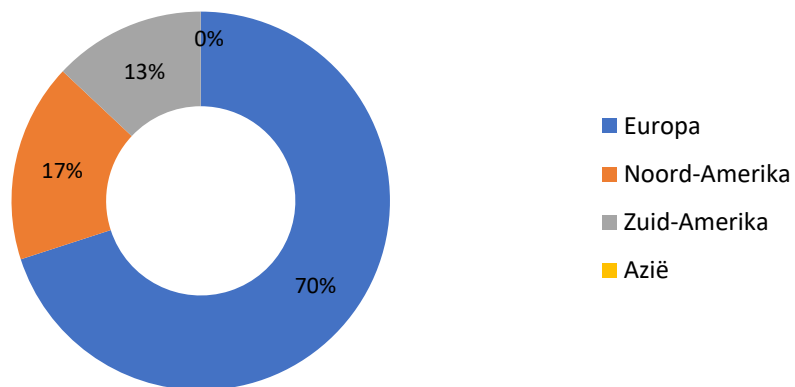
2019 Omzet per geografisch gebied (%)

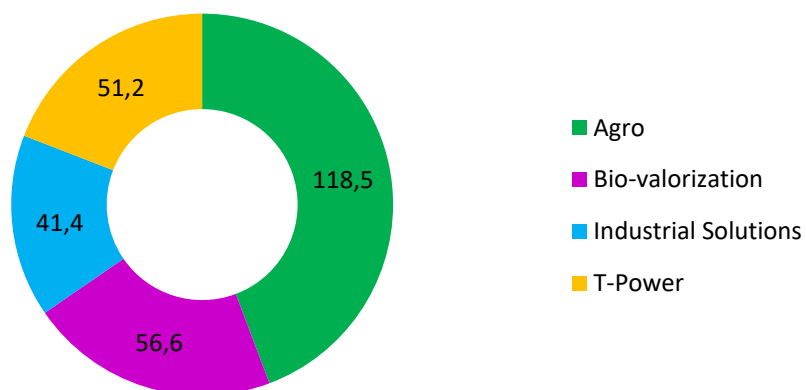
2019 Omzet per producerend land (%)

2019 Kapitaaluitgaven (%)

2019 Adjusted EBITDA per segment (in miljoen EUR)

ONS AGRO-SEGMENT

Ons Agro-segment combineert de activiteiten van Tessenderlo Group in de productie, trading en marketing van gewasvoedingsstoffen (vloeibare meststoffen en kaliumsulfaatmeststoffen op basis van zwavel) en gewasbeschermingsmiddelen.

PRODUCTIELOCATIES 15 productievestigingen: VS (12 productievestigingen en meer dan 100 terminals), België (1), Frankrijk (1) en Turkije (1), en 20 terminals in Europa en Mexico

KERNMARKTEN Landbouw

ACTIVITEITENGEBIED Gespecialiseerde vloeibare, vaste en oplosbare meststoffen met toegevoegde waarde en focus op precisietoepassingen in de landbouw

BUSINESS DRIVERS

- Groeiende bevolking
- Groeiende vraag naar kostenefficiënte, hoogwaardige meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen voor moderne en duurzame precisielandbouw

STRATEGISCHE FOCUS **Crop Vitality™/Tessenderlo Kerley International:**

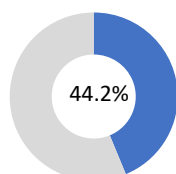
- Consolidatie van onze positie als wereldleider op het gebied van bepaalde gespecialiseerde vloeibare en oplosbare SOP-meststoffen, met verdere uitbreiding naar belangrijke doelmarkten in Noord- en Zuid-Amerika, Europa, het Midden-Oosten en Australië.
- Uitbreiding van productportefeuille en toepassingen ter versterking van onze positie in gespecialiseerde nichemarkten.
- Uitbouw van een wereldwijd netwerk van technische experts.
- Focus op uitbreiding van ons marktaandeel door continue voorlichting in de hele waardeketen met het oog op duurzame verhoging van de voedselproductie.
- Continue verbetering van de kostenefficiëntie van onze productieprocessen en ondersteunende afdelingen, samen met optimalisatie van de klantgerichte bevoorradingsketen.

NovaSource®:

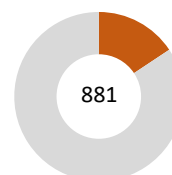
- Uitbreiding van productportfolio door acquisities.
- Behoud van productregistratie evenals het registreren en verhandelen van onze huidige en verworven producten in andere landen.
- Identificatie, ontwikkeling, registratie en marketing van nieuw gebruik van huidige en verworven producten.

KERNCIJFERS

Aandeel Adjusted EBITDA

Personeelsbezetting (FTE)

CROP VITALITY

▪ **Wie zijn we?**

Crop Vitality is een toonaangevende producent van vloeibare, vaste en oplosbare op zwavel gebaseerde voedingsproducten voor gewassen, en staat symbool voor de historische en nog steeds groeiende reputatie van Tessengerlo Kerley. Het productassortiment van Crop Vitality (dat meststoffen omvat als Thio-Sul[®], KTS[®], K-Row 23[®], CaTs[®], GranuPotasse[®], SoluPotasse[®] etc.) vertegenwoordigt 100 jaar agronomische kennis en vakmanschap en een zich steeds verder uitbreidend netwerk van productie- en distributiefaciliteiten. De businessunit Crop Vitality richt zich op de Amerikaanse en Canadese markten.

Producten van Crop Vitality verhogen de gezondheid van gewassen door verbeterde opname van voedingsstoffen en verhoogde levensvatbaarheid. Tegelijkertijd voldoen ze aan de hoogste industriële normen doordat ze een essentieel element leveren voor een optimale gezondheid van plant en bodem, namelijk zwavel. Gewasvoedingsstoffen zijn cruciaal voor zowel productieve grond als de gezondheid van de plant. Naast ons portfolio zwavelproducten bieden we ook producten die het verlies van stikstof opvangen terwijl ze tegelijkertijd zijn afgestemd op duurzame landbouwpraktijken die industriestandaarden overtreffen. We houden ons in alles wat we doen met trots aan het 4R-Nutrient Stewardshipprogramma en dragen zo bij aan het realiseren van milieuvriendelijke, duurzame producten van de hoogste kwaliteit. We richten ons op het belang van de teler en leveren in die context duurzame gewasvoedingsstoffen en oplossingen voor bodemverbetering. In ons Innovation & Learning center in Dinuba, Californië, worden onze producten voortdurend getest, onder meer om te onderzoeken wanneer en waar gewassen behoefte hebben aan die producten. We ontwikkelen nieuwe producten, vinden oplossingen voor ongunstige omstandigheden, werken aan just in time levering en service, en implementeren aanpassingen aan veranderende landbouwbehoeften. Zo kunnen telers steeds rekenen op duurzame, productieve en winstgevende oogsten.

▪ **Bedrijfsactiviteiten in 2019**

In 2019 kregen telers in de VS en Canada te maken met extreme weersomstandigheden. Zware regenval in de lente leidde er tot overstromingen, die een ernstige impact hadden op het planten en oogsten, maar ook op transport. Naast de natte weersomstandigheden was het vroege seizoen kouder dan normaal, wat zorgde voor het later planten van gewassen in het grootste deel van de VS. Het was een uitdagend jaar voor telers en dus ook voor de businessunit Crop Vitality. We deden daarom een beroep op interne hulpmiddelen en technologie om de activiteiten te ondersteunen. Op basis van interne strategische analyses pasten we onze supply chain aan om de unieke uitdagingen in de landbouw van 2019 aan te pakken.

▪ Vooruitzichten

Klantgerichtheid staat centraal in onze bedrijfsactiviteiten. Om de telers steun te bieden bij de steeds complexere uitdagingen in onze sector blijven we ons richten op het produceren en leveren van hoogwaardige gewasvoedingsmiddelen, terwijl we daarnaast zorgen dat we productieprocessen blijven inzetten die minder belastend zijn voor het milieu. In ons Innovation & Learning Center blijven we voorlichtingssessies organiseren om zo hulp en training te kunnen bieden aan telers, klanten en onszelf. Het Innovation & Learning Center stelt ons in staat om samen met anderen consistente, positieve voedingsoplossingen voor de landbouw te onderzoeken en ontwikkelen. We blijven ons hard maken voor de landbouw. We blijven ons inzetten voor goede relaties met onze klanten en een goed begrip van de behoeften in de markt. Onze experts op dit gebied blijven telers ondersteunen door middel van specifieke research en ontwikkeling, hoogwaardige productprestaties en een algemene focus op duurzaamheid.

TESSENDERLO KERLEY INTERNATIONAL

▪ **Wie zijn we?**

Tessengerlo Kerley International levert vloeibare, oplosbare en vaste plantenvoeding met toegevoegde waarde om telers te helpen efficiënte en duurzame landbouw te realiseren. Daarnaast zijn al onze meststofmerken gebundeld onder één merkbelofte: Crop Vitality. Ons internationale team van deskundigen, agronomen en commerciële adviseurs is sterk klantgericht en heeft een uitstekend trackrecord dankzij bijna 100 jaar deskundigheid (in vaste en oplosbare op kalium gebaseerde meststoffen) bij Tessenderlo en 70 jaar expertise (in vloeibare meststoffen) bij Kerley. De internationale businessunit Tessenderlo Kerley International richt zich met name op de markten buiten de Verenigde Staten en Canada.

▪ **Bedrijfsactiviteiten in 2019**

In 2019 zette Tessenderlo Kerley International zijn langetermijnstrategie voort, wist het zijn omzet aanzienlijk te verbeteren en tegelijkertijd de fundamenteën voor zijn groei verder te versterken, onder meer door het aantrekken van commercieel en agronomisch talent, het uitvoeren van een breed scala aan testen met de Crop Vitality meststoffen, het ontwikkelen van nieuwe klanttoepassingen, het moderniseren van bestaande productiefaciliteiten en het creëren van toeleveringsketens.

Inzake vloeibare meststoffen vierde de Thio-Sul[®]-productievestiging in Frankrijk in 2019 het tweede volledige operationele jaar, een duidelijk bewijs van de brede acceptatie van Thio-Sul[®] als vloeibare meststof voor op grote schaal geteelde gewassen, in aanvulling op zwavelvoeding en ter beperking van verlies van stikstof. Voor de productgroep potassulfaat (SOP) ofwel kaliumsulfaat was de markt in 2019 relatief robuust met groei en een solide vraag naar het in water oplosbare productassortiment. In dit segment heeft Tessenderlo Kerley International wereldwijd een leidende positie die wordt ondersteund door een product van topkwaliteit. We gaan onverminderd door met het versterken van onze marktpositie op de lange termijn: we richten ons op hoogwaardige producten en diensten die bekend staan om hun internationale markt bereik en we hebben sterke lokale banden met verschillende stakeholders in de keten.

▪ Vooruitzichten

In 2020 zal Tessenderlo Kerley International zijn strategie van winstgevende groei voortzetten, onder meer door uitbreiding van het team in de markt, versterking van onze go-to-market-kanalen, de opbouw van agronomische knowhow en het stimuleren van uitmuntendheid in de hele waardeketen. Daarmee kan de BU ook in de komende jaren een toonaangevende rol spelen op de markten voor kaliumsulfaat en vloeibare meststoffen. We zullen consequent producten van hoge kwaliteit blijven leveren, met tegelijkertijd een verscherpte focus op klantenservice en optimale toepassing van onze uitgebreide ervaring in deze sectoren.

NOVASOURCE

▪ **Wie zijn we?**

NovaSource houdt zich op internationale schaal bezig met de ontwikkeling, registratie en marketing van nichegewasbeschermingsmiddelen voor hoogwaardige gewassen. Met producten die nu worden verkocht in ruim 40 landen legt NovaSource zich toe op het aanbieden van degelijke, bewezen middelen waarmee landbouwers de kwaliteit en opbrengst van hun gespecialiseerde voedingsgewassen kunnen verhogen. Twee van de belangrijkste gewasbeschermingsmiddelen van NovaSource zijn LINEX®, een in de landbouw toegepast herbicide voor gebruik op aardappelen, maïs, sorghum, katoen en sojabonen, en SEVIN®, een in de landbouw gebruikt insecticide voor beheersing van tientallen soorten ongedierte, waaronder kevers, snuitkevers en wormen in boomvruchten, noten, wijnstokken, citrusvruchten, groenten en andere gewassen. De NovaSource-producten beschermen de gewassen van telers tegen verschillende soorten schadelijk onkruid en schadelijke insecten en ziekten en zorgen zo voor een betere oogst, hogere winsten en betere voorspelbaarheid.

▪ **Bedrijfsactiviteiten in 2019**

2019 was een jaar van uitdagingen door lagere prijzen van landbouwgrondstoffen, ongunstige weersomstandigheden in Noord-Amerika, verhoogde tarieven en hogere kosten voor goederen. Voor een aantal producten werd NovaSource geconfronteerd met lagere volumes als gevolg van deze ongunstige marktfactoren. Door de unieke sterkte van ons portfolio en de vraag van telers naar de oplossingen van NovaSource voor de bestrijding van onkruid, ziekten en insecten wisten we desondanks ons marktaandeel te handhaven en de impact op onze activiteiten tot een minimum te beperken.

▪ **Vooruitzichten**

NovaSource gaat door met de acquisitie en integratie van nicheproducten voor gewasbescherming van multinationals die producten afstoten die niet tot hun kernactiviteiten behoren. Ook de verdere uitbreiding van onze labels en de wereldwijde voetafdruk van ons bestaande portfolio blijft een prioriteit. Daarnaast zullen we ons in 2020 blijven inspannen om licentiepartners te vinden en organische groei te realiseren via onderzoek en ontwikkeling.

ONS BIO-VALORIZATION SEGMENT

Het segment Bio-valorization, dat alle activiteiten van Tessengerlo Group op het vlak van de verwerking van dierlijke bijproducten omvat, bestaat uit PB Leiner (productie, trading en verkoop van gelatine en collageenpeptiden) en Akiolis (rendering, productie, trading en verkoop van dierlijke proteïnen en vetten) met drie entiteiten (Atemax, Soleval en Violleau).

PRODUCTIELOCATIES **PB Leiner:** 3 productievestigingen in Europa (België, Duitsland, VK), 1 in China en 3 in Noord- en Zuid-Amerika (VS, Argentinië, Brazilië)
Akiolis: 3 productievestigingen, 28 inzamelingscentra in Frankrijk (Atemax); 8 productievestigingen, 20 inzamelingscentra in Frankrijk (Soleval); 1 productievestiging in Frankrijk (Violleau).

KERNMARKTEN Voedingsmiddelen, farmaceutica, health & beauty, huisdiervoeding, landbouw, visvoerders, veevoerders, biodiesel, energie, oliën en vetten etc.

ACTIVITEITENGEBIED Biomaterialen, landbouw

BUSINESS DRIVERS

- Groeiende vraag naar bio-gebaseerde milieuvriendelijke diervoeding, voedingsmiddelen, health & beauty, energie en farmaceutische en technische toepassingen
- Hogere levensstandaard resulteert in hogere vraag naar proteïnen

STRATEGISCHE FOCUS **PB Leiner:**

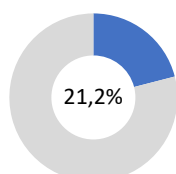
- Opbrengst uit huidige middelen optimaliseren
- Focus op klantrelaties en productontwikkeling
- Intense focus op excellente productie en betere valorisatie van/toegang tot grondstoffen
- Meer focus op health & beauty (rijk aan proteïnen, collageenpeptiden) en farmaceutica

Akiolis:

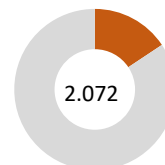
- Valorisatie van eindproducten op de markten voor biologische bemesting, huisdiervoeding en aquacultuur verbeteren
- Onze positie in onze kernactiviteiten in upstream-markten verstevigen door langetermijn- en hoogwaardige contracten af te sluiten
- Focus op klantrelaties en productontwikkeling
- Efficiëntie verhogen in bestaande fabrieken en logistiek

KERNCIJFERS

Aandeel Adjusted EBITDA

Personeelsbezetting (FTE)

PB LEINER

▪ **Wie zijn we?**

PB Leiner levert een compleet assortiment hoogwaardige gelatines en collageenpeptiden, aangepast aan de specifieke toepassingen van onze klanten. PB Leiner is wereldwijd een van de top 3-spelers in zijn sector. Het gelatineproces omvat de (voor)behandeling van grondstoffen, de extractie van collageen en de zuivering van gelatine. Het volledige productieproces kan tot zes maanden duren, naargelang de specifieke eigenschappen van de gelatine. Bepaalde fracties van de gelatine worden verder verwerkt tot collageenpeptiden voor gezondheids- en voedingsapplicaties. Gelatine wordt in verschillende markten gebruikt, zoals voedingsmiddelen (bv. snoepgoed en zuivelproducten), farmaceutica (bv. capsules) en fotografie (bv. film, fotopapier). Bij de meeste toepassingen wordt gelatine alleen in kleine hoeveelheden aan de samenstelling toegevoegd, als functioneel ingrediënt met superieure eigenschappen. PB Leiner produceert gelatine op basis van de huid en beenderen van varkens en runderen. Grondstoffen worden voornamelijk regionaal ingekocht en concurrentie op de markt voor deze grondstoffen is niet beperkt tot andere gelatineproducenten, maar strekt zich ook uit tot andere eindproducten zoals het directe gebruik voor menselijke consumptie, diervoeding en lederwaren. De schommelingen in vraag naar en aanbod van grondstoffen hebben een grote impact op de prijs en beschikbaarheid van gelatine. Een voldoende hoeveelheid grondstoffen veiligstellen is dan ook van essentieel belang voor het bedrijf.

▪ **Bedrijfsactiviteiten in 2019**

2019 werd gekenmerkt door een onstabiele grondstoffenmarkt, met name door een turbulente markt op basis van speculatie ten aanzien van varkenshuiden en onzekerheid over de beschikbaarheid van runderhuid en -beenderen. De gelatinemarkt bleef competitief, terwijl de markt voor collageenpeptiden zich verder ontwikkelde.

In 2019 zette PB Leiner zijn strategie voort, waarbij de focus lag op Sales Excellence (door nauwere samenwerking met onze belangrijkste klanten wat betreft optimalisatie van levering en productontwikkeling) en Operational Excellence (door het oplossen van knelpunten in fabrieken, verbetering van kwaliteitssystemen, optimalisatie van processen en het bevorderen van een cultuur van werknemersparticipatie). Dankzij de sterke vraag uit de markt konden de verkopen van onze reeks collageenpeptiden SOLUGEL® Ultra BD zich verder ontwikkelen. In 2019 verhoogden we niet alleen opnieuw onze capaciteit, maar zetten we ook onze marketinginspanningen verder. In december 2019 brachten we TEXTURA™ op de markt, een nieuw textuurmiddel voor voedingstoepassingen met ongeëvenaard(e) gebruiksgemak en tijdsbesparing. De introductie van dit nieuwe product weerspiegelt onze inzet om ideale oplossingen te vinden voor de behoeften van onze klanten.

▪ Vooruitzichten

In 2020 blijven we inzetten op kwaliteit en betrouwbare levering aan onze klanten en investeren we opnieuw in het upgraden van onze installaties. Daarnaast blijven we bouwen aan hechte relaties met onze klanten en gaan we door met de ontwikkeling van gespecialiseerde producten om zo tegemoet te kunnen komen aan de eisen en uitdagingen vanuit de sectoren voedingsmiddelen, farmaceutica en gezondheid en voeding. Op de langere termijn blijft het vooruitzicht voor de gelatinemarkt om verschillende redenen positief: een groeiende middenklasse, verhoogde consumptie van geneesmiddelen in de ontwikkelingslanden en een groeiend besef en betere gewoonten ten aanzien van gezondheid en voeding in alle markten. We houden echter ook rekening met verdere instabiliteit en grondstoffentekorten in het komend jaar. Die instabiliteit houdt onder meer verband met de ontwikkelingen van de Afrikaanse varkenspest.

AKIOLIS

▪ **Wie zijn we?**

Akiolis is gespecialiseerd in renderingactiviteiten en de transformatie van dierlijke bijproducten tot hoogwaardige proteïnen en vetten. Dankzij onze banden met partners uit de vleessector, met slagers en detailhandelaren hebben we toegang tot een uitgebreid arsenaal aan dierlijk materiaal. Onze industriële processen stellen ons daarnaast in staat om onze eindproducten te valoriseren in verschillende markten, zoals huisdiervoeding, veevoeders, visvoeders, lipochemie, meststoffen, gelatines, cementfabrieken en energiesectoren (groene warmte en groene elektriciteit). We streven in elke markt naar wendbaarheid en focussen op de behoeften en belangrijkste zakelijke succesfactoren van onze klanten. Deze benadering stelt ons in staat om producten en diensten van zeer hoge kwaliteit te leveren, evenals innovatieve oplossingen die in lijn zijn met de ontwikkeling van hun eigen markten.

▪ **Bedrijfsactiviteiten in 2019**

In 2019 zette Akiolis de verhoogde focus op klanttevredenheid, productkwaliteit, uitstekende service en innovatie voort om winstgevend te blijven binnen een kader van wereldwijd dalende volumes, met name in de varkenssector. De Afrikaanse varkenspest leidde in China tot massale slachting van de dieren. Daardoor nam in dat land de vraag naar en import van varkensskarkassen vanuit de rest van de wereld aanzienlijk toe en daalde het volume aan in Frankrijk te valoriseren varkensbijproducten. Door de gunstige samenhang van onverwachte inzamelingvolumes in de renderingactiviteiten als gevolg van de hittegolven in de zomer, kon Akiolis de marges echter in stand houden. Tegelijkertijd droegen interne prestaties op het gebied van logistiek en productie sterk bij aan het bouwen van duurzame relaties met belangrijke klanten in strategische markten, t.w. fokkers, dierenvoerders, visvoerders biofertilisatie en biobrandstoffen.

▪ **Vooruitzichten**

Duurzaamheid en klanttevredenheid blijven voor Akiolis ook in 2020 kernbegrippen, waarbij de nieuwe organisatie van logistiek en productie zal zorgen voor betere service en productkwaliteit. Een hoger niveau van valorisatie in belangrijke markten als huisdiervoeders en visvoerders zal worden gerealiseerd met investeringen en innovatieve nieuwe processen voor veer- en bloedmelen. Hiermee wordt nog vóór medio 2020 gestart in Javené en Rion. In Violleau zal de productiecapaciteit worden uitgebreid.

ONS SEGMENT INDUSTRIAL SOLUTIONS

Het segment Industrial Solutions omvat producten, systemen en oplossingen voor de behandeling, verwerking en zuivering van water, waaronder flocculatie en neerslag. Het betreft hier de productie, trading en verkoop van kunststofleidingssystemen, chemicaliën voor waterbehandeling en andere industriële activiteiten, zoals de productie en verkoop van hulpmiddelen voor de mijnbouw en industrie, diensten voor de behandeling en verwijdering van gewonnen en flowbackwater uit de oliewinning en gasontginning, en het terugwinnen van vloeistoffen uit industriële processen.

PRODUCTIELOCATIES **DYKA Group:** 8 productievestigingen (2 in Nederland, 1 in België, 2 in Frankrijk, 1 in Duitsland, 1 in Polen en 1 in Hongarije) en meer dan 70 vestigingen in Europa
Performance Chemicals: 4 productievestigingen (2 in België, 1 in Frankrijk en 1 in Zwitserland)
Mining & Industrial, MPR Services & ECS: 3 productievestigingen (Verenigde Staten)

KERNMARKTEN Water, riolering, lucht- en gasleidingssystemen en -diensten, waterbehandeling, diensten voor proceschemicaliën, raffinage en mijnbouw

ACTIVITEITENGEBIED Huizenbouw en installatie, openbare infrastructuur en nutsbedrijven, industriële en gemeentelijke markten, industrie en mijnbouw

BUSINESS DRIVERS

- Vraag naar zuiver water en hygiëne – industriële behoefte aan duurzame zuivering van verwerkingswater
- Schaarste aan natuurlijke bronnen; ecologische voetafdruk
- Klimaatopwarming, overtollig hemelwater, energieneutrale gebouwen
- Toevoer basischemicaliën gedreven door economische activiteit

STRATEGISCHE FOCUS **DYKA Group:**

- Klantenbinding verder opvoeren; innovatieve systemen en diensten introduceren en onze positie versterken in verschillende sectoren, productgroepen en geografische kerngebieden

Performance Chemicals:

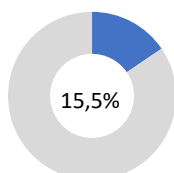
- Langetermijn- en milieuvriendelijke oplossingen aanbieden aan industrieën en gemeenten, waarbij bijproducten worden omgezet in oplossingen met toegevoegde waarde

Mining & Industrial/MPR/ECS:

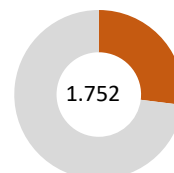
- Mining & Industrial-activiteiten uitbreiden en een full-service waterbehandelings- en recyclingmodel aanbieden en nieuwe marktsegmenten betreden

KERNCIJFERS

Aandeel Adjusted EBITDA

Personeelsbezetting (FTE)

DYKA Group

▪ **Wie zijn we?**

DYKA Group (samengesteld uit de drie entiteiten DYKA, BT Nyloplast en JDP) biedt hoogwaardige oplossingen voor kunststof leidingsystemen voor nutsvoorzieningen en de sectoren landbouw-, constructie en civiele techniek. We streven naar verhoging van klanttevredenheid via ons brede aanbod van voorgemonteerde leidingenkits, projectconsultancydiensten, technische ondersteuning voor ventilatieoplossingen, riolering- en regenwateroplossingen en waterafzuigsystemen voor daken. We leveren onze oplossingen via een geïntegreerd sales- en supportnetwerk, onze professionals in productie en logistiek en meer dan 70 klantgerichte vestigingen, evenals ruim 2.000 verkooppunten in Europa.

Verzachting of infiltratie van regenwater uit steeds frequentere en zwaardere regenval; het tegemoetkomen aan toenemende druk om meer energieneutrale gebouwen te creëren; het voorkomen van lekkages van kostbaar drinkwater door waterleidingnetwerken van hogere kwaliteit aan te leggen; en het reduceren van kosten in verband met complexe constructiewaardeketens – dit zijn slechts een paar van de uitdagingen waar onze klanten mee worden geconfronteerd en die beter beheersbaar zijn met toepassing van de systemen en diensten van DYKA Group. Daarnaast wordt bij de fabricage van onze producten en systemen steeds vaker gebruikgemaakt van gerecyclede materialen, wat resulteert in verkleining van onze ecologische voetafdruk. Zo krijgt in de industrie en door consumenten gebruikt plastic nieuwe waarde en dat verlaagt op zijn beurt de behoefte aan eindige grondstoffen.

▪ **Bedrijfsactiviteiten in 2019**

DYKA Group kende een goed 2019, onder meer als gevolg van een positieve bouwmarkt. We konden onze klantenbasis uitbreiden en verdere groei realiseren in onze nieuwe activiteiten, nieuwe systemen en services. Onze prefab- en ventilatieoplossingen (DYKA Air) lieten goede ontwikkeling zien. Daarnaast maakten we ook in 2019 weer meer gebruik van gerecyclede materiaal. Dit draagt in hoge mate bij aan duurzaamheid en helpt uiteindelijk onze klanten de ecologische voetafdruk van hun gebouwen en/of infrastructuur te verkleinen. Het feit dat we onze duurzame inspanningen daadwerkelijk kunnen bewijzen, is een onderscheidende factor voor DYKA Group die zorgt dat we kunnen samenwerken met een groeiende groep klanten en overheden.

In de eerste helft van 2019 opende DYKA nieuwe filialen in Anderlecht (België) en Třeboň (Tsjechische Republiek), waardoor het totaal aantal vestigingen in België groeide tot 9 en in Tsjechië tot 4. In december 2019 kondigde DYKA Group aan de productievestiging van REHAU Tube in het Franse La-Chapelle-Saint-Ursin van de Duitse REHAU Group over te nemen. De fabriek is gespecialiseerd in de productie van riolerings-, grond- en afval-, stormwater management en telecombuizen en fittingen.

▪ **Vooruitzichten**

DYKA Group zal zich in 2020 richten op het realiseren van verdere duurzame groei. Nieuwe systemen en diensten, procesverbeteringen in verkoop en marketing, productie of logistiek, deels gesteund door investeringen, zorgen er samen voor dat onze klanten makkelijker meer zaken kunnen doen met DYKA Group of de operationele kosten in de waardeketen kunnen verlagen. Tegelijkertijd zal de eerder genoemde overname van REHAU Tube (die naar verwachting zal worden afgerond tegen 1 mei 2020) onze positie in de Franse markt verder versterken.

PERFORMANCE CHEMICALS

▪ **Wie zijn we?**

Performance Chemicals voorziet industriële en gemeentelijke markten van coagulanten en andere chemicaliën voor de behandeling van afvalwater of het zuiveren van drinkwater. Daarnaast produceren we industriële chemicaliën die in een groot aantal sectoren worden gebruikt, bijvoorbeeld in de farmaceutische industrie, de olie- en raffinage-industrie, de staalindustrie en de sectoren de-icing en meststoffen. Andere chemicaliën zijn onder meer bleekmiddel, zuren voor desinfecterende doeleinden en huishoudelijke reiniging, calciumchloride voor voedingsmiddelen, als ontdooimiddel en in olie- en gas- of industriële toepassingen. Daarnaast is Performance Chemicals actief op de markt van natriumhydroxide (NaOH), dat onder meer wordt gebruikt voor papier en reinigingsmiddelen. De productieprocessen van Performance Chemicals maken de omzetting of het recyclen mogelijk van industriële bijproducten (bijvoorbeeld van de staalindustrie) in aantrekkelijke nieuwe producten voor waterbehandeling. Performance Chemicals heeft vier productievestigingen, namelijk in Loos (Frankrijk), Tessenderlo en Ham (België) en Rekingen (Zwitserland). De productievestigingen zijn centraal gelegen in gebieden waar de vraag naar de producten het hoogst is. We leveren chemicaliën voor de behandeling van afvalwater aan een paar van de grootste stedelijke gebieden in West-Europa, zoals Parijs, Amsterdam, Genève en Brussel.

▪ **Bedrijfsactiviteiten in 2019**

In 2019 wisten we onze activiteiten op het gebied van ijzerchloride-coagulanten verder te ontwikkelen en onze positie als leidende Europese aanbieder van coagulanten voor de behandeling van afvalwater en drinkwater te consolideren. Een groot aantal van onze meerjarencontracten werd in de loop van het jaar verlengd. Daarnaast voerde Performance Chemicals in 2019 de productiecapaciteit van de Ecoferric™ productlijn op onze productievestiging in Loos op om tegemoet te komen aan de toenemende vraag uit West-Europa naar coagulanten voor de behandeling van afvalwater en de productie van drinkwater.

Onze nieuwe membraan elektrolysefaciliteit in Loos (Frankrijk) werd begin 2018 met succes in gebruik genomen. Dit heeft ons in staat heeft gesteld om onze positie in de markten voor bleekmiddelen en natriumhydroxide te versterken. Technische problemen hadden echter helaas een neerwaarts effect op deze trend gedurende het grootste deel van het tweede halfjaar van 2019. Onvoorziene technische problemen op de productievestiging te Loos hadden een negatieve impact op de productievolumes in het tweede halfjaar van 2019. Als gevolg van de aanhoudende beperkte beschikbaarheid van grondstoffen enerzijds en de vereiste investeringen in activa ten behoeve van continuïteit en in veiligheid anderzijds, besloot Performance Chemicals in 2019 de productie van zinkchloride in Loos stop te zetten.

▪ Vooruitzichten

Grondstoftekorten en hogere logistiekkosten zullen een impact blijven hebben op de activiteiten op het gebied van coagulanten en kunnen daarnaast ook gevolgen hebben voor zowel prijsstelling als potentiële productvervanging. Performance Chemicals bevindt zich in de ideale positie om deze effecten te beperken en zelfs van de trends te profiteren. Een teruggang naar volledige capaciteit in Loos zal de bedrijfsprestaties ten opzichte van 2019 aanzienlijk verbeteren. In 2020 zal Performance Chemicals zijn positie als een van de toonaangevende producenten van coagulanten in Europa verder versterken, aangezien onze vestiging in Loos de grootste Europese productievestiging is voor ijzerchloride. Het plan omvat verschillende projecten, waarbij de focus ligt op capaciteitsuitbreiding en modernisering van de Franse vestiging, evenals op het stroomlijnen van de verschillende grondstoffenbronnen die worden gebruikt voor de productie van coagulanten voor waterbehandeling.

MINING & INDUSTRIAL

▪ **Wie zijn we?**

Mining & Industrial (M&I) is een van 's werelds toonaangevende producenten van op zwavel gebaseerde chemicaliën voor een breed scala aan markten. De productportefeuille van M&I is onlosmakelijk verbonden met diepgaande technische institutionele kennis die speciaal is gericht op het doorvoeren van verbeteringen in gezondheids-, veiligheids-, behandelings- en milieuprofielen, met gelijktijdige opvoering van efficiëntie/effectiviteit bij de terugwinning van onedele en edele metalen, voedselverwerking, water- en afvalbehandeling en andere industriële toepassingen. M&I verbetert de toepassingen van zijn klanten via innovatieve chemie en oplossingen. De belangrijkste producten zijn Thio-Gold® (op thiosulfaat gebaseerde 'lixiviant' (oplossingsvloeistof)), Cyntral® (sulfieten/sulfiden voor detoxificatie en beheersing van cyanide (CN)) en neerslag (zoals natriumwaterstofsulfide) voor neerslag van onedele metalen.

Het M&I-team zet zich in om onze klanten van praktische, voorspelbare oplossingen en diensten te voorzien, zodat ze maximale waarde uit hun bestaande toepassingen kunnen halen en nieuwe mogelijkheden kunnen verkennen. M&I maakt gebruik van twee innovatiecentra waar in alle ontwikkelingsaspecten een klantgerichte aanpak centraal staat.

▪ **Bedrijfsactiviteiten in 2019**

De goudmarkt bleef ook in 2019 weer stabiel, terwijl de markt voor onedele metalen met name in de tweede helft van het jaar minder sterk was als gevolg van onzekerheden op wereldhandelniveau. Deze omstandigheden hadden een rechtstreeks effect op mijnbouwbedrijven die behoedzaam met hun kosten zijn omgegaan, met inbegrip van CapEx/OpEx-bestedingen. Ondanks de marktfluctuaties wisten we dankzij een gevarieerd aanbod in combinatie met technische expertise ons marktaandeel en marktvolume te vergroten. Ter verdere ondersteuning van de groei in ons aanbod sulfietproducten investeerde M&I in zowel fabrieksuitbreidingen als strategische logistieke bedrijfsmiddelen. Onze Thio-Gold®-300-fabriek in Elko, Nevada, die de Nevada Gold Mines-Goldstrike fabriek voor het uitloggen van goud voorziet van zijn gepatenteerde en baanbrekende technologie, bleef in 2019 voldoen aan de vraag en verwachtingen van klanten.

▪ **Vooruitzichten**

M&I zal zijn expertise blijven benutten om te zorgen dat we de behoeften van onze partners ten volle begrijpen, zodat we innovatieve oplossingen kunnen bieden die zijn gericht op wederzijdse creatie van waarde. Verdere investeringen en verbeteringen in onze uitgebreide productie- en toeleveringsketen zorgen dat we de beoogde mijlpalen kunnen halen. Onze technische specialisten blijven als 'market stewards' toezicht houden op het veilig, effectief en efficiënt gebruik van onze producten en oplossingen. M&I blijft zich richten op de implementatie van onze groeistrategie door onze bestaande producten uit te breiden naar nieuwe markten en toepassingen. Tegelijkertijd blijven we innovaties stimuleren, met de nadruk op continue verbetering in veiligheid, gezondheid en milieu, behandeling en efficiëntie, om de volgende generatie producten te kunnen creëren.

MPR SERVICES

▪ **Wie zijn we?**

MPR Services is een toonaangevende wereldspeler op het gebied van terugwinning van oplosmiddelen bij raffinaderijen en gasverwerkingsinstallaties. Ons bedrijfsmodel is gebouwd op duurzaamheid, en door de stoffen terug te winnen die er werkelijk toe doen (zoals amines, glycol e.d.), slagen we erin de verspilling terug te dringen die wordt gecreëerd door de afvoer en het opnieuw moeten toevoegen van dergelijke oplosmiddelen. Overal ter wereld dragen we zo oplossingen aan die onze klanten een aanzienlijke kostenbesparing opleveren, met gelijktijdige optimalisatie van de effectiviteit van hun bedrijfsactiviteiten.

▪ **Bedrijfsactiviteiten in 2019**

MPR Services gaf groen licht aan een strategisch plan dat nog sterker was gericht op het nicheaanbod aan de raffinage- en gasverwerkingsmarkten. Daardoor kon een recordjaar worden afgesloten voor mobiele verwerkingsdagen, met belangrijke uitbreiding naar gasverwerking en de LNG-markt. Daarnaast realiseerden we de eerste permanente installatie van onze innovatieve TDSX™-technologie, die een van onze klanten ondersteunt bij het terugwinnen/recyclen van een hoogwaardig, complex oplossingsmiddel voor de verwijdering van aromatische koolwaterstoffen. MPR Services zette verder in op versterking van de relaties met klanten van onze permanente unit, wat al heeft geresulteerd in vernieuwing van verschillende langetermijncontracten.

▪ **Vooruitzichten**

MPR streeft naar voortzetting van onze strategie door consolidatie van onze huidige marktpositie en uitbreiding van de activiteiten naar nieuwe/aangrenzende markten, met een focus op onze kernactiviteiten. Onderdeel daarvan is het verder voorlichten van de spelers in de markt over duurzame hygiënediensten voor oplosmiddelen die aansluiten bij hun kosten-, milieu- en efficiëntieprofiel. Dit wordt gekoppeld aan de uitgebreide technische expertise van MPR Services in het verstrekken van procesoplossingen op maat voor specifieke behoeften wat betreft het terugwinnen van oplosmiddelen.

ENVIRONMENTALLY CLEAN SYSTEMS (ECS)

▪ **Wie zijn we?**

Environmentally Clean Systems (ECS) voorziet de olie- en gasindustrie van waterterugwinning- en afvoeropties voor geproduceerd, frack-, zwart en flowbackwater. ECS biedt hoogwaardige en milieuveilige oplossingen voor het afvoeren en/of hergebruiken van afvalwater dat wordt geproduceerd bij olie- en gaswinningsactiviteiten. ECS levert technologie op maat naargelang de afzonderlijke behoeften en situaties. Het resultaat is een hoge mate van flexibiliteit ten aanzien van het gebruik of de verwijdering van afvalwater tegen lagere kosten.

▪ **Bedrijfsactiviteiten in 2019**

ECS bleef zich in 2019 richten op het verbeteren van de prestaties en tegelijkertijd op het verlagen van de kosten. De verhoogde efficiëntie heeft ECS sterker en competitiever gemaakt en het bedrijf is nu beter voorbereid om een specifieke service te bieden voor afvalwatertoepassingen voor de olie- en gasindustrie.

▪ **Vooruitzichten**

Voor 2020 ligt de nadruk op efficiënt werken met behoud van aandacht voor veiligheid, processen en procedures, om zo onze sterke positie als een betrouwbare partner voor het aanpakken van de terugwinning en verwijdering van geproduceerd water te handhaven.

ONS T-POWER-SEGMENT

Het T-Power-segment omvat de activiteiten van Tessengerlo Group met betrekking tot de productie van elektriciteit door middel van een gecombineerde stoom- en gasturbinecentrale (combined cycle gast turbine CCGT) met een capaciteit van 425 MW.

PRODUCTIELOCATIES 1 energiecentrale: Tessengerlo (België)

KERNMARKTEN Energie

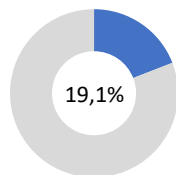
ACTIVITEITENGEBIED Productie van elektriciteit in gascentrales

BUSINESS DRIVERS Goede uitvoering van de tollingovereenkomst.

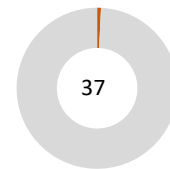
STRATEGISCHE FOCUS Focus op de efficiëntie en beschikbaarheid van de bestaande activa

KERNCIJFERS

Aandeel Adjusted EBITDA

Personeelsbezetting (FTE)

T-POWER

▪ **Wie zijn we?**

T-Power werd opgericht in 2005, met Tessengerlo Group als een van de drie oorspronkelijke aandeelhouders. Na afronding van het ontwikkelingsprogramma werd in Tessengerlo de gecombineerde gasgestookte stoom- en gasturbinecentrale met een capaciteit van 425 MW gebouwd en in 2011 in gebruik genomen. De elektriciteitscentrale van T-Power is vanwege zijn hoge efficiëntie en flexibiliteit een van de competitiefste gasgestookte energiecentrales in België en de bredere, onderling verbonden elektriciteitshandelszone. T-Power opereert als onafhankelijke elektriciteitsproducent op basis van projectfinanciering, waarbij de opbrengsten afkomstig zijn uit een 15 jaar durende zogenaamde tollingovereenkomst met de RWE-groep. Na verschillende wijzigingen in de aandeelhouderstructuur in de afgelopen jaren, verkreeg Tessengerlo Group in oktober 2018 100% van T-Power door de aandelen over te nemen die tot dan in het bezit waren van de overige aandeelhouders.

▪ **Bedrijfsactiviteiten in 2019**

2019 was een goed operationeel jaar voor de T-Power-centrale. De centrale wist gedurende het hele jaar de uitstekende cijfers qua beschikbaarheid en gezond- en veiligheid in stand te houden.

In juni 2019 nam Tessengerlo Group de vennootschap NAES Belgium bvba integraal over van de Amerikaanse groep NAES Corporation, een dochterbedrijf van Itochu Corporation. NAES Belgium zorgt sinds 2012 voor de operationele werking van de T-Power 425 MW CCGT-centrale, een 100% dochter van Tessengerlo Group. Met de overname van NAES Belgium en de lokale verankering beschikt de groep nu ook over de technologische kennis en het team om T-Power volledig in eigen handen te beheren.

▪ **Vooruitzichten**

In 2020 zal T-Power zich blijven richten op de efficiëntie, flexibiliteit en beschikbaarheid van de bestaande activa.

INFORMATIE VOOR AANDEELHOUDERS

INVESTEERDERSRELATIES

Tessengerlo Group streeft ernaar de internationale financiële gemeenschap te voorzien van accurate, hoogwaardige en tijdige informatie. Voor het bespreken van de resultaten van de groep en toekomstige ontwikkelingen organiseert de Tessenderlo Group conference calls waarin de halfjaar- en jaarresultaten worden gepresenteerd en toegelicht.

BEOORDELING DOOR DE ANALISTEN

Aan het eind van 2019 werd Tessenderlo Group door 5 sell-side analisten beoordeeld (meer informatie op www.tessengerlo.com). Aan het eind van het jaar gaven 3 analisten een 'buy'-beoordeling, 1 analist een 'accumulate'-beoordeling en 1 analist een 'hold'-beoordeling.

AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR

Op 31 december 2019 zag de aandeelhoudersstructuur van Tessenderlo Group er als volgt uit:

Aandeelhouder	Stemrechten	%
Verbrugge nv (gecontroleerd door Picanol nv)	32.366.144	56,89%
Symphony Mills nv	1.832.200	3,22%
Coltrane Asset Management, L.P.	2.163.000	3,80%
Janus Henderson Group plc	1.561.002	2,74%
Norges Bank	1.287.899	2,26%
Carmignac Gestion SA	903.687	1,59%
Dimensional Fund Advisors L.P.	891.022	1,57%
Valarc Master Fund, Ltd.	630.402	1,11%
Andere	15.253.349	26,81%
Totaal	56.888.705	100,00%

Verbrugge nv staat onder zeggenschap van Picanol nv, dat op zijn beurt onder zeggenschap staat van Artela nv. Artela nv en Symphony Mills nv staan onder zeggenschap van dhr. Luc Tack.

Op 31 december 2019 waren er geen uitstaande warrants. Het totale aantal aandelen dat het geplaatste kapitaal van Tessenderlo Group nv vertegenwoordigt is 43.154.979. In overeenstemming met artikel 7:53 van het Belgisch Wetboek van vennootschappen en verenigingen heeft de buitengewone aandeelhoudersvergadering van 10 juli 2019 beslist om een loyaliteitsstemrecht in te voeren voor elk volgestort aandeel dat gedurende minstens twee jaar onafgebroken op naam van dezelfde aandeelhouder in het aandelenregister is ingeschreven. Op 31 december 2019 waren er 56.888.705 stemrechten in omloop.

AANDELEN TESSENDERLO GROUP

De aandelen van Tessenderlo Group zijn genoteerd aan de beurs van Brussel onder de code TESB. Ze worden op de continumarkt verhandeld en maken deel uit van de volgende indexen: BEL Mid en Next 150.

PRESTATIES AANDELENKOERS

De aandelenkoers van Tessenderlo Group nv steeg in 2019 met 8,1%, terwijl de BEL 20-index met 22,0% steeg en de Europese chemicaliënindex SX4P met 28,5%. Het aandeel bereikte op 21 november 2019 zijn hoogste slotkoers van het jaar: EUR 32,65. De laagste slotkoers van het jaar bedroeg EUR 25,65 en werd genoteerd op 15 augustus 2019. Op de laatste beursdag van het jaar sloot het aandeel op EUR 31,45.

DIVIDENDBELEID

De raad van bestuur zal op 12 mei 2020 aan de algemene vergadering van aandeelhouders voorstellen om geen dividend uit te keren over het financiële jaar 2019. De groep is van mening dat in plaats van uitkering van het dividend, meer aandeelhouderswaarde kan worden gecreëerd door de beschikbare middelen verder te investeren in de groei van de onderneming.

FINANCIËLE KALENDER

- Jaarlijkse algemene vergadering 12 mei 2020
- Halfjaarresultaten 2020 27 augustus 2020

Het management zal contact blijven houden met beleggers en analisten over strategische thema's en om de voortgang naar de langetermijndoelstellingen van de groep te bespreken.

Het duurzaamheidsverslag van de Tessenderlo Group zal begin april 2020 in digitaal formaat beschikbaar zijn op www.tessenderlo.com.

De volledige financiële en niet-financiële informatie over Tessenderlo Group is beschikbaar op de website www.tessenderlo.com. Wie per e-mail persberichten van Tessenderlo Group wil ontvangen, kan zich op de website aanmelden voor plaatsing op de mailinglijst.

De aandelenkoers van Tessenderlo Group nv wordt gepubliceerd op www.tessenderlo.com en op de website van Euronext Brussel: www.euronext.com.

CONTACTPERSOON VOOR INVESTOR RELATIONS

Dhr. Kurt Dejonckheere
Investor Relations
Tel.: +32 2 639 1841
E-mail: kurt.dejonckheere@tessenderlo.com

MANAGEMENTVERSLAG

2019

BEDRIJFSGROEI

PRESTATIES VAN DE GROEP

De 2019 omzet, zonder de impact van T-Power, steeg met +4,3% (of steeg met +2,4% zonder wisselkoerseffect). De Agro omzet bleef stabiel, terwijl de omzet van Bio-Valorization steeg (+7,5%, zonder wisselkoerseffect) dankzij PB Leiner. De omzet van Industrial Solutions steeg (+1,2%, zonder wisselkoerseffect) voornamelijk dankzij de contributie van DYKA Group. T-Power, pas volledig verworven in het vierde kwartaal van 2018, droeg 71,1 miljoen EUR bij tot de 2019 omzet, wat in lijn was met verwachtingen.

De 2019 Adjusted EBITDA bedraagt 267,7 miljoen EUR in vergelijking met 177,8 miljoen EUR in 2018. Indien de impact van T-Power (37,7 miljoen EUR) en IFRS 16 *Leaseovereenkomsten* (25,4 miljoen EUR), alsook het wisselkoerseffect uitgesloten worden, zou de Adjusted EBITDA gestegen zijn met 18,8 miljoen EUR in vergelijking met 2018 (+11,5%). De Adjusted EBITDA, zonder IFRS 16 impact en wisselkoerseffect, van Bio-Valorization steeg met 18,3 miljoen EUR, terwijl de stijging bij Industrial Solutions (+4,8 miljoen EUR) de daling bij Agro kon compenseren (-4,3 miljoen EUR).

De operationele vrije kasstroom bedraagt 145,7 miljoen EUR in 2019 in vergelijking met 56,6 miljoen EUR in 2018. Deze stijging kan verklaard worden door een stijging van de Adjusted EBITDA (+89,9 miljoen EUR), inclusief de bijdrage voor het eerste volledige jaar van T-Power (+37,7 miljoen EUR), de impact van IFRS 16 *Leaseovereenkomsten* (+25,5 miljoen EUR) en de beweging in het bedrijfskapitaal, welke slechts steeg met 17,7 miljoen EUR in 2019, terwijl de stijging 37,8 miljoen EUR bedroeg in 2018. De investeringen bedroegen 104,3 miljoen EUR in 2019 in vergelijking met 83,4 miljoen EUR in 2018.

Eind december 2019 kwam de netto financiële schuld van de groep uit op 347,5 miljoen EUR, inclusief 63,7 miljoen EUR IFRS 16 leaseschulden, hetgeen resulteert in een leverage ratio van 1,3x. Zonder de IFRS 16 leaseschulden zou de netto financiële schuld 283,8 miljoen EUR bedragen, in vergelijking met 348,0 miljoen EUR op jaareinde 2018.

De winst in 2019 bedraagt 97,6 miljoen EUR in vergelijking met 92,1 miljoen EUR in 2018. De winst (+) / verlies (-) over de verslagperiode werd beïnvloed door wisselkoersresultaten, voornamelijk op niet ingedekte intragroepsleningen en geldmiddelen en kasequivalenten in USD. Exclusief deze wisselkoersresultaten zou de winst (+) / verlies (-) van 2019 bij benadering 90 miljoen EUR geweest zijn, in vergelijking met een resultaat van bij benadering 79 miljoen EUR in 2018.

GERAPPORTEERDE PRESTATIE PER BEDRIJFSSEGMENT

Zonder wisselkoerseffect daalde de omzet van het bedrijfssegment Agro met -1,0% in 2019. De Crop Vitality omzet steeg licht omwille van een verlenging van het landbouwseizoen die de 2H19 volumes positief beïnvloedde. De omzet van Novasource bleef stabiel in 2H19 en kon de lagere omzet in 1H19, vanwege slechte weersomstandigheden, niet compenseren. De 2019 omzet van Tessenderlo Kerley International daalde omdat de stijging van de verkoopprijs van sulfaten in 2H19, in tegenstelling met de eerste zes maanden van 2019, de daling van de sulfatenvolumes niet kon compenseren.

Zonder de impact van IFRS 16 en wisselkoerseffect, daalde de 2019 Agro Adjusted EBITDA met -3,9% in vergelijking met vorig jaar. Crop Vitality Adjusted EBITDA daalde in 2019, hoewel in 2H19 de aanhoudende druk op de marges kon gecompenseerd worden door hogere volumes. Het stabiele resultaat van Novasource in 2H19 kon de lagere 1H19 resultaten, geïmpacteerd door weersomstandigheden, niet tenietdoen. De Adjusted EBITDA van Tessenderlo Kerley International

steeg omdat de lagere sulfatenvolumes gecompenseerd konden worden door hogere marges en doordat 2H18 negatief beïnvloed werd door significante productieproblemen in Ham (België) en Rouen (Frankrijk).

Zonder wisselkoerseffect steeg de Bio-valorization omzet met +7,5% in 2019, omwille van hogere PB Leiner volumes. De 2019 volumes daalden bij Akiolis, hoewel deze daling meer uitgesproken was in 1H19 dan in 2H19, toen een hittegolf in Frankrijk een positieve impact had op de volumes. Zonder IFRS 16 en wisselkoerseffect steeg de 2019 Adjusted EBITDA van Bio-valorization met 18,3 miljoen EUR in 2019 (of 66,5%) tegenover vorig jaar. Terwijl Akiolis geïmpacteerd werd door lagere volumes, was PB Leiner in staat zijn resultaten te verbeteren dankzij hogere volumes, alsook door een betere productmix en lagere grondstofprijzen.

De Industrial Solutions omzet steeg in 2019 met 1,2% door een hogere omzet bij DYKA Group dankzij gunstige marktomstandigheden. De 2019 Adjusted EBITDA van Industrial Solutions steeg met 4,8 miljoen EUR, zonder wisselkoerseffect en zonder IFRS 16 impact, voornamelijk door de stijging van de resultaten van DYKA Group dankzij hogere volumes en een stijging van de productie-efficiëntie omwille van voorheen uitgevoerde investeringen. De Adjusted EBITDA van Performance Chemicals bleef stabiel tegenover 2018, aangezien de verbetering van de 1H19 resultaten geneutraliseerd werd door technische problemen in Loos (Frankrijk) in 2H19. De Adjusted EBITDA van S8 Engineering verbeterde in vergelijking met 2018, hoewel deze nog steeds negatief is, door bijkomende interne projecten en verdere kostenbesparingen. De 2019 Adjusted EBITDA van Mining & Industrial bleef stabiel.

In 2019 droeg T-Power 71,1 miljoen EUR bij tot de omzet en 51,2 miljoen EUR tot de Adjusted EBITDA van de groep. Deze resultaten waren in lijn met verwachtingen, aangezien T-Power aan alle vereisten van de tollingovereenkomst voldeed. De groep heeft in 2019 de financiële structuur van T-Power, alsook het lopende langetermijnonderhoudsprogramma, herzien. In juni 2019 heeft de groep eveneens NAES Belgium bvba integraal overgenomen van de Amerikaanse groep NAES Corporation, een dochterbedrijf van Itochu Corporation. NAES Belgium zorgt sinds 2012 voor de operationele werking van de T-Power 425 MW CCGT-centrale (Combined Cycle Gas Turbine). Met de overname van NAES Belgium en de lokale verankering beschikt Tessengerlo Group nu ook over de technologische kennis en het team om T-Power volledig in eigen handen te beheren. Intussen werd de naam van de vennootschap gewijzigd in T-Power Energy Services bv.

HUMAN RESOURCES

Tessengerlo Group steunt op een team van ervaren professionals en dit draagt in hoge mate bij aan het behalen van de bedrijfs- en strategische doelstellingen op alle terreinen.

Op 31 december 2019 stelde de groep in totaal 4.742 mensen tewerk (FTE). 881 daarvan waren actief in het Agro-segment, 2.072 in het segment Bio-valorization, 1.752 in het segment Industrial Solutions en 37 bij T-Power. Van het totale personeelsbestand van de groep zijn 3.535 medewerkers tewerkgesteld in Europa, 965 in Noord- en Zuid-Amerika en 242 in Azië, Afrika en Australië.

We zijn ervan overtuigd dat onze medewerkers de belangrijkste factor zijn in ons succes. In een internationale onderneming waar kennis en expertise essentieel zijn, bouwen we op onze ervaren en gemotiveerde mensen die zowel de groep als onze producten door en door kennen. HR managers, die deel uitmaken van de verschillende managementteams, zijn gefocust op het uitrollen van de bijgewerkte bedrijfsstrategieën en het vormen van de organisatie, waarbij ze duidelijke rollen en verantwoordelijkheden vaststellen, de juiste mensen aantrekken, behouden en helpen ontplooiën en gemotiveerde teams bouwen die de doelstellingen van de groep kunnen realiseren. Daarnaast loodsen ze de diverse bedrijven door de culturele veranderingen die nodig zijn voor een succesvolle uitvoering van de transformatieplannen.

Binnen onze jaarlijkse prestatiecyclus worden door alle businessunits afzonderlijke, duidelijke doelstellingen vastgesteld die in lijn zijn met de uitvoering van onze strategie. Elke businessunit heeft een communicatieplan om deze doelstellingen naar de werkvloer te vertalen en te zorgen dat ze doordringen in het hart en de ziel van onze teams.

Talentmanagement is een van de belangrijkste processen binnen onze organisatie. Door de constante groei van onze activiteiten kunnen we uitdagende functies bieden aan enthousiaste mensen met een achtergrond in engineering, sales en business development, evenals in operations management en general management. Daarnaast bieden we uitgebreide mogelijkheden op het gebied van persoonlijke ontwikkeling. We streven ernaar voor elke afzonderlijke medewerker een persoonlijk ontwikkelingsplan te hebben. Training on-the-job en een cultuur van permanente feedback zijn essentieel, maar we organiseren daarnaast ook leer- en trainingsprogramma's voor medewerkers op alle niveaus. We vertrouwen op elkaars sterke punten en zetten onze mensen in op een complementaire manier. Voor onze top executives concentreerden we ons in 2019 op Strategie en Leiderschap. We lanceerden bovendien een centraal trainingsprogramma over Commercial Excellence voor ons wereldwijde verkoopteam. Binnen ons Talent Review Process stippelen we loopbanen uit en ontwikkelen ons talent zorgvuldig voor de toekomst. Daarnaast hebben we geïnvesteerd in platforms om deze processen te faciliteren. Tot slot is HR ook verantwoordelijk voor solide beloningssystemen en gebenchmarkte en concurrerende salarispakketten. Betaling naar prestatie is het doel achter onze beloningsstrategie, waarbij we ernaar streven om de ondernemende spirit van onze medewerkers te stimuleren.

INNOVATIE EN O&O

In 2019 versterkte Tessengerlo Group zijn innovatiecapaciteiten nog verder door voortdurende organisatorische focus op business development en beheer van de innovatieportefeuille in alle bedrijfsonderdelen. Verdere voortgang werd ook geboekt met het verankeren van innovatie op de hoogste niveaus in de groep en businessunits. Onze keuzes op het gebied van innovatie worden gestuurd door de overtuiging dat 'Every Molecule Counts' (Elke Molecule Telt) en aan die keuzes wordt in lijn met onze bedrijfsstrategieën een bepaalde prioriteit toegekend.

In O&O en nieuwe bedrijfsactiviteiten bleef Tessengerlo Group product-, proces- en applicatietechnologieën verbeteren door een klantgerichte benadering aan te houden, nieuwe toepassingen voor bestaande producten te onderzoeken en duurzaamheid en milieubescherming te verhogen.

Verbetering van het leven en welzijn van mensen en dieren is onze passie en binnen die context zijn onze innovaties gericht op de waardering en het 'upcyclen' van bijproducten uit andere sectoren of op het beste halen uit onze natuurlijk bronnen. Zo hebben we in 2019 verder de standaarden van gezonde collageeningrediënten voor mensen, alsook producten op basis van proteïnen en gelatine voor voeding en huisdiervoeding, ontwikkeld en verbeterd. Verder heeft Tessengerlo Group in 2019 een doorbraak aangekondigd in bioprinten met de lancering van onze eerste bio-inkt in de serie van Claro™ tissue engineering toepassingen. ClaroBGI600 is gemaakt om gelatine en flow te combineren, op een voorheen ongekend niveau. De gepatenteerde Claro™ technologie maakt het mogelijk om te printen met een lagere druk en een uitstekende vormvastheid, zonder de biocompatibiliteit en de uiteindelijke gelsterkte van de constructie aan te tasten. Dit maakt het geschikt voor 3D printing tissue engineering toepassingen.

Voor product- en technologieplatforms toegepast over verschillende businessunits kan Tessengerlo Group terugvallen op zijn Innovation & Learning Center in Dinuba (VS), het Innovation Center in Phoenix (VS) en het Tessengerlo Innovation Center (België). Daarnaast kan de groep bouwen op zijn O&O-expertise op een breed terrein van organische en anorganische chemische toepassingen voor gebruik in laboratoria en proefprojecten, die verschillende innovatieprojecten van Agro, Biovalorization en Industrial Solutions ondersteunen. 2019 zag een verdere versterking van samenwerking op innovatieprojecten tussen verschillende businessunits in deze hele wereldwijde innovatiegemeenschap.

Een verbeterd bewustzijn ten aanzien van intellectuele eigendom in zowel de bedrijven als bedrijfsprocessen, evenals meer deskundig personeel op het gebied van IE zorgde voor een verhoging van intellectuele eigendom in de vorm van octrooien, handelsmerken, samenwerkingsontwikkelingen en licentieafspraken, wat resulteerde in grotere focus op klantgerichte innovatie en bedrijfsontwikkeling. Onze klanten erkennen het innovatieve en ondernemende karakter van Tessengerlo Group. Tessengerlo Group staat open voor nauwe samenwerkingsverbanden die leiden tot nieuwe unieke toepassingen en producten. Daartoe organiseerden we in 2019 een wereldwijd evenement voor distributeurs in het Tessengerlo Innovation Center, om onze klanten in de gelegenheid te stellen meer te weten te komen over de veelzijdigheid van onze meest recente innovatieve ingrediënten.

VEILIGHEID, GEZONDHEID, MILIEU EN KWALITEIT (SHEQ)

Het continu verbeteren van veiligheid, gezondheid, milieu en kwaliteit (SHEQ) blijft voor Tessenderlo Group en zijn dochterondernemingen de hoogste prioriteit. In 2019 voerden we verschillende initiatieven en programma's uit in het kader van verdere verbetering van onze prestaties. Ons doel is te verzekeren dat onze medewerkers onze inzet voor de veiligheid en gezondheid van iedereen begrijpen, eraan deelnemen en zich betrokken voelen en dat we de middelen die we gebruiken voor onze bedrijfsactiviteiten, behouden en beschermen. Onze fundamentele overtuiging blijft dat 'Every Molecule Counts'.

PRESTATIES VAN DE GROEP OP HET GEBIED VAN VEILIGHEID

In 2019 bleef onze aandacht gevestigd op de verbetering van veiligheid en gezondheid binnen alle businessunits. Het management heeft dit onderwerp bovenaan de prioriteitenlijst gezet en voert regelmatig gerichte audits en inspecties uit op de werkplek om te zorgen dat regels worden nageleefd en verbeteringen gerealiseerd. De prestaties op het gebied van veiligheid en gezondheid worden elke maand besproken met het senior management van de afzonderlijke businessunits en elk jaar worden uitdagende targets gesteld met het doel om het aantal ongelukken en incidenten te blijven verminderen. In 2019 werd de introductie van het proces voor crisismanagement en communicatie van Tessenderlo Group voltooid. Dat betekent dat we nu nog beter zijn voorbereid om onvoorziene gebeurtenissen effectief aan te pakken. Een aantal van onze businessunits bereikt regelmatig SHEQ-prestatieniveaus die aanzienlijk lager liggen dan de benchmarks in de sector, terwijl in andere businessunits goede progressie wordt gemaakt om die niveaus te bereiken. Ondanks het feit dat de historisch lage Lost Time Accident Frequency Rate (aantal ongevallen met verzuim per miljoen gewerkte uren) binnen Tessenderlo Group van 2018 helaas niet werd herhaald in 2019, was het verschil marginaal. We blijven verdere verbeteringen implementeren vanuit ons commitment aan het principe dat 'de veiligheid en gezondheid van iedereen in ons bedrijf belangrijker zijn dan wat dan ook.'

SHEQ-RESULTATEN

Agro

Tessenderlo Kerley Inc. heeft 10 vestigingen waar nu al meer dan 10 jaar geen ongevallen met arbeidsongeschiktheid hebben plaatsgevonden. Bij 6 van die vestigingen hebben zich al meer dan 20 jaar achter elkaar geen ongevallen met arbeidsongeschiktheid voorgedaan. De vestiging in Ponca City (Jupiter) in de VS kreeg de TKI-prijs voor 'Employee Excellence in Safety and Health' uitgereikt voor het feit dat in zijn 20-jarig bestaan nog nooit een ongeval met arbeidsongeschiktheid is voorgevallen. TKI heeft nu op gedrag gebaseerde veiligheidsawards geïntroduceerd in al zijn operationele faciliteiten en daar wordt door meer dan 70% van alle medewerkers actief aan deelgenomen.

Tessenderlo Kerley International bleef zich richten op SHEQ en op de site in Ham, België, werden aanvullende 5-jarenactieplannen gelanceerd voor verbeteringen op het gebied van arbeids- en procesveiligheid. De nieuwe vestiging in Rouen, Frankrijk, heeft tot op de dag van vandaag nog steeds geen enkel ongeval moeten optekenen.

Bio-valorization

PB Leiner bleef langetermijnverbeteringen doorvoeren op het merendeel van zijn sites overal ter wereld. Tegen het eind van 2019 werd in verschillende vestigingen een historisch lage Lost Time Incident Frequency Rate (het aantal ongevallen met verzuim per miljoen gewerkte uren) bereikt, wat direct verband houdt met de inspanningen van het management om nieuwe initiatieven, nieuwe procedures en veilig-gedragpraktijken op een rigoureuze manier te implementeren. Vier van de zeven PB Leiner-sites hebben nu al meer dan een jaar geen ongevallen met verzuim moeten rapporteren. De focus op het melden van 'bijna-ongelukken' hielp daarnaast om onveilige omstandigheden nog verder terug te dringen en het aantal verwondingen waar eerste hulp voor moest worden ingeroepen met 15% te verminderen. Dit kernproces is bovendien zodanig uitgebreid dat milieukwesties er nu ook onder vallen en navenante verhoogde aandacht krijgen. In lijn met de strategie van de groep heeft de businessunit PB Leiner zijn investeringen voortgezet in energiebesparingen, vermindering van het waterverbruik en verbeteringen in de behandeling van afvalwater. Verder werd ook gewerkt aan verbetering van de kwaliteit van uitlaatgassen en vermindering van CO₂ en afvalstromen.

Bij Akiolis, Frankrijk, bleef de veiligheid op het werk ook in 2019 een prioriteitsgebied voor het management. Voor de werknemers bij Akiolis zijn de werkomstandigheden dikwijls uitdagend en in 2019 steeg het aantal ongevallen met verzuim licht ten opzichte van 2018. Ondanks dat hebben zes sites al meer dan 1000 dagen geen incident moeten melden en voor achttien sites is dat al meer dan een jaar het geval. Akiolis blijft aanvullende middelen inzetten om nog meer verbeteringen te kunnen realiseren. Daarnaast ondergingen alle medewerkers in de loop van 2019 een training in veilig werken. In verband met het feit dat bij Akiolis afvalproducten uit andere industrieën worden gevaloriseerd, vormen duurzame werkpraktijken hier een kernelement van de activiteiten. Ons water- en energieverbruik blijft daarom een punt van continue aandacht en in dat verband worden methoden en technologie geïmplementeerd om dat verbruik omlaag te brengen.

Industrial Solutions

Binnen DYKA Group wordt op continue basis door elke bedrijfsvestiging een Safety Excellence Program geïmplementeerd. In 2019 werd in dat kader verdere vooruitgang geboekt ten aanzien van het voltooiën van alle modules. Een nieuw initiatief voor het identificeren en elimineren van onveilige omstandigheden resulteerde in verbeteringen in de werkomgeving. Voor taken met hoger risico werden herziene vereisten voor het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen ingevoerd. Het resultaat is zeer bemoedigend te noemen: een aantal sites heeft een operationeel jaar kunnen optekenen zonder ongevallen met arbeidsongeschiktheid tot gevolg. DYKA Group brengt die best practices en managementstandaarden nu over naar de sites waar verdere verbeteringen nog steeds nodig zijn. De voortgaande overgang naar duurzamere praktijken, waaronder meer gebruik van gerecyclede materialen in de producten, gebruik van elektrisch aangedreven vorkheftrucks en de introductie van ledverlichting, samen met verbeterde transportplanning, draagt bij aan de vermindering van ons brandstofverbruik en onze CO₂-uitstoot.

De site van Performance Chemicals in Loos, Frankrijk, bereikte in 2019 een historisch laag niveau aan Lost Time Incidents (ongevallen met verzuim).

RISICOANALYSE

ANALYSE VAN DE BELANGRIJKSTE RISICO'S VOOR TESSENDERLO GROUP NV

De Vennootschap analyseert regelmatig de risico's verbonden aan haar wereldwijde activiteiten en rapporteert de resultaten aan het auditcomité. Elk jaar worden alle businessunits gevraagd om de significante risico's voor hun businessunit te identificeren en evalueren.

Veiligheid

Een veiligheidsvoorval dat invloed heeft op de medewerkers, de sites, de activa, de omgeving of belangrijke informatie en de IT-besturingssystemen kan een negatieve invloed hebben op de onderneming. Ter bestrijding en preventie, hanteert Tessengerlo Group een strikt veiligheidsbeleid ten einde de medewerkers te beschermen. Ten einde een beperking van de veiligheidsrisico's te waarborgen zijn er op lokaal of site niveau veelvuldige lokale initiatieven en is er op groepsniveau een Group Safety Werkgroep die zich er vooral op toespitst om de verschillende acties binnen de onderneming te evalueren en te coördineren. Binnen de groep is er een gegevensbeschermingsbeleid met het oog op het veilig stellen van de gevoelige en vertrouwelijke informatie binnen de groep en worden programma's uitgewerkt ten einde de cyberveiligheid binnen de groep te verhogen.

Ethiek en Compliance

Risico's kunnen voortvloeien uit het mogelijk niet naleven van de gedragscode van Tessengerlo Group nv en de daarbij horende interne procedures alsmede uit de wijziging of toepassing van de wet- en regelgeving in de verschillende rechtsgebieden waar Tessengerlo Group nv actief is. Ten einde het risico te beheersen worden wereldwijd opleidingen georganiseerd inzake de toepassing van de gedragscode en antitrust code inclusief een mogelijkheid om overtreding van regels te melden aan de hiërarchisch overste en indien nodig de Compliance officer. Binnen de onderneming is er ook een Compliance Comité actief dat zich wijdt aan de coördinatie van de compliance activiteiten binnen de groep inclusief het bepalen van de verschillende opleidingsprogramma's die voor de groep worden georganiseerd.

Industriële veiligheid

Een ernstig ongeval zoals brand, explosie of het vrijkomen van schadelijke stoffen kan leiden tot dodelijke ongelukken of levensveranderende letsels, schade aan milieu of aan de omgeving. Binnen de groep staat veiligheid op het werk als centraal thema bovenaan.

Transportongevallen

Een ongeval met chemische stoffen brengt risico mee op letsels met omwonenden of het publiek met zich mee. Binnen de onderneming zijn verschillende transportveiligheidsprogramma's in voege die tot een betere preventie en veiligheid zouden moeten leiden.

Klimaat en Klimatrisico's

Vooraf in de segmenten Agro en Industrial Solutions kunnen uitzonderlijke milieumomstandigheden zoals aangehouden hittegolven, wateroverlast of natuurrampen een belangrijke invloed hebben op de bedrijfsresultaten. Bijkomend kan wetgeving en maatregelen om de CO₂-uitstoot te verminderen, zoals het verhogen van de prijs voor broeikasgasemissies, invloed hebben op de activiteiten.

Gebruik van de Tessenderlo Group producten

Het risico van het gebruik vloeit voort uit het feit dat derden een letsel oplopen dan wel gezondheids- of eigendom schade lijden door gebruik van een Tessenderlo Group product evenals de juridische procedures die hieruit voortvloeien of een onjuist gebruik van sommige producten van Tessenderlo Group voor toepassingen en/of markten waarvoor het product niet is ontwikkeld of niet conform de aanwijzingen van Tessenderlo Group.

Mogelijke gevolgen zijn blootstelling aan aansprakelijkheid voor letsels of schade en terugroepacties. Het risico voor productaansprakelijkheid is het grootst voor de producten in de gewasbeschermingssector, de voedings- en gezondheidssector. Naast de verschillende maatregelen die genomen worden om derden te informeren over de specificaties en het gebruik van het product, heeft de groep een verzekeringsprogramma die de financiële gevolgen van het risico op productaansprakelijkheid dient in te perken.

Volatiliteit van bepaalde grondstoffen

De vennootschap is in het bijzonder gevoelig aan de schommelingen van volgende grondstoffen: ammoniak, Kaliumchloride en zwavel voor de aanmaak van meststoffen, Polyvinylchloride voor de aanmaak van kunststofleidingssystemen en varkens- en rundsbeenderen en huiden voor de aanmaak van gelatine. De belangrijkste aankoopcontracten van de groep zijn gecentraliseerd op groeps- of businessunit niveau. Door deze werkwijze kan de onderneming haar onderhandelingspositie verstevigen. In de mate van het mogelijke worden prijsschommelingen waar mogelijk vertaald in haar verkoopprijzen van de producten.

Evaluatie van projecten en investeringen

De groep kan onderhevig zijn aan het risico dat investeringsprojecten falen of niet voldoen aan de verwachtingen: de beoogde bijdrage aan de groei of aan kostenefficiënties. Een verder doorgedreven analyse van de investeringen, de processen en de opvolging van de investeringen in de verschillende activiteiten moet leiden tot betere besluitvormingen.

Risico op een uitbraak van een epidemie met een groot geografisch bereik of pandemie

De groep kan door haar wereldwijde aanwezigheid onderhevig zijn aan de gevolgen van het lokaal of wereldwijd verspreiden van virussen die een risico inhouden voor de volksgezondheid en deze kunnen ernstig en onverwacht zijn. Dergelijke uitbraken kunnen gevolgen hebben op het maatschappelijke leven en de economie. De Vennootschap is van mening dat het moeilijk is om de impact in te schatten die de regionale verspreiding van virussen of een pandemie zou kunnen hebben op de economieën waar we actief zijn, en dus de impact die deze factoren zouden kunnen hebben op onze financiële resultaten.

De Vennootschap heeft in het kader van de uitbraak in 2020 van het COVID-19 enkele specifieke gezondheids-, reis- en veiligheidsmaatregelen genomen ten einde de werkgevers en andere personen tegen de ziekte te beschermen in overeenstemming met de richtlijnen opgelegd door het WHO en de lokale autoriteiten.

De Vennootschap is vaak actief op markten en op activiteiten die sterk gereguleerd worden door onder andere strikte regels en milieubepalingen.

De Vennootschap kan niet waarborgen dat er in de toekomst geen plotse of aanzienlijke wijzigingen komen in de enerzijds bestaande wetten of voorschriften of anderzijds in trends waarbij het milieubewustzijn en duurzaamheidsvereisten centraal staan. Onze Stakeholders zouden kunnen vaststellen dat de onderneming en zijn dochtermaatschappijen niet voldoende hebben gereageerd op deze trends en dat dit bijgevolg een impact kan hebben op onze activiteiten en financiële resultaten. Deze wijzigingen en de kosten om zich hieraan aan te passen, zouden een aanzienlijke impact kunnen hebben op de activiteiten. De Vennootschap waakt erover dat zij bij nieuwe investeringen of

uitbreidingen telkens de impact op het milieu en de duurzaamheid van de oplossing op lange termijn in overweging neemt in haar besluitvorming.

Brexit

Tessengerlo Group heeft de risico's met betrekking tot de Brexit beoordeeld en in kaart gebracht. Tessengerlo Group heeft een aantal klanten en leveranciers in het Verenigd Koninkrijk, alsmede bestaan er inter-company leveringen tussen het Verenigd Koninkrijk en de Europese filialen van de groep. Omdat het aantal klanten en leveranciers eerder beperkt is, wordt verwacht dat de impact van de Brexit op de resultaten van de Groep eerder beperkt zal zijn.

Tessengerlo Group heeft een aantal acties genomen om zich op de Brexit voor te bereiden zoals het op punt zetten van procedures voor douane, aanpassing van de ICT systemen en het nazicht van contractuele bepalingen om de leveringen van en naar het Verenigd Koninkrijk vlot te laten verlopen.

ANALYSE VAN DE FINANCIËLE RISICO'S¹

Wisselkoersrisico

De groep is blootgesteld aan wisselkoersschommelingen wat kan leiden tot winst of verlies in wisselkoerstransacties. De activa, inkomsten en kasstromen van de groep zijn beïnvloed door schommelingen in de wisselkoersen. In het bijzonder is de Vennootschap blootgesteld aan een wisselkoersrisico op o.a. de verkopen, de aankopen, beleggingen en leningen uitgedrukt in een andere munt dan de functionele munt van de groep. De munten die aanleiding geven tot dit risico zijn voornamelijk USD (Amerikaanse dollar), GBP (Pond sterling), CNY (Chinese yuan), ARS (Argentijnse peso) en BRL (Braziliaanse real). Schommelingen in de wisselkoers kunnen bijgevolg een ongunstig effect hebben op de activiteiten, resultaten of op de financiële situatie van de groep.

Dochterondernemingen zijn verplicht om hun nettopositie in vreemde munt, indien het gaat om gefactureerde bedragen (klanten, leveranciers), te communiceren aan Tessengerlo Group nv, de moedermaatschappij. Alle posities worden samengevoegd op het niveau van Tessengerlo Group nv en de nettosaldis (long/short), worden dan gekocht of verkocht op de markt. De belangrijkste beheersinstrumenten die gebruikt worden zijn de contante aan- en verkoop van munten gevolgd door valutaswaps.

Financiële schulden worden in het algemeen aangegaan door holdingmaatschappijen van de groep en financieringsentiteiten, die de opbrengsten van de financiële schulden beschikbaar stellen aan de operationele entiteiten. In principe worden de operationele entiteiten gefinancierd in hun functionele munt. Vanaf maart 2015 gebruikt de groep niet langer valutaswaps om intragroepsleningen in te dekken.

In groei landen is het niet altijd mogelijk om leningen aan te gaan in de lokale munt aangezien de lokale financiële markten te klein zijn, er geen fondsen beschikbaar zijn of de financiële voorwaarden te belastend zijn. Deze bedragen zijn relatief klein voor de groep.

¹ Een meer gedetailleerd overzicht van de financiële risico's in verband met de situatie in 2019 en het beleid van Tessengerlo Group met betrekking tot het beheer van dergelijke risico's, is te vinden in het onderdeel Financiële Instrumenten in het Financieel Verslag (toelichting 26 – Financiële instrumenten).

Kredietrisico

De groep is onderhevig aan het risico dat de tegenpartijen met wie ze handelt (in het bijzonder haar klanten) en die betalingen aan de groep moeten doen, niet in staat zijn om een dergelijke betaling al dan niet tijdig te doen. Om de kredietblootstelling te beheren, is een kredietcomité per bedrijfseenheid opgericht om een kredietbeleid te bepalen met kredietlimietaanvragen, goedkeuringsprocedures, continue bewaking van de kredietblootstelling en een aanmaanprocedure in geval van vertragingen. De groep heeft bovendien wereldwijd een kredietverzekeringsprogramma opgesteld om de debiteuren van derden tegen niet-betaling te beschermen. Elke juridische entiteit van de groep neemt deel aan dit programma en de verzekering wordt aangeboden door internationale kredietverzekeringsmaatschappijen met een hoge kredietwaardigheid. Het merendeel van de schuldvorderingen (ongeveer 95%) is gedekt onder een kredietverzekeringsprogramma van de groep. Het contract beschermt de verzekerde activiteiten tegen wanbetaling met een eigen risico van 10% en voorziet een schadeloosstellingslimiet op groepsniveau. Het programma voorziet in een uitbetaling van de verzekerde claims binnen 6 maanden na aangifte.

De groep heeft geen aanzienlijke concentratie van kredietrisico. Er kan echter geen zekerheid worden gegeven dat de groep in staat zal zijn om haar potentiële verlies te beperken ten opzichte van tegenpartijen die niet in staat zijn om te betalen of tijdig te betalen. De beschikbare geldmiddelen op jaareinde worden geplaatst op deposito's bij internationaal gerenommeerde banken op heel korte termijn.

De maximale blootstelling aan kredietrisico op 31 december 2019 bedroeg 457,9 miljoen EUR (2018: 466,0 miljoen EUR). Dit bedrag is samengesteld uit huidige en langlopende handels- en overige vorderingen (303,4 miljoen EUR, toelichting 16 - Handels- en overige vorderingen), huidige afgeleide financiële instrumenten (0,0 miljoen EUR) en geldmiddelen en kasequivalenten (154,5 miljoen EUR, toelichting 18 – Geldmiddelen en kasequivalenten).

Renterisico

Schommelingen in interestvoeten kunnen de interestopbrengsten en -kosten op rentedragende activa en schulden doen variëren. Bovendien kunnen deze schommelingen de marktwaarde van bepaalde financiële activa, schulden en instrumenten beïnvloeden.

Op rapporteringsdatum waren de rentedragende financiële instrumenten van de groep de volgende:

(Miljoen EUR)	toelichting	2019	2018
Instrumenten met een vaste rentevoet			
Financiële activa	18	92,4	37,2
Financiële schulden	22	294,8	232,7
Instrumenten met een variabele rentevoet			
Financiële activa	18	62,1	126,9
Financiële schulden	22	207,2	279,4

De toename van leningen met een vaste rentevoet houdt voornamelijk verband met leaseverplichtingen (63,7 miljoen EUR) opgenomen in overeenstemming met IFRS 16 Lease-overeenkomsten.

De leningen met een variabele rente hebben voornamelijk betrekking op de langlopende kredietfaciliteit van T-Power nv. De daling in vergelijking met vorig jaar kan worden verklaard door de vooruitbetaling van 55,4 miljoen EUR van kapitaal na de herfinanciering van de lening en de twee halfjaarlijkse terugbetalingen (25,7 miljoen EUR). Het resterende uitstaande kapitaal van de langlopende lening van T-Power nv bedraagt 167,3 miljoen EUR per 31 december 2019 (2018: 249,3 miljoen EUR). Ongeveer 80% van de kredietfaciliteit wordt afgedekt door middel van een reeks forward rate agreements. De resterende leningen met een variabele rente kunnen voornamelijk worden verklaard door het Commercial Paper-programma van 39,0 miljoen EUR (2018: 30,0 miljoen EUR). Schommelingen in de rentevoet zouden daarom geen significante invloed hebben op de kasstroom of het resultaat van de groep.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat een entiteit niet voldoende middelen heeft om op elk moment aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien niet aan de financiële verplichtingen kan voldaan worden, kan dit leiden tot hogere kosten en tot een blootstelling aan een reputatierisico.

Om dit risico te beperken, heeft de onderneming volgende acties ondernomen:

- Het opzetten van een factoringprogramma op het einde van 2009 dat opgeschort werd in de loop van 2015.
- Een kapitaalsverhoging van 174,8 miljoen EUR in december 2014.
- De uitgifte in juli 2015 van twee series van obligaties met een looptijd van 7 jaar ("2022 obligaties") en 10 jaar ("2025 obligaties"). Het totaal uitgegeven bedrag was 250,0 miljoen EUR, waarvan 192,0 miljoen EUR voor de 2022 obligaties en 58,0 miljoen EUR voor de 2025 obligaties.
- De herfinanciering van T-Power nv in 2019, waarbij de nieuwe langlopende kredietfaciliteit van 193,0 miljoen EUR terugbetaalbaar is in de periode juni 2019-juni 2026.
- De vervanging van de gesyndiceerde kredietfaciliteit (beëindigd in december 2015) door toegezegde bilaterale overeenkomsten van vijf jaar met vier kredietinstellingen voor een totaalbedrag van 142,5 miljoen EUR (waarvan een deel opgevraagd kan worden in USD). Deze faciliteiten werden voor 5 jaar hernieuwd in december 2019, bevatten geen financiële convenanten en verzekeren een maximale flexibiliteit voor de verschillende activiteiten.

Daarenboven beschikt de groep over een programma van Commercial Paper voor een maximaal bedrag van 200,0 miljoen EUR.

Verder maakt de groep op regelmatige basis korte en lange termijn vooruitzichten om de financiële middelen te kunnen afstemmen met de vooropgestelde noden.

VERKLARING VAN DEUGDELIJK BESTUUR

TRANSPARANT BEHEER

Tessengerlo Group nv baseert zich op de Belgische wetgeving inzake deugdelijk bestuur. De punten waarop de vennootschap afwijkt van de bepalingen van de code – en de redenen daarvoor – zijn opgenomen in deze Corporate Governance-verklaring. De Belgische Corporate Governance Code kan worden geraadpleegd op:

www.corporategovernancecommittee.be/en/home/.

De naleving van de principes van deugdelijk bestuur door de vennootschap wordt weerspiegeld in het Corporate Governance Charter (hierna het “charter”). Het charter kan worden geraadpleegd op:

<https://www.tessengerlo.com/en/about-tessengerlo-group/corporate-governance/corporate-governance-charter>

Op 22 oktober 2019 heeft de raad van bestuur van de vennootschap zijn Corporate Governance Charter aangepast aan de nieuwe Corporate Governance Code 2020.

In de buitengewone algemene vergadering van 14 mei 2019 heeft de vennootschap de opt-in goedgekeurd waarbij het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen (‘WVV’) vervroegd van toepassing is op de onderneming. Het nieuwe WVV biedt aan de onderneming de mogelijkheid tot een doorgedreven vereenvoudiging, een verregaande flexibiliteit met meer aandacht voor de bescherming van de verschillende stakeholders gepaard aan meer transparantie.

KAPITAAL EN AANDELEN

Kapitaal

Op 31 december 2019 bedroeg het kapitaal van Tessengerlo Group nv 216.231.862,15 EUR.

Aandelen

Het aandelenkapitaal bestaat uit 43.154.979 aandelen zonder nominale waarde, die de aandeelhouder één stem per aandeel geven.

Bij beslissing van de buitengewone algemene vergadering van aandeelhouders van de vennootschap van 10 juli 2019 werd het loyaliteitsstemrecht ingevoerd. Als gevolg daarvan geeft ieder volgestort aandeel dat ten minste twee jaar ononderbroken op naam van dezelfde aandeelhouder in het register van de aandelen op naam is ingeschreven, recht op een dubbele stem in overeenstemming met het WVV.

Alle aandelen van Tessengerlo Group nv zijn toegelaten tot de notering en verhandeling op Euronext Brussel.

Warranten

Per 31 december 2019 waren er geen uitstaande warranten meer. De 8.000 resterende warranten van Plan 2012 (uitgifte van naakte warranten) werden uitgeoefend in 2019.

AANDEELHOUDERS EN AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR

Op basis van door de vennootschap ontvangen transparantiemeldingen zagen op 31 december 2019 de stemrechten van de vennootschap er als volgt uit:

Aandeelhouder	Stemrechten	%
Verbrugge nv (gecontroleerd door Picanol nv)	32.366.144	56,89%
Symphony Mills nv	1.832.200	3,22%
Coltrane Asset Management, L.P.	2.163.000	3,80%
Janus Henderson Group plc	1.561.002	2,74%
Norges Bank	1.287.899	2,26%
Carmignac Gestion SA	903.687	1,59%
Dimensional Fund Advisors L.P.	891.022	1,57%
Valarc Master Fund, Ltd.	630.402	1,11%
Andere	15.253.349	26,81%
Totaal	56.888.705	100,00%

Verbrugge nv wordt gecontroleerd door Picanol nv, dat op zijn beurt gecontroleerd wordt door Artela nv. Artela nv en Symphony Mills nv worden gecontroleerd door dhr. Luc Tack. Op de verslagdatum heeft de vennootschap geen kennis van overeenkomsten afgesloten tussen de aandeelhouders.

Aandeelhouders wiens participatie in het kapitaal van Tessenderlo Group nv de drempel van 1%, 3%, 5%, 7,5% en elk veelvoud van 5%, omhoog of omlaag, overschrijdt, zijn verplicht dit te melden aan de Belgische Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA) (TRP.Fin@fsma.be) en Tessenderlo Group nv (kurt.dejonckheere@tessenderlo.com).

GOVERNANCE STRUCTUUR

De vennootschap heeft geopteerd voor de monistische structuur, bestaande uit een raad van bestuur die bevoegd is om alle handelingen te verrichten die nodig of dienstig zijn tot verwezenlijking van het doel van de vennootschap behoudens voor die aangelegenheden waarvoor volgens de wet de algemene vergadering bevoegd is.

RAAD VAN BESTUUR

Samenstelling

Op 31 december 2019 was de raad van bestuur van Tessengerlo Group nv als volgt samengesteld:

	Begin mandaat	Einde mandaat
Niet-uitvoerende bestuurders		
dhr. Karel Vinck	17 maart 2005	mei 2023
Onafhankelijke niet-uitvoerende bestuurders		
Management Deprez bvba, vertegenwoordigd door zijn permanente vertegenwoordiger mevr. Veerle Deprez	6 juni 2017	mei 2021
Philium bvba, vertegenwoordigd door zijn permanente vertegenwoordiger dhr. Philippe Coens	2 juni 2015	mei 2023
ANBA bvba, vertegenwoordigd door zijn permanente vertegenwoordiger mevr. Anne-Marie Baeyaert	6 juni 2017	mei 2021
Uitvoerende bestuurders		
dhr. Luc Tack	13 november 2013	mei 2023
dhr. Stefaan Haspeslagh – Voorzitter	13 november 2013	mei 2022

De samenstelling van de raad van bestuur beantwoordt aan de doelstelling om complementaire vaardigheden op het vlak van leeftijd, competentie, ervaring en knowhow te verenigen.

Op 31 december 2019 voldeed de raad van bestuur volledig aan het vereiste van de wet van 28 juli 2011 dat stelt dat met ingang van 1 januari 2017, een derde van de leden van de raad van bestuur moet bestaan uit leden van het andere geslacht. Alle vergaderingen van de raad van bestuur werden bijgewoond door de secretaris van de raad van bestuur en de Vice President Finance and Investor Relations.

Activiteiten

De raad van bestuur kwam bijeen volgens een eerder bepaald schema. De raad van bestuur kwam in 2019 zes (6) keer bijeen.

In 2019 waren de belangrijkste thema's van discussie, evaluatie en besluitvorming van de raad:

- de langetermijnstrategie van de groep;
- de jaarrekening en financiële rapportering;
- het budget over 2019;

- voorstellen aan de gewone en buitengewone algemene vergaderingen van de aandeelhouders;
- de goedkeuring van het voorstel tot herbenoeming van bestuurders en tot herbenoeming van een lid van het audit comité;
- goedkeuring van de bijzondere volmacht aan dhrn. Luc Tack en Stefaan Haspeslagh m.b.t. verrichtingen met onroerende goederen;
- het remuneratiebeleid en de bezoldiging van de leden van het Executive Committee;
- het bespreken van een langetermijnincentiveplan voor leden van het ExCom en senior management;
- de financiële communicatie en rapportering per segment;
- de doeltreffendheid van het Enterprise Risk Management en Compliance Framework;
- de goedkeuring van diverse commerciële overeenkomsten;
- de goedkeuring van verschillende investeringsdossiers en oprichting van een nieuwe dochtervennootschap in Brazilië;
- de goedkeuring van het gewijzigde Corporate Governance Charter van de vennootschap.

Evaluatie van de raad van bestuur

De evaluaties van de werking van de raad van bestuur, het benoemings- en vergoedingscomité en het auditcomité vinden periodiek plaats. In het kader van die evaluaties kunnen de leden een score (van 1 tot 5) toekennen aan verschillende onderwerpen die verband houden met de werking van de raad en de comités en kunnen ze hun visie delen over de domeinen waar de werking verbeterd zou kunnen worden.

Dergelijke evaluaties vinden plaats aan de hand van een zelfbeoordelvragenlijst die ontworpen werd door de secretaris van de raad van bestuur. De oefening spitst zich vooral toe op de volgende domeinen: functie, verantwoordelijkheden en samenstelling van de raad van bestuur en de comités, de interacties tussen de bestuurders, de leiding van de vergaderingen en de evaluatie van de trainingen en middelen die door de raad van bestuur en/of comités gebruikt werden.

In voorkomend geval delen de individuele leden van de raad van bestuur ook hun visie over hoe de raad van bestuur en de comités beter zouden kunnen functioneren. De voorzitter en de secretaris van de raad van bestuur brengen de resultaten van de evaluatie ter kennis van de bestuurders en formuleren initiatieven ter verbetering. In 2019 werden de bestuurders uitgenodigd een vragenlijst tot zelfbeoordeling van de raad van bestuur in te vullen. De resultaten zullen besproken worden in een raad van bestuur van 2020. De evaluatie van het audit comité en benoemings- en vergoedingscomité werd uitgesteld tot in 2020 omwille van de benoeming van een nieuwe commissaris in 2019.

Benoeming van de leden van de raad van bestuur

De raad van bestuur integreert in zijn selectieprocedure in verband met benoeming van nieuwe bestuurders, criteria m.b.t. diversiteit van bekwaamheden, leeftijd en genderdiversiteit.

Comités van de raad

Algemeen

Op 31 december 2019 waren de volgende comités actief binnen de raad van bestuur van Tessengerlo Group:

- Het benoemings- en vergoedingscomité
- Het auditcomité

Een beschrijving van de werking van de verschillende comités kan worden geraadpleegd in het charter op www.tessengerlo.com.

Benoemings- en vergoedingscomité

Op 31 december 2019 was het benoemings- en vergoedingscomité als volgt samengesteld:

- dhr. Karel Vinck (voorzitter)
- Philium bvba, vertegenwoordigd door zijn permanente vertegenwoordiger dhr. Philippe Coens (onafhankelijk)
- Management Deprez bvba, vertegenwoordigd door zijn permanente vertegenwoordiger mevr. Veerle Deprez (onafhankelijk)

Het merendeel van de leden van het benoemings- en vergoedingscomité voldoet aan de onafhankelijkheidscriteria uiteengezet in artikel 7:87 §1 van het WVV en het Corporate Governance Charter en het comité voldoet aan de competenties en deskundigheid op het vlak van remuneratiebeleid zoals vereist volgens artikel 7:100 van het WVV.

Het benoemings- en vergoedingscomité kwam in 2019 twee (2) keer bijeen.

- Werking van het benoemings- en vergoedingscomité

In 2019 besprak het benoemings- en vergoedingscomité het bezoldigingspakket van het Executive Committee en formuleerde aanbevelingen in dat verband. Het comité deed aanbevelingen ten aanzien van de herbenoeming van bestuurders evenals ten aanzien van het instellen van het langetermijnincentive plan voor het ExCom en het senior management. Het benoemings- en vergoedingscomité stelde ook het remuneratieverslag op, zoals dat is opgenomen in het jaarverslag van 2018. Het comité besprak ook de wijzigingen ingevoerd in de Corporate Governance Code 2020 en meer in het bijzonder die wijzigingen die betrekking hebben op het vergoedingsbeleid en het remuneratieverslag.

In overeenstemming met het Corporate Governance Charter is het merendeel van de leden van het benoemings- en vergoedingscomité onafhankelijk.

- Evaluatie van het benoemings- en vergoedingscomité

Meer informatie over het evaluatieproces van het benoemings- en vergoedingscomité kan worden gevonden in het onderdeel 'Evaluatie van de raad van bestuur'.

Auditcomité

Op 31 december 2019 was het auditcomité als volgt samengesteld:

- Philium bvba, vertegenwoordigd door zijn permanente vertegenwoordiger dhr. Philippe Coens (onafhankelijk) (voorzitter)
- ANBA bvba, vertegenwoordigd door zijn permanente vertegenwoordiger mevr. Anne-Marie Baeyaert (onafhankelijk)
- dhr. Karel Vinck

Het auditcomité kwam volgens een eerder vastgesteld schema vijf (5) keer bijeen in 2019.

De CEO, de COO-CFO, VP Finance and Investor Relations, de Group Internal Auditor en de commissaris woonden de vergaderingen van het auditcomité bij. De andere bestuurders werden uitgenodigd om de vergaderingen van het auditcomité bij te wonen, zonder stemrecht.

Conform de wettelijke vereisten telt het auditcomité ten minste één onafhankelijke bestuurder met de nodige boekhoudkundige en auditervaring.

De leden van het auditcomité beantwoorden aan het criterium van bekwaamheid door hun eigen opleiding en door de ervaring die ze hebben opgedaan in hun vorige functies. Overeenkomstig het Charter zijn de meeste leden onafhankelijke bestuurders.

- Evaluatie van het auditcomité

Informatie over het evaluatieproces van het auditcomité kan worden geraadpleegd in het onderdeel 'Evaluatie van de raad van bestuur'.

- Werking van het auditcomité

Naast het toezicht op de integriteit van de financiële kwartaalverslagen en de halfjaarlijkse persberichten met de financiële resultaten, met inbegrip van de toelichtingen, de consistente toepassing van de waarderings- en boekhoudprincipes, de consolidatiekring en de kwaliteit van het afsluitingsproces, evenals de boekhoudkundige ramingen, beoordeelde het auditcomité ook de verslagen van de commissarissen met betrekking tot de aard en reikwijdte van de eindejaarsaudit, de interne controlesystemen, de key audit matters en de waardering en boekhoudkundige verwerking van bepaalde uitzonderlijke elementen.

Het auditcomité stelde ook specifieke onderwerpen aan de orde, zoals het nazicht van de doeltreffendheid van de Enterprise Risk en Compliance Management systemen. Het auditcomité gaf aanbevelingen voor verdere opvolging van verbeteringsacties. Het auditcomité beoordeelde voorts de status van belangrijke lopende geschillenprocedures.

Het auditcomité controleerde de bevindingen en aanbevelingen van de commissarissen, evalueerde hun onafhankelijkheid en keurde aanvragen voor non-auditdiensten goed.

Het auditcomité hoorde daarnaast de Group Internal Auditor over het interne auditprogramma voor 2019, de risicobeoordelingsanalyse en de activiteitenverslagen van de uitgevoerde interne audits, evenals over de beoordeling van de follow-up acties die de vennootschap heeft ondernomen om bepaalde tekortkomingen te verhelpen die door de interne afdeling werden geïdentificeerd. Het auditcomité keurde ook het interne controleplan voor het jaar 2019 goed en hoorde de rapporten van de afdeling Internal Control betreffende haar bevindingen.

Het auditcomité deed eveneens aanbevelingen ten aanzien van de benoeming van een nieuwe commissaris-revisor.

Aanwezigheidsgraad op de vergaderingen van leden van de raad van bestuur en van leden van de comités in 2019:

	Raad van bestuur	Auditcomité	Benoemings- en vergoedingscomité
Aantal vergaderingen in 2019	6	5	2
Philium bvba, vertegenwoordigd door zijn permanente vertegenwoordiger dhr. Philippe Coens	6/6	5/5	2/2
dhr. Stefaan Haspeslagh	6/6		
dhr. Luc Tack	6/6		
dhr. Karel Vinck	6/6	5/5	2/2
Management Deprez bvba, vertegenwoordigd door zijn permanente vertegenwoordiger mevr. Veerle Deprez	6/6		2/2
ANBA BVBA, vertegenwoordigd door zijn permanente vertegenwoordiger mevr. Anne-Marie Baeyaert	6/6	5/5	

EXECUTIVE COMMITTEE (EXCOM)

Rol en verantwoordelijkheden

Op 31 december 2019 was het ExCom van Tessengerlo Group als volgt samengesteld:

- dhr. Luc Tack (CEO)
- dhr. Stefaan Haspeslagh, vertegenwoordiger van Findar bvba (COO-CFO)

Evaluatie van het ExCom

Het ExCom voert ten minste één keer per jaar een beoordeling uit van zijn eigen prestaties.

Werking van het ExCom

De raad van bestuur heeft het ExCom de bevoegdheid gegeven om zijn verantwoordelijkheden en taken uit te voeren. Rekening houdend met de waarden van de vennootschap, haar risicobereidheid en belangrijkste beleidsmaatregelen, moet het ExCom voldoende ruimte hebben om een bedrijfsstrategie voor te stellen en uit te voeren.

De CEO zit het ExCom voor en zorgt voor de organisatie en het functioneren ervan. In beginsel komt het ExCom elke week bijeen. Extra vergaderingen kunnen op elk moment door elk van de leden worden belegd. Het ExCom komt maandelijks bijeen met de businessunits van de vennootschap om de strategische beslissingen en de operationele prestaties van de businessunits te beoordelen en bespreken. Een vergelijkbare prestatiedialoog vindt plaats met vertegenwoordigers van de ondersteunende groepsfuncties.

Het ExCom heeft de volgende verantwoordelijkheden:

- het beheer van de vennootschap;
- het toezicht op de goede organisatie en werking van de vennootschap, het toezicht op haar activiteiten, met inbegrip van de invoering van interne controleprocessen voor de identificatie, de beoordeling, het beheer en de monitoring van de financiële en andere risico's;
- de benoeming van het hoger leidinggevend personeel van de vennootschap en het bepalen van het vergoedingsbeleid voor het hoger leidinggevend personeel*;
- de belangrijkste beslissingen en investeringen voor bedragen onder de drempels zoals bepaald door de raad van bestuur;
- het voorbereiden van voorstellen voor beslissingen over deze aangelegenheden waarvoor de raad van bestuur bevoegd is, met inbegrip van de volledige, tijdige, betrouwbare en accurate voorbereiding van de jaarrekeningen van de vennootschap, in lijn met de toepasselijke boekhoudnormen en beleidslijnen van de vennootschap, en van de vereiste openbaarmakingen door de vennootschap van de jaarrekeningen en andere belangrijke financiële en niet-financiële informatie;
- het voorleggen aan de raad van bestuur van een evenwichtige en heldere commentaar op de financiële toestand van de vennootschap;
- het tijdig verschaffen aan de raad van bestuur van alle informatie die de raad van bestuur nodig heeft om zijn taken uit te voeren;
- de uitvoering en implementatie van de door de raad van bestuur genomen beslissingen.

De taken van het ExCom worden verder beschreven in de taakomschrijving van het ExCom opgenomen in Bijlage G van het Corporate Governance Charter.

* De leidinggevenden van de groep zijn diegenen die binnen de Business Units samen met het ExCom de strategie en het beleid voor de bedrijfsafdeling bepalen alsmede diegenen die aan het hoofd staan van de Functionele Departementen van de groep.

REMUNERATIEVERSLAG: BESTUURDERS

Remuneratiebeleid

Het is de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur van de vennootschap om de aandeelhouders voorstellen voor te leggen met betrekking tot de bezoldigingen van de bestuurders.

Het benoemings- en vergoedingscomité legt de raad van bestuur voorstellen voor over:

- remuneratie voor deelname aan de vergaderingen van de raad en de comités;
- remuneratie voor opdrachten die samenhangen met speciale mandaten.

Om de bezoldiging van de bestuurders te bepalen is een benchmarking studie uitgevoerd van vergelijkbare Belgische bedrijven. Lid zijn van een comité geeft de deelnemers recht op presentiegeld dat in de lijn ligt van de benchmark. Ten slotte krijgt de voorzitter voor zijn verantwoordelijkheid als voorzitter een aanvullende premie, die overeenstemt met de benchmark.

In overeenstemming met de beslissing van de algemene vergadering van aandeelhouders van 7 juni 2016, ontvangt elke bestuurder een vaste jaarlijkse vergoeding van 25.000 EUR. Deze vergoeding wordt verstrekt voor de activiteiten als lid van de raad van bestuur, het auditcomité en het benoemings- en vergoedingscomité. Voorts worden de volgende aanvullende vergoedingen toegekend:

- een zitpenning van 1.000 EUR per halve dag aanwezigheid;
- een aanvullende jaarvergoeding van 30.000 EUR voor de voorzitter van de raad van bestuur; en
- een aanvullende jaarvergoeding van 3.000 EUR voor de voorzitter van het auditcomité.

Vergoedingen worden uitgekeerd in het jaar waarin de vergaderingen worden gehouden. De 1.000 EUR zitpenning wordt ook toegekend aan alle bestuurders-genodigden, aanwezig op de vergadering.

Ontvangen bezoldigingen

Lid	2019	Bezoldigingen (in EUR)
Philium bvba, vertegenwoordigd door zijn permanente vertegenwoordiger dhr. Philippe Coens (onafhankelijke niet-uitvoerende bestuurder)	Jaarlijkse vaste bezoldiging	25.000,00
	Aanvullende vaste jaarvergoeding voor voorzitter AC	3.000,00
	Zitpenning	8.000,00
	Totale bezoldiging	36.000,00
Management Deprez bvba, vertegenwoordigd door zijn permanente vertegenwoordiger mevr. Veerle Deprez (onafhankelijke niet-uitvoerende bestuurder)	Jaarlijkse vaste bezoldiging	25.000,00
	Zitpenning	8.000,00
	Totale bezoldiging	33.000,00
ANBA bvba, vertegenwoordigd door zijn permanente vertegenwoordiger mevr. Anne-Marie Baeyaert (onafhankelijke niet-uitvoerende bestuurder)	Jaarlijkse vaste bezoldiging	25.000,00
	Zitpenning	8.000,00
	Totale bezoldiging	33.000,00
Stefaan Haspeslagh (uitvoerend bestuurder)	Jaarlijkse vaste bezoldiging	25.000,00
	Aanvullende vaste jaarvergoeding voor voorzitter RvB	30.000,00
	Zitpenning	8.000,00
	Totale bezoldiging	63.000,00
Luc Tack (uitvoerend bestuurder)	Jaarlijkse vaste bezoldiging	25.000,00
	Zitpenning	8.000,00
Totale bezoldiging	33.000,00	
Karel Vinck (niet-uitvoerende bestuurder)	Jaarlijkse vaste bezoldiging	25.000,00
	Zitpenning	8.000,00
	Totale bezoldiging	33.000,00
ALGEMEEN TOTAAL		231.000,00

REMUNERATIEVERSLAG: EXECUTIVE COMMITTEE (EXCOM)

Remuneratiebeleid

Dit hoofdstuk beschrijft de principes die aan de basis liggen van het remuneratiebeleid van Tessengerlo Group, de remuneratie van het management, de structuur en de filosofie. Het benoemings- en vergoedingscomité bepaalt de principes van het remuneratiebeleid voor de ExCom-leden (de CEO & de CFO_COO) en legt die voor aan de raad van bestuur. Er wordt gestreefd naar marktconforme en attractieve totale remuneratiepakketten.

Tessengerlo Group kijkt jaarlijks de positionering van de totale verloning van het ExCom ten opzichte van directe concurrenten, genoteerde bedrijven in de BelMid en andere bedrijven actief in dezelfde sectoren als waarin Tessengerlo Group opereert. Ons remuneratiebeleid en de totale vergoeding is steeds gepositioneerd op de mediaan of net boven de mediaan, met een sterke nadruk op de variabele vergoeding. De variabele vergoeding is voor 75% gekoppeld aan de financiële resultaten van de groep (EBIT) en voor 25% aan geleverde individuele prestaties die bijdragen tot de duurzame lange termijn groei van Tessengerlo Group. De individuele prestaties zullen worden beoordeeld op basis van het behalen van de individuele doelstellingen zoals vastgelegd in onderling overleg met het benoemings- en vergoedingscomité en de raad van bestuur. Hier verwijzen wij ook naar de “Code of Conduct” van Tessengerlo Group, waarin de guding principes en kernwaarden opgelijst staan.

Het interne en externe competitieve landschap van en rond Tessengerlo Group verandert snel. Om de ambities van de groep in die uitdagende omgeving waar te maken, is een sterk presterende organisatie nodig die zich toespitst op de uitvoering van een duurzame strategie, daarbij zijn getalenteerde managers onontbeerlijk. Het remuneratiebeleid heeft als doel deze strategie en de bedrijfsdoelstellingen te koppelen aan de prestaties en de verloning van het management.

Zo scheidt de groep wereldwijd een consistent kader voor de ontwikkeling, verloning en responsabilisering van haar mensen. De groep beschouwt betrokkenheid, erkenning en leiderschap als belangrijke fundamenten voor het engagement van de werknemer. Dit stelt de groep in staat om de beste talenten aan te trekken, te behouden en te motiveren om zowel de doelstellingen op korte, alsook lange termijn te verwezenlijken. En dat binnen een wereldwijd consistent remuneratiebeleid dat het behalen van bedrijfsdoelstellingen en de contributies hiertoe beloont alsook het genereren van waarde voor de aandeelhouder aanmoedigt.

De principes van het remuneratiebeleid zijn:

Erkenning en leiderschap zijn van vitaal belang voor het engagement van de werknemer en het team.
Ons vergoedingsbeleid dient om het talent, dat de groep nodig heeft om zijn doelen op korte en lange termijn te verwezenlijken, aan te trekken en te behouden.
Ons vergoedingsbeleid zal worden gepositioneerd op de mediaan of net boven de mediaan, jaarlijks getoetst aan een geselecteerde korf van relevante industriële referenties en industrieën waarin de groep actief is.
Ons basissalaris stimuleert en beloont verbetering van competenties, juiste bedrijfsattitudes en naleving van de belangrijkste richtlijnen van de groep.
Onze variabele vergoeding koppelt het succes van de groep aan de verschillende bedrijfseenheden, de departementen, de teams en de individuele bijdragen.
Onze functiewaardering en ons vergoedingssysteem voor externe/interne benoemingen zijn gebaseerd op een objectieve methodologie en op meetbare marktgegevens.
Ons vergoedingsbeleid zal werknemers nooit bewust discrimineren, op welke grond dan ook.

Vergoedingen

Het remuneratiepakket van het ExCom bestaat uit de volgende elementen:

- Vast gedeelte
- Variabel gedeelte
- Andere elementen van vergoeding

Vast gedeelte

Het vaste deel van de remuneratie omvat een marktconforme vergoeding voor de individuele leden. Daarbij wordt rekening gehouden met hun bekwaamheidsniveau en hun positie binnen de groep, alsook met de juiste attitude en het naleven van de richtlijnen van de groep.

Variabel gedeelte

Het variabel gedeelte van de vergoeding van de leden van het ExCom is gebaseerd op de korte & lange termijn doelstellingen, gekoppeld aan de resultaten van de groep en individuele performantie.

De incentiveplannen voorzien geen uitdrukkelijke ‘terugvorderingsbepalingen’ die de vennootschap het recht geven om de vergoeding terug te vorderen die werd betaald op basis van onjuiste financiële gegevens. De toevoeging van de nodige documentatie en bepalingen in de overeenkomsten met de ExCom-leden, die de vennootschap in staat stellen om variabele remuneratie terug te vorderen, of de betaling van variabele remuneratie in te houden, in geval van omstandigheden van financieel wangedrag, fraude, bedrog, niet nakomen van een niet-concurrentiebeding en/of grove nalatigheid, zullen ter goedkeuring van de raad van bestuur worden gelegd in het eerste kwartaal van 2020.

I. Variabele vergoeding op korte termijn

Tessengerlo Group ontwikkelde een plan voor een variabele vergoeding op korte termijn om te zorgen dat alle leden van het ExCom worden vergoed volgens de algemene prestaties van Tessengerlo Group.

Het variabele gedeelte op korte termijn voor de ExCom-leden varieert tussen minimaal 0% en maximaal 135% van de vaste verloning voor de CEO en tussen minimaal 0% en maximaal 120% van de vaste verloning voor de COO-CFO.

De doelstellingen die worden gemeten over het kalenderjaar, worden afgestemd op de financiële en strategische doelstellingen van de groep, aangepast in functie van de persoonlijke prestaties, voorgesteld door het benoemings- en vergoedingscomité. De variabele vergoeding is voor 75% gekoppeld aan de financiële resultaten van de groep (EBIT) en voor 25% aan de geleverde individuele prestaties die bijdragen tot de duurzame lange termijn groei van Tessengerlo Group. Hier verwijzen wij ook naar de “Code of Conduct” van Tessengerlo Group.

De individuele prestaties zijn gekoppeld aan de vooruitgang die wordt geboekt bij de uitvoering van de strategie en de businesstransformatie binnen de groep. De evaluatie van de mate waarin de streefdoelen van de CEO werden bereikt, wordt uitgevoerd door het benoemings- en vergoedingscomité aan het eind van het financieel jaar en ter goedkeuring voorgelegd aan de raad van bestuur. De evaluatie voor de COO-CFO wordt na afloop van elke boekjaar uitgevoerd door de CEO en ter goedkeuring voorgelegd aan het benoemings- en vergoedingscomité en de raad van bestuur.

II. Variabele vergoeding op lange termijn

Long Term Incentive (LTI) Plan

De raad van bestuur gaf op 12 maart 2019 goedkeuring voor een lange termijn incentiveplan. De doelstelling van het LTI Plan is om een incentive te creëren voor de leden van het senior management (inclusief ExCom-leden) om de waarde voor aandeelhouders en de duurzame groei van de vennootschap verder op te voeren. Dit LTI-plan bestrijkt een periode van 3 jaar (kalenderjaar 2019 - 2021) met uitbetaling in april 2022 op basis van vooraf vastgestelde prestatieparameters van Tessengerlo Group.

Het variabele gedeelte op lange termijn voor de ExCom-leden varieert tussen minimaal 0% en maximaal 135% van de vaste verloning voor de CEO en tussen minimaal 0% en maximaal 120% van de vaste verloning voor de COO-CFO.

85% van de LTI is afhankelijk van de Tessengerlo Group Adjusted EBITDA, gemeten over de drie kalenderjaren 2019, 2020 & 2021.

15% van de LTI is afhankelijk van het behalen van veiligheidsdoelstellingen, die op het niveau van elke verschillende bedrijfseenheid zijn vastgelegd en gemeten worden via de “Tessengerlo Lost Time Accident” of “LTA” frequentie ratio lange termijn trend lijn.

III. Andere elementen

De voordelen die aan ExCom-leden betaald werden omvatten deelname aan het extralegale pensioenplan van het type vaste bijdragen, een hospitalisatieverzekering, ecocheques en representatievergoeding onder dezelfde voorwaarden die gelden voor andere leden van het senior management.

De leden van het ExCom genieten ook andere voordelen, zoals een autovergoeding.

Vergoedingen verworven in 2019

Het benoemings- en vergoedingscomité evalueert jaarlijks de remuneratie van het ExCom. De aanbevelingen van het comité zijn het resultaat van objectieve, door een externe partij uitgevoerde, marktstudies. Op deze manier garandeert de groep een competitief en marktconform vergoedingspakket.

Tessengerlo Group vergelijkt het pakket van het ExCom met een aantal andere ondernemingen van vergelijkbare omvang uit vergelijkbare sectoren. Het feitelijke pakket voor elk individueel lid wordt vastgesteld in overeenstemming met de benchmark en houdt rekening met de prestaties en de ervaring van het lid in verhouding tot de benchmark.

Op aanbeveling van de CEO beoordeelt het benoemings- en vergoedingscomité jaarlijks de vergoeding van de COO-CFO. De bezoldiging van de CEO wordt beoordeeld door het benoemings- en vergoedingscomité op aanbeveling van de voorzitter van de raad van bestuur.

De jaarlijkse brutovergoeding in 2019 van het ExCom¹ zag er als volgt uit:

Component	Bedrag CEO	Bedrag COO-CFO
Vaste vergoeding (zonder bestuurdersvergoedingen) ²	632.221 EUR	632.221 EUR
Variabele vergoeding Korte Termijn ^{2/5}	300.858 EUR	334.287 EUR
Variabele vergoeding Lange Termijn ⁶	0 EUR	0 EUR
Pensioen ³	87.029 EUR	0 EUR
Andere voordelen ⁴	44.471 EUR	26.103 EUR
TOTAAL (ten laste van de vennootschap)	1.064.579 EUR	992.611 EUR

1 Het ExCom bestaat uit de CEO (Luc Tack) en één uitvoerend bestuurder (de COO-CFO), Stefaan Haspeslagh/Findar BVBA, vertegenwoordigd door Stefaan Haspeslagh.

2 Exclusief sociale zekerheidsbijdragen.

3 Pensioenplan: jaarlijkse servicekosten voor 2019, berekend door een actuaaris.

4 Andere voordelen omvatten een overlijdensdekking, een invaliditeitsverzekering, een arbeidsongevallenverzekering, belastingen (4,40%), maaltijdcheques en een bedrijfswagen - alles volgens dezelfde voorwaarden als die welke gelden voor andere leden van het senior management en volgens de door de Belgische fiscus goedgekeurde regeling voor representatievergoedingen.

5 Realisatie van de korte termijnincentive op voorstel van het benoemings- en vergoedingscomité op 24.3.2020.

6 Geen uitbetaling van een langetermijnincentive in 2020.

Overeenkomsten vertrekpremie

De managementovereenkomst met de COO-CFO voorziet in een opzegtermijn van maximaal 12 maanden.

De managementovereenkomst met de CEO voorziet geen opzegtermijn. De CEO geniet derhalve niet de bescherming van een opzegtermijn.

BELANGRIJKSTE KENMERKEN VAN HET KADER VOOR INTERNE CONTROLE EN RISICOMANAGEMENT VAN DE GROEP

Kader voor interne controle

Verantwoordelijkheden

De raad van bestuur delegeerde aan het auditcomité de taak om toe te zien op de efficiënte werking van het interne controlesysteem.

De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de implementatie van het interne controlesysteem wordt gedelegeerd aan het ExCom.

De dagelijkse leiding van elke businessunit is verantwoordelijk voor de implementatie en de handhaving van een betrouwbaar intern controlesysteem. De afdeling interne audit en controle helpt de businessunits en de hoofdzetelfuncties van Tessengerlo Group bij de implementatie en de beoordeling van de doeltreffendheid van het interne controlesysteem in hun organisatie.

De niveaus van interne controle worden afgestemd op de restrisico's die het management aanvaardbaar acht. De uiteindelijke doelstelling bestaat erin eventuele onjuistheden in de jaarrekening van de groep te vermijden.

Reikwijdte van interne controle

Het interne controlesysteem is gebaseerd op het COSO Internal Control – Integrated Framework, met een hoofdfocus op de interne controle op de financiële rapportering door beperking van de risico's aan de hand van controles op groepsniveau, entiteitsniveau en procesniveau, door algemene IT-controles en door functiescheidingen.

Monitoring interne controle

Het auditcomité is belast met het monitoren van de effectiviteit van de interne controlesystemen. Dit behelst onder meer het toezicht op de interne auditafdeling ten aanzien van compliance-monitoring.

De interne audit- en controleafdeling voert een risico-gebaseerd compliance auditprogramma uit ter beoordeling van de effectiviteit van de interne controle met betrekking tot de verschillende processen van de groep en haar entiteiten. Het uiteindelijke doel van de beoordelingen is om een redelijke mate van zekerheid te bieden over de betrouwbaarheid van de financiële rapportering.

Het hoofd van de afdeling interne audit en controle woont de vergaderingen van het auditcomité bij. Hij informeert het auditcomité over de planning en resultaten van de interne audits en de behoorlijke implementatie van de aanbevelingen. Om het belang van auditaanbevelingen aan te geven en om een algemene waardering te geven over de/het beoordeelde entiteit of proces, wordt een scoresysteem gehanteerd.

Voorbereiding en verwerking van de financiële en boekhoudkundige informatie

Er is een gecentraliseerde controle- en rapporteringsafdeling die de financiële en boekhoudkundige informatie beheert en controleert.

Elke businessunit heeft een controleafdeling die verantwoordelijk is voor het toezicht op de prestaties van de bedrijfseenheden.

Het financiële en boekhoudkundige informatiesysteem is gebaseerd op consolidatiesoftware die de groep in staat stelt de vereiste informatie te genereren.

Compliance

De interne audit- en controleafdeling is verantwoordelijk voor het toetsen van compliance van zowel het intern controlekader als de belangrijkste controleprocedures bij de voorbereiding en verwerking van de financiële en boekhoudkundige informatie en monitort de naleving van het intern beleid en de interne procedures, evenals van de wet- en regelgeving.

De vennootschap heeft een Compliance coördinatiecomité. Het comité, bestaande uit afgevaardigden van verschillende hoofdzetelfuncties, buigt zich over het interne en externe compliance programma van de onderneming. Het comité brengt periodiek verslag uit aan het auditcomité.

Enterprise Risk Management (ERM) Systeem

Risico's zijn een essentieel en onvermijdelijk aspect van de bedrijfsvoering. Om de risico's zoveel mogelijk te beheersen en te beperken tot een aanvaardbaar niveau, heeft de groep een aantal beleidslijnen en procedures uitgewerkt.

Het Enterprise Risk Managementbeleid is van toepassing op de vennootschap en alle filialen wereldwijd. Het beleid beschrijft de organisatie en de doelstellingen van het ERM-systeem, inclusief de verantwoordelijkheden op alle managementniveaus.

Om te garanderen dat risicobeheer een onlosmakelijk onderdeel wordt van de dagelijkse activiteiten, werd zowel op groepsniveau als op het niveau van de businessunits een risicobeheerstructuur ingevoerd.

De geïdentificeerde risico's worden in de verschillende businessunits en ondersteunende afdelingen beoordeeld en opgevolgd om de risico-optimalisering door te voeren. Over de stand van zaken van deze projecten wordt op regelmatige basis verslag uitgebracht aan het ExCom en het auditcomité.

Het doel van de geïmplementeerde 'Group Crisis Management Policy' is om het crisismanagement op groepsniveau en in alle filialen te harmoniseren. De afdeling Risk Management, die verantwoordelijk is voor het uitstippelen van dit beleid, is verantwoordelijk voor de coördinatie ervan op groepsniveau en voor de begeleiding van de verschillende entiteiten bij het opstellen van een geharmoniseerd crisisplan dat de verantwoordelijkheden op alle niveaus uiteenzet en rapporteringskanalen vastlegt.

BELEID INZAKE VOORKENNIS EN MARKTMANIPULATIE

De vennootschap heeft een Dealing Code uitgegeven die de rapporteringsplicht en gedragsregels bevat met betrekking tot het voor eigen rekening uitvoeren van transacties in aandelen of andere financiële instrumenten van de vennootschap door bestuurders, leden van het ExCom of andere aangewezen personen. De Dealing Code is opgenomen als Bijlage I. van het Corporate Governance Charter.

Overeenkomstig de Verordening inzake Marktmisbruik moet de vennootschap alle mogelijke maatregelen treffen om te verzekeren dat elke persoon die op haar insiderslijst voorkomt, schriftelijk blijk geeft van zijn/haar bekendheid met de verplichtingen en zijn/haar besef van de sancties welke van toepassing zijn op handel met voorkennis en de onwettige openbaarmaking van koersgevoelige informatie.

De wet van van 31 juli 2017, van kracht met ingang van 21 augustus 2017, heeft de toepasselijke sancties gewijzigd. De maximale gevangenisstraffen zijn daarbij gevoelig verhoogd:

- Misbruik van koersgevoelige informatie: 4 jaar (voordien 1 jaar)
- Marktmanipulatie: 4 jaar (voordien 2 jaar)
- Onwettige openbaarmaking van koersgevoelige informatie: 2 jaar (voordien 1 jaar)

Overeenkomstig de Dealing Code heeft de raad van bestuur een Compliance Officer aangesteld. De Compliance Officer is verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de Dealing Code. Hij/zij is ook het aanspreekpunt voor vragen over de toepassing van de Dealing Code. De functie van Compliance Officer wordt bekleed door dhr. John Van Essche.

EXTERNE AUDIT

Het mandaat van commissaris van PwC Bedrijfsrevisoren cvba (PwC), vertegenwoordigd door dhr. Peter Van den Eynde, liep af na de gewone algemene vergadering van aandeelhouders van de vennootschap van 14 mei 2019.

Bij beslissing van de gewone algemene vergadering van 14 mei 2019 werd KPMG Bedrijfsrevisoren CVBA, met dhr. Patrick De Schutter als gemachtigde vertegenwoordiger, benoemd als commissaris van de groep.

De honoraria van Tessengerlo Group aan zijn commissaris bedroegen:

	2019			
(Miljoen EUR)	Audit	Auditgerelateerd	Andere	Totaal
KPMG (België)	0,2	0,0	0,0	0,3
KPMG (buiten België)	0,6	-	0,3	0,9
Totaal	0,9	0,0	0,3	1,2

	2018			
(Miljoen EUR)	Audit	Auditgerelateerd	Andere	Totaal
PwC (België)	0,3	-	-	0,3
PwC (buiten België)	0,5	-	0,1	0,6
Totaal	0,8	-	0,1	0,9

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

- In december 2019 maakte DYKA Group bekend de productievestiging van REHAU Tube in het Franse La-Chapelle-Saint-Ursin van de Duitse REHAU-groep over te nemen. De transactie zal naar verwachting worden afgerond tegen 1 mei 2020.
- Binnen het segment Bio-valorization heeft PB Leiner in februari 2020 een nieuwe collageenpeptidelijn ingehuldigd in zijn fabriek te Santa Fe (Argentinië). Deze bijkomende productiefaciliteit zal een aanzienlijk extra productievolume van SOLUGEL™ collageenpeptiden mogelijk maken.
- Binnen het segment Industrial Solutions is S8 Engineering niet langer een aparte businessunit. De engineering- en constructieactiviteiten werden in het eerste kwartaal van 2020 geïntegreerd in Tessengerlo Kerley, Inc.
- In februari 2020 veroorzaakte de overstroming als gevolg van storm Dennis een onderbreking van de productie bij PB Leiner in Treforest (VK). Op basis van de huidige informatie wordt niet verwacht dat deze gebeurtenis een materiële impact zal hebben op de resultaten van Tessengerlo Group.
- Tessengerlo Group onderzoekt momenteel opties om een nieuwe gascentrale te bouwen in de Belgische gemeente Tessengerlo. Het resultaat van het onderzoek is momenteel onvoorspelbaar, daarom kunnen momenteel geen verdere details bekendgemaakt worden.

Update COVID-19:

- In het licht van de laatste ontwikkelingen rond de wereldwijde verspreiding van COVID-19 (Coronavirus) neemt Tessengerlo Group alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat zijn mensen veilig zijn en de fabrieken en bedrijven operationeel blijven. De groep biedt namelijk ondersteuning voor vitale diensten en cruciale goederenstromen. Tessengerlo Group levert basischemicaliën voor de productie van drinkwater op basis van zijstromen in de vorm van zoutzuur uit de productie van kaliumsulfaat (SOP). Daarnaast produceert de groep gelatine voor medische en voedingstoepassingen, gewasvoeding en gewasbeschermingsmiddelen voor de landbouw (waarvoor het seizoen op het noordelijk halfrond net begint), en kunststof leidingsystemen voor drinkwatervoorziening en de afvoer van vervuild water, terwijl Akiolis de vleesketen beschermt (in Frankrijk).
- Alle fabrieken en activiteiten draaien momenteel volgens verwachtingen, met uitzondering van de huidige onderbreking van de productie in de Franse fabriek van DYKA Group in Sainte-Austreberthe (segment Industrial Solutions). In februari 2020 veroorzaakte COVID-19 een verstoring van de productie in de Chinese fabriek in Nehe (PB Leiner – segment Bio-valorization), dat de productie begin maart terug kon starten. Op basis van de huidige informatie wordt verwacht dat deze gebeurtenissen een beperkte impact op de financiële resultaten zullen uitoefenen.
- Activiteiten kunnen de komende weken of maanden verder worden beïnvloed als er te veel medewerkers door COVID-19 worden getroffen en/of als de toegang tot grondstoffen en hulpstoffen of transportmiddelen bemoeilijkt zou worden, of als onze klanten niet meer in staat zouden zijn om onze producten te verwerken.

TOEPASSING VAN ART. 7:96 VAN HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN EN VERENIGINGEN (WVV) (VOORHEEN ART. 523 WETBOEK VENNOOTSCHAPPEN)

Vergadering van de raad van bestuur van 12 maart 2019

[...]

Voorafgaand aan de beraadslaging en goedkeuring van het voorstel tot besluit betreffende de vergoeding van dhr. Luc Tack en dhr. Stefaan Haspeslagh, geven beide leden van het Executive Committee aan dat zij een belangenconflict hebben met betrekking tot de te nemen beslissingen in de zin van art. 523 W. Venn. Het betreft de vaststelling van de kortetermijnincentive over 2018, het bezoldigingspakket over 2019 en het Langetermijnincentive Plan.

De voorzitter van het benoemings- en vergoedingscomité, dhr. Karel Vinck, neemt het woord en legt aan de leden van het benoemings- en vergoedingscomité de voorstellen voor voor de uitbetaling van de kortetermijnincentive/service fee over 2018, alsook de voorstellen voor de betaling van de kortetermijnincentive voor 2019.

Na beraadslaging keurt de raad unaniem de volgende voorstellen tot besluit goed:

- *Bepaling van de uitbetaling van de kortetermijnincentive op EUR 380.743 voor Luc Tack*
- *Bepaling van de uitbetaling van de kortetermijnincentive/service fee op EUR 406.362 voor Findar BVBA, vertegenwoordigd door Stefaan Haspeslagh*
- *Verhoging van het vaste gedeelte van het bezoldigingspakket met 2,7%, vanaf 1 januari 2019.*

De 2019 kortetermijnincentive/service fees worden gebaseerd op volgende principes:

1. *75% gebaseerd op EBIT*
2. *25% op de individuele prestaties gekoppeld aan de vooruitgang geleverd met betrekking tot de duurzame lange termijn groei van de Vennootschap.*

De Kortetermijnincentive kan schommelen tussen 0-135% van de vaste verloning voor de CEO en tussen 0-120% van de vaste service fee voor de COO/CFO.

Ook voor uitzonderlijke prestaties kan de raad een bijzondere bonus toekennen.

....

"De voorzitter van het benoemings- en vergoedingscomité legt de details uit van het Langetermijnincentive Plan. Na beraadslaging gaan de leden van de raad ermee akkoord het Streefcijfer van het Langetermijnincentive voor de leden van het Excom als volgt te bepalen:

- *45% van de basisvergoeding voor de CEO en*
- *40% van de basisvergoeding voor de COO/CFO*

Gebaseerd op de volgende prestatiecriteria

Group Adjusted EBITDA (85%)

Prestatie op vlak van Veiligheid binnen de BU (15%).

De werkelijke realisatie van het Streefcijfer van het Langetermijnincentive kan variëren in een uitbetaling tussen 0% en 200%.

[...]

Vergadering van de raad van bestuur van 14 mei 2019

[...]

Dhr. Jan Peeters, partner bij Stibbe, wordt tot de vergadering uitgenodigd teneinde zijn bemerkings te geven over de verscheidene agendapunten van de BAV bijeen te roepen op 10 juli 2019, nadat de gewijzigde statuten van de Vennootschap werden gepubliceerd naar aanleiding van de opt-in van het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen (nieuwe WVV) door de BAV van 14 mei 2019.

Op de agenda van de BAV van 10 juli 2019, stelt de raad van bestuur aan de aandeelhouders voor om (i) een bijkomende wijziging van de statuten goed te keuren teneinde deze te aligneren met een aantal nieuwe dwingende en suppletieve bepalingen van het nieuwe WVV, alsook (ii) de invoering van het dubbel stemrecht voor aandeelhouders die voor een ononderbroken periode van 2 jaar in het register van aandelen op naam van de Vennootschap zijn ingeschreven. Het eerste voorstel tot besluit moet worden goedgekeurd met 75% van de stemmen, terwijl het tweede voorstel tot besluit met 2/3 van de stemmen moet worden aangenomen.

De aanwezige of geldig vertegenwoordigde vennootschapsbestuurders verklaren dat zij geen direct of indirect belangenconflict hebben ten aanzien van de te nemen beslissingen overeenkomstig artikel 7:96 WVV, met uitzondering van deze beslissingen vermeld in punten 4 van de agenda, ten aanzien waarvan dhr. Luc Tack en dhr. Stefaan Haspeslagh verklaren een belangenconflict te hebben in de zin van artikel 7:96 WVV.

De volgende voorafgaande verklaringen worden afgelegd door de bestuurders:

Dhr. Luc Tack stelt dat hij een indirect belangenconflict heeft ten aanzien van de voorstellen van besluit voorgesteld aan de buitengewone aandeelhoudersvergadering. Hoewel artikel 7:96 WVV strikt gesproken niet van toepassing is op onderhavig geval, zal dhr. Luc Tack niet deelnemen aan de beraadslaging over of stemming in verband met de agenda.

Dhr. Luc Tack is de uiteindelijk belanghebbende van het aandeelhouderschap van Verbrugge nv en Symphony Mills nv in de Vennootschap, aangezien dhr. Luc Tack de controlerende aandeelhouder is over Artela nv en Symphony Mills nv, die op hun beurt de controlerende aandeelhouders zijn over Picanol nv. Voorts is dhr. Luc Tack gedelegeerd bestuurder van Picanol nv. Het feitelijk gebruik van de machtigingen bij de voorgestelde voorstellen van besluit aan de aandeelhouders kan gevolgen hebben voor de bestaande stemrechten van Verbrugge nv en Symphony Mills nv in de Vennootschap. Dhr. Luc Tack heeft verzocht de commissaris te informeren over dit belangenconflict.

Dhr. Stefaan Haspeslagh stelt dat hij een indirect belangenconflict heeft ten aanzien van de voorstellen van besluit voorgesteld aan de buitengewone aandeelhoudersvergadering. Volgens Bijlage H bij het Corporate Governance Charter wordt een lid van de raad van bestuur verondersteld een belangenconflict in de zin van het WVV te hebben, als "hij [...] lid is van de raad van bestuur of het ExCom van, of een vergelijkbare functie bekleedt bij, een bedrijf waarmee de Vennootschap voornemens is een belangrijke transactie aan te gaan." Dhr. Stefaan Haspeslagh heeft verzocht de commissaris te informeren over dit belangenconflict. Dhr. Stefaan Haspeslagh zal niet deelnemen aan de beraadslaging over of stemming in verband met de agenda. De financiële gevolgen van de beslissingen die op de voorstellen worden genomen, zijn in dit stadium beperkt tot de tot op heden gemaakte kosten voor de adviseurs Stibbe, welke worden geschat op een bedrag van minder dan EUR 25.000.

Dhr. Luc Tack en dhr. Stefaan Haspeslagh verlaten de vergadering.

Dhr. Jan Peeters legt de rationale van de Belgische wetgeving uit met betrekking tot de invoering van het dubbel stemrecht in het WVV, de belangrijkste kenmerken van het nieuwe artikel 7:53 van de WVV en de impact op het bestuur van de Vennootschap.

Naar aanleiding van vragen van de leden van de raad, wijst dhr. Jan Peeters erop dat de invoering van de maatregel het langetermijnbelang van de Vennootschap kan blijven dienen ten einde een stabiele referentie-aandeelhouder voor de lange termijn te hebben wanneer de Vennootschap mogelijke toekomstige opportuniteiten zou overwegen met betrekking tot kapitaaltransacties met het oog op de bepaling en uitvoering van de lange termijn strategie van de Vennootschap.

Na beraadslaging keert de raad van bestuur unaniem de agenda en voorgestelde voorstellen tot besluit van de buitengewone algemene vergadering van aandeelhouders van 10 juli 2019 goed. Aandeelhoudersschap op lange termijn moet worden beschouwd als het vereiste platform om stabiele bedrijven op te bouwen.

[...]"

In 2019 zijn er geen omstandigheden geweest die aanleiding hebben gegeven tot de toepassing van artikel 7:97 nieuw wetboek van vennootschappen en verenigingen.

INFORMATIE VEREIST OP GROND VAN ART. 34 VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 14 NOVEMBER 2007

Het aandelenkapitaal van de vennootschap wordt vertegenwoordigd door gewone aandelen.

De buitengewone aandeelhoudersvergadering van 6 juni 2017 besloot de raad van bestuur te machtigen, en zulks voor een periode van vijf jaar vanaf publicatie van de machtiging in de Bijlage bij het Belgisch Staatsblad, om het aandelenkapitaal in één of meerdere keren te verhogen tot een bedrag van EUR 43.160.095 (drieënveertig miljoen honderdzesentwintigduizend vijftienhonderd negentig EUR) overeenkomstig de bepalingen van het WVV en de statuten van de vennootschap. De raad van bestuur mag het toegestane kapitaal gebruiken om beschermende maatregelen voor de vennootschap te nemen via kapitaalverhogingen, met of zonder beperking of intrekking van voorkeursrechten, zelfs buiten de context van een mogelijk openbaar overnamebod, voor zover de vennootschap nog geen mededeling betreffende een openbaar overnamebod op haar effecten heeft ontvangen van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA).

Onverminderd de mogelijkheid om de verbintenissen te realiseren die geldig werden aangegaan vóór ontvangst van de mededeling van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten ingevolge artikel 7:202, lid 2, 1° van het WVV, is de raad van bestuur bevoegd, voor een periode van drie jaar vanaf de machtiging daartoe door de buitengewone aandeelhoudersvergadering van 6 juni 2017, om over te gaan tot een kapitaalverhoging binnen het kader van het toegestane kapitaal, met of zonder beperking of intrekking van voorkeursrechten ten gunste van een of meer personen, naar gelang het geval, na ontvangst van een mededeling van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten betreffende een openbaar overnamebod op de effecten van de vennootschap, in overeenstemming met de bepalingen van artikel 7:202, lid 2, 2° van het WVV en de statuten van de vennootschap.

De raad van bestuur is eveneens bevoegd, met recht van substitutie, om de statuten van de vennootschap te wijzigen overeenkomstig de kapitaalverhoging waartoe werd besloten binnen het kader van het toegestane kapitaal.

Bij beslissing van de buitengewone algemene vergadering van aandeelhouders van de vennootschap van 10 juli 2019 werd het loyaliteitsstemrecht ingevoerd. Als gevolg daarvan geeft ieder volgestort aandeel dat ten minste twee jaar ononderbroken op naam van dezelfde aandeelhouder in het register van de aandelen op naam is ingeschreven, recht op een dubbele stem in overeenstemming met het WVV.

Ieder ander aandeel geeft op de algemene vergadering recht op één stem.

De statuten bevatten geen bepalingen die de aandelenoverdracht beperken.

De in de statuten van de vennootschap opgenomen regels betreffende de benoeming en het ontslag van bestuurders en statutenwijzigingen wijken niet af van de desbetreffende voorschriften in het WVV.

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen mag de vennootschap na een beslissing van de aandeelhoudersvergadering, genomen overeenkomstig de geldende vereisten ten aanzien van quorum en meerderheid, haar eigen aandelen, winstbewijzen of daaraan gerelateerde certificaten verkrijgen door aankoop of ruil, en wel rechtstreeks of via een tussenpersoon handelend in eigen naam maar voor rekening van de vennootschap. Een dergelijke beslissing stelt in het bijzonder vast het maximum aantal aandelen, winstbewijzen of gerelateerde certificaten dat mag worden verkregen, de termijn gedurende welke de machtiging is verleend en welke niet langer mag zijn dan 5 jaren, en de minimum- en maximumwaarde van de vergoeding.

Volgend op de beslissing van de buitengewone aandeelhoudersvergadering van 6 juni 2017 is de raad van bestuur gemachtigd, voor een periode van vijf jaar na publicatie van de machtiging in de Bijlage bij het Belgisch Staatsblad, om overeenkomstig de relevante wettelijke voorwaarden de aandelen, winstbewijzen of daaraan gerelateerde certificaten van de vennootschap terug te kopen voor rekening van de vennootschap, waarbij de fractiewaarde, met inbegrip van de eerder door de vennootschap gekochte en gehouden effecten, niet hoger is dan 10% (tien procent) van het geplaatst kapitaal en voor een prijs die ligt tussen niet minder dan 20% (twintig procent) onder het gemiddelde van de slotkoers van het aandeel van de vennootschap gedurende de laatste 30 beursdagen voorafgaand aan de beslissing van de raad om dergelijke effecten aan te kopen, en niet meer dan 20% (twintig procent) boven het gemiddelde van de slotkoers van het aandeel van de vennootschap gedurende de laatste 30 beursdagen voorafgaand aan de beslissing van de raad om dergelijke effecten te kopen, met dien verstande dat de prijs nooit minder dan EUR 15 (vijftien euro) en nooit meer dan EUR 50 (vijftig euro) mag zijn.

De raad van bestuur is expliciet gemachtigd krachtens het besluit van de buitengewone aandeelhoudersvergadering van 6 juni 2017 om de verworven beursgenoteerde effecten op of buiten de beurs te vervreemden, zonder de noodzaak van voorafgaande toestemming of andere tussenkomst van de algemene vergadering, onverminderd het feit dat de vervreemdingsmogelijkheden van de raad van bestuur onder het nieuwe WVV verder dwingend worden geregeld en die derhalve parallel door de vennootschap zullen dienen te worden geëerbiedigd voor de resterende duur van de door de algemene vergadering verleende machtiging in het kader van de verkrijging van eigen effecten. De voornoemde bepalingen zijn eveneens van toepassing op de verkrijging of vervreemding van de effecten van de vennootschap door dochterondernemingen die onder directe zeggenschap staan van de vennootschap, of via een tussenpersoon handelend in eigen naam maar voor rekening van die dochterondernemingen, overeenkomstig artikels 7:221 en 7:222 van het WVV.

Tessengerlo Group nv is partij bij de hieronder vermelde contracten die in werking treden, wijzigingen ondergaan of aflopen ingeval Tessenderlo Group nv een wijziging van controle ondergaat na een openbaar overnamebod:

- de bilaterale doorlopende kredietovereenkomsten aangegaan op 4 december 2019 voor een totaalbedrag van EUR 142,5 miljoen met de vennootschap en Tessenderlo USA Inc. als kredietnemers en KBC Bank nv, ING nv, Belfius Bank nv en BNP Paribas Fortis nv als kredietgevers: volgens de voorwaarden van deze overeenkomsten geeft een “change of control” over Tessenderlo Group nv elke kredietgever het recht om de beëindiging van de bilaterale kredietfaciliteit in te roepen. Voor de toepassing van de bovenstaande clausule

betreffende controlewijziging, vindt wijziging van controle plaats indien een derde (d.w.z. elke andere partij dan Verbrugge nv of een in onderling overleg met Verbrugge nv handelende persoon) 30% of meer van de stemrechten in de vennootschap verkrijgt (tenzij Verbrugge nv (alleen of samen met een in onderling overleg met Verbrugge handelende partij) meer stemrechten bezit dan die derde);

- de prospectus van 15 juni 2015 van Tessengerlo Group nv betreffende de uitgifte en het openbaar aanbod van twee series obligaties met een looptijd van 7 jaar (de '2022 obligaties') en 10 jaar (de '2025 obligaties' en samen met de 2022 obligaties, de 'obligaties') voor een verwacht minimumbedrag van EUR 75,0 miljoen voor de 2022 obligaties en EUR 25,0 miljoen voor de 2025 obligaties en voor een gecombineerd maximumbedrag van EUR 250 miljoen: volgens de algemene voorwaarden van deze obligaties worden deze obligaties ter keuze van de obligatiehouders vóór vervaldatum terugbetaalbaar in geval van een controlewijziging. Alleen de obligaties gehouden door obligatiehouders die een kennisgeving van uitoefening van putopties indienen, zijn onmiddellijk betaalbaar in geval van een controlewijziging, met uitsluiting van alle andere obligaties. Als obligatiehouders kennisgevingen van uitoefening van putopties indienen met betrekking tot minstens 85% van het totale bedrag van de uitstaande 2022 obligaties, mogen alle (dus niet maar enkele van de) 2022 obligaties door de vennootschap voor de vervaldatum worden terugbetaald. Als obligatiehouders kennisgevingen van uitoefening van putopties indienen met betrekking tot minstens 85% van het totale bedrag van de uitstaande 2025 obligaties, mag de uitgever ervoor kiezen om alle (dus niet maar enkele van de) 2025 obligaties voor de vervaldatum terug te betalen. Een controlewijziging vindt plaats indien een derde (d.w.z. elke andere partij dan Verbrugge nv of een in onderling overleg met Verbrugge nv handelende persoon) 30% of meer van de stemrechten in de vennootschap verkrijgt (tenzij Verbrugge nv (alleen of samen met een in onderling overleg met Verbrugge handelende partij) meer stemrechten bezit dan die derde);
- de voorwaarden en bepalingen van het Plan 2012 van Tessengerlo Group nv: overeenkomstig de bovengenoemde voorwaarden hebben de warranthouders het recht om hun warranten uit te oefenen vóór de datum waarop ze normaliter uitoefenbaar worden, als zich een gebeurtenis voordoet die een significante impact heeft op de aandeelhoudersstructuur. Deze paragraaf heeft ook betrekking op elk openbaar overnamebod op de aandelen van Tessengerlo Group nv of op elke andere vorm van overname of fusie die zou leiden tot een herverdeling van de effecten. Een dergelijke vroegtijdige uitoefening stelt warranthouders in staat om deel te nemen aan de bovengenoemde operaties onder dezelfde voorwaarden als de bestaande aandeelhouders. Op 31 december 2019 zijn er geen warranten meer in omloop.

DIVIDENDBELEID

Tessengerlo Group nv heeft geen dividenden gedeclareerd of uitbetaald met betrekking tot het boekjaar afgesloten op 31 december 2019. Het dividendbeleid van de vennootschap kan van tijd tot tijd worden gewijzigd en elke dividenduitkering blijft afhankelijk van de inkomsten van de vennootschap, haar financiële positie, vereisten betreffende het aandelenkapitaal en andere belangrijke factoren, onder voorbehoud van voorstel aan en goedkeuring door het bevoegde orgaan van de vennootschap en van de beschikbaarheid van de uitkeerbare reserves zoals vereist door het WVV en de statuten. Alle uitkeerbare reserves van de vennootschap dienen berekend te worden ten opzichte van haar statutaire balans, opgesteld overeenkomstig de Belgische algemeen aanvaarde boekhoudregels (GAAP), welke kunnen afwijken van de door de vennootschap gerapporteerde geconsolideerde jaarrekening volgens de IFRS-normen.

INFORMATIE VEREIST VOLGENS ART. 3:6 WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN EN VERENIGINGEN

Principe 3.12 van de Corporate Governance Code 2020

De huidige voorzitter van de vennootschap werd eerder benoemd tot uitvoerend bestuurder. De vennootschap heeft de positieve en negatieve aspecten in het voordeel van een dergelijke beslissing zorgvuldig tegen elkaar afgewogen en besloten dat, gelet op zijn ervaring, deskundigheid, grondige kennis en bewezen werkervaring in relevante bedrijfsomgevingen, een dergelijke benoeming in het grootste belang van de vennootschap is. Daarnaast verduidelijkt de raad van bestuur dat Bijlage H bij het Corporate Governance Charter voorziet in bijkomende procedures inzake belangenconflicten wanneer de vennootschap een belangrijke transactie zou overwegen met een vennootschap waarin de bestuurders ook bestuurder of uitvoerend bestuurder zijn.

Principe 7.6 van de Corporate Governance Code 2020 i.v.m. remuneratie van niet-uitvoerende bestuurders

De vennootschap kent voor het jaar 2019 geen vergoeding toe in de vorm van aandelen aan de niet-uitvoerende bestuurders gezien zij van oordeel is dat een betaling in aandelen geen positieve impact heeft op besluiten van deze bestuurders die de lange termijnvisie van de vennootschap ondersteunen, gezien de aanwezigheid van een referentie-aandeelhouder die de duurzame waarde creatie binnen de onderneming beoogt.

Principe 7.9 van de Corporate Governance Code 2020 i.v.m. remuneratie van uitvoerende bestuurders

De vennootschap kent voor het jaar 2019 geen minimumdrempel van vergoeding in aandelen toe aan het ExCom gezien zij van oordeel is dat een betaling in aandelen geen positieve impact heeft op besluiten van het ExCom die de lange termijnvisie van de vennootschap ondersteunen, gezien de aanwezigheid van een referentie-aandeelhouder die de duurzame waarde creatie binnen de onderneming beoogt. Er werd ook besloten om het remuneratiebeleid zoals reeds goedgekeurd niet te wijzigen in de loop van het jaar.

Principe 7.12 van de Corporate Governance Code 2020 i.v.m. remuneratie van uitvoerende bestuurders

In 2020 zullen de contracten van het ExCom voorgelegd worden ter goedkeuring aan de raad van bestuur waarbij specifieke terugvorderingsbepalingen van variabele beloningen zijn voorzien.

Principe 9.2 van de Corporate Governance Code 2020

De raad van bestuur dient elke drie jaar zijn werking te evalueren alsmede de werking van zijn comités. De laatste evaluatie van de raad van bestuur en de comités vond plaats in 2016. In 2019 werd de raad van bestuur een vragenlijst voorgelegd die in 2020 door de raad zal worden besproken. In 2020 zal ook de evaluatie van het vergoedings- en benoemingscomité plaatsvinden. Gezien de benoeming van een nieuwe commissaris in 2019, vond de vennootschap het zinvol de evaluatie van het auditcomité uit te stellen tot 2020.

Brussel, 24 maart 2020
Namens de raad van bestuur

Luc Tack
Bestuurder en CEO

Stefaan Haspeslagh
Voorzitter van de raad van bestuur

**FINANCIIEEL
JAARVERSLAG**

2019

GECONSOLIDEERDE FINANCIËLE STATEN

GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING

(Miljoen EUR)	toelichting	Voor de periode eindigend op 31 december	
		2019	2018
Omzet	3	1.742,9	1.620,9
Kostprijs verkopen		-1.306,2	-1.235,5
Brutowinst		436,8	385,5
Distributiekosten		-107,2	-105,1
Verkoop- en marketingkosten		-63,2	-61,7
Administratieve kosten		-112,7	-104,8
Overige bedrijfsopbrengsten en -kosten	5	-18,8	-15,3
Adjusted EBIT²	3	134,9	98,5
EBIT aanpassende elementen	6	-11,6	11,6
EBIT (Bedrijfswinst (+) / verlies (-))		123,4	110,1
Financieringskosten	9	-23,3	-21,7
Financieringsopbrengsten	9	16,1	24,2
Financierings (kosten) / opbrengsten - netto	9	-7,2	2,5
Aandeel in het resultaat van deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode, na winstbelasting	14	0,3	3,7
Winst (+) / verlies (-) vóór belastingen		116,5	116,3
Belastingen op het resultaat	10	-18,9	-24,3
Winst (+) / verlies (-) over de verslagperiode		97,6	92,1
Toerekenbaar aan:			
- Aandeelhouders van de vennootschap		96,1	91,7
- Minderheidsbelang		1,5	0,3
Gewone winst per aandeel (EUR)	20	2,23	2,13
Verwaterde winst per aandeel (EUR)	20	2,23	2,13

De bijhorende toelichtingen maken integraal deel uit van deze geconsolideerde financiële staten.

² De Adjusted EBIT wordt door de groep beschouwd als een belangrijke prestatie maatstaf, in de vergelijking van het resultaat over de periode 2018-2019, aangezien het EBIT aanpassende elementen uitsluit. Deze elementen hebben hoofdzakelijk betrekking op herstructureringen, bijzondere waardeverminderingen, voorzieningen, opbrengsten of verliezen uit significante verkopen van activa of dochterondernemingen en het effect van de aankoopovereenkomst voor elektriciteit.

GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN

(Miljoen EUR)	toelichting	Voor de periode eindigend op 31 december	
		2019	2018
Winst (+) / verlies (-) over de verslagperiode		97,6	92,1
Omrekeningsverschillen		-2,7	-1,7
Netto wijziging in reële waarde van afgeleide financiële instrumenten, vóór winstbelasting	26	-3,2	7,0
Aandeel in de niet-gerealiseerde resultaten van geassocieerde ondernemingen en joint ventures opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode		-0,3	0,8
Overige bewegingen		0,0	0,0
Winstbelasting op niet-gerealiseerde resultaten		0,8	-2,0
Items van niet-gerealiseerde resultaten die in een latere periode zullen of kunnen opgenomen worden in de winst-en-verliesrekening		-5,2	4,1
Herwaardering van de netto pensioenverplichtingen, vóór winstbelasting	23	-2,4	1,4
Winstbelasting op niet-gerealiseerde resultaten		0,7	-0,1
Items van niet-gerealiseerde resultaten die niet in een latere periode zullen opgenomen worden in de winst-en-verliesrekening		-1,7	1,3
Niet-gerealiseerde resultaten, na winstbelasting		-6,9	5,4
Totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten		90,7	97,5
Toerekenbaar aan:			
- Aandeelhouders van de vennootschap		89,6	97,0
- Minderheidsbelang		1,0	0,5

De bijhorende toelichtingen maken integraal deel uit van deze geconsolideerde financiële staten.

GECONSOLIDEERDE BALANS

(Miljoen EUR)	toelichting	Voor de periode eindigend op 31 december	
		2019	2018
Activa			
Totaal vaste activa		1.146,2	1.083,0
Materiële vaste activa	11	872,9	789,2
Goodwill	12	34,6	35,0
Overige immateriële activa	13	162,1	190,2
Deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	14	18,9	18,5
Overige beleggingen	14	11,3	11,1
Uitgestelde belastingvorderingen	15	29,8	24,6
Handels- en overige vorderingen	16	16,5	14,4
Totaal vlottende activa		765,2	754,6
Voorraden	17	323,8	303,0
Handels- en overige vorderingen	16	286,9	286,6
Afgeleide financiële instrumenten	26	0,0	0,9
Geldmiddelen en kasequivalenten	18/22	154,5	164,1
Totaal activa		1.911,3	1.837,6
Eigen vermogen en schulden			
Eigen vermogen			
Eigen vermogen toerekenbaar aan aandeelhouders van de vennootschap		821,7	735,0
Geplaatst kapitaal		216,2	216,2
Uitgiftepremies		238,0	237,9
Reserves en overgedragen winst		367,4	281,0
Minderheidsbelang		1,9	2,2
Totaal eigen vermogen		823,6	737,2
Schulden			
Totaal schulden op meer dan één jaar		726,2	773,1
Financiële schulden	22	415,1	464,0
Personeelsbeloningen	23	61,3	57,9
Voorzieningen	24	132,3	128,8
Handels- en overige schulden	25	10,1	2,6
Afgeleide financiële instrumenten	26	31,5	40,8
Uitgestelde belastingen	15	76,0	79,1
Totaal schulden op ten hoogste één jaar		361,5	327,3
Kortetermijnschulden bij kredietinstellingen	18/22	0,1	0,1
Financiële schulden	22	86,8	48,0
Handels- en overige schulden	25	245,3	247,1
Afgeleide financiële instrumenten	26	12,7	13,6
Te betalen belastingen		3,3	1,1
Personeelsbeloningen	23	0,9	1,3
Voorzieningen	24	12,4	16,0
Totaal schulden		1.087,7	1.100,4
Totaal eigen vermogen en schulden		1.911,3	1.837,6

De bijhorende toelichtingen maken integraal deel uit van deze geconsolideerde financiële staten.

GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN WIJZIGINGEN IN HET EIGEN VERMOGEN

		Geplaatst kapitaal	Uitgiftepremies	Wettelijke reserves	Omrekenings- verschillen	Indekkings- reserves	Overgedragen winst	Eigen vermogen toerekenbaar aan de aandeelhouders van de vennootschap	Minderheids- balans	Totaal eigen vermogen
(Miljoen EUR)	toelichting									
Saldo op 1 januari 2019		216,2	237,9	21,6	-86,2	-0,2	345,9	735,0	2,2	737,2
- Aanpassing door initiële opname IFRS 16 <i>Leaseovereenkomsten</i> , na winstbelasting	1	-	-	-	-	-	-3,2	-3,2	-	-3,2
Aangepast saldo op 1 januari 2019		216,2	237,9	21,6	-86,2	-0,2	342,7	731,9	2,2	734,0
Winst (+) / verlies (-) over de verslagperiode		-	-	-	-	-	96,1	96,1	1,5	97,6
Niet-gerealiseerde resultaten										
- Omrekeningsverschillen		-	-	-	-2,2	-	-	-2,2	-0,5	-2,7
- Herwaardering van de netto pensioenverplichtingen, na winstbelasting		-	-	-	-	-	-1,7	-1,7	-	-1,7
- Netto wijziging in de reële waarde van afgeleide financiële instrumenten, na winstbelasting		-	-	-	-	-2,3	-	-2,3	-	-2,3
- Aandeel in de niet-gerealiseerde resultaten van geassocieerde ondernemingen en joint ventures opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode		-	-	-	-	-0,3	-	-0,3	-	-0,3
- Overige bewegingen		-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	0,0
Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, na winstbelastingen		0,0	0,0	0,0	-2,2	-2,6	94,4	89,6	1,0	90,7
Transacties met aandeelhouders, rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen										
- Uitgegeven aandelen	19	0,0	0,1	-	-	-	-	0,2	-	0,2
- Overige bewegingen	21	-	-	-	-	-	-	0,0	-1,2	-1,2
Totaal van de bijdragen door en uitkeringen aan aandeelhouders		0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	-1,2	-1,1
Saldo op 31 december 2019		216,2	238,0	21,6	-88,4	-2,8	437,1	821,7	1,9	823,6

De bijhorende toelichtingen maken integraal deel uit van deze geconsolideerde financiële staten.

(Miljoen EUR)

toelichting

	Geplaatst kapitaal	Uitgiftepremies	Wettelijke reserves	Omrekeningsverschillen	Indekkingsreserves	Overgedragen winst	Eigen vermogen toerekenbaar aan de aandeelhouders van de vennootschap	Minderheidsbelang	Totaal eigen vermogen
Saldo op 1 januari 2018	216,1	237,6	21,6	-84,4	-6,0	252,9	637,7	1,7	639,5
Winst (+) / verlies (-) over de verslagperiode	-	-	-	-	-	91,7	91,7	0,3	92,1
Niet-gerealiseerde resultaten									
- Omrekeningsverschillen	-	-	-	-1,8	-	-	-1,8	0,1	-1,7
- Herwaardering van de netto pensioenverplichtingen, na winstbelasting	-	-	-	-	-	1,3	1,3	-	1,3
- Netto wijziging in de reële waarde van afgeleide financiële instrumenten, na winstbelasting	-	-	-	-	5,1	-	5,1	-	5,1
- Aandeel in de niet-gerealiseerde resultaten van joint ventures opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	-	-	-	-	0,8	-	0,8	-	0,8
- Overige bewegingen	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	0,0
Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, na winstbelastingen	0,0	0,0	0,0	-1,8	5,8	93,0	97,0	0,5	97,5
Transacties met aandeelhouders, rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen									
- Uitgegeven aandelen	0,1	0,2	-	-	-	-	0,3	-	0,3
Totaal van de bijdragen door en uitkeringen aan aandeelhouders	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,3
Saldo op 31 december 2018	216,2	237,9	21,6	-86,2	-0,2	345,9	735,0	2,2	737,2

De bijhorende toelichtingen maken integraal deel uit van deze geconsolideerde financiële staten.

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

(Miljoen EUR)	toelichting	Voor de periode eindigend op 31 december	
		2019	2018
Bedrijfsactiviteiten			
		97,6	92,1
Winst (+) / verlies (-) over de verslagperiode			
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op materiële vaste activa, goodwill en overige immateriële activa	8	112,1	79,3
Afschrijvingen op 'Right-of-use' activa (IFRS 16 <i>Leaseovereenkomsten</i>)	8/11	23,7	-
Wijzigingen in voorzieningen		-0,2	-1,8
Financieringskosten	9	23,3	21,7
Financieringsopbrengsten	9	-16,1	-24,2
Verlies / (winst) van de verkoop van vaste activa		-1,4	-0,4
Aandeel in het resultaat van deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode, na winstbelasting		-0,3	-3,7
Belastingen op het resultaat	10	18,9	24,3
Overige niet-kasbewegingen		1,3	-1,5
Wijzigingen in voorraden		-21,0	-24,4
Wijzigingen in handels- en overige vorderingen*		10,0	-6,6
Wijzigingen in handels- en overige schulden		2,1	-15,2
Wijziging boekhoudkundige inschattingen – afwaardering voorraden	3/17	3,9	1,4
Herwaardering termijncontracten voor elektriciteit		0,8	-2,6
Vrijval omrekeningsverschillen PB Gelatins Wenzhou Co., Ltd.		-3,0	-
Impact stapsgewijze overname van T-Power nv		-	-12,1
Cash uit bedrijfsactiviteiten		251,8	126,0
Betaalde belastingen op het resultaat		-32,1	-21,7
Ontvangen dividenden	29	0,1	3,3
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten		219,7	107,6
Investeringsactiviteiten			
Aanschaffing van materiële vaste activa	11	-102,8	-82,3
Aanschaffing van overige immateriële activa	13	-1,5	-1,0
Aanschaffing van beleggingen, na aftrek van verworven geldmiddelen	4	-	-50,5
Aanschaffing van dochteronderneming, na aftrek van verworven geldmiddelen	4	1,1	-
Ontvangsten uit de verkoop van materiële vaste activa		3,5	10,2
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-99,7	-123,7
Financieringsactiviteiten			
Verhoging van geplaatst kapitaal - omzetting van warrants	19	0,2	0,3
Terugbetaling van leaseschulden	22	-24,1	-
Ontvangsten uit nieuwe financiële schulden		9,0	11,5
(Terugbetaling) van financiële schulden		-83,0	-16,4
Afwikkeling interestswaps T-Power nv	26	-8,0	-
Betaalde interesten	9	-17,7	-13,7
Betaalde interesten (IFRS 16 <i>Leaseovereenkomsten</i>)	9	-1,4	-
Ontvangen interesten		1,2	2,2
Overige betaalde financieringskosten		-2,1	-1,2
(Verhoging) van de vorderingen op lange termijn		-2,9	-0,8
Uitkering aan minderheidsbelang	14	-1,1	-
Dividenden uitbetaald aan minderheidsbelang	14	-0,2	-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-130,1	-18,2
Netto toename / (afname) in geldmiddelen en kasequivalenten			
Omrekeningsverschillen		0,4	2,9
Geldmiddelen en kasequivalenten min de kortetermijnschulden bij kredietinstellingen bij het begin van de verslagperiode	18/22	164,0	195,3
Geldmiddelen en kasequivalenten min de kortetermijnschulden bij kredietinstellingen op het einde van de verslagperiode	18/22	154,4	164,0

De bijhorende toelichtingen maken integraal deel uit van deze geconsolideerde financiële staten.

* De handels- en overige vorderingen op ten hoogste één jaar in de geconsolideerde balans blijven stabiel in 2019 (286,9 miljoen EUR ten opzichte van 286,6 miljoen EUR in 2018), terwijl de wijzigingen in handels- en overige vorderingen +10,0 miljoen EUR bedragen in het geconsolideerd kasstroomoverzicht. Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door een stijging van de netto inkomstenbelastingvordering met 8,1 miljoen EUR die opgenomen is in de handels- en overige vorderingen in de geconsolideerde balans (zie toelichting 16 - Handels- en overige vorderingen), terwijl de gerelateerde cash outflow in het geconsolideerd kasstroomoverzicht opgenomen werd in "betaalde belastingen op het resultaat".

TOELICHTINGEN BIJ DE GECONSOLIDEERDE FINANCIËLE STATEN

		Pagina
1	Samenvatting van de voornaamste boekhoudprincipes	78
2	Bepaling van de reële waarde	96
3	Gesegmenteerde informatie	97
4	Acquisities en verkopen	101
5	Overige bedrijfsopbrengsten en -kosten	102
6	EBIT aanpassende elementen	102
7	Personeelskosten en hiermee verbonden voordelen	103
8	Bijkomende informatie betreffende bedrijfskosten volgens kostensoort	103
9	Financieringskosten en -opbrengsten	104
10	Belastingen op het resultaat	106
11	Materiële vaste activa	108
12	Goodwill	111
13	Overige immateriële activa	113
14	Deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	115
15	Uitgestelde belastingvorderingen en -schulden	116
16	Handels- en overige vorderingen	118
17	Voorraden	119
18	Geldmiddelen en kasequivalenten	119
19	Eigen vermogen	120
20	Winst per aandeel	121
21	Minderheidsbelang	122
22	Financiële schulden	123
23	Personeelsbeloningen	126
24	Voorzieningen	132
25	Handels- en overige schulden	133
26	Financiële instrumenten	134
27	Waarborgen en verbintenissen	142
28	Voorwaardelijke verplichtingen en baten	143
29	Verbonden partijen	144
30	Honoraria van de commissaris	146
31	Gebeurtenissen na balansdatum	147
32	Ondernemingen van de groep	148
33	Kritische boekhoudkundige schattingen en oordeelsvormingen	150

1. SAMENVATTING VAN DE VOORNAAMSTE BOEKHOUDPRINCIPES

Tessengerlo Group nv (hierna de “vennootschap”), de moedermaatschappij, is een onderneming waarvan de maatschappelijke zetel gelegen is in België. De geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2019 omvat de vennootschap en zijn dochterondernemingen (hierna gezamenlijk de “groep”) en de belangen van de groep in geassocieerde ondernemingen en ondernemingen onder gezamenlijke controle.

De IFRS jaarrekening werd goedgekeurd voor publicatie door de Raad van Bestuur van Messengerlo Group nv op dinsdag 24 maart 2020.

(A) Overeenstemmingsverklaring

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) die zijn vastgesteld door de “International Accounting Standards Board” (IASB) zoals aangenomen door de Europese Unie.

(B) Voorstellingsbasis

De jaarrekening wordt uitgedrukt in euro, die de functionele munt is van de vennootschap, afgerond naar het dichtstbijzijnde miljoen waardoor totalen kunnen afwijken door afronding. Ze werd opgesteld op basis van historische kosten met uitzondering van de afgeleide financiële instrumenten en de netto(verplichting)/vordering van pensioenplannen met een te bereiken doel, welke gewaardeerd worden aan hun reële waarde.

De voorbereiding van de jaarrekening conform IFRS vereist van het management beoordelingen, schattingen en veronderstellingen die van invloed zijn op de toepassing van de boekhoudprincipes en de gerapporteerde activa en schulden, kosten en opbrengsten. De schattingen en de gerelateerde veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaring en verscheidene andere factoren die verondersteld worden redelijk te zijn onder de omstandigheden. De resultaten hiervan vormen de basis voor het beoordelen van de waarde van activa en schulden die niet op directe wijze blijken uit andere bronnen. De uiteindelijke resultaten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend herzien. Herzieningen betreffende de boekhoudkundige schattingen worden geboekt in die periode waarin de schatting werd herzien (indien de herziening enkel een impact heeft op die periode) of in de periode van de herziening en toekomstige periodes (als de herziening zowel de huidige als toekomstige periodes beïnvloedt).

Beoordelingen van het management omtrent de toepassing van IFRS standaarden die een significante invloed hebben op de jaarrekening en de schattingen met een significant risico op een belangrijke correctie in het volgende jaar worden besproken in toelichting 33 - Kritische boekhoudkundige schattingen en oordeelsvormingen.

De geconsolideerde jaarrekening heeft betrekking op de toestand van de vennootschap vóór de winstverdeling van het boekjaar, die voorgesteld wordt aan de algemene vergadering van aandeelhouders.

De boekhoudprincipes, zoals hierna beschreven, werden consistent toegepast door de vennootschap en alle geconsolideerde vennootschappen voor alle periodes voorgesteld in deze geconsolideerde jaarrekening, met uitzondering van IFRS 16 *Leaseovereenkomsten* die pas toegepast wordt vanaf 1 januari 2019 volgens de gewijzigde retroactieve methode.

(C) Consolidatieprincipes

Dochterondernemingen zijn ondernemingen die worden gecontroleerd door de groep. De groep controleert een entiteit indien de groep onderworpen is aan en rechten heeft op variabele rendementen uit de investering in de deelneming en de mogelijkheid heeft om zijn macht over de deelneming te gebruiken om het bedrag van deze rendementen te beïnvloeden. De jaarrekeningen van de dochterondernemingen worden opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening vanaf de datum waarop de controle start tot de datum waarop de controle eindigt.

Indien de groep niet langer controle uitoefent over een dochteronderneming worden alle activa en schulden van deze dochteronderneming, eventuele minderheidsbelangen en alle overige elementen van het eigen vermogen van deze dochteronderneming niet meer opgenomen. De winsten of verliezen volgend uit het verlies van controle worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

De minderheidsbelangen worden apart van het eigen vermogen toerekenbaar aan aandeelhouders van de vennootschap voorgesteld. Gerealiseerde verliezen bij dochterondernemingen met een minderheidsbelang worden proportioneel toegewezen aan dit minderheidsbelang, zelfs indien het minderheidsbelang hierdoor negatief wordt.

Wijzigingen van minderheidsbelangen ten gevolge van transacties waarbij de controle blijft behouden, zijn gebaseerd op een evenredig bedrag van het netto actief van de dochteronderneming. Goodwill wordt niet gewijzigd en winsten of verliezen worden niet opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

Deelnemingen in geassocieerde ondernemingen en joint ventures zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening door middel van de vermogensmutatiemethode. De deelnemingen in geassocieerde ondernemingen zijn deze waarin de groep een significante invloed kan uitoefenen op de financiële en de operationele beleidslijnen, doch deze niet controleert. Dit zal in het algemeen het geval zijn wanneer de groep tussen de 20% en 50% van de stemrechten bezit. De groep past IFRS 11 toe op alle gezamenlijke overeenkomsten. Onder IFRS 11 worden gezamenlijke overeenkomsten als gezamenlijke activiteiten (joint operations) of als joint ventures beschouwd, op basis van de contractuele rechten en verplichtingen van elke investeerder. Alle gezamenlijke overeenkomsten worden beschouwd als joint ventures omdat de groep eerder rechten heeft op de netto activa van de gezamenlijke activiteit dan rechten met betrekking tot de activa en verplichtingen met betrekking tot de schulden. De vermogensmutatiemethode wordt toegepast vanaf de datum waarop de aanzienlijke invloed of gezamenlijke controle begint tot de datum waarop deze eindigt. Wanneer het aandeel van de groep in het verlies de boekwaarde van de geassocieerde onderneming of joint venture overschrijdt, wordt de boekwaarde in de balans van de groep afgeboekt tot nihil en worden verdere verliezen niet langer in rekening gebracht, uitgezonderd in de mate waarin de groep verplichtingen (in rechte afdwingbaar of feitelijk) heeft aangegaan met betrekking tot deze geassocieerde onderneming of joint venture.

Alle transacties tussen ondernemingen, saldi en niet-gerealiseerde winsten en verliezen op transacties tussen ondernemingen van de groep worden geëlimineerd. Niet-gerealiseerde winsten afkomstig van transacties met geassocieerde ondernemingen en gezamenlijke activiteiten worden geëlimineerd ten belope van het belang van de groep in de onderneming. Niet-gerealiseerde verliezen worden geëlimineerd op dezelfde manier als niet-gerealiseerde winsten, maar enkel in die mate dat er geen bewijs van bijzondere waardevermindering aanwezig is.

(D) Vreemde valuta

- **Transacties in vreemde valuta**

Transacties in vreemde valuta worden geboekt tegen de wisselkoers die geldt op de transactiedatum. Monetaire activa en schulden in vreemde valuta worden omgerekend aan de geldende slotkoersen op balansdatum.

Niet-monetaire activa en schulden, uitgedrukt in vreemde valuta, welke geboekt zijn aan historische kostprijs worden omgezet naar de functionele munt aan de wisselkoers die van toepassing is op de transactiedatum. Niet-monetaire activa en schulden, uitgedrukt in vreemde valuta, welke geboekt zijn aan reële waarde worden omgezet naar de functionele munt aan de wisselkoers die van toepassing is op de datum waarop de reële waarde werd bepaald. Voor niet-monetaire activa, die aangehouden worden voor verkoop, worden de wisselkoersresultaten niet afzonderlijk getoond van de totale mutatie in reële waarde.

Verschillen door transacties in vreemde valuta worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening binnen de financieringskosten.

- **Omzetting van vreemde valuta**

Activa en schulden van buitenlandse entiteiten in vreemde valuta die opgenomen zijn in de consolidatie, worden omgezet in euro op basis van de wisselkoersen die van toepassing zijn op balansdatum. De winst-en-verliesrekening van de buitenlandse entiteiten wordt omgezet in euro op basis van de gemiddelde jaarlijkse

wisselkoersen (om zodoende de wisselkoersen op datum van de transacties te benaderen). De componenten van het eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders van de vennootschap worden omgezet aan historische koersen.

Wisselkoersverschillen, afkomstig van de omzetting van het eigen vermogen toerekenbaar aan de aandeelhouders van de vennootschap in euro aan de wisselkoers op jaareinde, worden in "Omrekeningsverschillen" onder het eigen vermogen geboekt. Betreft de activiteit een niet-volledig gecontroleerde dochtermaatschappij, dan wordt het betreffende evenredige aandeel van het omrekeningsverschil toegerekend aan het minderheidsbelang.

Indien een buitenlandse activiteit wordt verkocht waardoor de groep de zeggenschap, invloed van betekenis, dan wel gezamenlijke zeggenschap verliest, wordt het in verband met deze buitenlandse activiteit cumulatief opgebouwde bedrag binnen de omrekeningsverschillen overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening als onderdeel van de winst of het verlies bij de verkoop.

Wanneer de groep enkel een deel van zijn belang in een dochteronderneming, die een buitenlandse activiteit omvat, verkoopt terwijl de controle behouden blijft, dan wordt het proportionele deel van het cumulatief bedrag binnen de omrekeningsverschillen overgeboekt naar het minderheidsbelang. Wanneer de groep enkel een deel van zijn participatie in een geassocieerde onderneming of joint venture, die een buitenlandse activiteit omvat, verkoopt terwijl een invloed van betekenis of gezamenlijke zeggenschap behouden blijft, wordt het relevante gedeelte van het cumulatief bedrag overgeboekt in de winst-en-verliesrekening.

- **Wisselkoersen**

De volgende wisselkoersen werden gebruikt bij de voorbereiding van de jaarrekening:

1 EUR is gelijkgesteld aan:	Slotkoers		Gemiddelde koers	
	2019	2018	2019	2018
Braziliaanse real	4,5157	4,4440	4,4134	4,3085
Chinese yuan	7,8205	7,8751	7,7355	7,8081
Tsjechische kroon	25,4080	25,7240	25,6705	25,6470
Hongaarse forint	330,5300	320,9800	325,2967	318,8897
Indische roepie	80,1870	79,7298	78,8361	80,7332
Poolse zloty	4,2568	4,3014	4,2976	4,2615
Pond sterling	0,8508	0,8945	0,8778	0,8847
Turkse lira	6,6843	6,0588	6,3578	5,7077
Amerikaanse dollar	1,1234	1,1450	1,1195	1,1810

(E) Overige immateriële activa

- **Onderzoek en ontwikkeling**

Kosten voor onderzoeksactiviteiten, ondernomen met het oog op het verwerven van nieuwe wetenschappelijke of technologische kennis, worden als kosten in de winst-en-verliesrekening opgenomen op het ogenblik dat ze zich voordoen.

Kosten voor ontwikkelingsactiviteiten, waarbij de resultaten van het onderzoek worden toegepast in een plan of een ontwerp voor de productie van nieuwe of substantieel verbeterde producten en processen, worden in de balans opgenomen, indien deze aan elk van de volgende criteria voldoen:

- het is technisch haalbaar om het actief te voltooien, zodat het beschikbaar zal zijn voor gebruik of verkoop;
- het management heeft de intentie om de ontwikkeling van het actief te voltooien;
- er werd aangetoond hoe het actief aanleiding zal geven tot toekomstige economische voordelen. Het marktpotentieel of het nut van het immaterieel actief is duidelijk aangetoond;
- voldoende technische, financiële en andere middelen zijn beschikbaar voor de voltooiing van de ontwikkeling;

- de kosten met betrekking tot het proces of product kunnen duidelijk geïdentificeerd en betrouwbaar gewaardeerd worden.

Andere uitgaven voor ontwikkeling worden als kost in de winst-en-verliesrekening opgenomen op het moment dat deze zich voordoen.

De geactiveerde kosten omvatten de kosten van grondstoffen en directe loonkosten. Geactiveerde uitgaven voor ontwikkeling worden gewaardeerd aan kostprijs verminderd met gecumuleerde afschrijvingen (zie verder) en bijzondere waardeverminderingen (zie boekhoudprincipe J).

- **Financieringskosten**

Financieringskosten die direct toewijsbaar zijn aan de aankoop, of het voortbrengen van een overig immaterieel actief, en die een lange voorbereiding vereisen, worden opgenomen in de kostprijs van het overig immaterieel actief.

- **Emissierechten**

De kost voor het bekomen van emissierechten wordt opgenomen als overige immateriële activa, zowel wanneer deze gekocht worden of gratis zijn ontvangen (in dit laatste geval is de aanschaffingswaarde nul). Emissierechten worden niet afgeschreven, maar worden onderworpen aan een test op bijzondere waardeverminderingen. Een voorziening wordt aangelegd ter dekking van de verplichting tot het voorleggen van de vereiste hoeveelheid emissierechten als, gedurende een bepaalde periode, het aantal vereiste rechten het totaal aantal verworven rechten overstijgt. Deze voorziening wordt opgenomen aan het geraamde bedrag van de nodige uitgaven om aan deze verplichting te voldoen.

De reële waarde van termijn aankoop- en verkoopcontracten van emissierechten is gebaseerd op de genoteerde marktprijzen voor futures van "EU allowances" (EUAs) en "Certified Emission Reductions" (CERs)³.

- **Overige immateriële activa**

Overige immateriële activa die verworven werden door de groep, worden gewaardeerd aan kostprijs verminderd met gecumuleerde afschrijvingen (zie verder) en bijzondere waardeverminderingen (zie boekhoudprincipe J).

- **Uitgaven na eerste opname**

Uitgaven na eerste opname voor geactiveerde overige immateriële activa worden enkel in de balans opgenomen wanneer ze de toekomstige economische voordelen, eigen aan de activapost waarop zij betrekking hebben, vergroten. Alle andere gedane uitgaven worden geboekt als kosten.

- **Afschrijvingen**

Overige immateriële activa met een bepaalde gebruiksduur worden afgeschreven volgens de lineaire methode over hun verwachte economische gebruiksduur.

De geschatte economische gebruiksduur van de respectievelijke categorieën van activa is de volgende:

Ontwikkeling	5 jaar
Software	3 tot 5 jaar
Klantenlijst	3 tot 10 jaar
Concessies, licenties, patenten en andere	10 tot 20 jaar

De verwachte economische gebruiksduur en restwaarden, indien significant, worden jaarlijks geëvalueerd en aangepast indien nodig.

³ De groep had geen dergelijke contracten in 2018 en 2019.

(F) Goodwill

- **Bedrijfscombinaties**

Alle bedrijfscombinaties worden verwerkt door de overnamemethode toe te passen op de datum van overname, welke de datum is waarop de groep controle verkrijgt.

De groep waardeert de goodwill op de overnamedatum als volgt:

- de reële waarde van de overgedragen vergoeding; plus
- het opgenomen bedrag van eventuele minderheidsbelangen in de overgenomen partij; plus
- indien de bedrijfscombinatie in fasen plaatsvindt, de reële waarde van het voorafgaande belang in de overgenomen partij; verminderd met
- het opgenomen nettobedrag (in het algemeen de reële waarde) van de identificeerbare verworven activa en aangegane verplichtingen.

Indien negatief, zal deze voordelige aankoop onmiddellijk worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening nadat de reële waarde opnieuw beoordeeld werd.

Goodwill wordt uitgedrukt in de munteenheid van de dochteronderneming waarop ze betrekking heeft.

Transactiekosten, andere dan deze verbonden met de uitgifte van schulden of aandelen, worden door de groep in kost genomen wanneer zij worden gemaakt.

De reële waarde van een voorwaardelijke vergoeding wordt op overnamedatum opgenomen. Indien die voorwaardelijke vergoeding wordt geclassificeerd als eigen vermogen, vindt geen latere herwaardering plaats en wordt de afwikkeling geboekt in het eigen vermogen. In andere gevallen worden wijzigingen in de reële waarde van de voorwaardelijke vergoeding na eerste opname in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

- **Waardering van goodwill na eerste opname**

Goodwill wordt gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen.

Goodwill wordt minstens één keer per jaar onderworpen aan een test op bijzondere waardeverminderingen, alsook telkens wanneer er een indicatie is die wijst op een mogelijke bijzondere waardevermindering van de kasstroomgenererende eenheid aan welke de goodwill werd toegewezen (zie boekhoudprincipe J).

(G) Materiële vaste activa

- **Eigen activa**

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met de gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs omvat de initiële aankoopprijs vermeerderd met rechtstreeks toerekenbare kosten om het actief operationeel te maken zoals beoogd door het management (bijvoorbeeld: niet terugvorderbare belastingen, transport en, indien van toepassing, de kosten van ontmanteling en verwijdering van het actief en van het herstel van het terrein waar het actief zich bevindt). De kostprijs van zelf geproduceerde activa wordt op dezelfde manier bepaald als voor verworven activa en omvat de kostprijs van materialen, directe loonkosten en overige directe toewijsbare kosten. Financieringskosten die direct toewijsbaar zijn aan de aankoop, de bouw of het voortbrengen van een actief, welk een lange voorbereiding vereist, worden opgenomen in de kostprijs van het actief.

Wanneer componenten van een vast actief een verschillende gebruiksduur hebben, worden zij geboekt als afzonderlijke materiële vaste activa.

- **Uitgaven na eerste opname**

Uitgaven na eerste opname opgelopen in het kader van het vervangen of vernieuwen van componenten van materiële vaste activa worden geboekt als de aankoop van een afzonderlijk actief en het actief dat werd vervangen wordt dan volledig afgeschreven. Het activeren van latere uitgaven vindt enkel plaats wanneer deze uitgaven de toekomstige economische voordelen, eigen aan de activapost waarop zij betrekking hebben, vergroten en de productiecapaciteit significant verhogen. Herstellings- en onderhoudskosten, welke de toekomstige economische voordelen eigen aan de activapost waarmee ze verwant zijn niet doen toenemen, worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

- **Afschrijvingen**

Afschrijvingen worden geboekt in de winst-en-verliesrekening vanaf de datum van ingebruikname, op lineaire basis over de verwachte economische gebruiksduur van elke component van het materieel vast actief.

De verwachte economische gebruiksduur van de respectievelijke categorieën van activa is als volgt:

Infrastructuurwerken terreinen ⁴	10 tot 20 jaar
Gebouwen	20 tot 40 jaar
Verbeteringswerken gebouwen	10 tot 20 jaar
Installaties	6 tot 20 jaar
Machines en uitrusting	5 tot 15 jaar
Meubilair en kantooruitrusting	4 tot 10 jaar
Extrusie materieel en gereedschap	3 tot 7 jaar
Laboratorium- en onderzoeksinfrastructuur	3 tot 5 jaar
Rollend materieel	4 tot 10 jaar
Computermaterieel	3 tot 5 jaar

Terreinen worden niet afgeschreven aangezien aangenomen wordt dat zij een onbepaalde gebruiksduur hebben.

De verwachte economische gebruiksduur en restwaarden, indien significant, worden jaarlijks geëvalueerd en aangepast indien nodig.

- **Overheidssubsidies**

Overheidssubsidies gerelateerd met de aankoop van een materieel vast actief worden in mindering gebracht van de boekwaarde eigen aan de activapost, wanneer er een redelijke zekerheid bestaat dat deze subsidies ontvangen zullen worden en dat de groep zal voldoen aan de voorwaarden die eraan verbonden zijn. Ze worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen in mindering van de gerelateerde afschrijvingen en dit op lineaire basis over de verwachte gebruiksduur van de gerelateerde activa.

Overheidssubsidies als compensatie voor gemaakte kosten van de groep worden systematisch opgenomen in mindering van de gerelateerde kost in dezelfde periode waarin de kosten worden opgenomen.

De waarderingsregels voor de emissierechten worden besproken in sectie (E) Overige immateriële activa.

(H) Leasing

Principe van toepassing vanaf 1 januari 2019

De groep heeft IFRS 16 *Leaseovereenkomsten* toegepast volgens de gewijzigde retroactieve methode, zonder aanpassing van de vergelijkende cijfers.

Bij het aangaan van een contract beoordeelt de groep of het contract een leaseovereenkomst is of bevat. Een contract is, of bevat, een leaseovereenkomst indien het contract in ruil voor een vergoeding het recht verleent gedurende een bepaalde periode de zeggenschap over het gebruik van een geïdentificeerd actief uit te oefenen.

⁴ Infrastructuurwerken terreinen omvat voornamelijk het aanleggen van toegangswegen, omheining en verlichting.

Activa, die het gebruiksrecht van het overeenstemmende geleasede actief vertegenwoordigt, worden aan kostprijs opgenomen in materiële vaste activa en bestaan uit:

- Het bedrag van de initiële waardering van de leaseverplichting
- Alle op of voor de aanvangsdatum verrichte leasebetalingen, verminderd met alle ontvangen lease-incentives
- Alle initiële directe kosten
- Kosten van ontmanteling en verwijdering.

De overeenstemmende leaseschuld, die de contante waarde van de leasebetalingen vertegenwoordigt, wordt opgenomen in de schulden op meer dan één jaar of op ten hoogste één jaar naargelang hun vervaldatum.

De leasebetalingen worden initieel gewaardeerd tegen de huidige waarde van de verschuldigde leasebetalingen op aanvangsdatum en worden verdisconteerd op basis van de impliciete rentevoet van de leaseovereenkomst of, indien deze niet op eenvoudige wijze kan worden bepaald, de marginale rentevoet. Dit is de rentevoet waartegen een lessee het bedrag, nodig voor het verkrijgen van een actief van gelijkaardige waarde als het met een gebruiksrecht overeenstemmende actief en dit in een gelijkaardige economische omgeving, zou hebben kunnen lenen voor gelijkaardige duur en onder gelijkaardige voorwaarden. Over het algemeen wordt de marginale rentevoet door de groep gebruikt.

‘Right-of-use’ activa en leaseverplichtingen worden niet opgenomen voor leaseovereenkomsten waarvan het onderliggend actief een lage waarde heeft of voor leaseovereenkomsten van korte duur. De leasebetalingen van leaseovereenkomsten, waarvan het onderliggend actief een lage waarde heeft of die van korte duur zijn, worden op lineaire wijze over de duur van de overeenkomst ten laste genomen.

De rentelast van de leaseverplichting wordt opgenomen als een interestkost in de winst- en verliesrekening.

De ‘right-of-use’ activa worden op lineaire basis afgeschreven over de leaseperiode of over de gebruiksduur van het actief indien deze laatste korter is. De leaseperiode wordt door de groep beschouwd als de niet-opzegbare periode van de leaseovereenkomst, samen met periodes waarvoor een optie tot verlenging van de leaseovereenkomst bestaat, indien het redelijk zeker is dat deze optie zal worden uitgeoefend, of periodes waarvoor een optie tot beëindiging van de leaseovereenkomst bestaat, indien het redelijk zeker is dat deze optie niet zal worden uitgeoefend. De groep heeft gebruik gemaakt van inschattingen bij het beoordelen of het redelijk zeker is dat een optie tot verlenging uitgeoefend zal worden. Hierbij heeft de groep alle relevante factoren, die een voordeel voor de groep vormen om een optie tot verlenging uit te oefenen, in overweging genomen.

Principe van toepassing tot 31 december 2018

Leasing van materiële vaste activa waarbij de groep op substantiële wijze alle voordelen en risico's verbonden aan de eigendom overneemt, wordt beschouwd als financiële leasing en geactiveerd op het moment van de aanvang van de leasingovereenkomst. Financiële leasingcontracten worden geactiveerd aan de reële waarde of, indien deze lager is, tegen de contante waarde van de minimale leasebetalingen op het moment van het aangaan van de leasingovereenkomst, verminderd met de gecumuleerde afschrijvingen (zie boekhoudprincipe G) en de bijzondere waardeverminderingen (zie boekhoudprincipe J).

Elke aflossing wordt deels beschouwd als terugbetaling van de leasingschuld, deels als interestbetaling in een verhouding opdat er over de volledige looptijd een constante interestlast ontstaat in vergelijking met het openstaand kapitaal. De overeenkomstige verplichtingen, verminderd met de financiële lasten, worden geboekt in de rubriek “Financiële schulden”. Het interestgedeelte wordt over de termijn van de leasingperiode in de winst-en-verliesrekening opgenomen als een financiële last. De materiële vaste activa verkregen via financiële leasing, worden afgeschreven over de termijn van de leasingperiode of over hun verwachte economische gebruiksduur indien deze korter is, tenzij met redelijke zekerheid gesteld kan worden dat de groep eigenaar zal worden tegen het einde van de leasingperiode (zie boekhoudprincipe G).

Leasing van activa waarbij de leasinggever de voordelen en de risico's substantieel behoudt, wordt beschouwd als operationele leasing. De betalingen voor deze leasing worden op lineaire wijze over de duur van de overeenkomst ten laste van de winst-en-verliesrekening geboekt.

(I) Beleggingen

Elke categorie van beleggingen wordt geboekt op transactiedatum.

- **Beleggingen in aandelen**

Beleggingen in aandelen omvatten deelnemingen in ondernemingen waarin de groep geen significante invloed uitoefent of controle bezit. Dit is normaal het geval wanneer de groep minder dan 20% van de stemrechten bezit. Zulke beleggingen worden opgenomen als beleggingen aan reële waarde in de niet-gerealiseerde resultaten en worden erkend aan reële waarde op de balans, tenzij de reële waarde niet op betrouwbare wijze gemeten kan worden. In dit laatste geval worden ze geboekt aan aanschaffingswaarde verminderd met de bijzondere waardeverminderingen. De reële waarde is de genoteerde biedkoers op afsluitingsdatum. Wijzingen in de reële waarde worden onmiddellijk opgenomen in de niet-gerealiseerde resultaten. Dividenden worden als resultaat opgenomen in de winst- en verliesrekening, tenzij het dividend duidelijk een terugbetaling van een deel van de investering vertegenwoordigt. Wanneer beleggingen worden verkocht, blijft het cumulatieve resultaat, dat voorheen in het niet-gerealiseerde resultaat is opgenomen, in de niet-gerealiseerde resultaten en wordt het nooit opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

- **Overige beleggingen**

De andere beleggingen omvatten voornamelijk waarborgen in geld. Zij worden oorspronkelijk gewaardeerd aan reële waarde. Nadien worden de overige beleggingen gewaardeerd aan afgeschreven kostprijs.

(J) Bijzondere waardeverminderingen

De nettoboekwaarde van materiële vaste activa en overige immateriële activa wordt op elke balansdatum beoordeeld om te bepalen of er enige aanwijzing is voor een bijzondere waardevermindering. Indien een dergelijke aanwijzing bestaat, wordt de realiseerbare waarde van het individueel actief of van de kasstroomgenererende eenheid geschat. Voor de test op bijzondere waardeverminderingen worden activa gegroepeerd in de kleinste groep activa die kasstromen genereren uit voortgezette activiteiten die in ruime mate onafhankelijk zijn van kasstromen uit andere activa of kasstroomgenererende eenheden. Een bijzondere waardevermindering wordt geboekt wanneer de boekwaarde van een actief of van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort, hoger is dan de realiseerbare waarde. Bijzondere waardeverminderingen worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

Goodwill en overige immateriële activa die nog niet beschikbaar zijn voor gebruik, worden minstens jaarlijks getoetst op bijzondere waardeverminderingen alsook op het moment dat er enige aanwijzing hiervoor bestaat. Een bijzondere waardevermindering op goodwill wordt bepaald door de realiseerbare waarde van elke kasstroomgenererende eenheid, aan welke de goodwill werd toegewezen, te beoordelen.

Bijzondere waardeverminderingen op kasstroomgenererende eenheden worden in eerste instantie toegewezen aan de boekwaarde van de goodwill van kasstroomgenererende eenheden en pas daarna wordt de boekwaarde van de andere activa die aanwezig zijn in die eenheid op een pro rata basis verminderd.

- **Berekening van de realiseerbare waarde**

De realiseerbare waarde van een actief of kasstroomgenererende eenheid is de hoogste van de reële waarde verminderd met de verkoopkosten en de bedrijfswaarde. De bedrijfswaarde is de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen voortvloeiend uit het gebruik van het actief of de kasstroomgenererende eenheid. De bedrijfswaarde wordt bepaald door de verwachte toekomstige kasstromen te verdisconteren tot hun huidige waarde, gebruik makend van een discontovoet die zowel de actuele marktomstandigheden als de specifieke risico's met betrekking tot het actief, de activiteit, etc. weergeeft. De reële waarde verminderd met de verkoopkosten wordt bepaald door rekening te houden met recente markttransacties, indien beschikbaar.

Indien een bijzondere waardevermindering het gevolg is van het overboeken van activa naar vaste activa aangehouden voor verkoop, gebeurt de waardering van de reële waarde van de activa op basis van de beste inschattingen van het management (alsook op basis van kennis van eerdere transacties met vergelijkbare activa).

- **Terugname van bijzondere waardeverminderingen**

Een bijzondere waardevermindering opgenomen in voorgaande perioden voor activa van de groep, met uitzondering van goodwill, wordt op elke balansdatum beoordeeld om na te gaan of er een aanwijzing bestaat dat de bijzondere waardevermindering mogelijk is afgenomen of niet meer bestaat. Wanneer er een verandering heeft plaatsgevonden in de schattingen die gebruikt werden om de realiseerbare waarde van activa van de groep, andere dan goodwill, te bepalen, wordt de boekwaarde gedeeltelijk of geheel opnieuw samengesteld. De terugname van de, in voorgaande perioden opgenomen, bijzondere waardeverminderingen vindt plaats via de EBIT aanpassende elementen in de winst-en-verliesrekening, in die mate dat de nieuwe toegenomen boekwaarde van het actief niet hoger is dan de realiseerbare waarde of de boekwaarde (na afschrijvingen) die bekomen zou zijn, indien geen bijzondere waardeverminderingen voor het actief zouden zijn geboekt.

Een bijzondere waardevermindering op goodwill kan niet teruggenomen worden.

- **Financiële activa**

In overeenstemming met IFRS 9 erkent de groep verwachte kredietverliezen op handelsvorderingen volgens de vereenvoudigde methode. Verwachte kredietverliezen worden op handelsvorderingen, exclusief te recupereren btw-bedragen, opgenomen tijdens de looptijd. Een voorzieningenmatrix wordt gebruikt om de verwachte kredietverliezen tijdens de looptijd op handelsvorderingen te berekenen, aan de hand van de vervallen openstaande handelsvorderingen op balansdatum en historische informatie over wanbetalingen. De groep beschouwt een financieel actief in wanbetaling wanneer de contractuele betalingen meer dan 60 dagen vervallen zijn. Voor alle handelsvorderingen, meer dan 60 dagen vervallen, berekent de voorzieningenmatrix een bijzondere waardevermindering tussen 20% en 100%. Echter, in specifieke gevallen, kan de groep eveneens een financieel actief in wanbetaling beschouwen na objectieve aanwijzingen van een bijzondere waardevermindering ten gevolge van één of meer gebeurtenissen, die zich hebben voorgedaan na de eerste opname van het actief en als deze tot verlies leidende gebeurtenissen een effect hadden op de toekomstige geschatte kasstromen van dit actief, welk bovendien betrouwbaar kan worden ingeschat. Objectieve aanwijzingen voor een bijzondere waardevermindering bestaan uit aanzienlijke financiële problemen van een schuldenaar, contractbreuk of wanbetalingen door een schuldenaar, indicatoren van een faillissement van een schuldenaar of economische omstandigheden die nauw samenhangen met wanbetalingen. Bijzondere waardeverminderingen worden opgenomen in de winst- en verliesrekening.

(K) Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs of aan netto-opbrengstwaarde indien deze lager is. De kostprijs wordt bepaald volgens de gewogen gemiddelde kostprijsmethode.

De kostprijs voor afgewerkte producten en goederen in bewerking omvat de gebruikte grondstoffen, de andere productiematerialen, de directe loon- en andere kosten en een toewijzing van vaste en variabele indirecte productiekosten, gebaseerd op de normale productiecapaciteit. De kostprijs van voorraden omvat de inkoopkosten, de conversie en andere kosten die voortvloeien uit het transport van de voorraden naar hun huidige locatie en toestand. De netto-opbrengstwaarde wordt gedefinieerd als de geschatte verkoopprijs, verminderd met de geschatte kosten voor voltooiing.

(L) Handels- en overige vorderingen

Handels- en overige vorderingen worden gewaardeerd aan reële waarde en nadien aan afgeschreven kostprijs verminderd met de nodige voorzieningen voor waardeverminderingen (zie boekhoudprincipe J).

(M) Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen omvatten kas- en banksaldi bij kredietinstellingen. Kasequivalenten zijn kortlopende beleggingen met een hoge liquiditeit die onmiddellijk kunnen worden omgezet in geldmiddelen waarvan het bedrag gekend is, die een looptijd hebben van drie maanden of minder vanaf de datum van verwerving, en waarvoor geen belangrijk risico voor waardeverandering bestaat. Geldmiddelen en kasequivalenten worden opgenomen aan hun reële waarde.

(N) Geplaatst kapitaal

- **Gewone aandelen**

Gewone aandelen worden geclassificeerd als eigen vermogen. De marginale kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de uitgifte van gewone aandelen en aandelenwarrants worden verwerkt als aftrekpost op het eigen vermogen, na aftrek van eventuele fiscale effecten.

- **Dividenden**

Dividenden worden geboekt als schuld in de periode waarin ze worden toegekend.

(O) Niet-afgeleide financiële schulden

Niet-afgeleide financiële schulden worden initieel gewaardeerd aan reële waarde, verminderd met de kosten verbonden aan de transactie. Vervolgens worden deze rentedragende verplichtingen gewaardeerd aan hun afgeschreven kostprijs en wordt elk verschil tussen de aanschaffingsprijs en de aflossingswaarde ten laste genomen van de winst-en-verliesrekening over de looptijd van de lening op basis van de effectieve interestvoet.

(P) Voorzieningen

Voorzieningen worden aangelegd wanneer de onderneming een bestaande verplichting heeft (in rechte afdwingbaar of feitelijk) als gevolg van gebeurtenissen in het verleden, wanneer het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen noodzakelijk is en wanneer een betrouwbare schatting gemaakt kan worden van de omvang van deze verplichtingen.

Indien het effect hiervan significant is, zullen voorzieningen worden aangelegd door de verdiscontering van de toekomstige kasstromen aan een discontovoet die zowel de huidige markttrente als, indien van toepassing, de specifieke risico's met betrekking tot het passief weergeeft. Het afwickelen van de verdisconteringsimpact wordt geboekt als een component van de financieringskosten.

- **Herstructurering**

Een voorziening voor herstructurering wordt aangelegd wanneer de onderneming een gedetailleerd en geformaliseerd herstructureringsplan heeft goedgekeurd en wanneer de herstructurering ofwel werd aangevat ofwel openbaar werd gemaakt. Voor toekomstige exploitatieverliezen worden geen voorzieningen opgenomen.

- **Milieu- en ontmantelingsverplichtingen**

Deze voorzieningen zijn gebaseerd op verplichtingen (in rechte afdwingbaar of feitelijk) als gevolg van gebeurtenissen van het verleden, in overeenstemming met de van toepassing zijnde wettelijke verplichtingen.

- **Verlieslatende contracten**

Een voorziening voor verlieslatende contracten wordt aangelegd wanneer de te verwachten ontvangen economische voordelen voor de groep lager liggen dan de onvermijdbare kosten om aan de verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst te voldoen. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de contante waarde van de verwachte kosten voor de beëindiging van het contract of, indien dit lager is, tegen de contante waarde van de verwachte nettokosten van de voortzetting van het contract. Voorafgaand aan het aanleggen van een voorziening neemt de groep op de activa die betrekking hebben op het contract een bijzonder waardeverminderingverlies.

(Q) Personeelsbeloningen

- **Vergoedingen na uitdiensttreding**

De personeelsbeloningen na uitdiensttreding omvatten pensioenplannen en verzekeringen voor medische bijstand. De groep voorziet een aantal "vaste bijdrage" pensioenplannen en "te bereiken doel" pensioenplannen die wereldwijd verspreid zijn en waarvan de activa meestal beheerd worden in aparte pensioenfondsen. In het algemeen beheren aparte trustmaatschappijen en verzekeraars de pensioenplannen.

- Vaste bijdrage pensioenplannen:

Een vaste bijdrage pensioenplan is een pensioenplan waarin de groep vaste bijdragen stort in een fonds. Er is geen wettelijke of constructieve verplichting om aanvullende bijdragen te betalen indien de activa van het fonds onvoldoende zijn om aan alle werknemers de voordelen te betalen die gerelateerd zijn aan de dienstjaren in de huidige of vorige periodes. De bijdragen tot een “vaste bijdrage” pensioenplan worden geboekt als kost in de winst-en-verliesrekening op het moment dat de gerelateerde dienst is geleverd. Voorafbetaalde bijdragen zijn opgenomen als een actief tot op hoogte van de terugbetaling in contanten van deze bijdragen of van de vermindering van toekomstige betalingen.

- Pensioenplannen met een te bereiken doel:

Pensioenplannen met een te bereiken doel zijn alle pensioenplannen die niet onder de vaste bijdrage pensioenplannen vallen. Doorgaans bepaalt een pensioenplan met een te bereiken doel een bedrag dat uitgekeerd zal worden aan de werknemer wanneer deze met pensioen gaat.

Voor pensioenplannen met een te bereiken doel worden de pensioenkosten voor elk plan afzonderlijk geschat op basis van de “projected unit credit” methode. Volgens deze methode worden de pensioenkosten ten laste genomen van de winst-en-verliesrekening zodanig dat de kost gespreid wordt over de nog te presteren diensttijd van de deelnemers, in overeenstemming met het advies van de bevoegde onafhankelijke actuarissen die jaarlijks een volledige berekening maken van de plannen.

De pensioenverplichtingen opgenomen in de balans worden berekend als zijnde de actuele waarde van de verplichtingen van de toegezegde pensioenrechten, berekend op basis van de interestvoet van hoogwaardige bedrijfsobligaties uitgedrukt in de valuta gebruikt voor de uitbetaling van de voordelen, en met een looptijd die de termijn van de pensioenverplichting benadert, verminderd met de reële waarde van de activa van het fonds. In de landen waar geen liquide markt voor deze obligaties bestaat, werd de marktrentevoet van overheidsobligaties gebruikt in de actualisatie.

De nettorente wordt berekend door de discontovoet toe te passen op de netto pensioenverplichting of -vordering. De nettorente en overige kosten betreffende pensioenplannen met een te bereiken doel worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening. Herwaarderingen van de netto pensioenverplichting, welke de actuariële winsten en verliezen omvatten, en het effect van het actiefplafond (indien van toepassing), worden als niet-gerealiseerde resultaten in het eigen vermogen opgenomen in de periode dat deze ontstaan.

Wanneer de berekening resulteert in een mogelijk actief voor de groep, wordt het erkend actief gelimiteerd tot de contante waarde van economische voordelen onder de vorm van toekomstige terugbetalingen door het plan of verminderingen van toekomstige bijdragen tot het plan.

De kosten van verstreken diensttijd en winsten of verliezen van inperking worden onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

- **Ontslagvergoedingen (vervroegde pensioenplannen en andere verplichtingen bij ontslag)**

Deze vergoedingen ontstaan als gevolg van een beslissing van de groep om de tewerkstelling van een werknemer of van een groep werknemers te beëindigen vóór de normale pensioendatum of als gevolg van de beslissing van een werknemer om vrijwillig de tewerkstelling stop te zetten in ruil voor deze vergoedingen.

Deze vergoedingen worden als een verplichting en als kost opgenomen op de vroegste van volgende data: op het ogenblik dat de groep het aanbod van deze vergoedingen niet langer kan terugtrekken, of indien de groep een herstructureringskost opneemt in overeenstemming met IAS 37 *Voorzieningen* en het ontslagvergoedingen betreft. Indien de vergoedingen verbonden zijn aan prestaties in de toekomst, worden deze niet als ontslagvergoedingen beschouwd maar als vergoedingen na uitdiensttreding.

- **Beloningen in de vorm van aandelen⁵**

Een warrantprogramma laat het senior management toe om aandelen van de vennootschap te verwerven. De uitoefenprijs van de warrant is gelijk aan de gemiddelde marktprijs van de onderliggende aandelen in de dertig werkdagen voorafgaand aan de dag van het aanbod of de marktprijs op de laatste dag voorafgaand aan het aanbod, indien deze waarde lager is. Deze betalingen worden in de jaarrekening verwerkt op basis van de reële waarde van de beloningen, gemeten op de toekenningsdatum, en als kost verdeeld over de wachtperiode ("vesting period") met een overeenkomstige toename van het eigen vermogen. Wanneer de warrants worden uitgeoefend, wordt het eigen vermogen verhoogd met de ontvangen opbrengsten.

- **Kortetermijnpersoneelsbeloningen**

Kortetermijnpersoneelsbeloningen worden niet verdisconteerd en opgenomen wanneer de daarmee verband houdende dienst wordt verricht.

Indien de groep een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft voor geleverde diensten van werknemers en indien deze verplichting betrouwbaar kan worden bepaald, wordt een verplichting opgenomen voor het verwachte bedrag dat als een kortetermijnbonus in contanten of een winstdelingsregeling zal worden uitbetaald.

(R) Belastingen op het resultaat

Belastingen op het resultaat van het boekjaar omvatten de verschuldigde en uitgestelde belastingen. De belastingen worden geboekt in de winst-en-verliesrekening tenzij ze betrekking hebben op elementen die onmiddellijk in het eigen vermogen of in de niet-gerealiseerde resultaten worden geboekt, die in dat geval opgenomen worden in het eigen vermogen of in de niet-gerealiseerde resultaten, of op bedrijfscombinaties worden geboekt, die in dat geval opgenomen worden tegenover goodwill.

Belastingen van het boekjaar omvatten de verwachte belastingschuld op het belastbaar inkomen van het jaar, gebruik makend van de op het ogenblik van afsluiting van kracht zijnde of aangekondigde belastingpercentages, en alle aanpassingen van de belastingschulden van vorige jaren. Het bedrag van de te betalen of terug te vorderen belastingen op ten hoogste één jaar is de beste inschatting van het verwachte te betalen of terug te vorderen bedrag en weerspiegelt de onzekerheid met betrekking tot belastingen, indien van toepassing.

Uitgestelde belastingvorderingen en -schulden worden geboekt op basis van de balansmethode, voor tijdelijke verschillen tussen de fiscale basis en de boekwaarde voor financiële rapporteringsdoeleinden, en dit zowel voor activa als schulden. Voor de volgende tijdelijke verschillen worden geen uitgestelde belastingen geboekt: de belastbare tijdelijke verschillen bij de initiële opname van goodwill, de initiële opname van activa en schulden in een transactie die geen bedrijfscombinatie is en die geen invloed hebben op het boekhoudkundige of fiscale resultaat en verschillen met betrekking tot investeringen in dochterondernemingen in de mate dat een tegenboeking in de nabije toekomst onwaarschijnlijk is. Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen de belastingtarieven die naar verwachting van toepassing zullen zijn op de periode waarin de vordering wordt gerealiseerd of de verplichting wordt afgewikkeld, gebaseerd op belastingtarieven en belastingwetten die aangekondigd en/of goedgekeurd werden op balansdatum, en weerspiegelt de onzekerheid met betrekking tot belastingen, indien van toepassing.

Een uitgestelde belastingvordering wordt enkel opgenomen in de balans indien het waarschijnlijk is dat toekomstige belastbare winsten beschikbaar zullen zijn waartegen de verrekenbare tijdelijke verschillen, de ongebruikte belastingtegoeden en de ongebruikte overgedragen fiscale verliezen kunnen verrekend worden. De uitgestelde belastingvorderingen worden herzien op elke afsluitingsdatum en verminderd in de mate dat het niet langer waarschijnlijk is dat het desbetreffende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Uitgestelde belastingvorderingen en -schulden worden gesaldeerd indien er een wettelijk afdwingbaar recht is om de huidige belastingschulden en -vorderingen te salderen, en deze betrekking hebben op belastingen geheven door dezelfde belastingautoriteit in dezelfde belastingverschuldigde entiteit, of in verschillende ondernemingen die tot doel hebben om de huidige belastingschulden en -vorderingen op een nettobasis af te handelen of hun belastingvorderingen en -schulden gelijktijdig zullen realiseren.

⁵ De laatste toewijzing van warrants aan het senior management heeft in januari 2013 plaatsgevonden.

Bijkomende belastingen op het resultaat die voortvloeien uit de uitkering van dividenden worden op hetzelfde ogenblik geboekt als de verplichting om het betreffende voordeel te betalen.

(S) Handels- en overige schulden

Handels- en overige schulden worden gewaardeerd tegen reële waarde en nadien aan de afgeschreven kostprijs.

(T) Omzet

- **Omzet**

Het vijfstappenmodel wordt toegepast om opbrengsten uit contracten aangegaan met klanten te erkennen. De groep erkent omzet als het bedrag dat een onderneming verwacht te ontvangen in ruil voor de levering van goederen of diensten aan een klant.

(1) Verkoop van goederen

Het merendeel van de omzet van de groep bestaat uit de verkoop van goederen. Deze producten worden in het algemeen rechtstreeks of via distributeurs aan de klant verkocht. Onder IFRS 15 is de erkenning van omzet gebaseerd op het verwerven van controle over de goederen. Het moment van opname is afhankelijk van de contractuele verkoopcondities, gekend als “Internationale commerciële voorwaarden” (Incoterms). De timing van de erkenning van de omzet is niet significant verschillend van de overdracht van risico's en voordelen verbonden aan eigendom. De verkoop van goederen, inclusief het vervoer ervan, wordt gekwalificeerd als een afzonderlijke prestatieverplichting, terwijl het transport van de goederen niet als een afzonderlijke dienstverlening wordt beschouwd. De kosten van het transport worden ten laste genomen als onderdeel van de prestatieverplichting om de goederen bij de klant te leveren.

(2) Verlenen van diensten

Het bedrag van de omzet uit het verlenen van diensten wordt niet afzonderlijk opgenomen in de geconsolideerde winst- en verliesrekening omdat het momenteel een insignificant deel van de totale omzet van de groep vertegenwoordigt.

De verkoop van diensten kwalificeert als een afzonderlijke prestatieverplichting, waarbij omzet wordt erkend op het moment dat de klant de controle verwerft over de diensten, wat op een bepaald tijdstip of over een bepaalde periode kan zijn. Voor elke prestatieverplichting waaraan voldaan is, dient de omzet te worden erkend door de vooruitgang ten opzichte van volledige voltooiing te meten op het einde van elke verslagperiode.

(3) Projecten

Voor de omzet uit projecten wordt het omzetbedrag bepaald op basis van de vooruitgang gemaakt met het oog op het volledig voldoen aan de prestatieverplichting. Deze projecten hebben meestal een levensduur van minder dan een jaar.

Overeenkomsten met klanten kunnen handels- en volumekortingen, die aan de klant worden toegekend indien de geleverde volumes bepaalde drempels overschrijden, omvatten. In deze gevallen bevat de transactieprijs een variabele vergoeding. Deze variabele vergoeding, opgenomen aan reële waarde, zal als onderdeel van de transactieprijs in rekening worden gebracht bij het erkennen van de omzet, en dit voor elk contract, door middel van een inschatting van de kans dat de korting of teruggave zich zal realiseren.

Overeenkomsten met klanten kunnen voorraad in consignatie bevatten. De producten worden verzonden en opgeslagen in eigen of gehuurde silo's op de locatie van de klant. De omzet wordt enkel erkend wanneer de goederen daadwerkelijk worden afgenomen door de klant. De verkoopprijs zal de op dat moment geldende marktprijs zijn.

- **Financiële opbrengsten**

Financiële opbrengsten omvatten ontvangen interesten op geïnvesteerde fondsen, dividenden, positieve wisselkoersresultaten en opbrengsten op afgeleide financiële instrumenten.

Interestopbrengsten worden in resultaat genomen naargelang ze verworven zijn, rekening houdend met de effectieve opbrengstvoet op het actiefbestanddeel.

Dividenden worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening op het moment dat ze worden toegekend aan de onderneming.

(U) Kosten

- **Financiële kosten**

De financiële kosten omvatten interestkosten van financiële schulden, het afwikkelen van de verdiscontering van voorzieningen, wisselkoersverliezen en verliezen op afgeleide financiële instrumenten.

De interestkosten worden ten laste genomen naarmate deze verlopen zijn, gebruik makend van de effectieve interestvoet.

Alle financiële kosten (financieringskosten) die direct toewijsbaar zijn aan de aankoop, de bouw of het voortbrengen van een gekwalificeerd actief dat deel uitmaakt van de kostprijs van dit actief, worden geactiveerd. Alle andere financieringskosten worden als kosten opgenomen in de winst-en-verliesrekening onder de rubriek financieringskosten op het moment dat deze zich voordoen.

(V) Afgeleide financiële instrumenten

De groep gebruikt afgeleide financiële instrumenten om het wisselkoers- en interestrisico van de operationele activiteiten in te dekken. Conform het beleid van de groep, houdt de groep geen afgeleide financiële instrumenten aan, noch geeft zij afgeleide financiële instrumenten uit voor handelsdoeleinden.

Afgeleide financiële instrumenten worden aanvankelijk verwerkt tegen reële waarde. De bepaling van de reële waarde voor elk type van financiële en niet-financiële activa en schulden wordt verder besproken in toelichting 2 - Bepaling van de reële waarde. Na de initiële opname worden afgeleide financiële instrumenten op balansdatum gewaardeerd aan hun reële waarde. Afhankelijk of de groep al dan niet kasstroomafdekking toepast, wordt elke winst of verlies als gevolg van deze herwaardering ofwel onmiddellijk in het eigen vermogen ofwel in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

- **Kasstroomafdekkingen**

De groep documenteert, bij het aangaan van de afdekkingstransactie, de relatie die bestaat tussen de afdekkingsinstrumenten en de afgedekte posities, inclusief haar risicobeheerdoelstellingen en strategie. Bij het aangaan van de afdekkingsrelatie en daarna doorlopend, documenteert de groep haar beoordeling of de gebruikte afgeleide instrumenten in hoge mate effectief zullen zijn in de compensatie van de fluctuaties van de kasstromen van de afgedekte posities.

Wanneer een afgeleid financieel instrument wordt toegewezen als afdekkingsinstrument van de variabiliteit van kasstromen die voortvloeit uit een bepaald risico dat is verbonden aan een opgenomen actief, verplichting, of zeer waarschijnlijke verwachte transactie die de winst of verlies zou kunnen beïnvloeden, dan wordt het effectieve deel van de veranderingen in de reële waarde van het afgeleide afdekkingsinstrument opgenomen in de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten (indekkingsreserves in het eigen vermogen). Het niet-effectieve deel van de wijzigingen in de reële waarde van het afgeleide financiële instrument wordt rechtstreeks in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

Indien de afdekking een niet-financieel actief betreft, is het gecumuleerde bedrag in het eigen vermogen inbegrepen in de nettoboekwaarde van het actief op het moment van de opname. In elk ander geval wordt het gecumuleerde bedrag van het eigen vermogen overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening op hetzelfde ogenblik dat de afgedekte positie de winst-en-verliesrekening beïnvloedt.

Indien het afdekkingsinstrument niet langer voldoet aan de voorwaarden voor kasstroomafdekking, afloopt, wordt verkocht of wordt beëindigd, dan blijft de gecumuleerde, op dat ogenblik bestaande, niet-gerealiseerde winst of verlies opgenomen in het eigen vermogen en wordt deze erkend wanneer de verwachte transactie uiteindelijk opgenomen wordt in de winst-en-verliesrekening. Indien niet langer wordt verwacht dat de verwachte transactie zal plaatsvinden, wordt de gecumuleerde niet-gerealiseerde winst of verlies die opgenomen werd in het eigen vermogen, onmiddellijk overgeboekt naar de financieringskosten en -opbrengsten.

(W) Winst per aandeel

De groep presenteert gewone en verwaterde winst per aandeel voor het gewone aandelenkapitaal. Het nettoresultaat per gewoon aandeel is de aan de aandeelhouders van de vennootschap toe te rekenen winst of verlies gedeeld door het gewogen gemiddelde aantal gewone aandelen die gedurende de verslagperiode uitstaan, gecorrigeerd voor de aangehouden eigen aandelen.

Bij de berekening van de verwaterde winst per aandeel worden de aan de aandeelhouders van de vennootschap toe te rekenen winst of verlies en het gewogen gemiddelde aantal gewone aandelen die gedurende de verslagperiode uitstaan, gecorrigeerd voor alle potentiële verwaterende effecten op de gewone aandelen, welke de aan het management toegekende aandelenwarrants omvatten.

(X) Gesegmenteerde informatie

Bedrijfssegmenten zijn componenten van de groep die bedrijfsactiviteiten uitvoeren en die, op deze manier, opbrengsten kunnen genereren en kosten kunnen oplopen, inclusief opbrengsten en kosten die betrekking hebben op transacties met elk van de andere componenten van de groep. Afzonderlijke financiële informatie is beschikbaar en wordt op regelmatige basis geëvalueerd door het “Executive Committee” bij het nemen van beslissingen omtrent het toewijzen van middelen en het evalueren van de performantie. Het “Executive Committee” wordt als “chief operating decision maker” beschouwd.

Bedrijfssegmenten worden samengevoegd in overeenstemming met IFRS 8 *Operationele segmenten* en enkel wanneer de segmenten identieke economische karakteristieken vertonen op basis van de oorsprong van hun producten en diensten, de aard van het productieproces, het soort of categorie van klanten, de gebruikte methodes om deze producten te verdelen of diensten te verlenen en de aard van het wettelijk kader.

Gesegmenteerde informatie, zoals gepresenteerd aan het “Executive Committee” (inclusief de winst en het verlies van het segment en gesegmenteerde activa en schulden), wordt opgemaakt conform de boekhoudprincipes zoals beschreven in de samenvatting van de voornaamste boekhoudprincipes.

Opbrengsten, kosten en activa worden toegewezen aan de bedrijfssegmenten in die mate dat de items van opbrengsten, kosten en activa direct toewijsbaar of op redelijke wijze kunnen toegewezen worden aan de bedrijfssegmenten. De transferprijzen voor transacties tussen bedrijfssegmenten worden bepaald op een zakelijke objectieve grondslag (“arm’s length” principe), op een gelijkaardige manier als voor transacties met derden.

(Y) Wijzigingen van de boekhoudprincipes en toelichtingen

De volgende wijziging is voor het eerst verplicht van toepassing voor het boekjaar startend op 1 januari 2019 en is aangenomen door de Europese Unie. Deze had een significante impact op de financiële staten van de groep.

De groep heeft IFRS 16 *Leaseovereenkomsten* toegepast op de datum van eerste opname (1 januari 2019). De impact van de toepassing van deze nieuwe standaard, alsook het nieuwe boekhoudprincipe wordt hieronder toegelicht.

IFRS 16 *Leaseovereenkomsten* vervangt de huidige standaarden IAS 17 *Leaseovereenkomsten* en IFRIC 4 *Vaststelling of een overeenkomst een leaseovereenkomst bevat*. IFRS 16 introduceert één enkel boekhoudmodel voor de verwerking van leaseovereenkomsten als leasingnemer wat resulteert in de erkenning op de balans van een 'right-of-use' actief en een leaseschuld. Een contract is, of bevat, een leaseovereenkomst volgens IFRS 16 indien het contract in ruil voor een vergoeding het recht verleent gedurende een bepaalde periode de zeggenschap over het gebruik van een geïdentificeerd actief uit te oefenen. De leasingnemer erkent op de balans een 'right-of-use' actief, die het gebruiksrecht vertegenwoordigt, en een leaseschuld, die zijn verplichting tot leasebetalingen vertegenwoordigt. De verwerkingsvereisten voor de leasinggever zijn ongewijzigd met vorige boekhoudprincipes, waarbij leaseovereenkomsten worden ingedeeld als financiële of als operationele lease.

De groep heeft de gewijzigde retroactieve methode toegepast. Het cumulatieve effect van de eerste toepassing van IFRS 16 (netto impact van -3,2 miljoen EUR) werd opgenomen als een aanpassing aan het beginsaldo van overgedragen winst op 1 januari 2019, zonder aanpassing van de vergelijkende cijfers. De groep heeft als praktische oplossing gekozen om op de transitiedatum de definitie van een contract, die een leaseovereenkomst is of bevat, niet opnieuw te beoordelen. IFRS 16 werd toegepast op alle contracten, aangegaan vóór 1 januari 2019, en die voorheen in overeenstemming met IAS 17 en IFRIC 4 als leaseovereenkomsten waren aangemerkt. Contracten, die voorheen niet als leaseovereenkomsten waren aangemerkt volgens IAS 17 en IFRIC 4, werden niet opnieuw beoordeeld. De groep koos ervoor om geen 'right-of-use' actief of leaseverplichting op te nemen voor leaseovereenkomsten waarvan het onderliggend actief een lage waarde heeft of voor leaseovereenkomsten van korte duur. Leaseovereenkomsten waarvan het onderliggend actief een lage waarde heeft bestaan voornamelijk uit IT- en kantooruitrusting. Leaseovereenkomsten van korte duur zijn leaseovereenkomsten met een leaseperiode van ten hoogste 12 maanden. De leasebetalingen van leaseovereenkomsten, waarvan het onderliggend actief een lage waarde heeft of die van korte duur zijn, worden op lineaire wijze over de duur van de overeenkomst ten laste genomen.

De leaseperiode wordt door de groep beschouwd als de niet-opzegbare periode van de leaseovereenkomst, samen met periodes waarvoor een optie tot verlenging van de leaseovereenkomst bestaat, indien het redelijk zeker is dat deze optie zal worden uitgeoefend, of periodes waarvoor een optie tot beëindiging van de leaseovereenkomst bestaat, indien het redelijk zeker is dat deze optie niet zal worden uitgeoefend. De groep heeft gebruik gemaakt van inschattingen bij het beoordelen of het redelijk zeker is dat een optie tot verlenging uitgeoefend zal worden. Hierbij heeft de groep alle relevante factoren, die een voordeel voor de groep vormen om een optie tot verlenging uit te oefenen, in overweging genomen.

Bij de eerste opname van IFRS 16 werden de 'right-of-use' activa erkend op basis van de boekwaarde alsof deze standaard reeds sinds de aanvangsdatum van de leaseovereenkomst werd toegepast, met uitzondering van de toepassing van de marginale rentevoet op de overgangsdatum. De leaseverplichtingen werden opgenomen op basis van de contante waarde van de resterende leasebetalingen, verdisconteerd op basis van de marginale rentevoet van de leasingnemer op 1 januari 2019. De marginale rentevoet die werd toegepast op de leaseverplichting per 1 januari 2019 varieert tussen 0,6% en 4,6%, rekening houdend met de leasevoorwaarden, de aard van de onderliggende activa en de locatie van de leasingnemer.

De wijziging in de boekhoudprincipes heeft een impact op de volgende items van de balans per 1 januari 2019:

(Miljoen EUR)	1 januari 2019
ACTIVA	
Totaal vaste activa	69,2
Materiële vaste activa	68,7
Uitgestelde belastingvorderingen	0,5
Totaal activa	69,2
EIGEN VERMOGEN EN SCHULDEN	
Eigen vermogen toerekenbaar aan aandeelhouders van de vennootschap	-3,2
Reserves en overgedragen winst	-3,2
Totaal schulden	72,5
Total schulden op meer dan één jaar	49,1
Financiële schulden	49,1
Totaal schulden op ten hoogste één jaar	23,4
Financiële schulden	23,4
Totaal eigen vermogen en schulden	69,2

De leaseschuld op 1 januari 2019 kan als volgt aangesloten worden met de niet-opzegbare operationele leasecontracten per 31 december 2018:

(Miljoen EUR)	
Niet opzegbare operationele leasecontracten zoals toegelicht per 31 december 2018	77,6
Plus: Financiële leaseschulden opgenomen per 31 december 2018	0,1
(Min) Leasecontracten die op lineaire wijze ten laste worden genomen	-1,4
Verdisconteerd op basis van de marginale rentevoet van de groep	-4,6
Plus: Verlenging van leasecontracten, indien verlenging als redelijk zeker wordt beschouwd	0,8
Leaseschuld opgenomen per 1 januari 2019	72,5

Vanaf 1 januari 2019 worden leaseovereenkomsten opgenomen als een 'right-of-use' actief en een overeenstemmende verplichting, en dit op de datum waarop het actief beschikbaar is voor gebruik door de onderneming. Elke leasebetaling wordt gesplitst tussen een schuldaflossing en een bijhorende financieringskost. De financieringskost wordt over de termijn van de leaseperiode in de winst-en-verliesrekening opgenomen zodat dit resulteert in een constante periodieke rente over de resterende verplichting. Het 'right-of-use' actief wordt op lineaire basis afgeschreven over de leaseperiode of over de gebruiksduur van het actief indien deze laatste korter is.

De Adjusted EBIT, de Adjusted EBITDA en gesegmenteerde activa stegen per 31 december 2019 als gevolg van deze wijziging in boekhoudprincipe. De impact hiervan is de volgende:

(Miljoen EUR)	Adjusted EBIT	Adjusted EBITDA	Gesegmenteerde activa
Agro	0,7	7,1	11,4
Bio-valorization	0,3	9,1	18,0
Industrial Solutions	0,7	9,3	25,3
T-Power	0,0	0,1	0,0
Niet toegewezen	-	-	5,7
Tessenderlo Group	1,8	25,5	60,5

De kosten, opgenomen in Adjusted EBIT en Adjusted EBITDA, met betrekking tot de centrale activiteiten, worden toegewezen aan de verschillende bedrijfssegmenten die ze ondersteunen.

De volgende wijzigingen en jaarlijkse verbeteringen aan standaarden zijn voor het eerst verplicht van toepassing voor het boekjaar startend op 1 januari 2019 en zijn aangenomen door de Europese Unie. Deze hadden geen significante impact op de financiële staten van de groep:

- Wijzigingen aan IAS 19 Planwijziging, inperking of afwikkeling
- Jaarlijkse verbeteringen aan IFRS standaarden cyclus 2015-2017, met aanpassingen aan IFRS 3 *Bedrijfscombinaties* en IFRS 11 *Gezamenlijke overeenkomsten*, IAS 12 *Winstbelastingen* en IAS 23 *Financieringskosten*
- Wijzigingen aan IAS 28 *Lange termijn belangen in geassocieerde entiteiten en joint ventures*
- IFRIC 23 *Onzekerheid over de behandeling van inkomstbelastingen*
- Wijziging aan IFRS 9 *Voorafbetalingmogelijkheden met negatieve compensatie*

De volgende nieuwe standaarden en wijzigingen aan standaarden werden gepubliceerd, maar zijn nog niet voor het eerst verplicht van toepassing voor het boekjaar startend op 1 januari 2019 en zijn aangenomen door de Europese Unie:

- Wijzigingen aan IFRS 3 *Bedrijfscombinaties* (effectief vanaf 1 januari 2020)
- Wijzigingen aan de definitie van 'materieel' in IAS 1 en IAS 8 (effectief vanaf 1 januari 2020)
- Wijzigingen aan verwijzingen naar het conceptueel raamwerk in de IFRS-standaarden (effectief vanaf 1 januari 2020)
- Wijzigingen aan IFRS 9, IAS 39 en IFRS 7 (hervorming van de rentevoet benchmark) (effectief vanaf 1 januari 2020)

De groep heeft de hierboven vermelde standaarden niet toegepast voor de geconsolideerde staten van 2019. De groep verwacht echter niet dat deze nieuwe standaarden een significante impact zullen hebben op de financiële staten van de groep.

De volgende nieuwe standaarden, wijzigingen en interpretaties aan standaarden werden gepubliceerd, maar zijn nog niet voor het eerst verplicht van toepassing voor het boekjaar startend op 1 januari 2019 en zijn nog niet aangenomen door de Europese Unie:

- IFRS 17 *Verzekeringscontracten* (effectief vanaf 1 januari 2021)
- Wijziging aan IAS 1 *Presentatie van de jaarrekening*: classificatie van schulden op ten hoogste één jaar en meer dan één jaar (gepubliceerd op 23 januari 2020)

De groep heeft deze nieuwe of gewijzigde standaarden niet toegepast voor de geconsolideerde staten van 2019. Deze nieuwe standaarden worden momenteel door de groep beoordeeld en op dit ogenblik verwacht de groep niet dat deze nieuwe standaarden een significante impact zullen hebben op de financiële staten van de groep.

2. BEPALING VAN DE REËLE WAARDE

Een aantal van de boekhoudprincipes en toelichtingen van de groep vereisen de bepaling van de reële waarde voor zowel financiële als niet-financiële activa en schulden. De methodes die worden toegepast voor het bepalen en toelichten van de reële waarden, worden hierna uitgelegd. Meer gedetailleerde informatie betreffende de gemaakte veronderstellingen in het bepalen van de reële waarden werd, indien van toepassing, opgenomen in de specifieke toelichtingen van dat bepaald actief of passief.

De reële waarde is de prijs die zou worden ontvangen om een actief te verkopen of die zou worden betaald om een verplichting over te dragen in een regelmatige transactie tussen marktpartijen op waardingsdatum.

Bij het bepalen van de reële waarde van een actief of een verplichting maakt de groep gebruik van waarneembare marktgegevens, indien mogelijk, of van waardingsmethoden die geschikt zijn onder de omstandigheden en waarvoor voldoende gegevens beschikbaar zijn om de reële waarde te bepalen. De reële waarden worden gegroepeerd in verschillende niveaus in een reële waarde hiërarchie, op basis van de gebruikte gegevens tijdens de waardebepaling, en dit op de volgende wijze:

- Niveau 1: genoteerde prijzen (niet-aangepast) op actieve markten voor identieke activa of verplichtingen;
- Niveau 2: andere inputs dan de in Niveau 1 ondergebrachte genoteerde prijzen, die voor het actief of voor de verplichting waarneembaar zijn, hetzij direct (d.w.z. als prijzen) hetzij indirect (d.w.z. afgeleid van prijzen);
- Niveau 3: inputs voor het actief of de verplichting die niet gebaseerd zijn op waarneembare marktgegevens (niet-waarneembare inputs).

Wijzigingen tussen de niveaus van de reële waarde hiërarchie worden erkend op het einde van de verslagperiode in dewelke de wijziging plaatsvond.

De groep heeft, om toelichtingen te verschaffen omtrent de reële waarde, de activa en schulden gegroepeerd op basis van de aard, de kenmerken en het risico van deze activa en schulden en het niveau van de reële waarde hiërarchie, zoals hierboven vermeld.

Bijkomende informatie omtrent de gebruikte assumpties bij de reële waardebepaling zijn vermeld in toelichting 26 - Financiële instrumenten.

Overige immateriële activa

De reële waarde van overige immateriële activa is gebaseerd op de verdisconteerde kasstromen, als gevolg van het gebruik of de eventuele verkoop van activa, en op waardingsstudies die intern zijn opgemaakt.

Afgeleide financiële instrumenten

De reële waarde van termijncontracten wordt berekend als de verdisconteerde waarde van het verschil tussen de contractwaarde en de termijnkoers op balansdatum.

De reële waarde van deze instrumenten geeft in het algemeen de geschatte bedragen weer die de groep zou ontvangen bij het afsluiten van voordelige contracten of de geschatte bedragen die de groep zou moeten betalen om onvoordelige contracten te verbreken op balansdatum, hierbij rekening houdend met huidige niet-gerealiseerde winsten of verliezen op de lopende contracten.

Overige financiële instrumenten

De reële waarde van een aankoopovereenkomst voor elektriciteit wordt bepaald door middel van de verdisconteerde kasstromen en door gebruik te maken van bepaalde veronderstellingen, onder meer de risico-gewogen discontovoet en grondstofprijzen. De reële waarde wordt toegewezen aan Niveau 3 in de reële waarde hiërarchie aangezien deze deels gebaseerd is op niet-waarneembare marktgegevens.

3. GESEGMENTEERDE INFORMATIE

De Groep heeft 4 bedrijfssegmenten gebaseerd op de belangrijkste bedrijfsactiviteiten, economische omgevingen en waardeketens waarin ze opereren, zoals gedefinieerd in IFRS 8 *Operationele segmenten* en hebben betrekking op landbouw, de valorisatie van dierlijke bijproducten, producten, systemen en oplossingen voor het behandelen en verwerken van water, inclusief vlokvorming en neerslag, alsook energie. De klanten en de belangrijkste markten van deze segmenten zijn verschillend. Deze vier bedrijfssegmenten voldoen aan de kwantitatieve criteria en worden afzonderlijk gerapporteerd. De informatie hieronder is consistent met de beschikbare informatie en wordt regelmatig geëvalueerd door de “chief operating decision maker” (het “Executive Committee”).

Onderstaande samenvatting beschrijft de activiteiten van elke van de gerapporteerde segmenten:

- “Agro” - omvat het produceren en de distributie van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen (en omvat de volgende activiteiten: Crop vitality, Tessengerlo Kerley International en Novasource).
- “Bio-valorization” - omvat het ophalen en verwerken van dierlijke bijproducten; produceren en distributie van hoogwaardige collageenproteïnen (gelatine) (en omvat de volgende activiteiten: PB Leiner en Akiolis).
- “Industrial Solutions” - omvat producten, systemen en oplossingen voor het behandelen en verwerken van water, inclusief vlokvorming en neerslag, door de productie, het verhandelen en verkoop van kunststof leidingsystemen, waterbehandelingschemicaliën, chemische producten voor de mijnbouw en industrie, diensten voor de behandeling en verwijdering van geproduceerd water en flowbackwater uit de oliewinning en gasontginning, en het recupereren van vloeistoffen uit industriële processen (en omvat de volgende activiteiten: DYKA Group, Mining & Industrial, Performance Chemicals, S8 Engineering en MPR/ECS).
- “T-Power” omvat een gascentrale van 425 MW in Tessengerlo (België). Met de RWE groep werd een tollingovereenkomst afgesloten voor een periode van 15 jaar (tot 2026) voor de volledige capaciteit van de centrale, met een optie om deze nadien met 5 jaar te verlengen.

De engineering- en bouwactiviteiten van Tessengerlo Kerley Services werden in 2018 ondergebracht in een nieuwe businessunit, namelijk S8 Engineering. Deze businessunit werd onderdeel van het segment Industrial Solutions en richt zich op ontwerp-, engineering-, aanbestedings- en bouwprojecten voor interne en externe klanten op de markten voor raffinage, olie en gas, algemene chemische producten, mijnbouw en zwavelspecialiteiten. De dochteronderneming heeft een significant contract uitgevoerd uit voor de joint venture Jupiter Sulphur LLC, welke een significante invloed had op de omzet en Adjusted EBIT/EBITDA van 2017. Hoewel de uitvoering van dit contract geen significante impact had op de 2018 omzet en Adjusted EBIT/EBITDA, werden de volledige resultaten van de dochteronderneming (voor 2018 en 2017) niet opgenomen in het Industrial Solutions segment, maar afzonderlijk gepresenteerd in ‘Overige’ om de vergelijkbaarheid te bevorderen (geen andere activiteiten waren opgenomen onder ‘Overige’). Vanaf 2019 is het volledige resultaat van S8 Engineering opgenomen in het bedrijfssegment ‘Industrial Solutions’. De 2018 vergelijkende cijfers werden ook opgenomen in dit segment.

De kosten omvat in Adjusted EBIT met betrekking tot de centrale activiteiten worden toegewezen aan de verschillende bedrijfssegmenten die ze ondersteunen.

De transferprijzen voor transacties tussen bedrijfssegmenten zijn gebaseerd op een zakelijke objectieve grondslag (“arm’s length” principe), onder voorwaarden vergelijkbaar met transacties met derde partijen.

De maatstaf voor de winst en het verlies van een segment is Adjusted EBIT en is consistent met de informatie die door de “chief operating decision maker” wordt opgevolgd.

De groep is een gediversifieerde specialiteitengroep en is wereldwijd actief op gebied van landbouw, voeding, watermanagement, efficiënt (her)gebruik van natuurlijke hulpbronnen en overige industriële markten. De producten van de groep worden gebruikt in uiteenlopende toepassingen, industriële en verbruikersmarkten. Hoewel de groep een leiderspositie bekleedt voor een groot deel van haar producten, is de groep niet afhankelijk van grote klanten dankzij de diversificatie van de omzet.

Het merendeel van de omzet van de groep bestaat uit de verkoop van goederen. Deze producten worden in het algemeen rechtstreeks of via distributeurs aan de klant verkocht. Omzet wordt daarom opgenomen wanneer de goederen aan de klant worden geleverd, waarbij het moment van opname afhankelijk is van de contractuele verkoopcondities, gekend als “Internationale commerciële voorwaarden” (Incoterms). De groep erkent eveneens omzet uit de verkoop van diensten. Deze hebben voornamelijk betrekking op het verzamelen van dierlijke bijproducten binnen Akiolis (bedrijfssegment Bio-valorization) en het behandelen van water uit industriële mijnbouw en raffinage, alsook het leveren van waterbehandelingsdiensten op sites voor oliewinning en gasontginning binnen MPR en ECS (bedrijfssegment Industrial Solutions). In dit geval wordt de omzet erkend wanneer de klant de controle verwerft over de diensten, hoofdzakelijk op een bepaald tijdstip. De groep heeft eveneens engineering- en bouwactiviteiten uitgevoerd via haar dochteronderneming S8 Engineering Inc.. Voor omzet uit projecten wordt het omzetbedrag bepaald op basis van de vooruitgang gemaakt met het oog op het volledig voldoen aan de prestatieverplichting. Deze projecten hebben meestal een levensduur van minder dan een jaar.

We verwijzen naar onderstaande tabel voor de belangrijkste items van de winst-en-verliesrekening en de balans per bedrijfssegment.

	toelichting	Agro		Bio-valorization		Industrial Solutions		T-Power		Niet toegewezen		Tessenderlo Group	
		2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
(Miljoen EUR)													
Omzet (intern en extern)		603,5	590,4	543,1	496,9	531,4	517,6	71,1	18,8	-	-	1.749,2	1.623,7
Omzet (intern)		0,8	0,6	-	-	5,5	2,1	-	-	-	-	6,3	2,8
Omzet		602,8	589,8	543,1	496,9	526,0	515,5	71,1	18,8	-	-	1.742,9	1.620,9
Waarvan:													
- Op een bepaald tijdstip		602,8	589,8	543,1	496,9	520,3	510,4	71,1	18,8	-	-	1.737,3	1.615,8
- Over een bepaalde periode		-	-	-	-	5,6	5,1	-	-	-	-	5,6	5,1
Adjusted EBIT		88,4	86,3	22,7	2,4	11,9	5,6	12,0	4,3	-	-	134,9	98,5
Adjusted EBITDA		118,5	110,2	56,6	27,5	41,4	26,5	51,2	13,5	-	-	267,7	177,8
Rendement op omzet (Adjusted EBITDA/omzet)		19,7%	18,7%	10,4%	5,5%	7,9%	5,1%	72,1%	72,2%	-	-	15,4%	11,0%
Gesegmenteerde activa		506,9	482,2	439,2	385,9	313,3	287,9	390,7	429,5	46,7	32,9	1.696,8	1.618,4
Afgeleide financiële instrumenten	26	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,9	0,0	0,9
Deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	14	18,2	17,8	0,7	0,7	-	-	-	-	-	-	18,9	18,5
Overige beleggingen	14	-	-	-	-	-	-	-	-	11,3	11,1	11,3	11,1
Uitgestelde belastingvorderingen	15	-	-	-	-	-	-	-	-	29,8	24,6	29,8	24,6
Geldmiddelen en kasequivalenten	18	-	-	-	-	-	-	-	-	154,5	164,1	154,5	164,1
Totaal activa		525,1	500,0	439,9	386,6	313,3	287,9	390,7	429,5	242,3	233,6	1.911,3	1.837,6
Gesegmenteerde passiva		77,6	83,4	143,8	139,9	72,4	74,9	8,4	4,8	163,4	151,9	465,5	454,9
Afgeleide financiële instrumenten	26	-	-	-	-	-	-	-	-	44,2	54,4	44,2	54,4
Financiële schulden	22	-	-	-	-	-	-	-	-	501,9	512,0	501,9	512,0
Kortetermijnschulden bij kredietinstellingen	18/22	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1
Uitgestelde belastingenschulden	15	-	-	-	-	-	-	-	-	76,0	79,1	76,0	79,1
Totaal eigen vermogen		-	-	-	-	-	-	-	-	823,6	737,2	823,6	737,2
Totaal eigen vermogen en schulden		77,6	83,4	143,8	139,9	72,4	74,9	8,4	4,8	1.609,2	1.534,6	1.911,3	1.837,6
Investeringsuitgaven: materiële vaste activa en overige immateriële activa	11/13	28,9	22,8	55,6	34,2	18,6	25,2	-	-	1,1	1,2	104,3	83,4
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op materiële vaste activa, goodwill en overige immateriële activa	8	-23,7	-23,9	-25,2	-25,2	-24,0	-20,9	-39,2	-9,2	-	-	-112,1	-79,3
Afschrijvingen op 'Right-of-use' activa (IFRS 16 Leaseovereenkomsten)	8/11	-6,4	-	-8,7	-	-8,6	-	-0,1	-	-	-	-23,7	-
Terugname/(additionele) voorraad afwaarderingen	17	-1,7	-0,4	-2,2	-0,1	0,0	-0,8	-	-	-	-	-3,9	-1,4

De 2019 gesegmenteerde activa werden beïnvloed door de opname van 'Right-of-use' activa voor een totaal van 60,5 miljoen EUR per 31 december 2019 (toelichting 11 - Materiële vaste activa). De impact op de gesegmenteerde activa bedroeg 11,4 miljoen EUR bij Agro, 18,0 miljoen EUR bij Bio-valorization, 25,3 miljoen EUR bij Industrial Solutions en 5,7 miljoen EUR bij Niet-toegewezen.

Niet toegewezen gesegmenteerde passiva bevatten hoofdzakelijk milieuvorzieningen voor de sites in België (Ham, Tessenderlo, Vilvoorde) en Frankrijk (Loos).

De afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op materiële vaste activa, goodwill en overige immateriële activa van T-Power stijgen van -9,2 miljoen EUR in 2018 tot -39,2 miljoen EUR in 2019, aangezien T-Power nv pas in oktober 2018 werd aangekocht en bijgevolg bevatte 2018 slechts één kwartaal afschrijvingen.

Het resultaat vóór belastingen wordt als volgt berekend:

(Miljoen EUR)	2019	2018
Adjusted EBIT	134,9	98,5
EBIT aanpassende elementen	-11,6	11,6
Financieringskosten - netto	-7,2	2,5
Aandeel in het resultaat van deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode, na winstbelasting	0,3	3,7
Winst (+) / verlies (-) vóór belastingen	116,5	116,3

De informatie op basis van de geografische segmenten omvat de omzet op basis van de geografische ligging van de klanten. De gesegmenteerde vaste activa (materiële vaste activa, goodwill en overige immateriële activa) zijn gebaseerd op de geografische ligging van de activa.

(Miljoen EUR)	Omzet per markt		Gesegmenteerde vaste activa	
	2019	2018	2019	2018
België	176,3	117,7	526,9	537,0
Nederland	171,3	167,9	33,7	25,3
Frankrijk	294,4	295,4	218,3	190,6
Duitsland	44,3	43,3	17,8	12,8
Spanje	59,3	57,8	-	-
Groot-Brittannië	83,4	83,2	20,1	11,9
Polen	21,8	21,9	5,2	4,7
Overige Europese landen	122,5	102,3	4,9	6,3
Verenigde Staten	518,3	470,6	198,1	190,3
Mexico	35,3	37,7	1,4	0,6
China	19,4	20,4	9,0	11,0
Rest van de wereld	196,6	202,8	34,0	23,9
Tessenderlo Group	1.742,9	1.620,9	1.069,6	1.014,4

T-Power nv droeg 71,1 miljoen EUR bij tot de 2019 omzet van de groep in "België" (in vergelijking met 18,8 miljoen EUR in 2018, aangezien T-Power nv pas vanaf oktober 2018 werd opgenomen volgens de volledige consolidatiemethode).

De stijging van de omzet in de Verenigde Staten (+10%) kan voornamelijk verklaard worden door de versterking van de USD ten opzichte van de EUR in 2019. Zonder wisselkoerseffect zou de stijging van de omzet in de Verenigde Staten +4% bedragen welke voornamelijk verklaard kan worden door de groei binnen PB Leiner (bedrijfssegment Bio-valorization).

De gesegmenteerde vaste activa in 2019 werden beïnvloed door de implementatie van IFRS 16 *Leaseovereenkomsten*, welk resulteerde in de erkenning van 'Right-of-use' activa voor een totaal van 60,5 miljoen EUR. Deze activa bevinden zich voornamelijk in Frankrijk (17,4 miljoen EUR), België (13,6 miljoen EUR), Verenigde Staten (13,3 miljoen EUR), Groot-Brittannië (8,5 miljoen EUR) en Nederland (5,3 miljoen EUR).

4. ACQUISITIES EN VERKOPEN

Acquisities

De groep nam in juni 2019 100% van de aandelen en stemrechten in NAES Belgium bvba over van NAES Corporation, een dochterbedrijf van Itochu Corporation. NAES Belgium zorgt sinds 2012 voor de operationele werking van de T-Power 425 MW CCGT-centrale (Combined Cycle Gas Turbine) (Tessengerlo, Belgium), een 100% dochteronderneming van Tessenderlo Group. De vennootschap stelt 30 personeelsleden tewerk. Op overnamedatum werd de naam van de vennootschap gewijzigd in T-Power Energy Services bv. De overnamevergoeding, betaald met geldmiddelen, en de gerelateerde transactiekosten zijn niet significant. De reële waarde van verworven activa en aangegane verplichtingen evenaarden hun boekwaarde op de overnamedatum en bijgevolg werden geen significante reële waarde aanpassingen opgenomen. Naar aanleiding van deze transactie werd er geen goodwill erkend. De overige schulden en belastingschulden werden voorlopig gewaardeerd. Indien nieuwe informatie, binnen het jaar na de overnamedatum, over feiten en omstandigheden die op de overnamedatum bestonden, aanpassingen aan de bovenstaande bedragen rechtvaardigt, zullen de bedragen, opgenomen naar aanleiding van de acquisitie, nog herzien worden. De bijdrage van T-Power Energy Services bv tot de resultaten van 2019 was niet significant.

De onderstaande tabel vat de impact van de acquisitie van T-Power Energy Services bv op de financiële positie van de groep in 2019 samen:

(Miljoen EUR)	Waarden vóór acquisitie (BE Gaap)	Aanpassingen aan de reële waarde	Erkende waarden bij acquisitie
Vaste activa	0,0	0,1	0,1
Vlottende activa	0,9	0,0	0,9
Schulden op meer dan één jaar	1,3	0,0	1,4
Schulden op ten hoogste één jaar	0,8	-	0,8
Netto actief	-1,2	0,1	-1,1
Totale (betaalde)/ontvangen prijs, voldaan in geldmiddelen			-0,7
Verworven/(afgestane) banksaldi en geldmiddelen			1,8
Netto (uitstroom)/instroom van geldmiddelen			1,1

Indien de overname op 1 januari 2019 had plaatsgevonden, zou de bijdrage van T-Power Energy Services bv tot de omzet van de groep nihil geweest zijn, aangezien er enkel diensten worden geleverd aan de dochteronderneming T-Power nv, en zou het resultaat niet significant geweest zijn.

De groep kondigde op 2 oktober 2018 de overname van de resterende 80% aandelen van T-Power nv, een gascentrale van 425 MW in Tessenderlo (België), aan. De overnamevergoeding, betaald met geldmiddelen, bedroeg 131,1 miljoen EUR, terwijl de verworven geldmiddelen en kasequivalenten 80,6 miljoen EUR bedroegen. Dit resulteerde in een netto uitstroom van geldmiddelen van -50,5 miljoen EUR. Er werd geen nieuwe informatie verkregen in 2019, over feiten en omstandigheden die bestonden op acquisitiedatum en die zou resulteren in een aanpassing van de administratieve verwerking van deze overname.

Verkopen

Er hebben zich in 2019 geen verkopen voorgedaan.

5. OVERIGE BEDRIJFSOPBRENGSTEN EN -KOSTEN

Onderstaande tabel toont de overige bedrijfsopbrengsten en -kosten:

(Miljoen EUR)	2019	2018
Toevoeging aan voorzieningen	-1,2	-1,0
Onderzoeks- en ontwikkelingskosten	-11,8	-10,5
Subsidies	0,0	0,1
Afschrijvingen	-0,2	-0,1
Meerwaarden op de realisatie van materiële vaste activa en overige immateriële activa	0,2	0,3
Terugname/(erkenning) van bijzondere waardeverminderingen op handelsvorderingen	-0,3	-0,5
Overige	-5,4	-3,5
Totaal	-18,8	-15,3

De kosten van de onderzoeksfase van een intern project worden onmiddellijk ten laste genomen. De onderzoeks- en ontwikkelingskosten hebben voornamelijk betrekking op lonen en salarissen voor een bedrag van -6,3 miljoen EUR (2018: -5,4 miljoen EUR) en afschrijvingslasten voor een bedrag van -0,5 miljoen EUR (2018: -0,5 miljoen EUR). In 2019 en 2018 werden geen significante ontwikkelingskosten geactiveerd.

De overige bedrijfsopbrengsten en -kosten (-5.4 miljoen EUR) omvatten voornamelijk de belastingen, andere dan de belastingen op het resultaat, zoals roerende voorheffing en regionale heffingen, de kost van verbruikte emissierechten en diverse, individueel, niet-significante bedragen binnen meerdere dochterondernemingen van de groep.

6. EBIT AANPASSENDE ELEMENTEN

De 2019 EBIT aanpassende elementen bedragen -11,6 miljoen EUR in 2019 (2018: +11,6 miljoen EUR).

(Miljoen EUR)	2019	2018
Opbrengsten en verliezen uit verkopen	4,2	12,1
Herstructurering	0,3	0,9
Bijzondere waardeverminderingen	-3,1	-
Voorzieningen en geschillen	-5,9	-0,9
Overige opbrengsten en kosten	-7,1	-0,5
Totaal	-11,6	11,6

De opbrengsten en verliezen uit verkopen omvatten voornamelijk de vrijval van de omrekeningsverschillen na de voltooiing van het liquidatieproces van PB Gelatins Wenzhou Co., Ltd. (China) voor +3,0 miljoen EUR, alsook de winst op de verkoop van een aantal niet-strategische activa (voornamelijk land, dat niet werd gebruikt in de huidige activiteiten). De 2018 opbrengsten en verliezen uit verkopen waren het resultaat van de acquisitie van de 80% resterende aandelen van T-Power nv. In overeenstemming met IFRS 3 *Bedrijfscombinaties*, werd het originele 20% belang geherwaardeerd aan reële waarde en resulteerde dit in een winst van +12,1 miljoen EUR.

Aanpassingen aan lopende herstructureringsprogramma's hadden geen significante impact op het resultaat van de groep (+0,3 miljoen EUR).

Bijzondere waardeverminderingverliezen hebben betrekking op activa, die niet meer gebruikt worden door wijzigingen in marktomstandigheden (in het bedrijfssegment Industrial Solutions) en de bijzondere waardevermindering op de goodwill van de Groep BT Bautechnik (toelichting 12 - Goodwill).

Voorzieningen en geschillen omvatten voornamelijk de impact (-5,6 miljoen EUR) van de verlaging van de disconteringsvoet toegepast op de milieuvorzieningen om de kosten, gedurende de periode 2020-2054, te dekken voor de sanering van historische bodemverontreiniging van de fabrieksterreinen in België (Ham, Tessenderlo en Vilvoorde) en Frankrijk (Loos). De disconteringsvoet per 31 december 2019 varieerde tussen 0% en 1% (tussen 0% en 2% eind 2018).

Overige opbrengsten en kosten betreffen voornamelijk de impact van een aankoopovereenkomst voor elektriciteit (-6,3 miljoen EUR in 2019), waarvoor de vrijstelling voor eigen gebruik ("own-use exemption") volgens IAS 39 niet meer van toepassing is, en verschillende andere, individueel niet-significante, bestanddelen.

7. PERSONEELSKOSTEN EN HIERMEE VERBONDEN VOORDELEN

De personeelskosten en hiermee verbonden voordelen, met uitzondering van de herstructureringskosten, zijn als volgt:

(Miljoen EUR)	toelichting	2019	2018
Lonen en salarissen		-234,7	-222,3
Bijdragen van de werkgever aan de sociale zekerheid		-52,6	-51,0
Overige personeelskosten		-18,4	-16,9
Bijdragen aan vaste bijdrage pensioenplannen		-8,8	-8,2
Kosten gerelateerd aan te bereiken doel pensioenplannen	23	-6,2	-6,7
Totaal		-320,7	-305,1

Het gemiddelde aantal voltijdse equivalenten op jaareinde 2019 bedraagt 4.742 (2018: 4.644). Deze stijging kan voornamelijk verklaard worden door de werknemers van T-Power Energy Services bv, een dochteronderneming aangekocht in juni 2019 (toelichting 4 - Acquisities en verkopen) en een stijging van de voltijdse equivalenten binnen DYKA Group en Tessenderlo Kerley International, voornamelijk om de productie-, logistieke en verkoopteams te versterken.

8. BIJKOMENDE INFORMATIE BETREFFENDE BEDRIJFSKOSTEN VOLGENS KOSTENSOORT

Afschrijvingen op materiële vaste activa en overige immateriële activa zijn opgenomen in de volgende rubrieken van de winst-en-verliesrekening:

(Miljoen EUR)	toelichting	Afschrijvingen op materiële vaste activa		Afschrijvingen op overige immateriële activa		Totaal	
		2019	2018	2019	2018	2019	2018
Kostprijs verkopen		-96,7	-61,9	-23,0	-7,3	-119,7	-69,1
Administratieve kosten		-5,8	-2,3	-1,2	-1,7	-7,0	-4,1
Verkoop- en marketingkosten		-0,8	-0,1	-4,6	-5,4	-5,5	-5,5
Overige bedrijfsopbrengsten en -kosten		-0,7	-0,6	-	-	-0,7	-0,6
Totaal	11/13	-104,0	-64,9	-28,7	-14,4	-132,8	-79,3

Bijzondere waardeverminderingen op materiële vaste activa, overige immateriële activa en goodwill zijn opgenomen in de volgende rubrieken van de winst-en-verliesrekening:

(Miljoen EUR)	toelichting	Materiële vaste activa		Overige immateriële activa		Goodwill		Totaal	
		2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
		Bijzondere waardeverminderingen	6/12	-2,3	-	-	-	-0,7	-
Totaal	11/13	-2,3	0,0	0,0	0,0	-0,7	0,0	-3,1	0,0

De totale afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen in 2019 bedragen -135,8 miljoen EUR, in vergelijking met -79,3 miljoen EUR in 2018 (toelichting 11 - Materiële vaste activa, toelichting 12 - Goodwill en toelichting 13 - Overige immateriële activa).

De stijging van de afschrijvingen kan voornamelijk verklaard worden door:

- Afschrijvingen op 'Right-of-use' activa, in overeenstemming met IFRS 16 *Leaseovereenkomsten* van toepassing vanaf 1 januari 2019 voor een bedrag van -23,7 miljoen EUR, inbegrepen in de volgende rubrieken: Kostprijs verkopen (-19,2 miljoen EUR), administratieve kosten (-3,7 miljoen EUR) en verkoop- en marketingkosten (-0,8 miljoen EUR).
- De impact van de afschrijvingen voor een volledig jaar van T-Power nv, pas volledig verworven in oktober 2018, voor een bedrag van -17,3 miljoen op materiële vaste activa EUR (2018: -3,8 miljoen EUR) en -21,8 miljoen EUR op overige immateriële activa (2018: -5,5 miljoen EUR).

9. FINANCIERINGSKOSTEN EN -OPBRENGSTEN

De netto financieringskosten en -opbrengsten bedragen -7,2 miljoen EUR in 2019, in vergelijking met +2,5 miljoen EUR in 2018 en omvatten volgende elementen:

(Miljoen EUR)	2019			2018		
	Financieringskosten	Financieringsopbrengsten	Totaal	Financieringskosten	Financieringsopbrengsten	Totaal
Interestkosten op financiële schulden gewaardeerd aan afgeschreven kostprijs	-11,2	-	-11,2	-10,3	-	-10,3
Bereidstellingsprovisie op het ongebruikte gedeelte van de kredietfaciliteit	-0,3	-	-0,3	-0,2	-	-0,2
Factoringkosten	-0,0	-	-0,0	-0,0	-	-0,0
Ontvangen dividenden van overige beleggingen	-	0,1	0,1	-	0,1	0,1
Interestopbrengsten op geldmiddelen en kasequivalenten	-	1,0	1,0	-	2,2	2,2
Kosten verbonden met het afwickelen van de verdisconteringsimpact van voorzieningen	-0,7	-	-0,7	-1,0	-	-1,0
Netto interest(kosten)/opbrengsten op pensioenvorderingen/ (verplichtingen)	-0,6	0,1	-0,5	-0,5	-	-0,5
Netto wisselkoerswinsten en -verliezen (inclusief herwaardering aan reële waarde en realisatie van afgeleide financiële instrumenten)	-7,3	14,9	7,6	-9,0	21,7	12,7
Netto overige financierings(kosten)/ opbrengsten	-3,1	0,0	-3,1	-0,7	0,2	-0,5
Totaal	-23,3	16,1	-7,2	-21,7	24,2	2,5

De interestkosten op de financiële schulden bedragen -11,2 miljoen EUR (2018: -10,3 miljoen EUR) en bestaan voornamelijk uit:

- De interestkosten op de obligaties (-6,7 miljoen EUR), uitgegeven in 2015, met een looptijd van 7 jaar (de “2022 obligaties”) en 10 jaar (de “2025 obligaties”) met een vaste coupon van respectievelijk 2,875% en 3,375%.
- De interestkosten van de lening van T-Power nv, enkel volledig verworven vanaf het vierde kwartaal van 2018. De financieringsstructuur van T-Power nv werd herzien in het eerste semester van 2019. De nieuwe langlopende kredietfaciliteit bedroeg 193,0 miljoen EUR, waarvan het openstaand kapitaal 167,3 miljoen EUR bedraagt per 31 december 2019. De verschuldigde rentevoet is de EURIBOR plus een marge. Voor 80% van de uitstaande lening werd de EURIBOR, door middel van een reeks aangepaste termijncontracten, vastgezet aan 5,6% op jaarbasis. De reële waarde van deze termijncontracten bedroeg -38,1 miljoen EUR op overnamedatum (opgenomen als afgeleide financiële instrumenten in de geconsolideerde balans, zie ook toelichting 26 - Financiële instrumenten). De 2019 interesten, die werden betaald voor deze langlopende kredietfaciliteit, resulteerden in een uitstroom van geldmiddelen voor -10,6 miljoen EUR. -2,6 miljoen EUR werd opgenomen als interestkost, terwijl de overige -8,0 miljoen EUR de halfjaarlijkse betalingen van de termijncontracten op hun vervaldatum betrof.
- De interestkosten in overeenstemming met IFRS 16 *Leaseovereenkomsten* voor -1,4 miljoen EUR.

De uitstroom van geldmiddelen voor betaalde interesten bedroeg hierdoor -19,2 miljoen EUR (interestkosten voor -11,2 miljoen EUR en betalingen van termijncontracten op hun vervaldatum voor -8,0 miljoen EUR).

De netto wisselkoerswinsten (+7,6 miljoen EUR) worden hoofdzakelijk verklaard door de niet-gerealiseerde wisselkoerswinsten op intragroepsleningen en geldmiddelen en kasequivalenten (voornamelijk in USD), die niet ingedekt worden. De versterking van de USD tegenover de EUR (+1.9%) heeft dit resultaat beïnvloed. We verwijzen naar toelichting 26 - Financiële instrumenten voor verdere informatie betreffende de blootstelling van de groep aan het wisselkoersrisico.

De stijging in de overige financieringskosten (-3,1 miljoen EUR in 2019 tegenover slechts -0,5 miljoen EUR in 2018) is voornamelijk te wijten aan eenmalige kosten naar aanleiding van de herfinanciering van T-Power nv in het eerste semester van 2019 (zie toelichting 22 - Financiële schulden).

De onderstaande tabel toont de reconciliatie tussen de interestkosten zoals opgenomen in de geconsolideerde winst- en verliesrekening en de betaalde interesten in het geconsolideerd kasstroomoverzicht:

(Miljoen EUR)	2019	2018
Interestkosten van leaseschulden	-1,4	-
Interestkosten van overige financiële schulden	-9,7	-10,3
Totaal interestkosten van financiële schulden gewaardeerd aan afgeschreven kostprijs	-11,2	-10,3
Reconciliatie met het geconsolideerd kasstroomoverzicht		
Betaalde interest (IFRS 16 Leaseovereenkomsten)	-1,4	-
Betaalde interest van overige financiële schulden	-9,7	-10,3
Wijziging in toe te rekenen interestkosten	0,0	-3,4
Betaling van termijncontracten T-Power nv op vervaldatum (opgenomen bij T-Power nv op overnamedatum)	-8,0	-0,0
Betaalde interest	-17,7	-13,7

De 2018 wijziging in toe te rekenen interestkosten (-3,4 miljoen EUR) had voornamelijk betrekking op toe te rekenen interestkosten van T-Power nv, die reeds erkend waren op overnamedatum (oktober 2018).

10. BELASTINGEN OP HET RESULTAAT

De reconciliatie tussen het theoretisch belastingtarief en het effectief belastingtarief voor de totale belastingen op het resultaat is als volgt:

(Miljoen EUR)	2019	2018
Opgenomen in de winst- en verliesrekening		
Verschuldigde belastingen	-28,6	-17,5
Wijziging verschuldigde belastingen vorige periodes	3,0	-1,6
Uitgestelde belastingen - door wijzigingen in tijdelijke verschillen	7,1	-1,3
Uitgestelde belastingen - door wijzigingen in het belastingtarief	0,8	0,3
Uitgestelde belastingen - opname (terugname) van voorheen niet-opgenomen belastingverliezen	-1,1	-4,2
Totale belastingen in de winst- en verliesrekening	-18,9	-24,3
Winst (+) / verlies (-) vóór belastingen	116,5	116,3
Min het aandeel in het resultaat van deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode, na winstbelasting	0,3	3,7
Winst (+) / verlies (-) vóór belastingen en vóór het aandeel in het resultaat van deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	116,2	112,6
Effectief belastingtarief	16,3%	21,5%
Aansluiting met effectief belastingtarief		
Winst (+) / verlies (-) vóór belastingen en vóór het aandeel in het resultaat van deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	116,2	112,6
Theoretisch belastingtarief	27,4%	28,2%
Verwachte belastingen aan het theoretisch belastingtarief	-31,9	-31,7
Vershil tussen theoretische en effectieve belastingen	12,9	7,5
Wijziging van de uitgestelde belastingen	-0,3	-3,8
Wijziging van het belastingtarief	0,8	0,3
Opname (+) / terugname (-) van voorheen opgenomen belastingverliezen	-1,1	-4,2
Wijziging van de belastingen	13,2	11,3
Fiscaal niet-afrekbare uitgaven	-1,9	-1,0
Niet-belastbaar inkomen	2,3	4,9
Kapitaalwinsten en -verliezen op deelnemingen	0,8	-
Belastingsincentieven	1,4	1,5
Gebruik of opname van voorheen niet geboekte fiscale verliezen/belastingkredieten	3,7	4,6
Fiscale verliezen / tijdelijke verschillen waarvoor geen uitgestelde belastingvordering werd opgenomen	-4,2	-5,7
Wijziging verschuldigde belastingen vorige periodes	3,0	-1,6
Overige	8,2	8,7

Het geaggregeerd gewogen theoretisch belastingtarief bedroeg 27,4% in 2019 tegenover 28,2% in 2018. Deze wijziging van het tarief kan verklaard worden door wijzigingen in het relatieve gewicht van elke dochteronderneming, met verschillende individuele theoretische belastingtarieven, in het totale resultaat van de groep.

De volgende hervorming van de vennootschapsbelasting beïnvloedde de belastingen in 2019:

- In april 2019 keurde het Luxemburgse parlement de begrotingswet 2019 goed die een daling van het belastingtarief voor vennootschappen, van 18% naar 17%, voorziet in 2019. Er zijn geen wijzigingen aan het tarief van de solidariteitsbijdrage en de gemeentelijke belasting op ondernemingen. Deze tariefwijziging resulteerde hierdoor in een algemeen inkomstenbelastingtarief van 24,94% voor ondernemingen vanaf 2019 (tegenover 26,01% in 2018).

De terugname van voorheen opgenomen belastingverliezen in 2019 (-1,1 miljoen EUR) is het resultaat van de beoordeling van de toekomstige belastbare winsten op jaareinde 2019.

De fiscaal niet-aftekbare uitgaven omvatten permanente verschillen alsook kosten die niet aftrekbaar zijn volgens de lokale belastingwetgeving (bijv. autokosten en maaltijdcheques).

Het niet-belastbaar inkomen omvat belastingkredieten voor competitiviteit, werkgelegenheid en onderzoek, alsook verschillen door de omrekening van de lokale naar de functionele munt.

Belastingincentieven in 2019 omvatten verminderingen betreffende onderzoeks- en ontwikkelingskosten, alsook de "Foreign-derived intangible income" aftrek (FDII) in de Verenigde Staten van Amerika.

Het gebruik of opname van voorheen niet geboekte fiscale verliezen/belastingkredieten in 2019 en 2018 heeft voornamelijk betrekking op de erkenning van overgedragen fiscale verliezen in België.

Fiscale verliezen en tijdelijke verschillen waarvoor geen uitgestelde belastingvordering werd opgenomen in 2019 hebben voornamelijk betrekking op fiscale verliezen in Groot-Brittannië en China, terwijl deze in 2018 voornamelijk betrekking hadden op fiscale verliezen in Groot-Brittannië, Frankrijk, China en Brazilië.

"Overige" in 2019 (8,2 miljoen EUR) heeft voornamelijk betrekking op intragroep transacties in Tessengerlo Group nv, die geëlimineerd werden in de consolidatie. De 2018 "Overige" (8,7 miljoen EUR) was voornamelijk de niet-belastbare winst die naar aanleiding van de herwaardering aan reële waarde van het initiële 20% belang in T-Power nv werd erkend.

11. MATERIËLE VASTE ACTIVA

(Miljoen EUR)	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrusting	Meubilair en rollend materieel	Activa in aanbouw	Totaal
Kostprijs					
Op 1 januari 2019	463,7	1.424,9	70,3	47,3	2.006,2
- opname van 'Right-of-use' activa bij initiële toepassing IFRS 16 <i>Leaseovereenkomsten</i>	49,7	8,6	107,4	-	165,7
Aangepast saldo op 1 januari 2019	513,4	1.433,5	177,7	47,3	2.171,9
- voorziening voor ontmanteling	0,3	0,5	-	-	0,7
- aanschaffingen	0,3	23,1	1,0	78,4	102,8
- IFRS 16 nieuwe en wijzigingen aan leases	4,0	3,1	9,7	-	16,8
- verkopen en buitengebruikstellingen	-16,6	-62,5	-18,6	-	-97,7
- overboekingen	13,4	44,9	13,1	-71,8	-0,4
- omrekeningsverschillen	2,6	4,1	0,1	0,1	6,9
Op 31 december 2019	517,5	1.446,6	183,0	54,1	2.201,1
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen					
Op 1 januari 2019	-251,3	-903,5	-62,2	0,0	-1.217,0
- opname van gecumuleerde afschrijvingen op 'Right-of-use' activa bij initiële toepassing IFRS 16 <i>Leaseovereenkomsten</i>	-27,0	-5,2	-64,7	-	-97,0
Aangepast saldo op 1 januari 2019	-278,3	-908,7	-126,9	0,0	-1.314,0
- afschrijvingen	-23,5	-61,5	-19,1	-	-104,0
- bijzondere waardeverminderingen	-	-2,3	-	-	-2,3
- verkopen en buitengebruikstellingen	16,2	62,0	17,0	-	95,2
- overboekingen	-0,1	0,3	-0,0	-	0,1
- omrekeningsverschillen	-1,1	-1,8	-0,1	-	-3,1
Op 31 december 2019	-286,9	-912,1	-129,2	0,0	-1.328,2
Netto boekwaarde					
Aangepast saldo op 1 januari 2019	235,1	524,8	50,7	47,3	857,9
Op 31 december 2019	230,6	534,4	53,8	54,1	872,9

(Miljoen EUR)	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrusting	Meubilair en rollend materieel	Activa in aanbouw	Totaal
Kostprijs					
Op 1 januari 2018	431,2	1.149,1	72,8	41,9	1.695,1
- aankopen door bedrijfscombinaties	11,3	252,7	0,2	-	264,3
- voorziening voor ontmanteling	0,1	0,7	-	-	0,7
- aanschaffingen	4,3	13,0	0,8	64,3	82,3
- verkopen en buitengebruikstellingen	-2,2	-34,8	-6,8	-	-43,7
- overboekingen	15,0	40,3	2,9	-58,3	-0,1
- omrekeningsverschillen	4,1	3,9	0,3	-0,7	7,6
Op 31 december 2018	463,7	1.424,9	70,3	47,3	2.006,2
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen					
Op 1 januari 2018	-234,9	-891,4	-65,4	0,0	-1.191,8
- afschrijvingen	-17,0	-44,7	-3,2	-	-64,9
- bijzondere waardeverminderingen	-	-	-	-	-
- verkopen en buitengebruikstellingen	1,9	33,4	6,7	-	42,1
- omrekeningsverschillen	-1,3	-0,9	-0,2	-	-2,4
Op 31 december 2018	-251,3	-903,5	-62,2	0,0	-1.217,0
Netto boekwaarde					
Op 1 januari 2018	196,3	257,7	7,4	41,9	503,3
Op 31 december 2018	212,4	521,4	8,1	47,3	789,2

De investeringen in materiële vaste activa bedragen 102,8 miljoen EUR (2018: 82,3 miljoen EUR) en worden per bedrijfssegment weergegeven in toelichting 3 - Gesegmenteerde informatie.

De meerderheid van de investeringsuitgaven heeft betrekking op:

- Investerings in (de modernisering van) fabrieksinfrastructuur (voornamelijk in het bedrijfssegment Agro);
- Investerings in de uitbreiding van de productiecapaciteit van SOLUGEL® collageenpeptiden en in het optimaliseren van de valorisatie van dierlijke bijproducten (bedrijfssegment Bio-valorization);
- Investerings in nieuwe productielijnen bij DYKA Group (bedrijfssegment Industrial Solutions);
- Investerings in de renovatie van het nieuwe Kerley hoofdkantoor in Phoenix (Arizona, Verenigde Staten);
- De vervanging van uitrusting en voertuigen, welke voorheen geleased werden en nu worden aangekocht.

De kostprijs van de in 2019 verkopen en buitengebruikstellingen bedraagt -97,7 miljoen EUR, en bevat voornamelijk de bruto boekwaarde van leaseovereenkomsten, erkend in overeenstemming met IFRS16 Leases, die hun einddatum bereikten in 2019, en de buitengebruikstelling van activa zonder resterende nettoboekwaarde in Ham (België) als gevolg van de verdere ontmanteling van de vroegere fosfaten activiteit.

In toelichting 8 - Bijkomende informatie betreffende bedrijfskosten volgens kostensoort worden de rubrieken van de winst-en-verliesrekening toegelicht waarin de afschrijvingen, bijzondere waardeverminderingen en terugnames van bijzondere waardeverminderingen zijn verwerkt.

Er werden geen financieringskosten geactiveerd in 2019 en 2018.

Zowel de materiële vaste activa van T-Power nv (Tessenderlo, België) als het hoofdkantoor van Kerley in Phoenix (Arizona, Verenigde Staten) zijn als zekerheid in pand gegeven ter dekking van verplichtingen.

De nettoboekwaarde van de 'Right-of-use' activa per bedrijfssegment kan teruggevonden worden in onderstaande tabel:

(Miljoen EUR)	2019	Initiële toepassing IFRS 16 'Right-of-use' activa*
Agro	11,4	12,0
Bio-valorization	18,0	22,7
Industrial Solutions	25,3	27,1
T-Power	0,0	0,0
Niet toegewezen	5,7	6,9
Tessenderlo Group	60,5	68,7

* De groep heeft de gewijzigde retroactieve methode toegepast. Het cumulatieve effect van de eerste toepassing van IFRS 16 werd opgenomen als een aanpassing aan het beginsaldo van overgedragen winst op 1 januari 2019, zonder aanpassing van de vergelijkende cijfers.

De leaseovereenkomsten bestaan voornamelijk uit terreinen en gebouwen (voornamelijk verkoopkantoren binnen het segment Industrial Solutions en het hoofdkantoor in Brussel binnen Niet toegewezen), een groot aantal vrachtwagens en treinwagons (voornamelijk binnen de bedrijfssegmenten Agro en Bio-valorization), alsook bedrijfswagens.

De leaseperiode wordt door de groep beschouwd als de niet-opzegbare periode van de leaseovereenkomst, samen met periodes waarvoor een optie tot verlenging van de leaseovereenkomst bestaat, indien het redelijk zeker is dat deze optie zal worden uitgeoefend, of periodes waarvoor een optie tot beëindiging van de leaseovereenkomst bestaat, indien het redelijk zeker is dat deze optie niet zal worden uitgeoefend. De groep heeft gebruik gemaakt van inschattingen bij het beoordelen of het redelijk zeker is dat een optie tot verlenging uitgeoefend zal worden. Hierbij heeft de groep alle relevante factoren, die een voordeel voor de groep vormen om een optie tot verlenging uit te oefenen, in overweging genomen. De belangrijkste leaseovereenkomsten met een geschatte resterende looptijd van meer dan 5 jaar hebben voornamelijk betrekking op de verkoopkantoren bij Industrial Solutions (gewogen gemiddelde looptijd van 12 jaar) en het Brussels hoofdkantoor (looptijd 9 jaar). Zie toelichting 26 - Financiële instrumenten voor de contractuele vervaldagen van de leaseschulden, inclusief interestbetalingen. In 2019 bedragen de bruto leasebetalingen -25,5 miljoen EUR, welke -1,4 miljoen EUR interestkosten omvatten.

De afschrijvingen, op lineaire basis erkend over de leaseperiode of over de gebruiksduur van het actief indien deze laatste korter is, bedragen -23,7 miljoen EUR (toelichting 8 - Bijkomende informatie betreffende bedrijfskosten volgens kostensoort).

De groep koos ervoor om geen 'right-of-use' actief of leaseverplichting op te nemen voor leaseovereenkomsten waarvan het onderliggend actief een lage waarde heeft, voornamelijk IT- en kantooruitrusting, en voor leaseovereenkomsten van korte duur. De kosten van de leaseovereenkomsten waarvan het onderliggend actief een lage waarde heeft en van leaseovereenkomsten van korte duur zijn niet significant.

12. GOODWILL

Goodwill vertegenwoordigt ongeveer 1,8% van de totale activa van de groep op 31 december 2019 en bedraagt 34,6 miljoen EUR (2018: 1,9% of 35,0 miljoen EUR).

De nettoboekwaarde van de goodwill per bedrijfssegment en per kasstroomgenererende eenheid wordt weergegeven in onderstaande tabel:

(Miljoen EUR)	2019			2018		
	Kostprijs	Waarde- vermindering/ Afschrijving*	Netto boekwaarde	Kostprijs	Waarde- vermindering/ Afschrijving*	Netto boekwaarde
Agro	4,8	-4,1	0,7	4,7	-4,1	0,6
Bio-valorization	28,5	-2,7	25,8	28,3	-2,7	25,6
Groep Akiolis	17,2	-2,2	15,0	17,2	-2,2	15,0
PB Leiner Amerika	11,3	-0,5	10,8	11,1	-0,5	10,6
Industrial Solutions	10,4	-2,8	7,6	10,2	-2,0	8,2
John Davidson Pipes	3,4	-1,1	2,3	3,2	-1,0	2,2
Nyloplast	3,0	-	3,0	3,0	-	3,0
Groep BT Bautechnik	0,7	-0,7	-	0,7	-	0,7
MPR	3,3	-1,0	2,3	3,2	-0,9	2,3
T-Power	0,6	-	0,6	0,6	-	0,6
Totaal	44,3	-9,6	34,6	43,8	-8,8	35,0

* Goodwill werd afgeschreven tot 1 januari 2004.

De goodwill van Groep Akiolis en PB Leiner Amerika hebben de meest significante nettoboekwaarde:

- Groep Akiolis (onderdeel van het bedrijfssegment Bio-valorization): 15,0 miljoen EUR (2018: 15,0 miljoen EUR).
- PB Leiner Amerika (onderdeel van het bedrijfssegment Bio-valorization): 10,8 miljoen EUR (2018: 10,6 miljoen EUR).

Alle bewegingen met betrekking tot goodwill worden weergegeven in onderstaande tabel:

(Miljoen EUR)	Toelichting	2019	2018
Kostprijs			
Op 1 januari		43,8	43,6
- aankopen door bedrijfscombinaties		-	0,6
- andere bewegingen		-	-1,2
- omrekeningsverschillen		0,5	0,8
Op 31 december		44,3	43,8
Bijzondere waardeverminderingen			
Op 1 januari		-8,8	-9,8
- andere bewegingen		-	1,2
- bijzondere waardeverminderingen	6/8	-0,7	-
- omrekeningsverschillen		-0,1	-0,2
Op 31 december		-9,6	-8,8
Netto boekwaarde			
Op 1 januari		35,0	33,8
Op 31 december		34,6	35,0

Een bijzondere waardevermindering van -0,7 miljoen EUR werd opgenomen voor de goodwill van BT Bautechnik, verworven in 2011, en is weergegeven in de EBIT aanpassende elementen (toelichting 6 - EBIT aanpassende elementen). Management besloot om de goodwill, historisch toegewezen aan deze kasstroomgenererende eenheid, volledig af te waarden aangezien de feiten en omstandigheden op de overnamedatum, die initieel resulteerden tot de opname van goodwill, niet langer van toepassing zijn.

De groep kan niet voorspellen wanneer en of er zich een feit zal voordoen dat een bijzondere waardevermindering noodzaakt, noch hoe dit de gerapporteerde activawaarden zal beïnvloeden. De groep gelooft dat al haar inschattingen redelijk zijn. Ze zijn consistent met de interne rapportering en weerspiegelen de beste inschattingen van het management.

De test op bijzondere waardeverminderingen op goodwill steunt op een aantal kritische oordeelsvormingen, schattingen en veronderstellingen. Goodwill werd getest op bijzondere waardeverminderingen op het niveau van zijn kasstroomgenererende eenheid, gebruik makend van berekeningen betreffende de bedrijfswaarde.

De belangrijkste oordeelsvormingen, schattingen en veronderstellingen die gebruikt werden in de berekeningen zijn de volgende:

- De cashflowprojectie van het eerste jaar is gebaseerd op het 2020 financieel budget zoals goedgekeurd door de raad van bestuur. De toekomstige vrije kasstromen houden rekening met de volgende verwachtingen, die gebaseerd zijn op zowel interne als externe bronnen.
 - De verwachte omzet is gebaseerd op de verwachte verkoopvolumes en de verwachte verkoopprijzen. Verkoopvolumes zijn gebaseerd op prestaties uit het verleden en de inschatting door het management van de evolutie van de markt. Nieuwe productlijnen of productontwikkelingen worden enkel in rekening genomen indien het technisch haalbaar is om deze met de huidige activa te produceren. Verkoopprijzen worden gebaseerd op de huidige trends in de markt, rekening houdend met inflatie en de mogelijkheid tot prijszetting in de markt.
 - Brutowinstmarges zijn gebaseerd op de huidige margeniveaus, de toekomstige productmix en de verwachte evolutie van de belangrijkste grondstofprijzen.
 - Indirecte kosten, die niet significant variëren met verkoopvolumes of prijzen, zijn gebaseerd op de huidige kostenstructuur, rekening houdend met inflatievoorspellingen op lange termijn en exclusief niet-gerealiseerde herstructureringen en kostenbesparende maatregelen.
 - De investeringsuitgaven houden enkel rekening met de kasuitgaven vereist om de activa in hun huidige toestand te behouden en houden geen rekening met toekomstige investeringsuitgaven die de winstgevendheid van de activa aanzienlijk verbeteren of verhogen tegenover hun origineel ingeschatte standaardperformantie.
- Om de eindwaarde te berekenen, werden de data van het vijfde jaar geëxtrapoleerd door vereenvoudigde veronderstellingen te hanteren zoals constante verkochte hoeveelheden, gecombineerd met constante kosten. Het groeipercentage werd verondersteld 1% te zijn.
- Projecties werden gemaakt in de functionele munt van de kasstroomgenererende eenheid en zijn verdisconteerd aan de gewogen gemiddelde kapitaalkost (WACC) na belastingen op het niveau van de kasstroomgenererende eenheid. Deze varieert tussen 5,6% en 8,4%. Aangezien de kasstromen na winstbelasting worden opgenomen in de berekening van de 'bedrijfswaarde' van de kasstroomgenererende eenheden, wordt een discontovoet na winstbelasting gebruikt om consistent te blijven.

De gewogen gemiddelde kapitaalkosten (WACC) die werden gebruikt in de test op bijzondere waardeverminderingen bedroegen voor Groep Akiolis en PB Leiner Amerika respectievelijk 5,6% (2018: 6,3%) en 7,2% (2018: 8,2%).

De toename van deze WACC's met 1% en een gelijktijdige afname van de totale toekomstige verwachte kasstroom met 10% zou er niet toe hebben geleid dat de boekwaarde binnen de significante kasstroomgenererende eenheden groter is dan hun realiseerbare waarde.

Hoewel de groep gelooft dat haar oordeelsvormingen, veronderstellingen en schattingen gepast zijn, kunnen de werkelijke resultaten afwijken van deze schattingen in geval van andere veronderstellingen of omstandigheden.

13. OVERIGE IMMATERIËLE ACTIVA

(Miljoen EUR)	2019				
	Levensduur				
	Bepaald				
	Concessies, octrooien, licenties	Software	Klantenlijsten	Overige immateriële activa	Totaal
Kostprijs					
Op 1 januari 2019	71,8	16,2	201,5	29,0	318,5
- aankopen door bedrijfscombinaties (toelichting 4)	-	-	-	0,1	0,1
- aanschaffingen	-	0,9	-	0,5	1,5
- verkopen en buitengebruikstellingen	-0,5	-0,2	-	-1,6	-2,3
- overboekingen	0,0	0,1	-	0,0	0,2
- omrekeningsverschillen	1,0	0,0	0,3	0,4	1,7
Op 31 december 2019	72,3	17,1	201,8	28,5	319,7
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen					
Op 1 januari 2019	-54,7	-13,6	-41,0	-19,0	-128,3
- afschrijvingen	-4,4	-1,2	-22,1	-1,0	-28,7
- verkopen en buitengebruikstellingen	0,5	0,2	-	-0,0	0,7
- omrekeningsverschillen	-0,7	0,0	-0,3	-0,4	-1,3
Op 31 december 2019	-59,3	-14,6	-63,4	-20,3	-157,7
Netto boekwaarde					
Op 1 januari 2019	17,1	2,6	160,5	10,0	190,2
Op 31 december 2019	13,0	2,5	138,4	8,2	162,1

	2018				
	Levensduur				
	Bepaald				
	Concessies, octrooien, licenties	Software	Klantenlijsten	Overige immateriële activa	Totaal
(Miljoen EUR)					
Kostprijs					
Op 1 januari 2018	68,0	15,6	37,0	21,2	141,8
- aankopen door bedrijfscombinaties	1,3	-	163,7	4,8	169,8
- aanschaffingen	0,2	0,8	-	0,0	1,0
- aankoop van emissierechten	-	-	-	2,7	2,7
- verkopen en buitengebruikstellingen	-0,0	-	-	-0,6	-0,6
- overboekingen	0,0	0,1	-	-	0,1
- omrekeningsverschillen	2,3	-0,3	0,7	1,0	3,8
Op 31 december 2018	71,8	16,2	201,5	29,0	318,5
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen					
Op 1 januari 2018	-48,1	-12,6	-33,2	-17,3	-111,2
- afschrijvingen	-5,0	-1,3	-7,1	-0,9	-14,4
- verkopen en buitengebruikstellingen	0,0	-	-	-	0,0
- omrekeningsverschillen	-1,6	0,3	-0,7	-0,8	-2,8
Op 31 december 2018	-54,7	-13,6	-41,0	-19,0	-128,3
Netto boekwaarde					
Op 1 januari 2018	19,8	3,1	3,8	3,9	30,6
Op 31 december 2018	17,1	2,6	160,5	10,0	190,2

De investeringsuitgaven in overige immateriële activa bedragen 1,5 miljoen EUR (2018: 1,0 miljoen EUR). De informatie per bedrijfssegment wordt weergegeven in toelichting 3 - Gesegmenteerde informatie.

De verkopen en buitengebruikstellingen in "Overige immateriële activa" voor -1,6 miljoen EUR hebben voornamelijk betrekking op het gebruik van eerder aangekochte emissierechten om de emissies, voor producten blootgesteld aan een CO2 weglekrisico, te dekken (2018: -0,6 miljoen EUR).

De groep verwierf in 2019 T-Power Energy Services bv, wat resulteerde in een niet significante reële waarde aanpassing in de rubriek "Overige immateriële activa" dat over een periode van 5 jaar wordt afgeschreven. De aankopen door bedrijfscombinaties in 2018 betrof de aankoop van T-Power nv. De toewijzing van de aankoopprijs resulteerde in de opname van een klantenlijst voor een bedrag van 163,7 miljoen EUR. Deze vertegenwoordigde de reële waarde van een tollingovereenkomst, afgesloten met de RWE groep, voor een periode van 15 jaar (tot juni 2026) voor de volledige capaciteit van de centrale. Deze klantenlijst wordt over de resterende looptijd van het contract afgeschreven. De afschrijving van deze klantenlijst voor 2019 bedroeg -21,1 miljoen EUR (2018: -5,3 miljoen EUR, aangezien afschrijvingen pas werden erkend vanaf de aankoopdatum van de resterende 80% aandelen in oktober 2018).

Er werden geen financieringskosten geactiveerd in 2019 en 2018.

De "overige" immateriële activa met een bepaalde gebruiksduur bestaan voornamelijk uit aangekochte emissierechten voor eigen gebruik, knowhow, productlabels, handelsmerken en gebruiksrechten op terreinen. De productlabels en knowhow worden afgeschreven op lineaire basis over 10 tot 20 jaar.

In toelichting 8 - Bijkomende informatie betreffende bedrijfskosten volgens kostensoort worden de rubrieken van de winst-en-verliesrekening toegelicht waarin de afschrijvingen, bijzondere waardeverminderingen en de terugnames van bijzondere waardeverminderingen zijn verwerkt.

De tollingovereenkomst met RWE is als zekerheid in pand gegeven ter dekking van verplichtingen.

14. DEELNEMINGEN OPGENOMEN VOLGENS DE VERMOGENSMUTATIEMETHODE

Deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode bestaan uit joint ventures.

De joint ventures van de groep zijn:

	Land	Eigendom	
		2019	2018
Établissements Michel SAS	Frankrijk	50%	50%
Jupiter Sulphur LLC	Verenigde Staten	50%	50%

Jupiter Sulphur LLC is een joint venture tussen Phillips 66 Inc. en Tessengerlo Kerley Inc.. Deze joint venture, actief in het herwinnen van zwavel en het produceren van op zwavel gebaseerde producten die aan Tessengerlo Kerley Inc. worden verkocht, bezit en beheert momenteel 2 fabrieken in de Verenigde Staten, in Ponca City (Oklahoma) en Billings (Montana).

De boekwaarde van de deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode is als volgt:

(Miljoen EUR)	2019	2018
Jupiter Sulphur LLC	18,2	17,8
Établissements Michel SAS	0,7	0,7
Totaal	18,9	18,5

Tessengerlo Kerley Inc. heeft een lening van 11,0 miljoen USD (9,8 miljoen EUR) toegekend aan de joint venture Jupiter Sulphur LLC, die volledig werd opgenomen over de periode 2017 en 2018. De lening is rentedragend (3,0%). De lening was oorspronkelijk terugbetaalbaar aan Tessengerlo Kerley Inc. in de periode 2020-2023. De terugbetalingsperiode wordt echter momenteel herzien omwille van lopende investeringen en de bijhorende behoefte aan geldmiddelen in Jupiter Sulphur LLC. Jupiter Sulphur LLC ontleende hetzelfde bedrag van de andere joint venture partner. De toegekende lening is opgenomen in "Overige beleggingen" in de geconsolideerde balans van de groep. De interestopbrengsten hiervan worden als niet significant beschouwd en werden niet geëlimineerd.

Geen enkele van de deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode is beursgenoteerd en bijgevolg is er geen publieke waardering beschikbaar.

Samenvatting van de financiële informatie van deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode aan 100%:

(Miljoen EUR)	2019	2018
Vaste activa	114,6	116,4
Vlottende activa	16,4	15,5
Totaal activa	131,0	131,9
Eigen vermogen	37,8	37,0
Schulden op meer dan één jaar	32,7	48,6
Schulden op ten hoogste één jaar	60,5	46,3
Totaal eigen vermogen en schulden	131,0	131,9
Omzet	36,9	47,0
Kostprijs verkopen	-34,9	-41,6
Brutowinst	2,0	5,4
EBIT (Bedrijfswinst (+) / verlies (-))	1,9	5,3
Financierings (kosten) / opbrengsten - netto	-1,1	-1,8
Winst (+) / verlies (-) vóór belastingen	0,9	3,5
Winst (+) / verlies (-) over de verslagperiode	0,7	2,5
Totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over de verslagperiode	0,1	2,5

De daling van het aandeel in het resultaat van deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode, na winstbelasting, van 3,7 miljoen EUR in 2018 tot 0,3 miljoen EUR in 2019 is gerelateerd aan de contributie van T-Power nv. Tot september 2018 werd T-Power nv geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode. Vanaf oktober 2018, bezit de groep 100% van de aandelen en stemrechten in T-Power nv, en wordt deze vervolgens geconsolideerd volgens de volledige consolidatiemethode.

15. UITGESTELDE BELASTINGVORDERINGEN EN -SCHULDEN

(Miljoen EUR)	Vorderingen		Schulden		Netto	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Materiële vaste activa	2,8	1,5	-42,5	-43,0	-39,8	-41,5
Overige immateriële activa	5,8	6,0	-37,7	-44,2	-32,0	-38,2
Voorraden	5,5	7,5	-0,4	-0,3	5,1	7,3
Personeelsbeloningen	10,1	8,8	-0,9	-0,7	9,2	8,1
Afgeleide financiële instrumenten	6,9	10,1	-	-	6,9	10,1
Voorzieningen	10,2	11,6	-15,6	-16,7	-5,4	-5,0
Andere bestanddelen	3,7	4,8	-15,8	-16,8	-12,0	-12,0
Fiscaal overgedragen verliezen	21,7	16,8	-	-	21,7	16,8
Bruto uitgestelde belastingvorderingen (schulden)	66,7	67,2	-112,8	-121,6	-46,2	-54,4
Compensatie van belastingen	-36,9	-42,5	36,9	42,5		
Netto uitgestelde belastingvorderingen (schulden)	29,8	24,6	-76,0	-79,1	-46,2	-54,4

De netto uitgestelde belastingschuld op Overige immateriële vaste activa heeft voornamelijk betrekking op de klantenlijst (bedrijfssegment T-Power), die de reële waarde vertegenwoordigt van een tollingovereenkomst afgesloten met RWE groep, voor een periode van 15 jaar (tot juni 2026). De jaarlijkse afschrijving van deze klantenlijst verklaart de daling van de opgenomen uitgestelde belastingschuld met 6,2 miljoen EUR.

De daling van de netto uitgestelde belastingvordering op afgeleide financiële instrumenten is het gevolg van de gedeeltelijke afwikkeling van de termijncontracten van T-Power nv, naar aanleiding van de heronderhandeling van de financiële structuur van T-Power nv in 2019, en de halfjaarlijkse betalingen van de termijncontracten op hun vervaldatum. Dit werd gedeeltelijk gecompenseerd door de negatieve evolutie van de reële waarde van deze termijncontracten in 2019 (zie toelichting 22 - Financiële schulden).

De uitgestelde belastingvorderingen op fiscaal overgedragen verliezen van de Belgische moedermaatschappij, Tessengerlo Group nv bedragen 14,1 miljoen EUR (totaal overgedragen fiscale verliezen en belastingkredieten van Tessengerlo Group nv bedragen 163 miljoen EUR) per jaareinde 2019. De overige uitgestelde belastingvorderingen op fiscaal overgedragen verliezen bedragen 7,6 miljoen EUR en hebben voornamelijk betrekking op fiscaal overgedragen verliezen in Frankrijk (totaal overgedragen fiscale verliezen en belastingkredieten in Frankrijk bedragen 66 miljoen EUR). Deze werden opgenomen naar aanleiding van het beoordelen van de toekomstige belastbare winsten per jaareinde 2019. De 2019 fiscale resultaten van de ondernemingen, waarvoor uitgestelde belastingen op fiscaal overgedragen verliezen werden opgenomen, waren positief.

Een uitgestelde belastingschuld, betreffende de niet-uitgekeerde reserves binnen de dochterondernemingen van de groep, werd niet opgenomen onder de uitgestelde belastingschulden omdat het management niet verwacht dat deze schuld zich zal realiseren in de nabije toekomst. De uitgestelde belastingschuld is niet significant omdat het merendeel van de dividenden, die de vennootschap (Tessengerlo Group nv) ontvangt, vrijgesteld is van belastingen.

De overgedragen fiscale verliezen en belastingkredieten, waarvoor geen uitgestelde belastingvordering werd aangelegd, bedragen 244,9 miljoen EUR (2018: 305,8 miljoen EUR). Van deze belastingkredieten is 29,4 miljoen EUR voor een beperkte periode overdraagbaar (deze vervallen in de periode 2020-2026). De overgedragen fiscale verliezen van Tessengerlo Finance nv worden niet langer opgenomen, aangezien deze onderneming werd geliquideerd in 2019, en verklaren de daling van de overgedragen fiscale verliezen in 2019. Uitgestelde belastingvorderingen worden enkel opgenomen in de mate dat er voldoende toekomstige belastbare winsten (in de komende vijf jaar) beschikbaar zullen zijn, waartegen de ongebruikte fiscale verliezen en belastingkredieten kunnen afgezet worden.

De beweging van de uitgestelde belastingvorderingen en -schulden tijdens het jaar kan als volgt samengevat worden⁶:

(Miljoen EUR)	Saldo op 1 januari 2019	Aanpassing van initiële toepassing IFRS 16	Opgenomen in de winst- en verliesrekening	Opgenomen in de niet-gerealiseerde resultaten	Aankopen door bedrijfscombinaties	Omrekeningsverschillen	Saldo op 31 december 2019
Materiële vaste activa	-41,5	-	2,2	-	-	-0,5	-39,8
Overige immateriële activa	-38,2	-	6,3	-	-0,0	0,0	-32,0
Voorraden	7,3	-	-2,3	-	-	0,1	5,1
Personeelsbeloningen	8,1	-	0,3	0,7	-	0,0	9,2
Afgeleide financiële instrumenten	10,1	-	-4,0	0,8	-	0,0	6,9
Voorzieningen	-5,0	-	-0,3	-	-	0,0	-5,4
Andere bestanddelen	-12,0	0,5	-0,4	-	-	-0,2	-12,0
Fiscaal overgedragen verliezen	16,8	-	4,8	-	-	0,0	21,7
Totaal	-54,4	0,5	6,8	1,6	-0,0	-0,5	-46,2

⁶ Uitgestelde belastingschulden en uitgestelde belastingkosten worden weergegeven als negatieve bedragen; uitgestelde belastingvorderingen en uitgestelde belastingopbrengsten worden weergegeven als positieve bedragen.

16. HANDELS- EN OVERIGE VORDERINGEN

(Miljoen EUR)	2019	2018
Handels- en overige vorderingen op meer dan één jaar		
Handelsvorderingen	-	0,0
- Bruto handelsvorderingen	-	0,0
- Waardeverminderingen	-	-
Overige vorderingen	13,5	10,9
Vorderingen op verbonden partijen	0,7	0,4
Vorderingen gerelateerd aan pensioenplannen (toelichting 23)	2,3	3,1
Totaal	16,5	14,4

(Miljoen EUR)	2019	2018
Handels- en overige vorderingen op ten hoogste één jaar		
Handelsvorderingen	245,6	249,0
- Bruto handelsvorderingen	249,4	253,4
- Waardeverminderingen	-3,7	-4,4
Overige vorderingen	40,2	36,8
Vooruitbetalingen	0,3	0,3
Vorderingen op verbonden partijen	0,7	0,5
Totaal	286,9	286,6

Vorderingen op verbonden partijen hebben betrekking op vorderingen op joint ventures (toelichting 29 - Verbonden partijen).

De ouderdomsbalans van de brutohandelsvorderingen en waardeverminderingen wordt toegelicht in de rubriek "Kredietrisico" van toelichting 26 - Financiële instrumenten.

De overige vorderingen op meer dan één jaar hebben voornamelijk betrekking op een Franse belastingvordering van 5,6 miljoen EUR (2018: 6,8 miljoen EUR) gerelateerd aan belastingkredieten voor competitiviteit, werkgelegenheid en onderzoek, alsook een Braziliaanse btw-vordering van 4,2 miljoen EUR (2018: nihil), die naar verwachting nog niet gerecupereerd kan worden in 2020.

De vorderingen gerelateerd aan pensioenplannen hebben betrekking op het nettoactief van het pensioenfonds in Groot-Brittannië waarvan de waarde van de activa hoger is dan de waarde van de pensioenverplichtingen.

De overige vorderingen op ten hoogste één jaar bevatten voornamelijk een netto inkomstenbelastingvordering (12,9 miljoen EUR in 2019 tegenover 4,8 miljoen EUR in 2018), voornamelijk in de Verenigde Staten en België, alsook overige belasting- en btw-vorderingen.

Het "non-recourse" factoringprogramma werd opgeschort sinds 2015. Er werd geen cash ontvangen via diverse "non-recourse" factoring- en effectiseringprogramma's, waarbij handelsvorderingen werden verkocht aan hun nominale waarde verminderd met een korting in ruil voor cash.

17. VOORRADEN

(Miljoen EUR)	2019	2018
Grondstoffen	49,8	47,4
Goederen in bewerking	10,2	9,6
Gereed product	216,1	204,7
Handelsgoederen	35,1	30,5
Wisselstukken	12,5	10,7
Totaal	323,8	303,0

De stijging in gereed product kan verklaard worden door hogere volumes, voornamelijk in het bedrijfssegment Agro.

Er werden geen voorraden in pand gegeven.

De voorraadkosten, die in 2019 werden verwerkt in de kostprijs verkopen in de winst-en-verliesrekening, bedragen 1.263,4 miljoen EUR (2018: 1.194,3 miljoen EUR).

Een additionele voorraadafwaardering van -3,9 miljoen EUR werd erkend in 2019 (2018: -1,4 miljoen EUR).

De groep verwacht de voorraad, beschikbaar op 31 december 2019, te kunnen gebruiken of verkopen in de komende 12 maanden, met uitzondering van de voorraad van niet-strategische wisselstukken. Deze wisselstukken zullen gebruikt worden wanneer nodig geacht.

18. GELDMIDDELEN EN KASEQUIVALENTEN

(Miljoen EUR)	2019	2018
Termijndeposito's	92,4	37,2
Zichtrekeningen	62,1	126,9
Geldmiddelen en kasequivalenten	154,5	164,1
Kortetermijnschulden bij kredietinstellingen	-0,1	-0,1
Geldmiddelen en kasequivalenten in het kasstroomoverzicht	154,4	164,0

De termijndeposito's hebben een maximum looptijd van 1 maand. De geldmiddelen en kasequivalenten op 31 december 2019 omvatten 20,1 miljoen USD of 17,9 miljoen EUR (2018: 29,6 miljoen USD of 25,9 miljoen EUR).

19. EIGEN VERMOGEN

Aandelenkapitaal en uitgiftepremie

	Aandelen	
	2019	2018
Aantal aandelen per 1 januari	43.146.979	43.136.779
Uitgegeven aandelen per 18 december 2018	-	10.200
Uitgegeven aandelen per 13 december 2019	8.000	-
Aantal aandelen per 31 december - volstort	43.154.979	43.146.979

Het aantal aandelen bevat 20.164.720 aandelen op naam (2018: 18.095.422) en 22.990.259 gewone aandelen aan toonder (2018: 25.051.557). De aandelen zijn zonder nominale waarde. De aandeelhouders van Tessenderlo Group nv hebben het recht om dividenden te ontvangen zoals goedgekeurd. In overeenstemming met artikel 7:53 van het Belgisch Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen, heeft de buitengewone algemene vergadering van aandeelhouders op 10 juli 2019 besloten om het loyaliteitsstemrecht in te voeren voor ieder volgestort aandeel dat ten minste twee jaar ononderbroken op naam van dezelfde aandeelhouder is ingeschreven in het register van aandelen. Het totaal aantal stemrechten bedraagt 56.888.705 op 31 december 2019.

Naar aanleiding van de omzetting van warranten werden gewone aandelen opgenomen in verhandeling op Eurolist van Euronext Brussels op:

- 13 december 2019: 8.000 gewone aandelen. Deze transactie verhoogde het geplaatst kapitaal en uitgiftepremie met 0,2 miljoen EUR.

Het voorstel van de raad van bestuur om geen dividend toe te kennen voor het boekjaar 2018, werd goedgekeurd door de aandeelhouders van Tessenderlo Group nv op hun jaarlijkse algemene vergadering die plaatsvond op 14 mei 2019.

Er werden in 2019 geen nieuwe aandelen aangeboden aan het personeel.

Toegestaan kapitaal

De buitengewone aandeelhoudersvergadering van 6 juni 2017 besloot de raad van bestuur te machtigen, en dat voor een periode van vijf jaar vanaf publicatie van de machtiging in de Bijlage bij het Belgisch Staatsblad, om het aandelenkapitaal in één of meerdere keren te verhogen met een bedrag tot 43.160.095 EUR, overeenkomstig de bepalingen van het Belgische Wetboek van Vennootschappen en de statuten van de vennootschap. De raad van bestuur mag het toegestane kapitaal gebruiken om beschermende maatregelen voor de vennootschap te nemen via kapitaalverhogingen, met of zonder beperking of intrekking van voorkeursrechten, zelfs buiten de context van een mogelijk openbaar overnamebod, voor zover de vennootschap nog geen mededeling betreffende een openbaar overnamebod op haar effecten heeft ontvangen van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA).

Onverminderd de mogelijkheid om de verbintenissen te realiseren die geldig werden aangegaan vóór ontvangst van de mededeling van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten ingevolge artikel 7:202, paragraaf 2, 1° van het Belgische Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen, is de raad van bestuur bevoegd, voor een periode van drie jaar vanaf de machtiging daartoe door de buitengewone aandeelhoudersvergadering van 6 juni 2017, om over te gaan tot een kapitaalverhoging binnen het kader van het toegestane kapitaal, met of zonder beperking of intrekking van voorkeursrechten ten gunste van een of meer personen, naar gelang het geval, na ontvangst van een mededeling van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten betreffende een openbaar overnamebod op de effecten van de vennootschap, in overeenstemming met de bepalingen van artikel 7:202, paragraaf 2, 2° van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen en de statuten van de vennootschap.

De raad van bestuur is eveneens bevoegd, met recht van substitutie, om de statuten van de vennootschap te wijzigen overeenkomstig de kapitaalverhoging waartoe werd besloten binnen het kader van het toegestane kapitaal.

De bevoegdheid van de raad van bestuur om het kapitaal te verhogen zal eindigen op 25 juni 2022.

Wettelijke reserves

Volgens de Belgische wetgeving moet elk jaar 5% van de statutaire nettowinst van een Belgische onderneming overgedragen worden naar de wettelijke reserve tot deze wettelijke reserve 10% van het geplaatst kapitaal bedraagt. Deze wettelijke reserve van de vennootschap bedraagt 21,6 miljoen EUR op balansdatum. Normaal kan deze reserve niet uitgekeerd worden aan de aandeelhouders, behalve in het geval van vereffening.

De te betalen dividenden door de operationele dochterondernemingen aan Tessengerlo Group nv zijn onderworpen aan algemene beperkingen opgelegd door wetgevingen van de respectievelijke rechtsdistricten waar deze dochterondernemingen georganiseerd en operationeel zijn. Er zijn geen andere significante beperkingen. Dividenden aan de moedermaatschappij betaald door bepaalde dochterondernemingen zijn eveneens onderworpen aan roerende voorheffing.

Omrekeningsverschillen

De omrekeningsverschillen omvatten alle wisselkoersverschillen die het resultaat zijn van de omrekening van de jaarrekeningen van buitenlandse entiteiten.

Indekkingsreserves

De indekkingsreserves omvatten het effectieve deel van de cumulatieve nettowijziging in de reële waarde van kasstroomafdekkingsinstrumenten voor zover het afgedekte risico nog geen invloed had op de winst-en-verliesrekening.

Dividenden

De raad van bestuur zal op 12 mei 2020 aan de algemene vergadering van aandeelhouders voorstellen om geen dividend uit te keren over het financiële jaar 2019.

Kapitaalmanagement

Het beleid van de raad van bestuur bestaat erin om een sterke kapitaalbasis te behouden en zodoende het vertrouwen van investeerders, leveranciers en dat van de markt te bewaren alsook de toekomstige ontwikkeling van de activiteiten te kunnen voortzetten. Kapitaal bestaat uit geplaatst kapitaal, uitgiftepremies en reserves. De raad van bestuur wenst een evenwicht te behouden tussen een hoger rendement enerzijds door middel van financiële schulden en de voordelen en veiligheid van een sterke kapitaalstructuur anderzijds. Eind 2019 bedraagt de gearing ratio 29,7% (2018: 32,1%). De gearing ratio wordt berekend door de netto financiële schuld (inclusief leaseschulden vanaf 2019) te delen door de som van de netto financiële schuld (inclusief leaseschulden vanaf 2019) en het eigen vermogen toerekenbaar aan aandeelhouders van de vennootschap.

20. WINST PER AANDEEL

Gewone winst per aandeel

De berekening van de gewone winst per aandeel is gebaseerd op de winst toewijsbaar aan de gewone aandeelhouders en het gewogen gemiddelde van het aantal gewone aandelen, uitstaand gedurende het boekjaar.

Het gewogen gemiddelde van het aantal gewone aandelen en de winst per aandeel worden als volgt berekend:

	2019	2018
Aangepast gewogen gemiddelde aantal gewone aandelen per 31 december*	43.147.395	43.137.142
Winst (+) / verlies (-) toerekenbaar aan de aandeelhouders van de vennootschap (miljoen EUR)	96,1	91,7
Gewone winst (+) / verlies (-) per aandeel (in EUR)	2,23	2,13

* Rekening houdend met het effect van uitgegeven aandelen, dat gebaseerd is op het gewogen gemiddelde aantal uitgegeven aandelen tijdens het boekjaar.

Verwaterde winst per aandeel

De berekening van de verwaterde winst per aandeel is gebaseerd op de winst toewijsbaar aan de gewone aandeelhouders en het verwaterd gewogen gemiddelde van het aantal gewone aandelen, uitstaand gedurende het boekjaar.

Potentiële gewone aandelen worden als verwaterd beschouwd enkel wanneer hun omzetting in gewone aandelen zou leiden tot een daling van de winst per aandeel of een toename van het verlies per aandeel.

Het (verwaterd) gewogen gemiddelde aantal gewone aandelen en de verwaterde winst per aandeel worden als volgt berekend:

	2019	2018
Aangepast gewogen gemiddelde aantal gewone aandelen per 31 december	43.147.395	43.137.142
Effect van uitgegeven warrants*	-	3.059
Verwaterd gewogen gemiddelde aantal gewone aandelen per 31 december	43.147.395	43.140.201
Winst (+) / verlies (-) toerekenbaar aan de aandeelhouders van de vennootschap (miljoen EUR)	96,1	91,7
Verwaterde winst (+) / verlies (-) per aandeel (in EUR)	2,23	2,13

* De gemiddelde prijs van de aandelen die werd gebruikt in de berekening van winst/verlies per aandeel is gebaseerd op de gemiddelde dagdagelijkse slotkoers van het aandeel van Tessenderlo Group zoals genoteerd op de aandelenmarkt.

Er zijn geen uitstaande warrants per 31 december 2019.

21. MINDERHEIDSBELANG

De deelnemingen met een minderheidsbelang zijn:

		Percentage minderheidsbelang	
Land		2019	2018
Environmentally Clean Systems LLC	Verenigde Staten	30,99%	30,99%
ECS Myton, LLC	Verenigde Staten	49,00%	49,00%
PB Gelatins (Wenzhou) Co. Ltd	China	-	20,00%

Samenvatting van de financiële informatie van deelnemingen met een minderheidsbelang aan 100%:

(Miljoen EUR)	2019	2018
Vaste activa	1,7	2,1
Vlottende activa	7,9	13,0
Totaal activa	9,6	15,2
Eigen vermogen	2,2	3,4
Schulden op meer dan één jaar	-	-
Schulden op ten hoogste één jaar	7,4	11,8
Totaal eigen vermogen en schulden	9,6	15,2
Omzet	1,9	3,9
Kostprijs verkopen	-1,3	-3,4
Brutowinst	0,7	0,6
Adjusted EBIT	0,5	0,3
EBIT (Bedrijfswinst (+) / verlies (-))	3,5	1,6
Financierings (kosten) / opbrengsten - netto	0,0	-0,0
Winst (+) / verlies (-) vóór belastingen	3,5	1,5
Winst (+) / verlies (-) over de verslagperiode	3,4	1,5

De daling van de vlottende activa en de schulden op ten hoogste één jaar is voornamelijk het resultaat van de vereffening van PB Gelatins Wenzhou Co., Ltd. in 2019. Ten gevolge de liquidatie van PB Gelatins (Wenzhou) Co. Ltd. is de resterende nettowaarde van de activa uitgekeerd aan de aandeelhouders van PB Gelatins (Wenzhou) Co. Ltd., waarvan -1,1 miljoen EUR uitgekeerd werd aan de minderheidsaandeelhouder. ECS Myton, LLC heeft in 2019 dividenden uitgekeerd waarvan 0,2 miljoen EUR aan de minderheidsaandeelhouder. Beide transacties worden gepresenteerd als "Overige bewegingen" in transacties met aandeelhouders, rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen in het "Geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen".

22. FINANCIËLE SCHULDEN

(Miljoen EUR)

	2019	2018
Financiële schulden op meer dan één jaar	415,1	464,0
Financiële schulden op ten hoogste één jaar	86,8	48,0
Totaal financiële schulden	501,9	512,0
Geldmiddelen en kasequivalenten	-154,5	-164,1
Kortetermijnschulden bij kredietinstellingen*	0,1	0,1
Netto financiële schuld	347,5	348,0

* Kortetermijnschulden bij kredietinstellingen zijn flexibele leenfaciliteiten op een zichtrekening bij een financiële instelling, die onmiddellijk opeisbaar is.

Eind december 2019 kwam de netto financiële schuld van de groep uit op 347,5 miljoen EUR, hetgeen resulteert in een leverage ratio van 1,3x en bevat de leaseschuld, in overeenstemming met IFRS 16 *Leaseovereenkomsten*, voor een bedrag van 63,7 miljoen EUR. Exclusief het effect van IFRS 16 *Leaseovereenkomsten*, voor het eerst van toepassing vanaf 1 januari 2019, zou de netto financiële schuld 283,8 miljoen EUR bedragen per jaareinde 2019, vergeleken met 348,0 miljoen EUR op jaareinde 2018.

De reconciliatie van wijzigingen in de netto financiële schulden komende van kasstromen en niet-kas wijzigingen:

	toelichting	Kortetermijn- schulden bij krediet- instellingen	Geldmiddelen en kasequivalenten	Leaseschulden op ten hoogste één jaar	Leaseschulden op meer dan één jaar.	Overige financiële schulden op ten hoogste één jaar	Overige financiële schulden op meer dan één jaar	Totaal
Netto financiële schuld per 1 januari 2018		-0,1	195,5	-0,1	-0,1	-29,3	-224,6	-58,7
Kasstromen		0,0	-34,3	0,0	0,0	-2,1	6,9	-29,3
Aankopen door bedrijfscombinaties		-	-	-	-	-16,6	-246,1	-262,7
Omrekeningsverschillen		-0,0	2,9	0,0	0,0	-0,0	-0,2	2,7
Netto financiële schuld per 31 december 2018		-0,1	164,1	-0,0	-0,0	-48,0	-463,9	-348,0
Netto financiële schuld per 1 januari 2019		-0,1	164,1	-0,0	-0,0	-48,0	-463,9	-348,0
Initiële toepassing IFRS 16 <i>Leaseovereenkomsten</i>		-	-	-23,4	-49,1	-	-	-72,5
Aangepast saldo op 1 januari 2019		-0,1	164,1	-23,4	-49,1	-48,0	-463,9	-420,5
Kasstromen		-0,0	-11,1	24,1	0,0	-9,0	83,0	86,9
Aankopen door bedrijfscombinaties	4	-	1,1	-	-	-	-	1,1
IFRS 16 nieuwe en wijzigingen aan leases		-	-	-0,6	-14,4	-	-	-15,0
Overboekingen		-	-	-21,1	21,1	-8,6	8,6	-
Omrekeningsverschillen		0,0	0,4	-0,0	-0,2	-0,0	-0,1	-0,0
Netto financiële schuld per 31 december 2019		-0,1	154,5	-21,1	-42,6	-65,7	-372,5	-347,5

Financiële schulden op meer dan één jaar en op ten hoogste één jaar

(Miljoen EUR)	2019	2018
Financiële schulden op meer dan één jaar		
Leaseschulden op meer dan één jaar	42,6	0,0
Obligaties (met vervaldatum in 2022 en 2025)	223,6	223,6
Kredietfaciliteit T-Power nv	141,5	232,5
Kredietinstellingen	7,4	7,9
Totaal	415,1	464,0
Financiële schulden op ten hoogste één jaar		
Leaseschulden op ten hoogste één jaar	21,1	0,0
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen (kredietfaciliteit T-Power nv)	25,7	16,8
Kredietinstellingen	0,9	1,2
Handelspapier	39,0	30,0
Totaal	86,8	48,0

De financiële schulden op meer dan één jaar bevatten twee series van obligaties, uitgegeven in 2015, met een looptijd van 7 jaar (de “2022 obligaties”) en 10 jaar (de “2025 obligaties”). Beide obligaties zijn uitgegeven met vaste coupons van respectievelijk 2,875% en 3,375%.

In het eerste semester van 2019 werd de financieringsstructuur van T-Power nv herzien. T-Power nv betaalde 55,4 miljoen EUR schuld vervroegd terug, waardoor het openstaand saldo van de nieuwe langlopende leningsfaciliteit 193,0 miljoen EUR bedroeg. De leningsfaciliteit is terugbetaalbaar over de periode juni 2019 - juni 2026 en heeft halfjaarlijkse vaste kapitaalaflossingen (12,9 miljoen EUR) en interestbetalingen (in juni en december). De verschuldigde rentevoet is de EURIBOR plus een marge. Voor 80% van de uitstaande lening werd de EURIBOR, door middel van een reeks aangepaste termijncontracten, vastgezet aan 5,6% op jaarbasis. Het openstaand kapitaal bedroeg 167,3 miljoen EUR per 31 december 2019. Zowel de activa als de aandelen van T-Power nv dienen als waarborg voor de lening. De langlopende kredietfaciliteit omvat een minimum vereiste dekkingsgraad (debt service cover) covenant (gebaseerd op de voor schuldaflossing beschikbare kasstroom van de laatste 12 maanden). Op 31 december 2019 werd aan deze covenant voldaan.

Tessengerlo Kerley Inc. heeft een uitstaande lening van 7,4 miljoen EUR, waarvan 0,9 miljoen EUR is opgenomen in de financiële schulden op ten hoogste één jaar. De lening heeft een looptijd van 10 jaar (2018-2028) aan een vaste interestvoet van 3,95%. Het gefinancierde Phoenix hoofdkantoor (Arizona, US) dient als garantie voor de lening.

De leaseschulden, in overeenstemming met IFRS 16 *Leaseovereenkomsten*, bedragen 63,7 miljoen EUR (31 december 2018: nihil, aangezien IFRS 16 *Leaseovereenkomsten* pas werd toegepast vanaf 2019 volgens de gewijzigde retroactieve methode), waarvan 42,6 miljoen EUR is opgenomen in de financiële schulden op meer dan één jaar en 21,1 miljoen EUR in schulden op ten hoogste één jaar (toelichting 11 - Materiële vaste activa).

De gewogen gemiddelde rentevoet toegepast op leaseschulden was 2,1% in 2019. Zie toelichting 26 - Financiële instrumenten voor de contractuele vervaldagen van de leaseschulden, inclusief interestbetalingen.

De groep heeft toegang tot een Belgisch programma van handelspapier voor een bedrag van 200,0 miljoen EUR waarvan 39,0 miljoen EUR werd gebruikt per eind december 2019 en opgenomen is in de financiële schulden op ten hoogste één jaar (31 december 2018: 30,0 miljoen EUR). Dit handelspapier is uitgegeven door Tessenderlo Group nv, de moedermaatschappij.

Per 31 december 2019 heeft er geen opname plaatsgevonden van de vijfjarige toegezegde bilaterale kredietlijnen, die in december 2019 werden vernieuwd voor een periode van 5 jaar. Het totaal bedrag van deze toegezegde bilaterale kredietlijnen bedraagt 142,5 miljoen EUR (waarvan een deel opgevraagd kan worden in USD).

Financiële schulden op meer dan één jaar en op ten hoogste één jaar per munteenheid

Analyse van de financiële schulden op ten hoogste één jaar en op meer dan één jaar per munteenheid, uitgedrukt in EUR (2019):

(Miljoen EUR)	EUR	USD	Overige	Totaal
Leaseschulden op ten hoogste één jaar	12,5	6,1	2,5	21,1
Overige financiële schulden op ten hoogste één jaar	64,8	0,9	0,0	65,7
Leaseschulden op meer dan één jaar.	25,3	9,0	8,3	42,6
Overige financiële schulden op meer dan één jaar	366,0	6,5	0,0	372,5
Totaal financiële schulden	468,6	22,5	10,8	501,9
Percentage van totale financiële schulden	93,4%	4,5%	2,2%	100,0%

Analyse van de financiële schulden op ten hoogste één jaar en op meer dan één jaar per munteenheid, uitgedrukt in EUR (2018):

(Miljoen EUR)	EUR	USD	Overige	Totaal
Leaseschulden op ten hoogste één jaar	0,0	-	0,0	0,0
Overige financiële schulden op ten hoogste één jaar	47,1	0,9	0,0	48,0
Leaseschulden op meer dan één jaar.	0,0	-	0,0	0,0
Overige financiële schulden op meer dan één jaar	456,7	7,2	0,0	463,9
Totaal financiële schulden	503,8	8,1	0,1	512,0
Percentage van totale financiële schulden	98,4%	1,6%	0,0%	100,0%

23. PERSONEELSBELONINGEN

De voorzieningen voor personeelsbeloningen werden als volgt opgenomen in de balans per 31 december:

(Miljoen EUR)	2019				2018			
	Voorziening voor brugpensioenen	Pensioenplannen met een te bereiken doel	Overige personeelsbeloningen	Totaal	Voorziening voor brugpensioenen	Pensioenplannen met een te bereiken doel	Overige personeelsbeloningen	Totaal
Op meer dan één jaar	1,8	54,0	5,5	61,3	3,0	50,0	5,0	57,9
Op ten hoogste één jaar	0,7	-	0,2	0,9	1,1	-	0,2	1,3
Totaal	2,5	54,0	5,6	62,2	4,1	50,0	5,1	59,2

(Miljoen EUR)	2019			
	Voorziening voor brugpensioenen	Pensioenplannen met een te bereiken doel	Overige personeelsbeloningen	Totaal
Saldo op 1 januari 2019	4,1	50,0	5,1	59,2
Toevoeging van voorzieningen	0,0	4,2	0,7	4,9
Aanwending van voorzieningen	-1,0	-0,1	-0,1	-1,3
Terugname van voorzieningen	-0,6	-	-	-0,6
Omrekeningsverschillen	-	0,0	-0,0	-0,0
Saldo op 31 december 2019	2,5	54,0	5,6	62,2

De voorzieningen voor brugpensioenen bedragen 2,5 miljoen EUR per 31 december 2019, waarvan 2,2 miljoen EUR betrekking heeft op de sluiting van de fosfaatproductie in 2013 (opgenomen in overeenstemming met de bepalingen in IAS 19 voor ontslagvergoedingen).

De voorzieningen voor overige personeelsbeloningen omvatten de anciënniteitvoordelen ("nationale orde van verdienste (médailles d'honneur du travail)", premies voor jubilea, ...).

Een algemene beschrijving van het type plan

- [Vergoedingen na uitdiensttreding](#)

Deze verplichtingen worden geboekt om de vergoedingen na uitdiensttreding te dekken en zij dekken de pensioenplannen en andere voordelen, in overeenstemming met de lokale praktijken en voorwaarden, en gebruik makend van een actuariële berekening die de financiering van de verzekeringsmaatschappijen en andere pensioenplannen in rekening neemt. De belangrijkste pensioenplannen bevinden zich in België, Nederland, Groot-Brittannië en Duitsland.

- [Vaste bijdrage pensioenplannen](#)

De vaste bijdrage pensioenplannen zijn plannen voor dewelke de onderneming vooraf vastgestelde bijdragen stort in een juridische vennootschap of een afzonderlijk fonds, in overeenstemming met de bepalingen van het plan. De wettelijke of feitelijke verplichting van de groep is beperkt tot de gestorte bijdragen. De bijdragen worden geboekt als kosten in de winst-en-verliesrekening op het ogenblik dat ze zich voordoen en worden opgenomen in toelichting 7 - Personeelskosten en hiermee verbonden voordelen.

- [Pensioenplannen met een te bereiken doel](#)

De pensioenplannen met een te bereiken doel dekken de vergoedingen gebaseerd op het loon en het aantal jaren dienst. Deze plannen worden extern gefinancierd door pensioenfondsen of verzekeringsmaatschappijen. Onafhankelijke actuarissen voeren op jaarbasis een actuariële waardering uit.

De pensioenplannen met een te bereiken doel in België zijn allemaal eindsalaris pensioenplannen en keren de voordelen aan de aangeslotenen uit in de vorm van een gegarandeerd pensioenkapitaal (betaalbaar als een éénmalig kapitaal of een levenslange rente). Deze plannen worden gedekt door een beheerd pensioenfonds en door groepsverzekeringscontracten. De toegekende voordelen zijn afhankelijk van het aantal jaren dienst en van het gemiddeld salaris in de laatste 3 jaar vóór pensionering, of het gemiddeld salaris van de beste 3 opeenvolgende jaren, indien deze hoger is.

De vaste bijdrage pensioenplannen in België zijn wettelijk verplicht om een minimumrentabiliteit te garanderen (de wettelijke minimumrentabiliteit bedraagt 1,75% vanaf 1 januari 2016, terwijl deze voordien voor werkgeversbijdragen 3,25% bedroeg). In de mate dat de wettelijke rentabiliteitsgarantie voldoende afgedekt is, heeft de groep geen verdere betalingsverplichting buiten de pensioenbijdragen die in de winst-en-verliesrekening worden opgenomen op het moment dat de gerelateerde dienst is geleverd. De vaste bijdrage pensioenplannen in België moeten behandeld worden als pensioenplannen met een te bereiken doel volgens IAS 19 aangezien ze niet aan alle criteria voldoen van de definitie van vaste bijdrage pensioenplannen onder IFRS. De groep volgt de voorgeschreven methodologie voor de verwerking van pensioenplannen met een te bereiken doel in lijn met onder meer IAS 19 §57.(a), namelijk de “projected unit credit” methode, zonder toevoeging van de verwachte toekomstige bijdragen. Het verschil tussen de pensioenverplichting en de reële waarde van de fondsbeleggingen (IAS 19 §57.(a) (iii)) wordt opgenomen in de balans.

De fondsbeleggingen van de vaste bijdrage pensioenplannen in België zijn opgenomen in het Belgische pensioenfonds “OFP Pensioenfonds” of zijn extern verzekerd via verzekeringscontracten. Voor de plannen gefinancierd via verzekeringscontracten worden er verschillende rendementen op de reserves en op de premies, afhankelijk van het niveau bereikt op specifieke data, gegarandeerd door de verzekeringsmaatschappijen:

- Voor de bijdragen betaald tot 01/01/2001 bedraagt het gegarandeerd rendement 4,75%;
- Voor de bijdragen betaald in de periode van 01/01/2001 tot 01/01/2013 bedraagt het gegarandeerd rendement 3,25%;
- Voor de bijdragen betaald in de periode van 01/01/2013 tot 01/04/2015 bedraagt het gegarandeerd rendement 1,75%;
- Voor de bijdragen betaald in de periode van 01/04/2015 tot 01/10/2015 bedraagt het gegarandeerd rendement 0,75%;
- Voor de bijdragen betaald in de periode 01/10/2015 tot 1/10/2016 bedraagt het gegarandeerd rendement 0,50%;
- Voor de bijdragen betaald vanaf 1/10/2016 bedraagt het gegarandeerd rendement 0,10%.

De pensioenplannen in Groot-Brittannië en in Duitsland zijn eindsalaris pensioenplannen en voorzien een levenslang gegarandeerd pensioen. Het plan in Groot-Brittannië is gedekt door een beheerd pensioenfonds en het plan in Duitsland is gedekt door voorzieningen opgenomen in de geconsolideerde balans.

Voor de pensioenplannen in Groot-Brittannië en in België, die gedekt zijn door een beheerd pensioenfonds, moet de raad van bestuur, volgens het pensioenreglement, bestaan uit vertegenwoordigers van de onderneming en aangeslotenen in het plan. De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het beheer van deze plannen.

De groep is blootgesteld aan een aantal risico's verbonden met de pensioenplannen met een te bereiken doel. De belangrijkste risico's zijn de volgende:

- Volatiliteit van de activa: de groep voert op regelmatige basis een ALM (Asset and Liability Management) studie uit voor het beheerd pensioenfonds teneinde een nauwkeurige overeenstemming te garanderen tussen de fondsbeleggingen en de verplichtingen. De plannen hebben belangrijke investeringen in investeringsfondsen, die beleggen in aandelen, en zijn bijgevolg blootgesteld aan aandelenmarktrisico's.
- Inflatie, interestvoet en levensverwachting: de pensioenen in de meeste plannen zijn verbonden met inflatie. Bijgevolg zijn de pensioenplannen blootgesteld aan risico's betreffende de inflatie, interestvoet en levensverwachting van de gepensioneerden.

De groep is van oordeel dat alle pensioenplannen met een te bereiken doel gelijkaardige kenmerken en risico's hebben.

Pensioenplan met een te bereiken doel

De bedragen opgenomen in de balans zijn de volgende:

(Miljoen EUR)	toelichting	2019	2018
Netto actuele waarde van de volledig gefinancierde verplichtingen		-49,4	-41,2
Netto actuele waarde van de gedeeltelijk gefinancierde verplichtingen		-101,3	-91,7
Netto actuele waarde van de volledig niet-gefinancierde verplichtingen		-28,1	-26,4
Totale netto actuele waarde van de verplichtingen		-178,7	-159,2
Reële waarde van de fondsbeleggingen		127,0	112,3
Netto(verplichting) / vordering		-51,7	-46,9
Bedragen opgenomen in de balans:			
Schulden		-54,0	-50,0
Vorderingen	16	2,3	3,1
Netto(verplichting) / vordering		-51,7	-46,9

De reconciliatie van de nettopensioen(verplichting)/vordering en haar componenten wordt in volgende tabel weergegeven:

(Miljoen EUR)	2019			2018		
	Netto actuele waarde van de verplichtingen	Reële waarde van de fondsbeleggingen	Netto (verplichting) / vordering	Netto actuele waarde van de verplichtingen	Reële waarde van de fondsbeleggingen	Netto (verplichting) / vordering
Saldo op 1 januari	-159,2	112,3	-46,9	-160,5	115,8	-44,6
Opgenomen in de winst- en verliesrekening						
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	-5,6	-	-5,6	-5,4	-	-5,4
Pensioen(kosten)/ opbrengsten van de verstreken diensttijd	-0,1	-	-0,1	-0,8	-	-0,8
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten - Bijdrage werknemers	-	0,3	0,3	-	0,3	0,3
Rente(kosten) / opbrengsten	-2,9	2,3	-0,5	-2,5	2,0	-0,5
Administratieve kosten	-	-0,3	-0,3	-	-0,3	-0,3
Totaal opgenomen in de winst- en verliesrekening (toelichting 7)	-8,5	2,3	-6,2	-8,7	2,0	-6,7
Opgenomen in de niet-gerealiseerde resultaten						
Herwaarderingen:						
- Opbrengsten/(kosten) door wijzigingen in demografische veronderstellingen	0,2	-	0,2	0,6	-	0,6
- Opbrengsten/(kosten) door wijzigingen in financiële veronderstellingen	-15,4	-	-15,4	5,5	-	5,5
- Ervaringsaanpassingen: opbrengsten/(kosten)	2,8	10,0	12,8	-2,0	-2,8	-4,8
Totaal opgenomen in de niet-gerealiseerde resultaten dat niet in een latere periode zal opgenomen worden in de winst- en verliesrekening	-12,4	10,0	-2,4	4,2	-2,8	1,4
Overige						
Omrekeningsverschillen op buitenlandse plannen	-2,4	2,5	0,1	0,1	-0,1	-0,1
Bijdragen van de werkgever	-	3,6	3,6	-	3,2	3,2
Betaalde vergoedingen	3,8	-3,8	0,0	5,7	-5,7	0,0
Totaal overige	1,4	2,3	3,7	5,8	-2,7	3,1
Saldo op 31 december	-178,7	127,0	-51,7	-159,2	112,3	-46,9

Het verlies door wijziging in financiële veronderstellingen in 2019, opgenomen in de niet-gerealiseerde resultaten die niet in een latere periode zullen opgenomen worden in de winst- en verliesrekening, wordt voornamelijk verklaard door de daling van de discontovoet gebruikt in de berekening van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen met een te bereiken doel (2019 gewogen gemiddelde discontovoet van 1,0% tegenover 1,8% in 2018).

De opbrengsten door ervaringsaanpassingen in 2019, opgenomen in de niet-gerealiseerde resultaten die niet in een latere periode zullen opgenomen worden in de winst- en verliesrekening, worden voornamelijk verklaard door het hoger dan verwachte rendement van de fondsbeleggingen.

De netto periodieke pensioenkosten zijn vervat in de volgende rubrieken van de winst-en-verliesrekening:

(Miljoen EUR)	toelichting	2019	2018
Kostprijs verkopen		-1,0	-0,8
Distributiekosten		-0,1	-0,1
Verkoop- en marketingkosten		-0,2	-0,1
Administratieve kosten		-3,0	-3,2
Overige bedrijfsopbrengsten/(kosten)		-1,3	-1,3
EBIT aanpassende elementen		-	-0,8
Financierings (kosten) / opbrengsten - netto	9	-0,5	-0,5
Totaal		-6,2	-6,7

De effectieve opbrengsten van de fondsbeleggingen in 2019 bedroegen 12,4 miljoen EUR (2018: -0,8 miljoen EUR).

De groep verwacht in 2020 een bijdrage van 4,1 miljoen EUR te leveren voor de pensioenplannen met een te bereiken doel.

De reële waarde van de belangrijkste categorieën van fondsbeleggingen is de volgende:

(Miljoen EUR)	2019				2018			
	Genoteerd	Niet genoteerd	Totaal	%	Genoteerd	Niet genoteerd	Totaal	%
Vastgoed	-	4,0	4,0	3,2%	-	4,0	4,0	3,6%
Verzekeringscontracten	-	21,9	21,9	17,3%	-	20,6	20,6	18,4%
Geldmiddelen en kasequivalenten	-	5,9	5,9	4,6%	-	7,6	7,6	6,7%
Investeringsfondsen	93,1	-	93,1	73,3%	78,0	-	78,0	69,4%
Tessengerlo Group obligatie met vervaldatum 15 juli 2022	2,1	-	2,1	1,7%	2,1	-	2,1	1,9%
Totaal	95,2	31,8	127,0	100,0%	80,1	32,3	112,3	100,0%

De fondsbeleggingen omvatten geen vastgoed in gebruik genomen door de groep en geen aandelen van de moedermaatschappij noch van de dochterondernemingen.

De investeringsfondsen omvatten een portefeuille van investeringen in aandelen, vastrentende beleggingen en andere financiële activa. Deze diversificatie beperkt het risico van de portefeuille tot een minimum.

De belangrijkste actuariële veronderstellingen, gebruikt in de bepaling van de pensioenverplichtingen op balansdatum (uitgedrukt als gewogen gemiddelden), zijn de volgende:

	2019	2018
Discontovoet per 31 december	1,0%	1,8%
Verwachte procentuele salarisstijging	1,0%	1,0%
Inflatie	2,1%	2,2%

Veronderstellingen betreffende toekomstige sterftcijfers, gebaseerd op gepubliceerde statistieken en sterftetabellen, zijn de volgende:

	Sterftetafel
België	MR/FR - 3
Groot-Brittannië	Niet gepensioneerd: 100% S2PXA YOB CMI 2018 [1.5% M / 1.25% F] trend vanaf 2007 Gepensioneerd: 93% S2PMA / 89% S2PFA YOB CMI 2018 [1.5% M / 1.25% F] trend vanaf 2016
Duitsland	© RICHTTAFELN 2018 G von Klaus Heubeck - Lizenz Heubeck-RichttAFeln-GmbH, Köln

De pensioenplannen in Groot-Brittannië en in België, gedekt door beheerde pensioenfondsen, voeren minstens om de 3 jaar een ALM-studie uit overeenkomstig de "Statements of Investment Principles (SIP)" van de fondsen. De beheerders waarborgen dat de investeringsstrategie, zoals bepaald in de SIP, overeenstemt met de ALM-strategie en deze wordt nauwlettend opgevolgd door de vermogensbeheerders.

De volgende driejaarlijkse evaluatie van het pensioenfonds in Groot-Brittannië per 1 januari 2020 zal worden uitgevoerd in 2020. Het Belgische plan voert jaarlijks een evaluatie uit. De groep verwacht niet dat de reguliere bijdragen significant zullen stijgen.

De gewogen gemiddelde looptijd van de pensioenverplichtingen bedraagt 10 jaar voor de pensioenplannen in de eurozone. De looptijd van het pensioenplan in Groot-Brittannië bedraagt 18 jaar.

De gevoeligheid van de pensioenverplichting voor wijzigingen in de belangrijkste actuariële veronderstellingen per 31 december 2019 is als volgt:

	Wijziging in veronderstelling	Invloed op de pensioenverplichting	Wijziging in veronderstelling	Invloed op de pensioenverplichting
Discontovoet	+0,5%	-6,6%	-0,5%	6,8%
Salarisgroei	+0,5%	1,2%	-0,5%	-1,1%
Pensioen-/inflatiegroei	+0,5%	4,4%	-0,5%	-4,2%
Levensverwachting	+ 1 jaar	2,1%	- 1 jaar	-2,1%

De bovenstaande gevoeligheidsanalyses zijn gebaseerd op een wijziging in één veronderstelling terwijl alle andere veronderstellingen constant worden gehouden. Dit is in de praktijk vrij onwaarschijnlijk, vermits wijzigingen in sommige veronderstellingen een correlatie kunnen vertonen.

Op aandelen gebaseerde betalingen

In het verleden werd een warrantplan gecreëerd om de loyaliteit en motivatie van het senior management van de groep te verhogen. Het plan gaf het senior management de mogelijkheid om warrants te aanvaarden die hen het recht gaven om aandelen te onderschrijven. De raad van bestuur bepaalde jaarlijks de lijst met de begunstigden. Er bestonden geen voorwaarden met betrekking tot het aantal dienstjaren, echter de begunstigden mochten niet ontslagen zijn of hun ontslag hebben ingediend (en hun hiermee gerelateerde opzeggingstermijn uitdienen). Het benoemings- en vergoedingscomité kende de warrants toe aan de begunstigden op basis van de door hen geleverde prestaties.

De uitoefenprijs van de warrant was gelijk aan de gemiddelde marktprijs van de onderliggende aandelen in de dertig werkdagen voorafgaand aan de dag van het aanbod of de marktprijs op de laatste dag voorafgaand aan het aanbod, indien deze waarde lager was. Voor Amerikaanse ingezetenen was de uitoefenprijs gelijk aan de prijs van de normale aandelen van Tessenderlo Group nv bij afsluiting van de beurs op de dag zelf van het aanbod.

Alle warrants werden uitgeoefend in 2019 en er zijn geen openstaande warrants per 31 december 2019.

Er werden geen nieuwe warrants aangeboden aan het senior management van de groep in 2018 en 2019.

Het aantal en de gewogen gemiddelde uitoefenprijs van de aandelenwarrants zijn als volgt:

	2019		2018	
	Gewogen gemiddelde uitoefenprijs	Aantal warrants	Gewogen gemiddelde uitoefenprijs	Aantal warrants
Uitstaande warrants per begin boekjaar	20,81	8.000	24,06	18.200
Vervallen gedurende het boekjaar	-	-	-	-
Uitgeoefend gedurende het boekjaar	20,81	8.000	26,61	10.200
Toegekend gedurende het boekjaar	-	-	-	-
Openstaand op het einde van het boekjaar	-	-	20,81	8.000
Uitvoerbaar op het einde van het boekjaar	-	-	20,81	8.000

8.000 warrants werden in 2019 uitgeoefend aan een gewogen gemiddelde uitoefenprijs van 20,81 EUR. De werkelijke gewogen gemiddelde aandelenprijs op uitoefendatum bedroeg 30,29 EUR.

24. VOORZIENINGEN

(Miljoen EUR)	2019			2018		
	Op ten hoogste één jaar	Op meer dan één jaar	Totaal	Op ten hoogste één jaar	Op meer dan één jaar	Totaal
Milieu	8,0	102,9	110,9	9,2	99,0	108,1
Ontmanteling	-	21,2	21,2	-	20,6	20,6
Herstructurering	2,2	0,4	2,6	0,5	2,6	3,1
Overige	2,2	7,8	10,0	6,3	6,6	13,0
Totaal	12,4	132,3	144,7	16,0	128,8	144,8

	Milieu	Ontmanteling	Herstructurering	Overige	Totaal
Saldo op 1 januari 2019	108,1	20,6	3,1	13,0	144,8
Toevoeging van voorzieningen	-	0,7	0,1	2,5	3,3
Aanwending van voorzieningen	-3,5	-0,2	-0,3	-3,0	-7,0
Terugname van voorzieningen	-	-	-0,4	-2,5	-2,8
Effect van verdiscontering	6,3	-	-	-	6,3
Omrekeningsverschillen	0,0	0,0	-	-0,0	0,0
Saldo op 31 december 2019	110,9	21,2	2,6	10,0	144,7

De milieuvorzieningen bedragen 110,9 miljoen EUR en hebben voornamelijk betrekking op de milieuvorzieningen om de kosten van historische bodem- en grondwaterverontreiniging op de fabrieksterreinen in België (Ham, Tessenderlo en Vilvoorde) en Frankrijk (Loos) te dekken. Een betrouwbare schatting werd gemaakt van de uitstroom van middelen voor de afwikkeling van deze verplichting, maar de assumpties werden gewijzigd door de toegepaste discontovoet te verlagen. De erkende provisies reflecteren de huidige waarde van de verwachte toekomstige kasuitstromen van het saneringsplan, gespreid over de periode 2020-2054. De gebruikte discontovoet, een afgeleide van de rentecurve van Belgische en Franse staatsobligaties, varieert tussen 0% en 1% in 2019 (tussen 0% en 2% op jaareinde 2018). Een stijging van de discontovoet met 1% zou de milieuvorziening doen dalen met -5,7 miljoen EUR.

Het gebruik van milieuvorzieningen bedraagt -3,5 miljoen EUR in 2019 (2018: -3,0 miljoen EUR), terwijl de impact van het afwickelen van de verdiscontering -0,7 miljoen EUR bedraagt in 2019 (2018: -1,0 miljoen EUR) en is opgenomen in de financieringskosten (toelichting 9 - Financieringskosten en -opbrengsten). De impact op de milieuvorzieningen, naar aanleiding van een aangepaste fasering en verdiscontering van de toekomstige kasuitstromen, bedraagt -5,6 miljoen EUR (2018: +0,7 miljoen EUR) en werd opgenomen in EBIT aanpassende elementen.

Deze geboekte bedragen reflecteren de beste raming van het management met betrekking tot de verwachte uitgaven om aan de huidige verplichtingen te voldoen op balansdatum en zijn gebaseerd op de huidige kennis van de mogelijke blootstelling. Deze voorzieningen worden regelmatig herzien en worden, indien nodig, aangepast wanneer nieuwe informatie beschikbaar is. Deze voorzieningen kunnen in de toekomst wijzigen als gevolg van nieuwe informatie over de aard en de omvang van de verontreinigingen, een verandering in de wetgeving of andere soortgelijke factoren.

Een aantal vestigingen in Frankrijk, die door de groep worden uitgebaat, worden onderworpen aan de wetgeving met betrekking tot de voor de bescherming van het leefmilieu geklasseerde installaties (ICPE). Deze wetgeving verplicht tot ontmanteling van geklasseerde installaties. De ontmantelingsvoorziening is opgenomen in de kost van de betreffende materiële vaste activa, welke overeenkomstig wordt afgeschreven. De totale provisie voor de vestigingen in Frankrijk bedraagt 18,0 miljoen EUR per 31 december 2019 (2018: 17,6 miljoen EUR). De geboekte bedragen werden bepaald op basis van een interne evaluatie en aan de hand van de aanschaffingswaarde van de gerelateerde activa. Deze bedragen reflecteren de beste raming van het management met betrekking tot de verwachte uitgaven. De verwachte timing van de kasuitgaven is nog niet gekend. Er worden echter geen significante kasuitgaven verwacht in de nabije toekomst.

De herstructureringsvoorzieningen bedragen 2,6 miljoen EUR en hebben voornamelijk betrekking op de herstructureringsvoorziening binnen het bedrijfssegment Bio-valorization, die werd aangekondigd in 2017 en naar verwachting zal worden afgewikkeld in 2020. De erkende herstructureringsvoorzieningen reflecteren de beste raming van het management met betrekking tot de verwachte uitgaven om aan de verplichtingen op balansdatum te kunnen voldoen.

De overige voorzieningen omvatten voorzieningen voor verlieslatende leasecontracten en diverse, individueel, niet-significante bedragen. De toevoegingen in 2019 voor 2,5 miljoen EUR hebben voornamelijk betrekking op voorzieningen voor verlieslatende contracten en verschillende andere minder significante bedragen. De terugname van andere voorzieningen voor -2,5 miljoen EUR heeft voornamelijk betrekking op voorzieningen die niet langer noodzakelijk werden geacht door veranderende omstandigheden, of op claims, die worden afgehandeld voor een bedrag lager dan de eerder opgenomen voorziening.

Er werd geen actief geboekt, aangezien alle verwachte terugbetalingen, in voorkomend geval, als immaterieel worden beschouwd (bijvoorbeeld als gevolg van de uitvoering van milieu- en ontmantelingsplannen).

25. HANDELS- EN OVERIGE SCHULDEN

(Miljoen EUR)	2019	2018
Handels- en overige schulden op meer dan één jaar		
Toe te rekenen kosten en overgedragen opbrengsten	4,7	1,3
Bezoldigingen en sociale zekerheid	2,4	-
Overige schulden	3,0	1,3
Totaal	10,1	2,6
Handels- en overige schulden op ten hoogste één jaar		
Handelsschulden	160,7	164,2
Bezoldigingen en sociale zekerheid	61,7	59,9
BTW en overige belastingen	9,4	9,9
Toe te rekenen kosten en overgedragen opbrengsten	6,5	6,1
Handels- en overige schulden op verbonden partijen	1,2	1,7
Overige schulden	5,9	5,2
Totaal	245,3	247,1

De bezoldigingen en sociale zekerheid op meer dan één jaar bestaan hoofdzakelijk uit de toe te rekenen kosten van een lange termijn incentiveplan voor leden van het senior management. Dit lange termijn incentiveplan bestrijkt een periode van 3 jaar (kalenderjaar 2019-2021) met uitbetaling in april 2022 op basis van vooraf vastgestelde prestatieparameters van de groep.

De overige schulden op meer dan één jaar hebben voornamelijk betrekking op vooruitbetalingen bij de uitvoering van een langlopend extern onderhoudscontract (binnen het bedrijfssegment T-Power).

26. FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Wisselkoersrisico

De groep is blootgesteld aan wisselkoersschommelingen wat kan leiden tot winst of verlies in wisselkoerstransacties. De activa, inkomsten en kasstromen van de groep zijn beïnvloed door schommelingen in de wisselkoersen. In het bijzonder is de groep blootgesteld aan een wisselkoersrisico op o.a. de verkopen, de aankopen, beleggingen en leningen uitgedrukt in een andere munt dan de functionele munt van de onderneming. De munten die aanleiding geven tot dit risico zijn voornamelijk USD (Amerikaanse dollar), GBP (Pond sterling) en CNY (Chinese yuan). Schommelingen in de wisselkoers kunnen bijgevolg een ongunstig effect hebben op de activiteiten, resultaten of op de financiële situatie van de groep.

Dochterondernemingen zijn verplicht om hun netto positie in vreemde munt, indien het gaat om gefactureerde bedragen (klanten, leveranciers), te communiceren aan Tessenderlo Group nv, de moedermaatschappij. Alle posities worden samengevoegd op het niveau van Tessenderlo Group nv en de nettosaldo (long/short), worden dan gekocht of verkocht op de markt. De belangrijkste beheersinstrumenten die gebruikt worden zijn de contante aan- en verkoop van munten gevolgd door valutaswaps.

Financiële schulden worden in het algemeen aangegaan door holdingmaatschappijen van de groep en financieringsentiteiten, die de opbrengsten van de financiële schulden beschikbaar stellen aan de operationele entiteiten. In principe worden de operationele entiteiten gefinancierd in hun functionele munt. Sinds maart 2015 gebruikt de groep niet langer valutaswaps om intragroepsleningen in te dekken.

In groeilanden is het niet altijd mogelijk om leningen aan te gaan in de lokale munt aangezien de lokale financiële markten te klein zijn, er geen fondsen beschikbaar zijn of de financiële voorwaarden te belastend zijn. Deze bedragen zijn relatief klein voor de groep.

De blootstelling aan het valutarisico van de groep kan, op basis van de nominale bedragen, als volgt voorgesteld worden (voor de gebruikte wisselkoersen, zie toelichting 1 - Samenvatting van de voornaamste boekhoudprincipes):

(Miljoen EUR)	2019				2018			
	EUR*	CNY	USD	GBP	EUR*	CNY	USD	GBP
Activa	16,0	0,0	383,9	58,3	11,6	275,1	409,3	53,5
Schulden	-18,8	-	-24,1	-0,2	-17,3	-0,0	-131,0	-0,6
Bruto blootstelling	-2,8	0,0	359,8	58,1	-5,7	275,1	278,3	52,9
Valutaswaps	-4,7			-0,9	-4,0	-	-	-2,3
Netto blootstelling	-7,5	0,0	359,8	57,2	-9,7	275,1	278,3	50,6
Netto blootstelling (in EUR)	-7,5	0,0	320,3	67,2	-9,7	34,9	243,1	56,6

* EUR omvat de blootstelling aan het valutarisico in EUR en verschillende andere, individueel niet-significante, valuta uitgedrukt in EUR.

De blootstelling in USD, CNY en GBP is voornamelijk het gevolg van intragroepsleningen die sinds maart 2015 niet langer worden ingedekt.

De daling van de netto CNY-blootstelling is te verklaren door de conversie van intragroepsleningen, verleend door Tessenderlo Group nv aan PB Gelatins (Heilongjiang) Co. Ltd, in kapitaal.

Indien de euro met 10% zou zijn versterkt of verzwakt ten opzichte van de volgende munten en indien we alle andere variabelen constant zouden gehouden hebben, zou de impact op het eigen vermogen en de winst na belastingen voor de periode de volgende zijn:

(Miljoen EUR)	Wijziging in de wisselkoers	Invloed op de winst- en verliesrekening: verlies (-) / winst (+)	Invloed op het eigen vermogen: verlies (-) / winst (+)
Op 31 december 2019			
USD	+10%	-25,6	-32,7
	-10%	31,3	40,0
GBP	+10%	-5,0	-2,0
	-10%	6,1	2,5
CNY	+10%	-2,7	-4,5
	-10%	3,3	5,6
Op 31 december 2018			
USD	+10%	-29,5	-41,8
	-10%	36,1	51,1
GBP	+10%	-3,7	-2,1
	-10%	4,5	2,6
CNY	+10%	-2,6	-2,1
	-10%	3,2	2,6

De potentiële impact op het eigen vermogen en de winst na belastingen, ten gevolge van een wijziging van de USD, GBP of CNY wisselkoers, is voornamelijk het gevolg van niet ingedekte intragroepsleningen en zal hierdoor geen impact hebben op de kasstroom gegenereerd door de groep.

Kredietrisico

De groep is onderhevig aan het risico dat de tegenpartijen met wie ze handelt (in het bijzonder haar klanten) en die betalingen aan de groep moeten doen, niet in staat zijn om een dergelijke betaling al dan niet tijdig te doen. Om de blootstelling aan het kredietrisico te beheersen werd een kredietcomité per businessunit opgericht die een kredietbeleid bepaalt met kredietlimietaanvragen, goedkeuringsprocedures, continue opvolging van het kredietrisico en aanmaningsprocedures in geval van achterstallige betalingen. De groep heeft bovendien een globaal kredietverzekeringsprogramma uitgewerkt om handelsvorderingen te beschermen tegen wanbetaling. Iedere dochteronderneming participeert aan dit programma en de verzekering is afgesloten met gerenommeerde internationale kredietverzekeringsmaatschappijen. Het merendeel van de vorderingen (ongeveer 95%) is gedekt onder dit kredietverzekeringsprogramma. Het contract beschermt de verzekerde activiteiten tegen wanbetaling en voorziet een eigen risico van 10% en een geplafonneerde schadeloosstelling op groepsniveau. Het programma voorziet in een uitbetaling binnen de 6 maanden na aangifte.

De groep heeft geen aanzienlijke concentratie van kredietrisico. Er kan echter geen zekerheid worden gegeven dat de groep in staat zal zijn om haar potentiële verlies te beperken ten opzichte van tegenpartijen die niet in staat zijn om te betalen of tijdig te betalen. De beschikbare geldmiddelen op jaareinde worden geplaatst op deposito's bij internationaal gerenommeerde banken op heel korte termijn.

De maximale blootstelling aan kredietrisico op 31 december 2019 bedroeg 457,9 miljoen EUR (2018: 466,0 miljoen EUR). Dit bedrag is samengesteld uit handels- en overige vorderingen op ten hoogste één jaar en op meer dan één jaar (303,4 miljoen EUR, toelichting 16 - Handels- en overige vorderingen), afgeleide financiële instrumenten op ten hoogste één jaar (0,0 miljoen EUR) en geldmiddelen en kasequivalenten (154,5 miljoen EUR, toelichting 18 - Geldmiddelen en kasequivalenten).

De maximale blootstelling aan kredietrisico op 31 december voor handelsvorderingen per bedrijfssegment bedroeg (toelichting 16 - Handels- en overige vorderingen):

(Miljoen EUR)	2019	2018
Agro	97,1	103,6
Bio-valorization	80,3	76,2
Industrial Solutions	63,8	66,6
T-Power	2,7	0,2
Niet-toegewezen	1,7	2,3
Totaal	245,6	249,0

De ouderdomsbalans van de handelsvorderingen op 31 december kan als volgt samengevat worden:

(Miljoen EUR)	2019		2018	
	Brutobedrag	Waardeverminderingen	Brutobedrag	Waardeverminderingen
Niet vervallen	210,1	-	209,8	-
Vervallen 0-30 dagen	29,2	-0,0	33,7	-0,1
Vervallen 31-120 dagen	5,5	-0,1	4,8	-0,1
Vervallen 120-365 dagen	1,0	-0,2	0,6	-0,3
Vervallen meer dan één jaar	3,7	-3,4	4,5	-3,8
Totaal	249,4	-3,7	253,4	-4,4

De groep verwacht dat de vervallen bedragen nog steeds inbaar zijn, op basis van een beoordeling van de te verwachten kredietverliezen op basis van historisch betalingsgedrag en uitgebreide analyse van de onderliggende kredietwaardigheid van de klanten.

Op basis van de controle van het kredietrisico van klanten is de groep van oordeel dat geen bijzondere waardevermindering nodig is voor handelsvorderingen die niet vervallen zijn.

De beweging van de waardeverminderingen op handelsvorderingen tijdens het jaar kan als volgt samengevat worden:

(Miljoen EUR)	toelichting	2019	2018
Saldo op 1 januari		-4,4	-4,3
Gebruik van bijzondere waardeverminderingen		0,9	0,8
Terugname van / (geboekte) bijzondere waardeverminderingen	5	-0,3	-0,5
Overige bewegingen		0,0	-0,3
Saldo op 31 december	16	-3,7	-4,4

Interestriscico

Schommelingen in interestvoeten kunnen de interestopbrengsten en -kosten op rentedragende activa en schulden doen variëren. Bovendien kunnen deze schommelingen de marktwaarde van bepaalde financiële activa, schulden en instrumenten beïnvloeden.

Op rapporteringsdatum waren de rentedragende financiële instrumenten van de groep de volgende:

(Miljoen EUR)	toelichting	2019	2018
Vastrentende financiële instrumenten			
Financiële activa	18	92,4	37,2
Financiële schulden	22	294,8	232,7
Financiële instrumenten met een variabele rentevoet			
Financiële activa	18	62,1	126,9
Financiële schulden	22	207,2	279,4

De stijging in financiële schulden met een vaste rentevoet is voornamelijk gerelateerd aan leaseschulden (63,7 miljoen EUR), die in overeenstemming met IFRS 16 *Leaseovereenkomsten* werden opgenomen.

De financiële schulden met een variabele rentevoet hebben voornamelijk betrekking op de langlopende kredietfaciliteit van T-Power nv. De daling in vergelijking met vorig jaar kan verklaard worden door de vervroegde aflossing van 55,4 miljoen EUR naar aanleiding van de herziening van de financieringsstructuur, alsook de twee halfjaarlijkse kapitaalaflossingen (25,7 miljoen EUR). Het nog openstaand saldo van de T-Power nv langlopende kredietfaciliteit bedraagt 167,3 miljoen EUR op 31 december 2019 (2018: 249,3 miljoen EUR). Ongeveer 80% van de lening is ingedekt door middel van een reeks interestswaps. De overige financiële schulden met een variabele rentevoet hebben betrekking op handelspapier voor een bedrag van 39,0 miljoen EUR (2018: 30,0 miljoen EUR). Bewegingen in de rentevoeten zouden bijgevolg geen significante impact hebben op de kasstroom of het resultaat van de groep.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat een entiteit niet voldoende middelen heeft om op elk moment aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien niet aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan, kan dit leiden tot hogere kosten en tot een blootstelling aan een reputatierisico.

Teneinde dit risico te beperken, heeft de groep de volgende acties ondernomen:

- Het opzetten van een factoringprogramma op het einde van 2009 dat opgeschort werd in de loop van 2015.
- Een kapitaalsverhoging van 174,8 miljoen EUR in december 2014.
- De uitgifte in juli 2015 van twee series van obligaties met een looptijd van 7 jaar (de "2022 obligaties") en 10 jaar (de "2025 obligaties"). Het totaal uitgegeven bedrag was 250,0 miljoen EUR, waarvan 192,0 miljoen EUR voor de 2022 obligaties en 58,0 miljoen EUR voor de 2025 obligaties.
- De herfinanciering van T-Power nv in 2019, waarbij de nieuwe langlopende kredietfaciliteit van 193,0 miljoen EUR terugbetaalbaar is in de periode juni 2019 – juni 2026.
- De vervanging van de gesyndiceerde kredietfaciliteit (beëindigd in december 2015) door toegezegde bilaterale overeenkomsten van vijf jaar met vier kredietinstellingen voor een totaalbedrag van 142,5 miljoen EUR (waarvan een deel opgevraagd kan worden in USD). Deze faciliteiten werden vernieuwd voor een periode van 5 jaar in december 2019, bevatten geen financiële convenanten en verzekeren een maximale flexibiliteit voor de verschillende activiteiten.

Daarenboven beschikt de groep over een programma van handelspapier voor een maximaal bedrag van 200,0 miljoen EUR.

Verder maakt de groep op regelmatige basis korte- en langetermijnvooruitzichten om de financiële middelen te kunnen afstemmen met de vooropgestelde noden.

Onderstaande tabel geeft de contractuele vervaldagen van de financiële schulden weer, inclusief interestbetalingen:

(Miljoen EUR)	2019				
	Boekwaarde	Contractuele kasstromen	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar
Niet-afgeleide financiële schulden					
Obligatie met vervaldatum 15 juli 2022	165,6	177,7	4,8	173,0	-
Obligatie met vervaldatum 15 juli 2025	58,0	68,9	2,0	7,8	59,1
Kredietfaciliteit T-Power nv	167,3	170,3	26,3	105,0	39,0
Handelspapier	39,0	39,0	39,0	-	-
Kredietinstellingen	8,3	9,6	1,2	4,3	4,1
Kortetermijnschulden bij kredietinstellingen*	0,1	0,1	0,1	-	-
Leaseschulden	63,7	69,1	21,7	36,0	11,3
Totaal	502,0	534,7	95,1	326,1	113,4
Afgeleide producten					
Valutaswaps	-0,0				
Instroom		5,8	5,8	-	-
Uitstroom		-5,8	-5,8	-	-
Interestswaps	-27,7				
Instroom		0,3	0,0	0,3	0,1
Uitstroom		-27,8	-7,7	-18,3	-1,8
Totaal	-27,7	-27,5	-7,7	-18,1	-1,8

(Miljoen EUR)	2018				
	Boekwaarde	Contractuele kasstromen	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar
Niet-afgeleide financiële schulden					
Obligatie met vervaldatum 15 juli 2022	165,6	182,5	4,8	177,7	-
Obligatie met vervaldatum 15 juli 2025	58,0	70,8	2,0	7,8	61,0
Gesyndiceerde kredietfaciliteit T-Power nv	249,3	281,8	20,7	106,6	154,5
Handelspapier	30,0	30,0	30,0	-	-
Kredietinstellingen	9,0	11,0	1,5	4,5	4,9
Kortetermijnschulden bij kredietinstellingen*	0,1	0,1	0,1	-	-
Financiële leaseschulden	0,1	0,1	0,0	0,0	-
Totaal	512,1	576,2	59,0	296,7	220,5
Afgeleide producten					
Valutaswaps	-0,0				
Instroom		6,7	6,7	-	-
Uitstroom		-6,7	-6,7	-	-
Interestswaps	-38,7				
Instroom		4,5	-	1,9	2,7
Uitstroom		-43,4	-8,4	-26,0	-9,0
Totaal	-38,7	-38,9	-8,4	-24,1	-6,4

* Kortetermijnschulden bij kredietinstellingen zijn flexibele leenfaciliteiten op een zichtrekening bij een financiële instelling, die onmiddellijk opeisbaar is.

Schatting van de reële waarde van financiële activa en schulden

De reële waarde van niet-afgeleide financiële schulden wordt berekend op basis van de huidige waarde van toekomstige kapitaal en interest kasstromen, die geactualiseerd werd aan de markttrente. Deze zijn gebaseerd op marktinformatie afkomstig van betrouwbare financiële informatievoorschaffers. De reële waarde van de vaste rentedragende schulden behoort hierdoor tot niveau 2 binnen de reële waardehiërarchie.

De reële waarde van de financiële schulden op meer dan één jaar met een vaste rentevoet, gewaardeerd aan hun afgeschreven kostprijs per 31 december, is als volgt:

(Miljoen EUR)	2019		2018	
	Boekwaarde	Reële waarde	Boekwaarde	Reële waarde
Financiële schulden op meer dan één jaar				
Leasingschulden	-42,6	-43,9	0,0	0,0
Kredietinstellingen	-6,5	-6,6	-7,9	-8,2
Obligaties (met vervaldatum in 2022 en 2025)	-223,6	-234,4	-223,6	-235,1

De notering van de obligaties, uitgegeven in 2015, met een looptijd van 7 jaar (de “2022 obligaties”) en 10 jaar (de “2025 obligaties”) bedroeg voor respectievelijk 104,0% en 107,2% per 31 december 2019.

De reële waarde van de volgende financiële activa en schulden benaderen hun boekwaarde:

- Handels- en overige vorderingen
- Overige beleggingen
- Geldmiddelen en kasequivalenten
- Financiële schulden op ten hoogste één jaar
- Handels- en overige schulden

Reële waarde van afgeleide financiële instrumenten

Onderstaande tabel geeft de boekwaarde weer van de afgeleide financiële instrumenten, opgenomen aan reële waarde in de balans en op volgende wijze voorgesteld in de reële waarde hiërarchie:

(Miljoen EUR)	2019							
	Boekwaarde balans				Reële waarde hiërarchie			
	Vlottende activa	Vaste activa	Schulden op ten hoogste één jaar	Schulden op meer dan één jaar	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Valutaswaps	0,0	-	-0,0	-	-	-0,0	-	-0,0
Interests waps	-	-	-7,7	-20,0	-	-27,7	-	-27,7
Termijncontracten voor elektriciteit	-	-	-5,0	-11,5	-	-	-16,5	-16,5
Totaal	0,0	-	-12,7	-31,5	-	-27,7	-16,5	-44,2

(Miljoen EUR)	2018							
	Boekwaarde balans				Reële waarde hiërarchie			
	Vlottende activa	Vaste activa	Schulden op ten hoogste één jaar	Schulden op meer dan één jaar	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Valutaswaps	0,0	-	-0,0	-	-	-0,0	-	-0,0
Interests waps	-	-	-8,4	-30,3	-	-38,7	-	-38,7
Termijncontracten voor elektriciteit en gas	0,9	-	-5,2	-10,4	-	0,9	-15,7	-14,7
Totaal	0,9	-	-13,6	-40,8	0,0	-37,8	-15,7	-53,5

De reële waarde is de prijs die zou worden ontvangen om een actief te verkopen of die zou worden betaald om een verplichting over te dragen in een regelmatige transactie tussen marktdeelnemers op de waarderingsdatum.

De reële waarde van valuta termijncontracten wordt berekend als de verdisconteerde waarde van het verschil tussen de contractwaarde en de huidige termijnkoers.

De reële waarde van deze instrumenten geeft in het algemeen de geschatte bedragen weer die de groep zou ontvangen bij het afsluiten van voordelige contracten of de geschatte bedragen die de groep zou moeten betalen om onvoordelige contracten te verbreken op balansdatum, hierbij rekening houdend met huidige niet-gerealiseerde winsten of verliezen op lopende contracten.

De volgende tabel geeft de reële waarde weer van alle uitstaande afgeleide financiële instrumenten op jaareinde:

(Miljoen EUR)	2019		2018	
	Contractueel bedrag	Reële waarde	Contractueel bedrag	Reële waarde
Valutaswaps	5,8	-0,0	6,7	-0,0
Interestswaps	-27,5	-27,7	-38,8	-38,7
Termijncontracten voor elektriciteit en gas	N/A	-16,5	N/A	-14,7
Totaal	-21,7	-44,2	-32,2	-53,5

Het contractuele bedrag geeft het volume weer van de op balansdatum uitstaande afgeleide producten en vertegenwoordigt als dusdanig niet het risico van de groep afkomstig van dergelijke transacties.

De totale reële waarde van de afgeleide financiële instrumenten per 31 december 2019 bedraagt -44,2 miljoen EUR (2018: -53,5 miljoen EUR) en omvat:

- een reeks termijncontracten van rentevoeten, met vervaldatum over de periode 2020-2026
- valutaswaps, met vervaldatum in januari 2020
- een termijncontract voor elektriciteit, met vervaldatum in juni 2026

Naar aanleiding van de heronderhandeling van de financiële structuur van T-Power nv (toelichting 22 - Financiële schulden), werd 20% van de openstaande interestswaps per 31 december 2018 (die de 6 maand EURIBOR vastzette aan 4,0% op jaarbasis voor 80% van de uitstaande lening met vervaldatum tot 2026) afgewikkeld. De overige interestswaps werden aangepast aan de nieuwe langlopende kredietfaciliteit (aan een vaste rentevoet van 5,6% op jaarbasis). De gedeeltelijke afwikkeling van deze interestswaps resulteerde in een uitstroom van geldmiddelen van -8,0 miljoen EUR. Het bedrag van niet-gerealiseerde resultaten dat, naar aanleiding van deze afwikkeling, in de financieringskosten werd opgenomen, was niet significant. De overige aangepaste interestswaps werden, in overeenstemming met de vereisten van IFRS 9, als kasstroomafdekkend instrument aangemerkt. Het effectieve gedeelte van de wijziging in reële waarde wordt bijgevolg opgenomen in de indekkingsreserves (niet-gerealiseerde resultaten). De berekening van de reële waarde van deze termijncontracten behoort tot niveau 2 binnen de reële waarde hiërarchie.

Onderstaande tabel geeft de onderliggende contractwaarden weer van de uitstaande contracten per munteenheid (verkoop van vreemde munten) op jaareinde:

Miljoen	2019		2018	
	Bedrag in vreemde munt	Bedrag in EUR	Bedrag in vreemde munt	Bedrag in EUR
GBP	0,9	1,1	2,3	2,5
JPY	416,6	3,4	385,0	3,0
Overige		1,3		1,1
Totaal		5,8		6,7

De groep heeft het grootste deel van de PVC/Chloor-Alkali activiteiten verkocht in het derde kwartaal van 2011. Het aankoopcontract voor elektriciteit, verbonden met deze activiteit, maakte geen deel uit van deze verkooptransactie, en bijgevolg heeft de groep sinds de verkoop nog steeds een aankoopverplichting. Aangezien de groep de elektriciteit niet langer nodig heeft voor eigen gebruik, dient ze de elektriciteit te verkopen op de markt tot het einde van het contract. Aangezien de belangrijkste parameters niet beschikbaar zijn op de vrije markt, werd het aankoopcontract voor elektriciteit ("PPA" - Purchase Power Agreement), waarvoor de vrijstelling voor eigen gebruik ("own use exemption") onder IFRS 9 niet langer van toepassing was, gewaardeerd aan reële waarde volgens Niveau 3. De waarde van het contract is enerzijds afhankelijk van het toekomstige verschil tussen de marktprijzen voor elektriciteit en de productiekosten gebaseerd op marktprijzen voor gas (de zogenaamde "spark spread") en anderzijds van de prijsvolatiliteit per uur, gezien de contract-optimalisatie per uur geëvalueerd wordt. De marktprijzen op termijn zijn enkel beschikbaar voor een periode van 3 jaar en dit voor het "base load" product. De onzekerheid na deze periode is hoog voor verschillende belangrijke parameters (waaronder ook de regelgeving). Echter, gebaseerd op meer gunstige verwachtingen betreffende marktprijzen en regelgeving, werd de reële waarde van het PPA contract op nul gezet na deze periode van 3 jaar. De gebruikte toekomstige "base load" prijzen zijn berekend door gebruik te maken van het gemiddelde van de dagelijkse noteringen van de "Zeebrugge Gas Yearly" termijnprijzen in 2019 en het gemiddelde van de dagelijkse noteringen van de "Endex B Baseload Yearly" termijnprijzen in 2019 voor elektriciteit voor België. Het toekomstige optimalisatie-effect per uur werd bepaald door een extrapolatie van de geobserveerde tendens sinds de start van het contract.

Bovenstaande inputs hebben geleid tot een netto reële waarde van -16,5 miljoen EUR per 31 december 2019, tegenover een netto reële waarde van -15,7 miljoen EUR per 31 december 2018. De wijziging in netto reële waarde voor een bedrag van -0,8 miljoen EUR werd opgenomen in de EBIT aanpassende elementen (toelichting 6 - EBIT aanpassende elementen).

De belangrijkste veronderstellingen gebruikt bij de waardering per 31 december 2019 zijn de volgende:

		2020	2021	2022
Termijnprijs voor gas	EUR/MWh	18,3	18,6	18,3
Termijnprijs voor elektriciteit	EUR/MWh	51,0	48,3	48,7
Discontovoet	0,0%			

Door een daling van de marktrentevoeten werd de discontovoet aangepast naar 0,0% in 2019 (2018: 5,5%). Indien de discontovoet 5,5% zou bedragen, zou de reële waarde van het contract -14,8 miljoen EUR bedragen per 31 december 2019.

De belangrijkste veronderstellingen gebruikt bij de waardering per 31 december 2018 zijn de volgende:

		2019	2020	2021
Termijnprijs voor gas	EUR/MWh	20,8	19,3	18,4
Termijnprijs voor elektriciteit	EUR/MWh	51,0	45,7	44,1
Discontovoet	5,5%			

De gevoeligheid van de waardering voor wijzigingen in de belangrijkste veronderstellingen is als volgt:

Wijziging in veronderstelling		Impact reële waarde (Miljoen EUR)	
		2019	2018
Gasprijs	+1 EUR/MWh	-2,6	-2,3
Elektriciteitsprijs	+1 EUR/MWh	1,3	1,2
Spark spread optimalisatie	+1 EUR/MWh	1,3	1,2
Discontovoet	+1%	0,3	0,3
Productie-uren T-Power nv	+10%	-0,7	-0,4

De bovenstaande gevoeligheidsanalyses zijn gebaseerd op een wijziging in één veronderstelling terwijl alle andere veronderstellingen constant worden gehouden. Dit is in de praktijk vrij onwaarschijnlijk, vermits wijzigingen in sommige veronderstellingen met elkaar gecorreleerd kunnen zijn. Indien de belangrijkste veronderstellingen voor 2022 eveneens zouden toegepast worden voor de periode (2023 - juni 2026), waarvoor geen marktgegevens beschikbaar zijn, zou de reële waarde van het contract (2020 - juni 2026) -36,1 miljoen EUR bedragen.

De nettowijziging in reële waarde van financiële afgeleide instrumenten, vóór winstbelasting, opgenomen in de niet-gerealiseerde resultaten, bedraagt -3,2 miljoen EUR en kan verklaard worden door de wijziging van de reële waarde van de interestswaps in de dochteronderneming T-Power nv.

27. WAARBORGEN EN VERBINTENISSEN

(Miljoen EUR)	2019	2018
Waarborgen gesteld door derden voor rekening van de groep	27,0	25,5
Waarborgen gesteld voor rekening van derden	1,7	1,8
Waarborgen verkregen van derden	2,3	4,1
Verbindenissen met betrekking tot investeringen	25,7	29,8

Waarborgen gesteld door derden voor rekening van de groep hebben voornamelijk betrekking op waarborgen voor milieuverplichtingen van Tessengerlo Group nv voor een bedrag van 20,6 miljoen EUR (2018: 19,9 miljoen EUR). Het resterende saldo bestaat uit diverse waarborgen voor financiering, douane en andere verplichtingen.

Waarborgen gesteld voor rekening van derden betreffen voornamelijk waarborgen die gesteld werden voor de uitvoering van leaseverplichtingen.

Waarborgen verkregen van derden betreffen waarborgen die door leveranciers gesteld worden tegenover de groep als waarborg voor de accurate uitvoering van investeringsprojecten.

De investeringen die zijn aangegaan, maar nog niet uitgevoerd, bedragen 25,7 miljoen EUR per eind 2019 (2018: 29,8 miljoen EUR). Deze verbintenissen hebben voornamelijk betrekking op investeringen in fabrieksinfrastructuur om de opslagcapaciteit te verhogen (voornamelijk in het bedrijfssegment Agro), en om een betere valorisatie van dierlijke bijproducten te bewerkstelligen (bedrijfssegment Bio-valorization), alsook op de aankoop van vrachtwagens, welke voorheen geleased werden.

De aandelen van T-Power nv zijn in pand gegeven in de eerste graad om de verplichtingen met betrekking tot een leningsovereenkomst van 440,0 miljoen EUR, getekend op 18 december 2008 tussen T-Power en een bankensyndicaat en voor de laatste keer gewijzigd en aangepast op basis van een wijzigings- en aanpassingsakte op 25 maart 2019 (met één resterende bank). De aandelen van T-Power nv zijn in pand gegeven in de tweede graad om een tollingovereenkomst voor de volledige 425 MW capaciteit, getekend op 13 augustus 2008 tussen T-Power nv en RWE groep, te waarborgen. Deze tollingovereenkomst zal over een periode van 15 jaar lopen, met een mogelijke verlenging met 5 jaar nadien.

De groep en haar filialen hebben bepaalde andere voorwaardelijke verplichtingen met betrekking tot lange termijn aankoopverplichtingen en verbintenissen. Deze verbintenissen voorzien in strategische grondstoffen en goederen en diensten, zoals elektriciteit en gas.

28. VOORWAARDELIJKE VERPLICHTINGEN EN BATEN

De groep wordt geconfronteerd met een aantal schade-eisen of potentiële schade-eisen en geschillen die voortvloeien uit de dagelijkse bedrijfsvoering. In de mate dat deze schade-eisen en geschillen zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van de verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is en er een betrouwbare schatting gemaakt kan worden van de verplichting, werden er geschikte voorzieningen aangelegd.

Het behoort tot het beleid van de groep om milieuvoorzieningen aan te leggen wanneer de groep een bestaande verplichting heeft (in rechte afdwingbaar of feitelijk) als gevolg van een gebeurtenis in het verleden, wanneer het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen noodzakelijk zal zijn en wanneer een betrouwbare schatting gemaakt kan worden van de omvang van deze verplichtingen.

Deze voorzieningen worden regelmatig opnieuw beoordeeld en indien nodig aangepast naarmate het onderzoek en de werkzaamheden vorderen en additionele informatie beschikbaar komt. Milieuverplichtingen kunnen belangrijke wijzigingen ondergaan als gevolg van nieuwe informatie over de aard en de omvang van de verontreinigingen, een verandering in de wetgeving of andere soortgelijke factoren.

Zoals vermeld in toelichting 24 - Voorzieningen, bedragen de milieuvoorzieningen, in overeenstemming met de waarderingsgrondslagen zoals hierboven vermeld, 110,9 miljoen EUR per 31 december 2019 (31 december 2018: 108,1 miljoen EUR).

Hoewel het niet mogelijk is om de afwikkeling van alle huidige milieurisico's te voorspellen, kan het niet uitgesloten worden dat er in de toekomst een nood zal ontstaan voor de aanleg van nieuwe milieuvoorzieningen. Deze zullen, naar het oordeel van het management, gebaseerd op de huidige beschikbare informatie en rekening houdend met de huidige financiële structuur van de groep, geen significante invloed hebben op de geconsolideerde balans. Het kan evenwel niet uitgesloten worden dat dergelijke provisies een materiële invloed kunnen hebben op de winst-en-verliesrekening in een bepaalde verslagperiode.

Acquisities, investeringen en joint venture overeenkomsten, alsook desinvesteringen kunnen gebruikelijke voorzieningen bevatten welke kunnen leiden tot prijsaanpassingen. Bovendien werd voor desinvesteringen voldoende rekening gehouden met voorzieningen voor mogelijke schadeloosstellingen betaalbaar aan de overnemer, indien nodig, met inbegrip van aangelegenheden op het gebied van gezondheid, milieu, belastingen, productaansprakelijkheid, herstructureringen, concurrentie, pensioenen en vergoedingen in aandelen. Op basis van de momenteel beschikbare gegevens, wordt de kans op een significante uitstroom van geldmiddelen als gering beschouwd.

Aan de groep werden emissierechten toegekend voor de periode 2013-2020. Deze emissierechten worden jaarlijks gratis toegeleverd voor de producten blootgesteld aan een CO2 weglekrisico, ten belope van de productiehoeveelheden. Emissierechten zullen bijkomend aangekocht worden in geval van een eventueel tekort. De kost van bijkomende aangekochte emissierechten in 2019 was niet significant. Het overschot of tekort van emissierechten kan over de volgende jaren variëren, afhankelijk van verschillende factoren zoals toekomstige productievolumes, procesoptimalisatie en energie-efficiëntie verbeteringen. Het management is echter van oordeel dat een overschot of tekort aan emissierechten over de volgende jaren geen significante invloed zal hebben op de geconsolideerde financiële staten van de groep.

De netto boekwaarde van de emissierechten in overige immateriële activa bedraagt 2,9 miljoen EUR op 31 december 2019 (2018: 4,5 miljoen EUR).

29. VERBONDEN PARTIJEN

De vennootschap heeft als verbonden partijen haar dochterondernemingen, geassocieerde deelnemingen, joint ventures en haar controlerende aandeelhouder (Verbrugge nv, gecontroleerd door Picanol nv, en zijn verbonden onderneming Symphony Mills), bestuurders en haar Executive Committee. Het Belgische pensioenfonds "OFP Pensioenfonds", dat de verplichtingen na uitdiensttreding van de werknemers van Tessengerlo Group nv en Tessengerlo Chemie International nv dekt, is ook een verbonden partij.

Op basis van de laatste openbaarmaking conform de transparantiewetgeving, ontvangen op 7 November 2019, bezit Verbrugge nv, gecontroleerd door Picanol nv, 18.883.332 aandelen (43,76% van de vennootschap). Zijn verbonden onderneming Symphony Mills nv bezit 1.832.200 aandelen (4,25%). Picanol Group is een Belgische, beursgenoteerde, industriële groep en is gespecialiseerd in de ontwikkeling, productie en verkoop van weefmachines, engineered casting solutions en custom-made controllers. Picanol Group is vertegenwoordigd in de raad van bestuur door twee leden: de heer Stefaan Haspesslagh (Voorzitter Picanol Group) en de heer Luc Tack (Gedelegeerd bestuurder Picanol Group).

In overeenstemming met artikel 7:53 van het Belgisch Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen, heeft de buitengewone algemene vergadering van aandeelhouders op 10 juli 2019 besloten om het loyaliteitsstemrecht in te voeren voor ieder volgestort aandeel dat ten minste twee jaar ononderbroken op naam van dezelfde aandeelhouder is ingeschreven in het register van aandelen. Op 31 december 2019, bezat Verbrugge nv 32.366.144 stemrechten (56,89% van het totale aantal stemrechten), terwijl Symphony Mills nv 1.832.200 stemrechten (3,22% van het totale aantal stemrechten) bezat.

De groep kocht en verkocht goederen en diensten aan verschillende verbonden partijen waarin de groep een belang van 50% of minder aanhoudt (toelichting 14 - Deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode). Dergelijke transacties zijn gebaseerd op voorwaarden vergelijkbaar met transacties met derde partijen.

Premies voor een bedrag van 1,5 miljoen EUR zijn betaald aan het Belgische pensioenfonds, "OFP Pensioenfonds" (2018: 1,1 miljoen EUR). Een bedrag van 11,9 miljoen EUR van de verplichtingen gerelateerd aan pensioenplannen per 31 december 2019 betreft het "OFP Pensioenfonds" (2018: 12,2 miljoen EUR).

Er hebben enkel transacties plaatsgevonden met de belangrijkste aandeelhouder, joint ventures, geassocieerde ondernemingen, leden van het Executive Committee en de Raad van Bestuur.

Transacties met de belangrijkste aandeelhouder:

(Miljoen EUR)	2019	2018
Overige bedrijfsopbrengsten	0,1	0,1
Handels- en overige vorderingen	0,0	0,1

Deze transacties bestaan uit juridische en ICT-dienstverlening, welke worden voorzien door de groep via een service level agreement.

Transacties met joint ventures⁷:

(Miljoen EUR)	2019	2018
Transacties met joint ventures - Verkopen	4,1	4,7
Transacties met joint ventures - Aankopen	-25,5	-24,8
Vaste activa	10,5	10,0
Vlottende activa	0,7	0,5
Schulden op ten hoogste één jaar	1,2	1,7

⁷ In toelichting 14 - Deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode is meer informatie opgenomen over de joint ventures van de groep.

De 2018 en 2019 omzet met joint ventures is voornamelijk te verklaren door de verkopen van S8 Engineering Inc. aan de joint venture Jupiter Sulphur LLC. De omzet wordt als niet significant beschouwd en werd bijgevolg niet geëlimineerd.

Tessengerlo Kerley Inc. heeft een lening van 11,0 miljoen USD (9,8 miljoen EUR) toegekend aan de joint venture Jupiter Sulphur LLC. De lening is rentedragend (3,0%) en was oorspronkelijk terugbetaalbaar aan Tessengerlo Kerley Inc. in de periode van 2020-2023. De terugbetalingsperiode wordt echter momenteel herzien omwille van lopende investeringen en de bijhorende behoefte aan geldmiddelen in Jupiter Sulphur LLC. Jupiter Sulphur LLC heeft hetzelfde bedrag ontleend van de andere joint venture partner. De toegekende lening is opgenomen in "Overige beleggingen" in de geconsolideerde balans van de groep. De interestopbrengsten hiervan worden als niet significant beschouwd en werden niet geëlimineerd.

Transacties met geassocieerde ondernemingen:

T-Power nv was een geassocieerde onderneming tot 2 oktober 2018, het moment dat de groep de resterende 80% aandelen verwierf. Vanaf die datum wordt T-Power nv volledig geconsolideerd. In 2018 werd een dividend ontvangen voor een bedrag van 3,3 miljoen EUR.

Dividenden ontvangen van overige investeringen bedroegen 0,1 miljoen EUR in 2019 (2018: 0,1 miljoen EUR).

Transacties met de leden van het Executive Committee⁸:

(Miljoen EUR)	2019	2018
Kortetermijnpersoneelsbeloningen	2,0	2,9
Vergoedingen na uitdiensttreding	0,1	0,1
Totaal	2,1	2,9

Kortetermijnpersoneelsbeloningen omvatten salarissen en toe te rekenen bonussen over 2019 (inclusief bijdragen aan de sociale zekerheid), leasing van wagens en andere vergoedingen indien van toepassing.

De kortetermijnpersoneelsbeloningen omvatten 1,3 miljoen EUR vaste en 0,6 miljoen EUR variabele personeelsbeloningen (2018: respectievelijk 1,3 miljoen EUR en 1,6 miljoen EUR). De variabele personeelsbeloningen bestaan uit 0,6 miljoen EUR variabele beloning op korte termijn (2018: 0,8 miljoen EUR), betaalbaar binnen 12 maanden na het einde van de periode, terwijl er geen lange termijn variabele beloning is (2018: 0,8 miljoen EUR).

De vergoedingen na uitdiensttreding omvatten de periodieke pensioenkosten van het pensioenplan zoals berekend door een actuaaris.

In 2019 werden er geen nieuwe warrants aangeboden en werden geen warrants uitgeoefend in 2019 door de leden van het Executive Committee.

Er werden geen andere transacties gedaan met de leden van het Executive Committee behalve diegenen hierboven vermeld.

⁸ Het Executive Committee bestaat op 31 december 2019 uit Luc Tack (CEO) en Stefaan Haspeslagh (COO/CFO) en is niet gewijzigd ten opzichte van vorig jaar.

Transacties met de leden van de raad van bestuur:

Leden	Bezoldigingen in EUR	2019	2018
Philiem bvba, vertegenwoordigd door haar permanente vertegenwoordiger dhr. Phillippe Coens (onafhankelijke niet-uitvoerende bestuurder)	Jaarlijkse vaste vergoeding	25.000	25.000
	Aanvullende vaste vergoeding voor voorzitter auditcomité	3.000	3.000
	Variabele vergoeding per halve dag	8.000	16.000
	Totale bezoldiging	36.000	44.000
Management Deprez bvba, vertegenwoordigd door haar permanente vertegenwoordiger mevr. Veerle Deprez (onafhankelijke niet-uitvoerende bestuurder). Lid van de raad van bestuur vanaf 6 juni 2017	Jaarlijkse vaste vergoeding	25.000	25.000
	Variabele vergoeding per halve dag	8.000	16.000
	Totale bezoldiging	33.000	41.000
ANBA bvba, vertegenwoordigd door haar permanente vertegenwoordiger mevr. Anne-Marie Baeyaert (onafhankelijke niet-uitvoerende bestuurder). Lid van de raad van bestuur vanaf 6 juni 2017	Jaarlijkse vaste vergoeding	25.000	25.000
	Variabele vergoeding per halve dag	8.000	16.000
	Totale bezoldiging	33.000	41.000
Stefaan Haspeslagh (uitvoerend bestuurder)	Jaarlijkse vaste vergoeding	25.000	25.000
	Aanvullende vaste vergoeding voor voorzitter raad van bestuur	30.000	30.000
	Variabele vergoeding per halve dag	8.000	16.000
	Totale bezoldiging	63.000	71.000
Luc Tack (uitvoerend bestuurder)	Jaarlijkse vaste vergoeding	25.000	25.000
	Variabele vergoeding per halve dag	8.000	16.000
	Totale bezoldiging	33.000	41.000
Karel Vinck (niet-uitvoerende bestuurder)	Jaarlijkse vaste vergoeding	25.000	25.000
	Variabele vergoeding per halve dag	8.000	16.000
	Totale bezoldiging	33.000	41.000
Totaal		231.000	279.000

30. HONORARIA VAN DE COMMISSARIS

KPMG Réviseurs d'Entreprises / Bedrijfsrevisoren CVBA/SCRL, vertegenwoordigd door Patrick De Schutter, werd benoemd tot commissaris door de aandeelhoudersvergadering op 14 mei 2019, volgend op een audit biedproces.

De door de groep aan de commissaris betaalde vergoedingen bedroegen:

(Miljoen EUR)	2019			
	Audit	Audit gerelateerde diensten	Overige	Totaal
KPMG (België)	0,2	0,0	0,0	0,3
KPMG (buiten België)	0,6	-	0,3	0,9
Totaal	0,9	0,0	0,3	1,2

(Miljoen EUR)	2018			
	Audit	Audit gerelateerde diensten	Overige	Totaal
PwC (België)	0,3	-	-	0,3
PwC (buiten België)	0,5	-	0,1	0,6
Totaal	0,8	-	0,1	0,9

31. GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

- In december 2019 maakte DYKA Group bekend de productievestiging van REHAU Tube in het Franse La-Chapelle-Saint-Ursin van de Duitse REHAU-groep over te nemen. De transactie zal naar verwachting worden afgerond tegen 1 mei 2020.
- Binnen het segment Bio-valorization heeft PB Leiner in februari 2020 een nieuwe collageenpeptidelijn ingehuldigd in zijn fabriek te Santa Fe (Argentinië). Deze bijkomende productiefaciliteit zal een aanzienlijk extra productievolume van SOLUGEL™ collageenpeptiden mogelijk maken.
- Binnen het segment Industrial Solutions is S8 Engineering niet langer een aparte businessunit. De engineering- en constructieactiviteiten werden in het eerste kwartaal van 2020 geïntegreerd in Tessengerlo Kerley, Inc.
- In februari 2020 veroorzaakte de overstroming als gevolg van storm Dennis een onderbreking van de productie bij PB Leiner in Treforest (VK). Op basis van de huidige informatie wordt niet verwacht dat deze gebeurtenis een materiële impact zal hebben op de resultaten van Tessengerlo Group.
- Tessengerlo Group onderzoekt momenteel opties om een nieuwe gascentrale te bouwen in de Belgische gemeente Tessengerlo. Het resultaat van het onderzoek is momenteel onvoorspelbaar, daarom kunnen momenteel geen verdere details bekendgemaakt worden.

Update COVID-19:

- In het licht van de laatste ontwikkelingen rond de wereldwijde verspreiding van COVID-19 (Coronavirus) neemt Tessengerlo Group alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat zijn mensen veilig zijn en de fabrieken en bedrijven operationeel blijven. De groep biedt namelijk ondersteuning voor vitale diensten en cruciale goederenstromen. Tessengerlo Group levert basischemicaliën voor de productie van drinkwater op basis van zijstroom in de vorm van zoutzuur uit de productie van kaliumsulfaat (SOP). Daarnaast produceert de groep gelatine voor medische en voedingstoepassingen, gewasvoeding en gewasbeschermingsmiddelen voor de landbouw (waarvoor het seizoen op het noordelijk halfrond net begint), en kunststof leidingsystemen voor drinkwatervoorziening en de afvoer van vervuild water, terwijl Akiolis de vleesketen beschermt (in Frankrijk).
- Alle fabrieken en activiteiten draaien momenteel volgens verwachtingen, met uitzondering van de huidige onderbreking van de productie in de Franse fabriek van DYKA Group in Sainte-Austreberthe (segment Industrial Solutions). In februari 2020 veroorzaakte COVID-19 een verstoring van de productie in de Chinese fabriek in Nehe (PB Leiner – segment Bio-valorization), dat de productie begin maart terug kon starten. Op basis van de huidige informatie wordt verwacht dat deze gebeurtenissen een beperkte impact op de financiële resultaten zullen uitoefenen.
- Activiteiten kunnen de komende weken of maanden verder worden beïnvloed als er te veel medewerkers door COVID-19 worden getroffen en/of als de toegang tot grondstoffen en hulpstoffen of transportmiddelen bemoeilijkt zou worden, of als onze klanten niet meer in staat zouden zijn om onze producten te verwerken.

32. ONDERNEMINGEN VAN DE GROEP

Hieronder zijn alle ondernemingen van de groep vermeld.

Het totaal aantal geconsolideerde ondernemingen bedraagt 56⁹.

De lijst van de ondernemingen op 31 december 2019 geconsolideerd volgens de volledige consolidatiemethode:

	Onderneming	Adres	Belgisch ondernemingsnummer	Eigendom
Europa				
België	DYKA Plastics nv	3900 Pelt	0414467340	100%
België	Limburgse Rubber Produkten nv	1050 Brussels	0415296392	100%
België	Tessengerlo Chemie International nv	1050 Brussels	0407247372	100%
België	Tessengerlo Group nv	1050 Brussels	0412101728	Moedermaatschappij
België	T-Power nv	1050 Brussels	0875650771	100%
België	Tessengerlo Development Services nv	1050 Brussels	0724619989	100%
België	T-Power Energy Services bv	1050 Brussels	0838489378	100%
Tsjechische Republiek	DYKA s.r.o.	27361 Velka Dobra		100%
Frankrijk	Akiolis Group SAS	72000 Le Mans		100%
Frankrijk	Atemax France SAS	72000 Le Mans		100%
Frankrijk	Etablissements Charvet Père et Fils SAS	91490 Milly-La-Forêt		100%
Frankrijk	Produits Chimiques de Loos SAS	59120 Loos		100%
Frankrijk	Tessengerlo Kerley France SAS	59120 Loos		100%
Frankrijk	Soleval France SAS	72000 Le Mans		100%
Frankrijk	DYKA SAS	62140 Sainte Austreberthe		100%
Frankrijk	Tefipar SAS	59120 Loos		100%
Frankrijk	Tessengerlo Services SARL	59120 Loos		100%
Frankrijk	Etablissements Violleau SAS	79380 La Forêt sur Sèvre		100%
Duitsland	BT Nyloplast GmbH	86551 Aichach		100%
Duitsland	PB Gelatins GmbH	31582 Nienburg		100%
Hongarije	BT Nyloplast Kft	3636 Vadna		100%
Luxemburg	Terelux SA	2163 Luxembourg		100%
Polen	DYKA Sp.z.o.o.	55-221 Jelcz-Laskowice		100%
Roemenië	DYKA Plastic Pipe Systems S.R.L.	76100 Bucarest, sector 1		100%
Slowakije	DYKA SK s.r.o.	82109 Bratislava		100%
Nederland	DYKA B.V.	8331 LJ Steenwijk		100%
Nederland	BT Nyloplast B.V.	3295 KG 's Gravendeel		100%
Nederland	Tessengerlo NL Holding B.V.	4825 AV Breda		100%
Groot-Brittannië	DYKA UK Ltd.	Longtown-Carlisle Cumbria CA6 5LY		100%
Groot-Brittannië	John Davidson Holdings Ltd.	Edinburgh EH3 8UL		100%
Groot-Brittannië	John Davidson Pipes Ltd.	Edinburgh EH3 8UL		100%
Groot-Brittannië	PB Gelatins UK Ltd.	Pontypridd CF 375 SQ		100%
Groot-Brittannië	Tessengerlo Holding UK Ltd.	Pontypridd CF 375 SQ		100%

⁹ Tessengerlo Development Services nv is een nieuw opgerichte onderneming in 2019. T-Power Energy Services bv werd overgenomen in juni 2019 (zie toelichting 4 - Acquisities en verkopen). Tessengerlo Finance nv, Tessengerlo Cologne Veneta S.r.l. en PB Gelatins (Wenzhou) Co. Ltd. werden in 2019 geliquideerd.

Verenigde Staten			
Verenigde Staten	Environmentally Clean Systems LLC	Dover, Delaware 19904	69,01%
Verenigde Staten	ECS Myton, LLC	Dover, Delaware 19904	51,00%
Verenigde Staten	Kerley Trading Inc.	Dover, Delaware 19904	100%
Verenigde Staten	MPR Services Inc.	Dover, Delaware 19904	100%
Verenigde Staten	PB Leiner USA Corporation	Davenport, Iowa 52806	100%
Verenigde Staten	Tessengerlo Kerley Inc.	Dover, Delaware 19904	100%
Verenigde Staten	S8 Engineering Inc.	Dover, Delaware 19904	100%
Verenigde Staten	Tessengerlo USA Inc.	Dover, Delaware 19904	100%

Overige			
Argentinië	PB Leiner Argentina SA	Sarmiento 1230, piso 4° - Ciudad Autónoma de Buenos Aires	100%
Australië	Tessengerlo Kerley Australia PTY LTD	Level 14, 440 Collins Street, Melbourne VIC 3000	100%
Brazilië	PB Brasil Industria e Comercio de Gelatinas Ltda	Acorizal, Mato Grosso CEP 78480-000	100%
Chili	Kerley Latinoamericana Comercializadora Limitada	9358 Santiago	100%
China	PB Gelatins (Heilongjiang) Co. Ltd.	Kongguo County - Heilongjiang Province	100%
China	Tessengerlo Trading (Shanghai) Co. Ltd.	China R.P. - 200021 Shanghai	100%
Costa Rica	Tessengerlo Kerley Costa Rica SA	La Union Tres Rios - Cartago	100%
India	Tessengerlo Kerley India Private Ltd.	First Floor, The Great Eastern Centre, 70 Nehru Place, New Delhi, South Delhi, 11019	100%
Japan	TKI Japan KK	Tokyo - Chiyoda-ku	100%
Mexico	Tessengerlo Kerley Mexico SA de CV	Navojoa, Sonora	100%
Paraguay	Maramba S.R.L.	Chacoi Villa Hayes - Asuncion del Paraguay	100%
Peru	TKP Peru S.A.C.	Ciudad de Lima - Provincia de Lima	100%
Turkije	Tessengerlo Kerley Turkey Tarim Ve Kimya Sanayi Ve Ticaret Ltd. Sirketi	35730 Kemalpaşa - Izmir	100%

De lijst van de ondernemingen per 31 december 2019 geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode:

Europa			
Frankrijk	Etablissements Michel SAS	31800 Villeneuve de Rivière	50,00%

Overige			
Verenigde Staten	Jupiter Sulphur LLC	Dover, Delaware 19904	50,00%

De lijst van de niet-geconsolideerde ondernemingen per 31 december 2019 (wegens hun niet-significante invloed op de geconsolideerde cijfers):

Europa			
Zwitserland	Tessengerlo Schweiz AG	5332 Rekingen	100%

33. KRITISCHE BOEKHOUDKUNDIGE SCHATTINGEN EN OORDEELSVORMINGEN

De voorbereiding van de jaarrekening in overeenstemming met IFRS, zoals aanvaard binnen de Europese Unie, vereist de nodige schattingen, oordeelsvormingen en veronderstellingen van het management. Deze zullen de toepassing van de boekhoudprincipes, de gerapporteerde bedragen van activa en passiva, de toelichting in verband met de voorwaardelijke baten en verplichtingen op datum van de jaarrekening en de gerapporteerde bedragen van kosten en opbrengsten tijdens de rapporteringsperiode beïnvloeden. Het management baseert zijn schattingen op zijn historische ervaring en talrijke andere veronderstellingen waarvan aangenomen wordt dat deze redelijk zijn onder de omstandigheden. De resultaten hiervan vormen de basis voor het opstellen van de gerapporteerde bedragen van kosten en opbrengsten, die niet onmiddellijk duidelijk blijken uit andere bronnen. De uiteindelijke resultaten kunnen verschillen van deze inschattingen.

Schattingen en veronderstellingen worden periodiek herzien en de effecten van de herzieningen worden opgenomen in de jaarrekening.

Beoordelingen, schattingen en veronderstellingen toegepast bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening per 31 december 2019, zijn dezelfde als deze toegepast en toegelicht in de geconsolideerde jaarrekening per 31 december 2018.

Schattingen en oordeelsvormingen die een significant risico inhouden om de nettoboekwaarde van activa en passiva het komende jaar materieel te beïnvloeden zijn:

- Bijzondere waardeverminderingen. De nettoboekwaarde van financiële activa, materiële vaste activa, goodwill en overige immateriële activa wordt op elke balansdatum beoordeeld om te bepalen of er enige aanwijzing is voor een bijzondere waardevermindering. Indien een dergelijke aanwijzing bestaat, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat (toelichting 11 - Materiële vaste activa, toelichting 12 - Goodwill en toelichting 13 - Overige immateriële activa).
- Leaseovereenkomsten. De groep least diverse items van materiële vaste activa, voornamelijk vastgoed en voertuigen. Sommige leaseovereenkomsten bevatten opties tot verlenging, die operationele flexibiliteit toestaan, uitoefenbaar door de groep. De netto boekwaarde van de 'right-of-use' activa, door toepassing van IFRS 16 *Leaseovereenkomsten*, is gebaseerd op het oordeel van de groep, op aanvangsdatum van de leaseovereenkomst, of het redelijk zeker is dat opties tot verlenging zullen worden uitgeoefend. De groep herbeoordeelt of het redelijk zeker is dat verlengingsopties uitgeoefend zullen worden indien er zich een significante gebeurtenis heeft voorgedaan of als er zich wijzigingen voordoen in omstandigheden die onder controle van de groep vallen.
- Verouderde voorraden en aanpassingen van de waarde aan realiseerbare waarde, die bepaald zijn op basis van ervaring en de beoordeling van de huidige marktomstandigheden (toelichting 17 - Voorraden).
- Personeelsbeloningen. De berekening van de pensioenverplichtingen is gebaseerd op actuariële veronderstellingen zoals toekomstige salarisverhogingen, inflatie en het gebruik van een discountvoet (toelichting 23 - Personeelsbeloningen).
- Uitgestelde belastingen. Een uitgestelde belastingvordering wordt enkel opgenomen in de balans indien het waarschijnlijk is dat toekomstige belastbare winsten beschikbaar zullen zijn waartegen de verrekenbare tijdelijke verschillen, de ongebruikte belastingtegoeden en de ongebruikte overgedragen fiscale verliezen kunnen verrekend worden. De uitgestelde belastingvorderingen worden herzien op elke afsluitingsdatum en verminderd in de mate dat het niet langer waarschijnlijk is dat het desbetreffende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd. Bij de inschatting neemt het management de lange termijn bedrijfsstrategie in overweging (toelichting 15 - Uitgestelde belastingvorderingen en -schulden).

- Voorzieningen en voorwaardelijke verplichtingen. De geboekte bedragen reflecteren de beste raming van het management met betrekking tot de verwachte uitgaven om aan de huidige verplichting op balansdatum te kunnen voldoen. Indien het effect hiervan significant is, zullen voorzieningen worden aangelegd met een verdiscontering van de toekomstige verwachte kasstromen. Voorzieningen kunnen aanzienlijk wijzigen ten gevolge van bijkomende informatie over de aard en de omvang van de verontreiniging, een verandering in de wetgeving, een verandering in de best practices voor saneringen, een verandering in de timing van de uitstroom van middelen, een verandering in samenspraak met de bevoegde instanties omtrent de behandeling van de vervuilde locatie of andere factoren van soortgelijke aard (toelichting 24 - Voorzieningen).
- Financiële instrumenten (toelichting 26 - Financiële instrumenten). Deze worden in de balans opgenomen aan reële waarde en zijn gebaseerd op:
 - inputs andere dan genoteerde prijzen, die voor het actief of voor de verplichting waarneembaar zijn, hetzij direct (d.w.z. als prijzen) hetzij indirect (d.w.z. afgeleid van prijzen); of
 - inputs voor het actief of de verplichting die niet gebaseerd zijn op waarneembare marktgegevens.

VERKLARING OVER HET GETROUW BEELD VAN DE JAARREKENINGEN EN HET GETROUW OVERZICHT IN HET JAARVERSLAG

De heer Luc Tack (CEO) en de heer Stefaan Haspeslagh, vertegenwoordiger van Findar BVBA (COO/CFO) verklaren, in naam en voor rekening van de vennootschap, dat, voor zover hen bekend,

- de geconsolideerde jaarrekeningen, die zijn opgesteld overeenkomstig International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals aanvaard binnen de Europese Unie, een getrouw beeld geven van het vermogen, van de financiële toestand en van de resultaten van de emittent en de in de consolidatie opgenomen ondernemingen;
- het managementverslag over de geconsolideerde jaarrekening een getrouw overzicht geeft van de ontwikkeling en de resultaten van het bedrijf en van de positie van de emittent en de in de consolidatie opgenomen ondernemingen, evenals een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee zij geconfronteerd worden.

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS

TESSENDERLO GROUP NV

**Verslag van de commissaris aan de
algemene vergadering van
Tessengerlo Group NV over de
geconsolideerde jaarrekening voor
het boekjaar afgesloten op 31
december 2019**

24 maart 2020

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN TESSENDERLO GROUP NV OVER DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING VOOR HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP 31 DECEMBER 2019

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van Tessengerlo Group NV (de “Vennootschap”) en zijn dochterondernemingen (samen de “Groep”), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2019, alsook de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt een geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 14 mei 2019, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2021. Dit is het eerste jaar dat wij de wettelijke controle van de jaarrekening van Tessengerlo Group NV hebben uitgevoerd.

Verslag over de geconsolideerde jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep over het boekjaar afgesloten op 31 december 2019 opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften. Deze geconsolideerde jaarrekening omvat de geconsolideerde balans op 31 december 2019, alsook de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht over het boekjaar afgesloten op die datum evenals de toelichting bestaande uit een overzicht van de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige informatievervalsing. Het totaal van de geconsolideerde balans bedraagt EUR 1.911,3 miljoen en de geconsolideerde winst- en verliesrekening sluit af met een winst van het boekjaar van EUR 97,6 miljoen.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de Groep op 31 december 2019, alsook van zijn geconsolideerde resultaten en van zijn geconsolideerde kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA’s) zoals van toepassing in België. Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op de huidige afsluitdatum en nog niet goedgekeurd op nationaal niveau. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie “Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening” van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Overige aangelegenheid

De geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2018 werd door een andere commissaris gecontroleerd die op 29 maart 2019 een oordeel zonder voorbehoud over deze geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking heeft gebracht.

Kernpunten van de controle

Kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die naar ons professioneel oordeel het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode. Deze aangelegenheden zijn behandeld in de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover, en wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Bijzondere waardevermindering van goodwill, overige immateriële activa en materiële vaste activa.

We verwijzen naar toelichting 11, 12 en 13 sectie 'materiële vaste activa, goodwill en overige immateriële vaste activa' van de geconsolideerde jaarrekening.

Omschrijving

Goodwill, overige immateriële vaste activa en materiële vaste activa bedragen 1.069,6 miljoen EUR per 31 december 2019 en vertegenwoordigen 56% van de totale activa van de Groep.

De Groep heeft een jaarlijkse test uitgevoerd voor de bepaling van een mogelijke waardevermindering met betrekking tot goodwill. In geval er waardevermindering indicatoren zijn, heeft de groep tevens een test uitgevoerd voor de overige immateriële activa en materiële vaste activa. Deze test werd uitgevoerd voor elk van de kleinste te onderscheiden groep van activa die kasstromen genereren die in hoge mate onafhankelijk zijn (kasstroom genererende eenheid). Het management maakt een inschatting van de realiseerbare waarde door een verdiscontering van toekomstige kasstromen om te bepalen of deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen op 31 december 2019 en om de grootte van deze bijzondere waardevermindering te bepalen.

Bijzondere waardeverminderingen op goodwill, overige immateriële vaste activa en materiële vaste activa is een kernpunt van controle omwille van de omvang van deze balanspositie (56%) en door het vereiste beoordelingsvermogen van het management en de potentiële bevoordeling van het management bij de inschatting van de bijzondere waardeverminderingen welke hoofdzakelijk betrekking heeft op de gebruikte inputs bij zowel de voorspelling als de actualisering van toekomstige kasstromen ter bepaling van de realiseerbare waarde.

Onze controlewerkzaamheden

Onze controlewerkzaamheden omvatten onder meer:

- We hebben de beoordeling door het management van mogelijke indicatoren van bijzondere waardeverminderingen kritisch beoordeeld op basis van onze kennis van de Groep en ons inzicht in de interne en externe factoren die relevant zijn voor de Groep;
- We hebben de bepaling door het management van de kasstroom genererende eenheden kritisch beoordeeld met ons inzicht van de activiteiten van de Groep en de vereisten van de geldende boekhoudkundige standaarden;
- We evalueerden het proces waarmee de kasstroomprognoses door het management werden opgesteld, inclusief het testen van de onderliggende berekeningen en het afstemmen van de prognoses met de laatste door de Raad van Bestuur goedgekeurde financiële doelstellingen;
- We analyseerden het inschattingsvermogen van de Vennootschap om kasstromen nauwkeurig te voorspellen en beoordeelden de redelijkheid van de huidige voorspellingen door belangrijke aannames te vergelijken met historische resultaten. We hebben de voorspellingen kritisch beoordeeld op basis van ons inzicht in de activiteiten van de Groep;
- We beoordeelden de gepastheid van de waarderingmethodologie van de Groep en de bepaling van de

- verdisconteringsvoeten, mede door inschakeling van waarderingsspecialisten;
- We hebben de mathematische nauwkeurigheid van de verdisconteerde toekomstige kasstromen nagegaan;
- Verder hebben we sensitiviteitsanalyses uitgevoerd rond de belangrijkste aannames die zijn gebruikt voor het bepalen en het verdisconteren van de kasstroomprognoses, in het bijzonder de gewogen gemiddelde kost van het vermogen, resultaat voor interesten en belastingen en de groeivoeten die door de Groep worden gebruikt; en
- Verder hebben wij de geschiktheid van de toelichtingen van de Groep met betrekking tot bijzondere waardeverminderingen van goodwill, overige immateriële activa en materiële vaste activa, zoals opgenomen in toelichting 11, 12 en 13 bij de geconsolideerde jaarrekening beoordeeld.

Waardering van milieuvorzieningen.

We verwijzen naar toelichting 24 sectie 'voorzieningen' van de geconsolideerde jaarrekening.

Omschrijving

Milieuvorzieningen bedragen 110,9 miljoen EUR per 31 december 2019. Deze milieuvorzieningen zijn aangelegd om de kosten van sanering te dekken van historische bodem- en grondverontreiniging van de vestigingen in Ham (België), Vilvoorde (België) en Loos (Frankrijk). De milieuvorzieningen weerspiegelen de geactualiseerde waarde van de verwachte toekomstige kasstromen gespreid over de periode 2020 - 2054.

Veronderstellingen en inschattingen gebruikt bij het waarderen van de milieuvorzieningen betreffen onder meer:

- De verwachte uitstroom van middelen om in de wettelijke en contractuele verplichtingen te voorzien;
- De actualisatievoet en de tijdspanne die dient te worden gehanteerd bij het berekenen van de contante waarde van de verplichtingen op balansdatum.
- Waardering van milieuvorzieningen is een kernpunt van controle door de omvang van deze balanspositie en het vereiste inschattingvermogen van het management met betrekking tot bovenstaande veronderstellingen en inschattingen.

Onze controlewerkzaamheden

Onze controlewerkzaamheden omvatten onder meer:

- Wij hebben de wijze geëvalueerd waarop management wijzigingen in bestaande verplichtingen conform IAS 37 identificeert alsook de wijze waarop management de inschattingen maakt voor de kosten geassocieerd met de milieuverplichting.
- We hebben de nauwkeurigheid, waardering en volledigheid van de milieuvorzieningen per 31 december 2019 geëvalueerd. De evaluatie omvat onder meer:
 - Nazicht van rapporten van experts;
 - We hebben de deskundigheid, objectiviteit en bekwaamheid van de externe actuariële experts beoordeeld;
 - Besprekingen met de milieuverantwoordelijke van de Groep;
 - Nazicht van de communicatie met externe partijen (inclusief verslagen van toezichthouders en offertes voor uit te voeren werk);
 - Nazicht van de consistentie van de gehanteerde veronderstellingen, inclusief de gemaakte projecties van de toekomstige kasstromen, en boekhoudkundige inschattingen;
 - Analyse van de betrouwbaarheid van de gehanteerde toekomstige kasstromen door het bedrag en de timing van de geprojecteerde kasuitstromen te vergelijken met de werkelijk bestede bedragen.
- We hebben tevens de geschiktheid van de actualisatievoet beoordeeld door inschakeling van onze eigen financieel risico specialist.

We hebben tenslotte de geschiktheid van de toelichtingen van de Groep in toelichting 24 van de geconsolideerde jaarrekening beoordeeld.

Waardering van personeelsbeloningen.

We verwijzen naar toelichting 23 sectie 'personeelsbeloningen' van de geconsolideerde jaarrekening.

Omschrijving

Voornamelijk in België, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk bestaan er regelingen met betrekking tot vergoedingen na uitdiensttreding. Vergoedingen na uitdiensttreding worden toegekend onder de vorm van toegezegde-bijdrageregelingen en toegezegde pensioenregelingen. Zoals in toelichting 23 beschreven is, heeft de Groep pensioenregelingen met een te bereiken doel in België, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk alsook toegezegde-bijdrage regelingen in België.

Personeelsbeloningen zijn een kernpunt van onze controle wegens de complexiteit en de belangrijke inschattingen die worden gemaakt bij de bepaling van de verplichtingen wegens vergoedingen na uitdiensttreding alsook de inschattingen die worden gemaakt bij de reële waarde van de onderliggende activa. Kleine veranderingen in aannames en schattingen die worden gebruikt om de netto verplichtingen na uitdiensttreding van de Groep te waarderen, zouden een significant effect kunnen hebben op de financiële positie van de Groep.

Onze controlewerkzaamheden

Onze controlewerkzaamheden omvatten onder meer:

- Wij hebben kennis genomen van het waarderingsproces van de Groep;
- We hebben de deskundigheid, objectiviteit en bekwaamheid van de externe actuariële experts beoordeeld;
- Met behulp van onze actuariële experts, beoordelen we de belangrijkste aannames, zijnde de verdisconteringsvoeten, de inflatiecijfers, de sterfteverwachtingen, het personeelsverloop en de toekomstige stijging in verloning die ten grondslag liggen aan de waardering van de vergoedingen na uitdiensttreding van de Groep. Dit omvatte een vergelijking van de belangrijkste aannames met externe data;
- Met behulp van onze eigen financiële instrumenten specialist, hebben we de reële waarde van de pensioen activa afgestemd met externe bevestigingen en hebben we de adequaatheid van de reële waarde geverifieerd, meestal niveau 1 reële waarden;
- We hebben de algehele redelijkheid van de waardebepaling beoordeeld; en
- We hebben de geschiktheid van de toelichtingen van de Groep met betrekking tot personeelsbeloningen die zijn opgenomen in toelichting 23 van de geconsolideerde jaarrekening beoordeeld.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Groep te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de geconsolideerde jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader dat van toepassing is op de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België na. Een wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening biedt evenwel geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Groep, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorgaan de bedrijfsvoering van de Groep ter hand heeft genomen of zal nemen.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Groep;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen dat de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Groep zijn continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening, en van de vraag of de geconsolideerde jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld; en
- het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsactiviteiten binnen de Groep gericht op het tot uitdrukking brengen van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij blijven ongedeeld verantwoordelijk voor ons oordeel.

Wij communiceren met het auditcomité onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Wij verschaffen aan het auditcomité tevens een verklaring dat wij de relevante deontologische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd, en wij communiceren met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en, waar van toepassing, over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Uit de aangelegenheden die met het auditcomité zijn gecommuniceerd bepalen wij die zaken die het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode, en die derhalve de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, de verklaring van niet-financiële informatie gehecht aan dit jaarverslag en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, de verklaring van niet-financiële informatie gehecht aan dit jaarverslag en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport, te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en andere informatie opgenomen in het jaarrapport

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening overeenstemt met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig het artikel 3:32 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport, zijnde:

- activiteitenverslag
- managementverslag

een afwijking van materieel belang bevatten, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden

De niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:32 §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, werd opgenomen in een afzonderlijk verslag gevoegd bij het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening. De Groep heeft zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie gebaseerd op GRI. Overeenkomstig 3:80 §1, eerste lid, 5° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen spreken wij ons evenwel niet uit over de vraag of deze niet-financiële informatie is opgesteld in overeenstemming met de vermelde GRI.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening verricht en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Groep.
- De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle bedoeld

in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

Andere vermelding

- Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.

Zaventem, 24 maart 2020

KPMG Bedrijfsrevisoren
Commissaris
vertegenwoordigd door

Patrick De Schutter
Bedrijfsrevisor

STATUTAIR FINANCIËEL VERSLAG

BALANS VAN TESSENDERLO GROUP NV

(Miljoen EUR)	2019	2018
Totaal activa		
Vaste activa	1.051,4	933,6
Overige immateriële activa	0,0	0,0
Materiële vaste activa	114,5	100,1
Financiële vaste activa	936,8	833,5
Vlottende activa	483,7	575,6
Handels- en overige vorderingen op meer dan één jaar	0,7	0,7
Voorraden	91,1	79,2
Handels- en overige vorderingen op ten hoogste één jaar	267,1	403,8
Overige beleggingen	85,4	24,8
Geldmiddelen en kasequivalenten	33,7	41,6
Overlopende rekeningen	5,6	25,5
Totaal activa	1.535,1	1.509,3
Totaal passiva		
Eigen vermogen	959,2	794,8
Geplaatst kapitaal	216,2	216,2
Uitgiftepremies	238,0	237,9
Reserves	24,9	25,7
Overgedragen winst	479,6	314,5
Kapitaalsubsidies	0,5	0,6
Vorzieningen en uitgestelde belastingen	118,8	123,8
Vorzieningen	118,6	123,2
Uitgestelde belastingen	0,2	0,6
Schulden	457,1	590,6
Schulden op meer dan één jaar	261,5	260,5
Schulden op ten hoogste één jaar	179,6	310,0
Overlopende rekeningen	16,0	20,1
Totaal passiva	1.535,1	1.509,3

WINST-EN-VERLIESREKENING VAN TESSENDERLO GROUP NV

(Miljoen EUR)	2019	2018
Totale bedrijfsopbrengsten	437,2	438,6
Omzet	380,1	374,6
Toename (+) / afname (-) van voorraden gereed product en werk in uitvoering	8,9	6,9
Geactiveerde eigen productie	1,5	0,8
Overige bedrijfsopbrengsten	42,6	52,0
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	4,1	4,2
Totaal bedrijfskosten	-444,5	-450,1
Grondstoffen, hulpstoffen en goederen aangekocht om doorverkocht te worden	-214,3	-216,4
Diensten en diverse goederen	-148,6	-155,3
Personeelsbeloningen, sociale lasten en pensioenen	-68,3	-64,0
Afschrijvingen op oprichtingskosten, immateriële en materiële vaste activa	-10,4	-9,8
Toename (-) / afname (+) van bedragen afgeschreven op voorraden en handelsvorderingen	-0,5	-0,1
Toename (-) / afname (+) van voorzieningen	4,6	3,0
Overige bedrijfskosten	-5,2	-7,4
Niet-recurrente bedrijfskosten	-1,8	0,0
Bedrijfswinst / bedrijfsverlies	-7,3	-11,5
Financieringsopbrengsten	230,8	73,6
Financieringskosten	-59,1	-56,9
Winst (+) / verlies (-) vóór belasting	164,5	5,2
Belastingen op het resultaat	-0,7	-1,3
Uitgestelde belastingen	0,5	0,1
Winst (+)/verlies (-)	164,2	4,0
Fiscaal vrijgestelde reserves	0,8	0,2
Voor bestemming beschikbaar nettoresultaat over het jaar	165,1	4,2

WINSTVERDELING

(Miljoen EUR)	2019	2018
De raad van bestuur van Tessenderlo Group nv stelt voor te verdelen		
- De winst, zijnde	165,1	4,2
- Verhoogd met de overdracht van het vorige boekjaar	314,5	310,3
zijnde een totaal van:	479,6	314,6
op de volgende wijze		
- Reserves	0,0	0,0
- Dividenden	-	-
- Over te dragen winst	479,6	314,5
zijnde een totaal van:	479,6	314,6

UITTREKSEL UIT DE ENKELVOUDIGE (NIET-GECONSOLIDEERDE) JAARREKENING VAN TESSENDERLO GROUP NV, OPGESTELD VOLGENS BELGISCHE BOEKHOUDNORMEN

De voorgaande informatie werd gehaald uit de enkelvoudige jaarrekening volgens Belgische boekhoudnormen van Tessenderlo Group nv. Deze enkelvoudige jaarrekening, samen met het rapport van de raad van bestuur aan de algemene vergadering en het verslag van de commissaris zal aan de Nationale Bank van België overgemaakt worden binnen de wettelijke termijn. Deze documenten zijn ook beschikbaar op aanvraag bij Tessenderlo Group nv, Troonstraat 130, 1050 Brussel.

Merk op dat alleen de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld geeft van de financiële positie en de prestaties van de groep.

Vermits Tessenderlo Group nv in essentie een holding bedrijf is dat zijn investeringen aan kostprijs opneemt in zijn enkelvoudige jaarrekening, geven deze afzonderlijke financiële staten slechts een beperkt beeld van de financiële positie van Tessenderlo Group nv. Om deze reden achtte de raad van bestuur het gepast om slechts een ingekorte versie van de niet-geconsolideerde balans en resultatenrekening te presenteren, opgemaakt in overeenstemming met de Belgische boekhoudnormen voor het jaar eindigend op 31 december 2019.

Het statutaire verslag van de commissaris is 'zonder voorbehoud' en bevestigt dat de enkelvoudige jaarrekening van Tessenderlo Group nv, opgesteld volgens de Belgische boekhoudnormen voor het jaar eindigend op 31 december 2019, een getrouw beeld geeft van de financiële positie van Tessenderlo Group nv in overeenstemming met alle wettelijke en regelgevende verordeningen.

FINANCIËLE WOORDENLIJST

Adjusted EBIT

Bedrijfswinst (+) / verlies (-) voor EBIT aanpassende elementen.

Adjusted EBITDA

Bedrijfswinst (+) / verlies (-) voor EBIT aanpassende elementen plus afschrijvingen.

Bedrijfskapitaal

De som van de voorraden en handelsvorderingen minus handelsschulden.

EBIT

Bedrijfswinst (+) / verlies (-).

EBIT aanpassende elementen

EBIT aanpassende elementen zijn deze die naar het oordeel van het management toegelicht moeten worden op grond van hun omvang of aard. Dergelijke bestanddelen worden gedetailleerd in de toelichtingen bij de geconsolideerde financiële staten. Transacties die als EBIT aanpassende elementen opgenomen kunnen worden, hebben hoofdzakelijk betrekking op herstructureringen, bijzondere waardeverminderingen, voorzieningen, opbrengsten of verliezen uit significante verkopen van activa of dochterondernemingen en het effect van de aankoopovereenkomst voor elektriciteit.

Dividend per aandeel (bruto)

Totaal uitbetaald dividend gedeeld door het aantal aandelen uitgegeven op afsluitingsdatum.

Gearing

Netto financiële schuld gedeeld door de som van de netto financiële schuld en het eigen vermogen toerekenbaar aan aandeelhouders van de vennootschap.

Gewogen gemiddelde aantal gewone aandelen

Aantal aandelen uitstaand bij het begin van de periode, aangepast voor het aantal geannuleerde, wederingekochte of uitgegeven aandelen gedurende de periode vermenigvuldigd met een tijdscorrigerende factor.

Gewone winst (+) / verlies (-) per aandeel (Gewone EPS)

Winst (+) / verlies (-) toerekenbaar aan aandeelhouders van de vennootschap gedeeld door het gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen openstaand tijdens de periode.

Ingezet kapitaal (Capital employed - CE)

De nettoboekwaarde van materiële vaste activa, goodwill, en overige immateriële activa samen met het bedrijfskapitaal.

Investerings

Bedrag uitgegeven om materiële vaste activa en overige immateriële activa aan te schaffen, te verbeteren of te behouden.

Leverage

Netto financiële schuldpositie gedeeld door de Adjusted EBITDA van de laatste 12 maanden.

Marktkapitalisatie

Aantal uitgegeven aandelen (op het einde van de periode) vermenigvuldigd met de marktprijs per aandeel (op het einde van de periode).

Netto financiële schuld

Financiële schulden op lange en korte termijn minus geldmiddelen en kasequivalenten, en kortetermijnschulden bij kredietinstellingen.

Rendement op ingezet kapitaal (ROCE)

Adjusted EBIT (van de laatste 12 maanden) gedeeld door het gemiddeld ingezet kapitaal (capital employed) (van de laatste 12 maanden).

Theoretische geaggregeerde gewogen gemiddelde belastingtarief

Dit wordt berekend door het statutair belastingtarief van elk land toe te passen op de winst vóór belastingen van elke entiteit en de op die manier bekomen belastingkosten te delen door de totale winst vóór belastingen van de groep.

Verwaterd gewogen gemiddelde aantal gewone aandelen

Gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen, aangepast voor het effect van het aantal uitgegeven warrants.

Verwaterde winst (+) / verlies (-) per aandeel (Verwaterde EPS)

Winst (+) / verlies (-) toerekenbaar aan de aandeelhouders van de vennootschap gedeeld door het volledig verwaterd gewogen gemiddelde aantal gewone aandelen openstaand tijdens de periode.

ALTERNATIEVE PRESTATIEMAATSTAVEN

De volgende alternatieve prestatie maatstaven worden belangrijk geacht in de vergelijking van de resultaten over de periode 2018 - 2019 en worden op volgende wijze gereconcilieerd met de geconsolideerde financiële staten:

Reconciliatie van Adjusted EBIT naar EBIT

(Miljoen EUR)	2019	2018
Adjusted EBIT	134,9	98,5
Opbrengsten en verliezen uit verkopen	4,2	12,1
Herstructurering	0,3	0,9
Bijzondere waardeverminderingen	-3,1	-
Voorzieningen en geschillen	-5,9	-0,9
Overige opbrengsten en kosten	-7,1	-0,5
EBIT (Bedrijfswinst (+) / verlies (-))	123,4	110,1

Reconciliatie van Adjusted EBITDA naar EBIT

(Miljoen EUR)	2019	2018
Adjusted EBITDA	267,7	177,8
Opbrengsten en verliezen uit verkopen	4,2	12,1
Herstructurering	0,3	0,9
Voorzieningen en geschillen	-5,9	-0,9
Overige opbrengsten en kosten	-7,1	-0,5
EBITDA	259,2	189,4
Afschrijvingen	-132,8	-79,3
Bijzondere waardeverminderingen	-3,1	-
EBIT (Bedrijfswinst (+) / verlies (-))	123,4	110,1

Reconciliatie gearing

(Miljoen EUR)	2019	2018
Financiële schulden op meer dan één jaar	415,1	464,0
Kortetermijnschulden bij kredietinstellingen	0,1	0,1
Financiële schulden op ten hoogste één jaar	86,8	48,0
Geldmiddelen en kasequivalenten	-154,5	-164,1
Netto financiële schuld	347,5	348,0
Eigen vermogen toerekenbaar aan aandeelhouders van de vennootschap	821,7	735,0
Gearing (netto financiële schuld / (eigen vermogen + netto financiële schuld))	29,7%	32,1%

Reconciliatie leverage

(Miljoen EUR)	December 31	
	2019	2018
Financiële schulden op meer dan één jaar	415,1	464,0
Kortetermijnschulden bij kredietinstellingen	0,1	0,1
Financiële schulden op ten hoogste één jaar	86,8	48,0
Geldmiddelen en kasequivalenten	-154,5	-164,1
Netto financiële schuld	347,5	348,0
Adjusted EBITDA	267,7	177,8
Leverage (netto financiële schuld / Adjusted EBITDA laatste 12 maanden)	1,3	2,0

Reconciliatie ingezet kapitaal (capital employed)

(Miljoen EUR)	December 31	
	2019	2018
Vorraden	323,8	303,0
Handelsvorderingen op ten hoogste één jaar	249,4	253,4
Handelsvorderingen waardeverminderingen	-3,7	-4,4
Handelsvorderingen op verbonden partijen	0,7	0,5
Handelsschulden op ten hoogste één jaar	-160,7	-164,2
Handelsschulden op verbonden partijen	-1,2	-1,7
Bedrijfskapitaal	408,4	386,5
Materiële vaste activa	872,9	789,2
Goodwill	34,6	35,0
Overige immateriële activa	162,1	190,2
Netto activa	1.069,6	1.014,4
Ingezet kapitaal	1.478,0	1.400,9

Reconciliatie rendement op ingezet kapitaal (ROCE)

(Miljoen EUR)	2019	2018
EBIT laatste 12 maanden	123,4	110,1
Gemiddeld ingezet kapitaal laatste 12 maanden*	1.472,1	1.062,0
ROCE (rendement op ingezet kapitaal)	8,4%	10,4%

* De stijging van het gemiddeld ingezet kapitaal laatste 12 maanden in 2019 ten opzichte van 2018 kan voornamelijk verklaard worden door de acquisitie van T-Power nv, die plaatsvond in oktober 2018, en hierdoor, in 2018, enkel een impact had op het gemiddeld ingezet kapitaal in het vierde kwartaal.

Tessenderlo Group
EVERY MOLECULE COUNTS

Tessenderlo Group nv
Troonstraat 130
1050 Brussel
E-mail groupcommunication@tessenderlo.com
www.tessenderlo.com